

Projekt

z dnia 24 listopada 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W PODDĘBICACH**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z
perspektywą do roku 2033”**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 14 ust. 2, art. 17 ust. 1, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647, poz. 1080) Rada Miejska w Poddębicach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 ”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Poddębic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Paweł Gogulski

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

11.09.2025 r.
Poddębice

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

Spis treści

1. Wykaz skrótów	6
2. Wstęp	7
2.1. Cel i zakres opracowania	7
2.2. Opis przyjętej metodyki	8
2.3. Charakterystyka Gminy Poddębice	8
2.3.1. Położenie	8
2.3.2. Budowa geologiczna	10
2.3.3. Warunki klimatyczne	12
2.3.4. Demografia	15
3. Założenia Programu Ochrony Środowiska	17
3.1. Dokumenty międzynarodowe	17
3.1.1. Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku	17
3.1.2. Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21	17
3.1.3. Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS)	18
3.1.4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ)	18
3.1.5. Pozostałe dokumenty o międzynarodowej randze	18
3.2. Dokumenty krajowe	19
3.2.1. Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	19
3.2.2. Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP2030)	19
3.2.3. Strategia Produktywności 2030	20
3.2.4. Strategia rozwoju transportu do 2030 roku	21
3.2.5. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	21
3.2.6. Strategia „Sprawne Państwo 2020”	21
3.2.7. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	22
3.2.8. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	22
3.2.9. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	22
3.2.10. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	23
3.2.11. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	23
3.2.12. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	23
3.2.13. Krajowy plan gospodarki odpadami 2028	24
3.2.14. Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów	25
3.2.15. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030	25
3.2.16. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)	26
3.2.17. Plan przeciwdziałania skutkom suszy	26
3.2.18. Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska	26
3.3. Dokumenty wojewódzkie	27
3.3.1. Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032	27
3.3.2. Aktualizacja „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030” (SRWŁ 2030)	27
3.3.3. Aktualizacja „Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Łódzkiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”	28
3.3.4. Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025–2030 z uwzględnieniem lat 2031–2036	29

3.3.5. Aktualizacja „Programu ochrony powietrza”	29
3.3.6. Uchwała antysmogowa.....	30
3.4. Dokumenty powiatowe	30
3.4.1. Strategia Rozwoju Powiatu Poddębickiego na lata 2021-2027	30
3.4.2. Program Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030.....	30
3.5. Dokumenty gminne.....	31
3.5.1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025.....	31
3.5.2. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Poddębice, woj. łódzkie na lata 2010 – 2013 (z uwzględnieniem perspektywy do 2032 r.)	31
3.5.3. Strategia Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023–2032.....	31
3.5.4. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Poddębice do roku 2032.....	31
4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	32
5. Analiza stanu środowiska na terenie gminy Poddębice	34
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	34
5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza.....	34
5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie gminy Poddębice	36
5.1.3 Jakość powietrza	52
5.1.4. Odnawialne Źródła Energii (OZE)	61
5.1.5. Zagadnienia horyzontalne	68
5.1.6. Tendencje zmian stanu środowiska	69
5.1.7. Analiza SWOT	70
5.2. Zagrożenia hałasem	71
5.2.1. Stan wyjściowy	71
5.2.2. Źródła hałasu.....	71
5.2.3. Monitoring poziomu hałasu	74
5.2.4. Zagadnienia horyzontalne	75
5.2.5. Tendencje zmian stanu środowiska	76
5.2.6. Analiza SWOT	76
5.3. Pola elektromagnetyczne	77
5.3.1. Stan wyjściowy	77
5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego.....	79
5.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego	82
5.3.4. Zagadnienia horyzontalne	83
5.3.5. Tendencje zmian stanu środowiska	84
5.3.6. Analiza SWOT	84
5.4. Gospodarowanie wodami	85
5.4.1. Wody powierzchniowe	85
5.4.2. Obszary zagrożone powodzią	87
5.4.3. Obszary zagrożone suszą	90
5.4.4. Jakość wód powierzchniowych	94
5.4.5. Wody podziemne	97
5.4.6. Jakość wód podziemnych.....	100
5.4.7. Zagadnienia horyzontalne	101
5.4.8. Tendencje zmian stanu środowiska	102
5.4.9. Analiza SWOT	103
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa	104
5.5.1. Zaopatrzenie w wodę	104
5.5.2. Odprowadzanie ścieków.....	106
5.5.3. Zagadnienia horyzontalne	110

5.5.4. Tendencje zmian stanu środowiska	111
5.5.5. Analiza SWOT	111
5.6. Zasoby geologiczne	112
5.6.1. Przepisy prawne	112
5.6.2. Stan aktualny	113
5.6.3. Zagadnienia horyzontalne	115
5.6.4. Tendencje zmian stanu środowiska	116
5.6.5. Analiza SWOT	116
5.7. Gleby	117
5.7.1. Stan aktualny	117
5.7.2. Zagadnienia horyzontalne	120
5.7.3. Tendencje zmian stanu środowiska	121
5.7.4. Analiza SWOT	121
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	122
5.8.1. Zapobieganie powstawaniu odpadów	129
5.8.2. Zagadnienia horyzontalne	132
5.8.3. Tendencje zmian stanu środowiska	132
5.8.4. Analiza SWOT	133
5.9. Zasoby przyrodnicze	134
5.9.1. Formy ochrony przyrody	134
5.9.2. Grunty leśne	145
5.9.3. Zagadnienia horyzontalne	146
5.9.4. Tendencje zmian stanu środowiska	147
5.9.5. Analiza SWOT	147
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami	148
5.10.1. Stan aktualny	148
5.10.2. Zagadnienia horyzontalne	148
5.10.3. Tendencje zmian stanu środowiska	149
5.10.4. Analiza SWOT	149
6. Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu Ochrony Środowiska	150
7. Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie gminy Poddębice	157
8. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie gminy Poddębice	159
9. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	161
9.1. Wyznaczone cele i zadania	161
9.2. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Gminy Poddębice	162
9.3. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	175
9.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	179
10. System realizacji programu ochrony środowiska	188
10.1. Współpraca z interesariuszami	189
10.2. Edukacja ekologiczna	190
10.3. Sprawozdawczość	193
10.4. Monitoring realizacji programu	193
10.5. Źródła finansowania	196
10.5.1. Fundusze krajowe	196
10.5.2. Fundusze Unii Europejskiej	199
Spis tabel	201
Spis rysunków	203

1. Wykaz skrótów

ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ASGOK	Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi
B(a)P	Benzo(a)piren
b.d.	brak danych
EFRR	Europejski Funduszu Rozwoju Regionalnego
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IUNG PIB	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWpd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
KPZPO	Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów
MPZP	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
PoliŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
POKzA	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
PZPWŁ	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego
PWIS	Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SOOŚ	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń
UMWŁ	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

2. Wstęp

2.1. Cel i zakres opracowania

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy Poddębice. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie gminy Poddębice, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647), dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska na terenie gminy Poddębice w odniesieniu m.in. do ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy Poddębice.

2.2. Opis przyjętej metodyki

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647), a w szczególności:

„Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

Art. 18. 2. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Program ochrony środowiska dla Gminy Poddębice tworzony jest w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym.

2.3. Charakterystyka Gminy Poddębice

2.3.1. Położenie

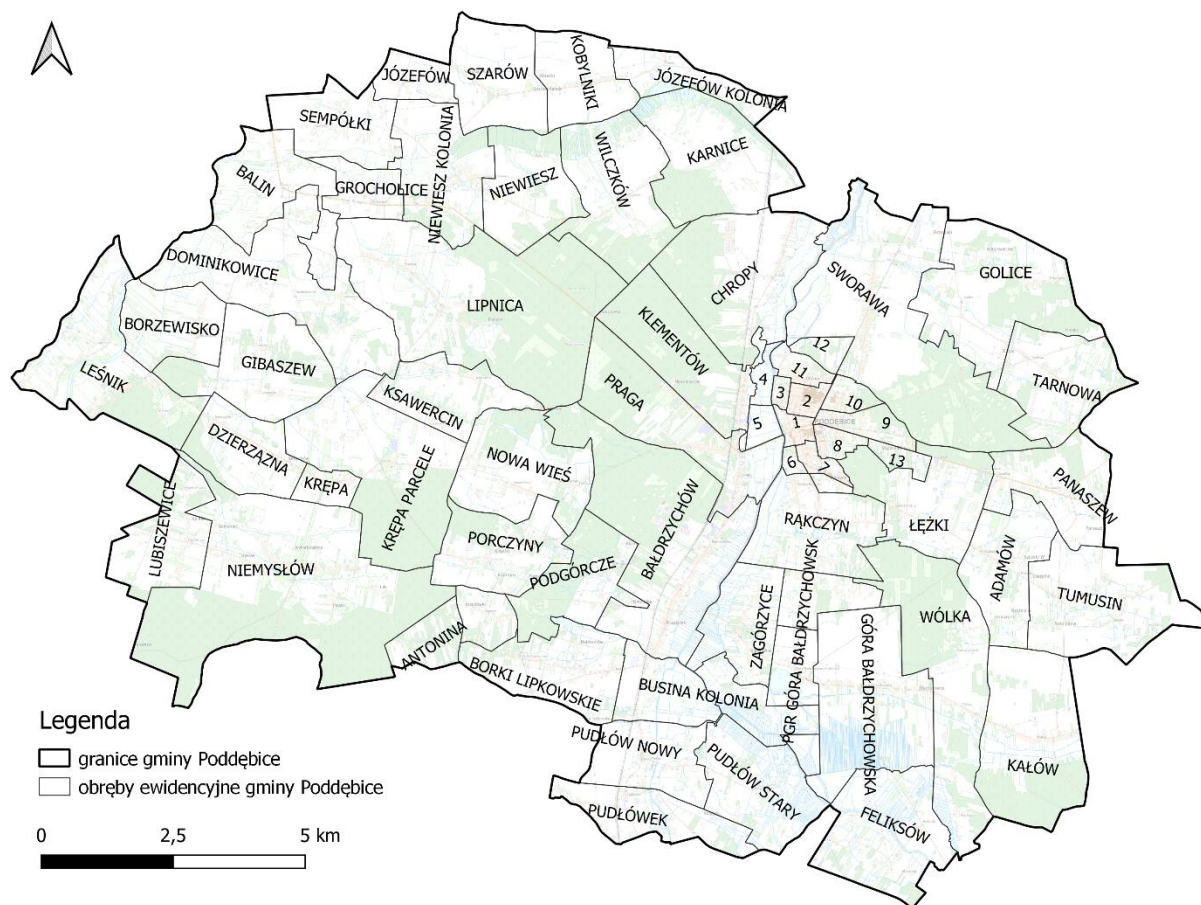
Gmina Poddębice jest gminą miejsko-wiejską, położoną w północno-zachodniej części województwa łódzkiego, w powiecie poddębickim. Miasto Poddębice jest siedzibą powiatu poddębickiego.

Gmina Poddębice obejmuje obszar 22 454 ha, w tym obszar wiejski zajmuje 21 867 ha oraz powierzchnia miasta 587 ha¹. Spośród wszystkich gmin powiatu poddębickiego, gmina Poddębice wyróżnia się największą powierzchnią.

Gminę Poddębice tworzy miasto Poddębice oraz 49 sołectwa tj.: Adamów, Antonina, Balin, Bałdrzychów, Borzewisko, Chropy, Dominikowice, Dzierżazna, Ewelinów, Feliksów, Gibaszew, Golice, Góra Bałdrzychowska, Kolonia Góra Bałdrzychowska, Grocholice, Józefów, Józefów Kolonia, Kałów, Karnice, Klementów, Kobylniki, Krępa, Ksawercin, Leśnik, Lipki, Lipnica, Lubiszewice, Łężki, Malenie, Niemysłów, Niewiesz, Niewiesz Kolonia, Nowa Wieś, Nowy Pudłów, Panaszew, Podgórcze, Porczyny, Praga, Pudłówek, Rąkczyn, Sempółki, Stary Pudłów, Sworawa, Szarów, Tarnowa, Tumusin, Wilczków, Wólka, Zagórzycze.

Gmina Poddębice graniczy od północno-zachodu z gminą Uniejów; od północy z gminą Wartkowice; od wschodu z gminą Dalików; od południowo-wschodu z gminą Lutomiersk; od południa z gminą Zadzim i Pęczniew. Od zachodniej strony bezpośrednio graniczy z gminą wchodzącą w skład województwa wielkopolskiego - gmina Dobra.

¹ Źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r.

Rysunek 1. Gmina Poddębice w podziale na obręby ewidencyjne
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych

Rysunek 2. Położenie gminy Poddębice na tle powiatów
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych

2.3.2. Budowa geologiczna²

Gmina położona jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej zwanej Synklinorium Łódzkim lub Nieką Łódzką. Jednostka ta przebiega przez obszar województwa łódzkiego z NW na SE i nazywana jest także w skali kraju Synklinorium Szczecińsko-Łódzko-Miechowski.

Struktura, w obrębie której zlokalizowana jest gmina, została założona w utworach okresu jurajskiego. Wypełniają ją osady mezozoiczne należące do kredy dolnej i kredy górnej. Powierzchnia morfologiczna kredy jest urozmaicona poprzez występujące w niej liczne zagłębienia. W zagłębieniach tych w okresie trzeciorzędowym osadziły się utwory miocenu i pliocenu. Całość w/w utworów przykryta jest kompleksem osadów czwartorzędowych, których geneza związana jest głównie ze zlodowaceniem środkowopolskim, stadiu Warty. Z utworów czwartorzędowych najwięcej na terenie gminy występuje glin zwałowych i gliniastych piasków lodowcowych wysoczyzn morenowych, na obszarach równin biogenicznych piasków i piasków ze żwirami równin i stożków sandrowych oraz wysoczyzn kemowych, oraz torfów i mułów w dnach dolin.

Dolna Kreda

Dolna kreda na omawianym terenie związana jest z obszarem Niecki Łódzkiej. Strop dolnej kredy występuje na różnych głębokościach: od kilku metrów na obrzeżach niecki, gdzie obserwuje się wychodnie utworów dolnej kredy, do kilkunastu w jej centralnych partiach.

² Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2018–2021 z perspektywą do roku 2025; Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Poddębice, 2004

Kreda dolna na terenie powiatu poddębickiego została rozpoznana głębokimi otworami wiertniczymi wykonanymi w różnych rejonach, w celu rozpoznania struktur geologicznych lub ujęcia wód geotermalnych. Na obszarze gminy należy tu wymienić takie otwory Tumusin (Wilczyca I – głębokość 3217,3 m) i Balin (głębokość 4775,0 m). W otworach tych przewiercono całkowitą miąższość utworów dolnej kredy. Wynosi ona od 96,0 do 190,0 m.

Górna Kreda

Utwory górnej kredy występujące na terenie gminy zbudowane są głównie z wapieni, wapieni marglistych, margli i opok. Kreda górna występuje na różnych głębokościach. Na terenie gminy Poddębice strop tych utworów znajduje się na głębokościach rzędu ok. 30 p.p.t. Na linii Poddębice-Rożniatów, utwory górnej kredy tworzą antyklinę powstałą w wyniku zachodzących procesów tektonicznych, miejscami wyłaniają się na powierzchnię spod utworów kenozoicznych. Na NE i E od Poddębic strop utworów górnej kredy znów zanurza się pod osady kenozoiczne i występuje tu na głębokości rzędu 40-50 m p.p.t. Utwory górnej kredy posiadają miąższość ponad 1000 m.

Trzeciorzęd

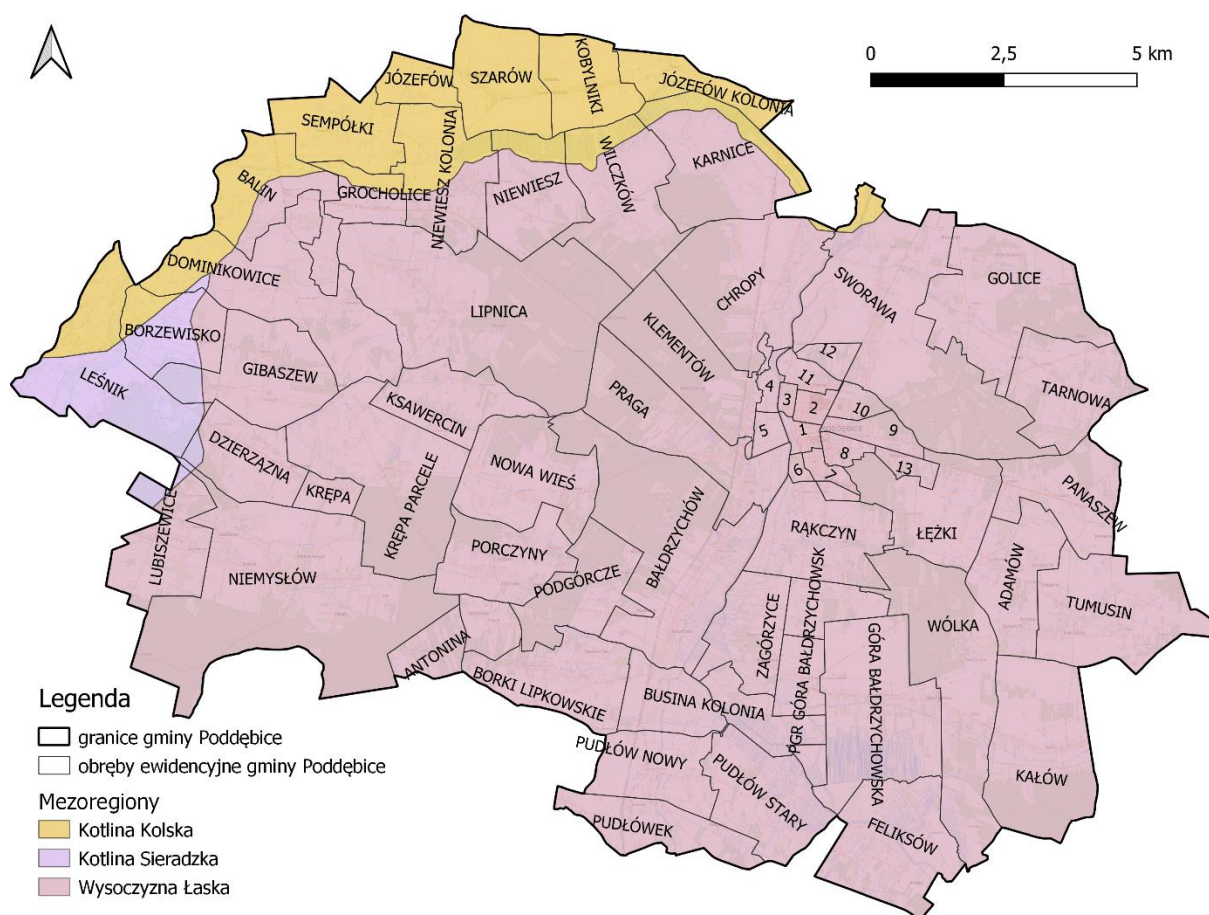
Utwory trzeciorzędowe na obszarze gminy nie mają szerokiego rozprzestrzenienia. Występują one jedynie lokalnie w zagłębieniach stropu górnej kredy. Wiekowo przynależą do miocenu i pliocenu i wykształcone są jako piaski, iły oraz węgle brunatne.

Czwartorzęd

Wiek utworów czwartorzędowych na omawianym terenie należy wiązać ze zlodowaceniem krakowskim oraz środkowopolskim. Osady zlodowacenia krakowskiego zachowały się jedynie fragmentarycznie w zagłębieniach stropu kredy (gliny, piaski, mułki, iły). Główny kompleks czwartorzędu stanowią utwory zlodowacenia środkowopolskiego. Reprezentowane one są przez dwa poziomy glin zwałowych: stadiału maksymalnego i stadiału Warty. Gliny zwałowe rozdzielają i podścielają piaski o genezie wodnolodowcowej, które powstały w okresie interstadialnym. Najmłodszą generację czwartorzędu stanowią utwory holoceniowe. Są to przede wszystkim osady rzeczne, budujące terasy zalewowe (piaski, mułki, żwiry) oraz torfowiska wypełniające zagłębienia powierzchni terenu.

Według fizyczno–geograficznej regionalizacji Polski J. Solon i inni, 2018 gmina Poddębice umiejscowiona jest w następujących jednostkach:

- megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa;
 - prowincja – Niż Środkowoeuropejski;
 - podprowincja – Niziny Środkowopolskie;
 - ❖ makroregion – Nizina Południow Wielkopolska;
 - mezoregion – Kotlina Kolska;
 - mezoregion – Kotlina Sieradzka;
 - mezoregion – Wysoczyzna Łaska.

Rysunek 3. Położenie gminy Poddębice na tle mezoregionów
źródło: Centralna Baza Danych Geologicznych, opracowanie własne

Gmina Poddębice położona jest w centralnej Polsce w dolinie rzeki Ner, na Nizinie Południowowielkopolskiej. Obecną rzeźbę terenu całego Powiatu Poddębickiego, w tym i gminy Poddębice, ukształtowało zlodowacenie środkowo-polskie. W krajobrazie dominują więc wysoczyzny morenowe, wzgórza tzw. ostańcowe oraz płaskie i faliste równiny. W wyniku procesów glacialnych i peryglacialnych powstały tu różne formy ukształtowania powierzchni. Do form wypukłych zaliczane są pagórki zarówno pochodzenia morenowego jak i porośnięte lasem wydmy. Do form wklęsłych zaliczane są kotliny i doliny. Jako formy wklęsłe należy wymienić w pierwszej kolejności dolinę Neru i Warty wraz z dopływami. Charakterystycznymi formami wklęsłymi dla gminy Poddębice są także niecki korozyjne i suche dolinki pozbawione strug wody.

2.3.3. Warunki klimatyczne

Według podziału klimatycznego Polski W. Okołowicza gmina Poddębice jest położona w „strefie środkowopolskiej” na obszarze przewagi wpływów oceanicznych.

Generalnie obszar gminy odznacza się przewagą dobrych warunków klimatycznych, niestwających barier jej rozwoju gospodarczego.

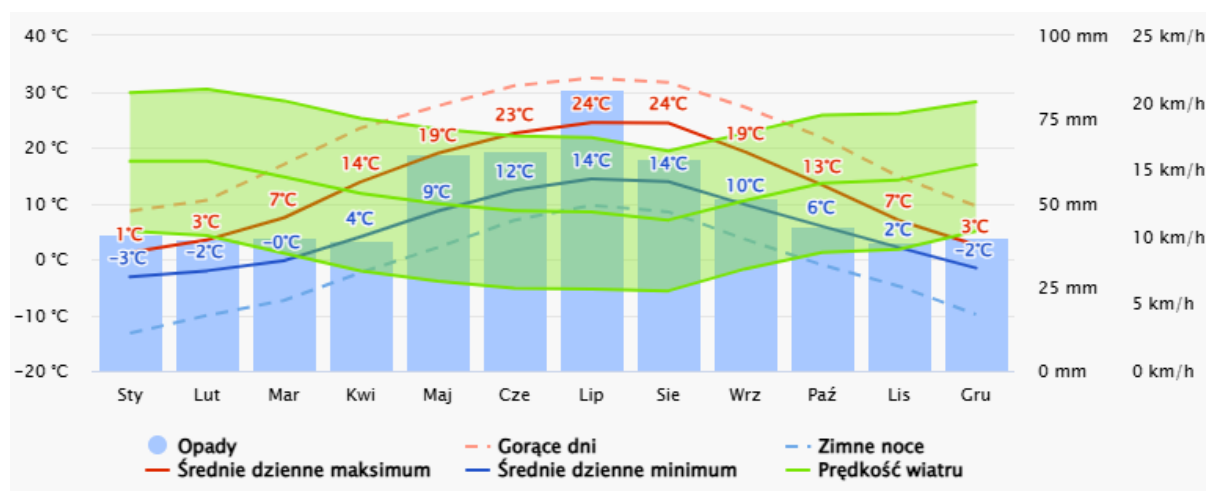
Korzystne warunki klimatyczne (dobre i przeciętne warunki solarne, termiczne i wilgotnościowe oraz bardzo dobre warunki przewietrzania terenu) i w przewadze płaskie powierzchnie wysoczyzny morenowej sprzyjają rozwojowi budownictwa mieszkaniowego i uprawie roślin o większych wymaganiach klimatycznych.

Doliny i obniżenia odznaczają się najmniej korzystnymi warunkami topoklimatycznymi. Charakterystyczne są dla nich niekorzystne warunki termiczne i wilgotnościowe związane z częstym występowaniem inwersji termicznej i stagnacji chłodnego i wilgotnego powietrza oraz gorsze warunki solarne związane ze zwiększoną częstotliwością mgieł. Wzrasta tu prawdopodobieństwo występowania przygruntowych przymrozków.

W centralnej części gminy Poddębice występują duże kompleksy leśne odznaczające się szczególnymi warunkami klimatycznymi. Lasy modyfikują klimat lokalny wpływając na warunki solarne (zacienienie), warunki wietrzne (zaczisność), warunki termiczne (łagodzenie dobowych ekstremów temperatury) i warunki wilgotnościowe (wzrost wilgotności względnej). Mikroklimat terenów leśnych działa szczególnie dobroczynnie na organizm człowieka, stąd obszary te powinny być wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe o zróżnicowanym stopniu penetracji w zależności od warunków odpornościowych wnętrza lasu. Kompleksy leśne wpływają na warunki klimatyczne terenów bezpośrednich do nich przylegających, podnosząc ich walory zdrowotne i krajobrazowe, lecz jednocześnie pogarszając warunki wentylacji.

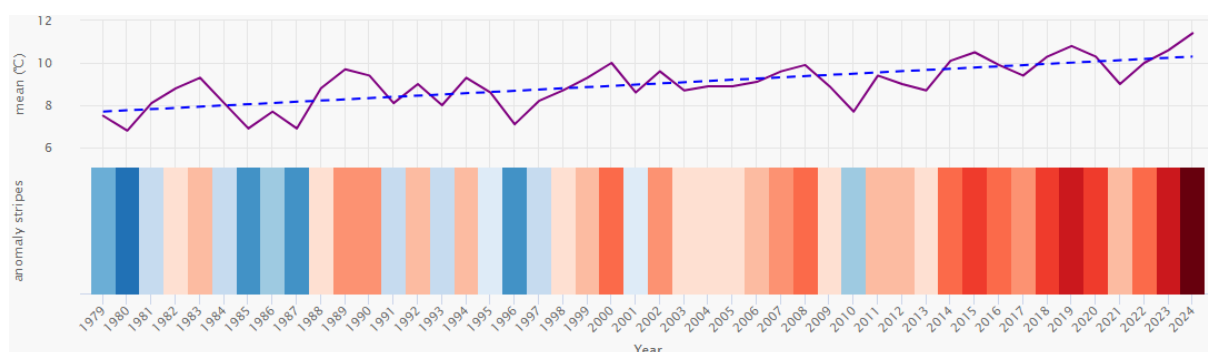
Stosunki wietrzne miasta (nawietrzanie i przewietrzanie) stymulują przede wszystkim naturalne warunki terenowe i sieć hydrograficzna. Przy przewadze zachodnich kierunków wiatrów, głównym korytarzem klimatycznym jest dolinka boczna Neru oraz korytarze sztuczne (drogi krajowa i wojewódzka). Korytarze te tworzą podstawowe kierunki grawitacyjnego spływu chłodnego powietrza, umożliwiającego wentylację zwartej zabudowy od strony dolin. Położenie doliny Neru od zachodniej strony miasta zapewnia także zatrzymywanie zanieczyszczeń atmosferycznych napływających z terenu gminy i odprowadzenie ich doliną poza teren miasta³.

Według pomiarów średnia dzienna maksymalna temperatura wynosi około 13°C, natomiast średnia dzienna minimalna temperatura wynosi około 5,3°C. Obszar gminy charakteryzuje się stosunkowo długim i ciepłym latem oraz krótką i łagodną zimą. Większość opadów występuje w lipcu, ze średnią na poziomie na poziomie 84 mm.

Rysunek 4. Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru na terenie gminy Poddębice
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 28.07.2025 r.]

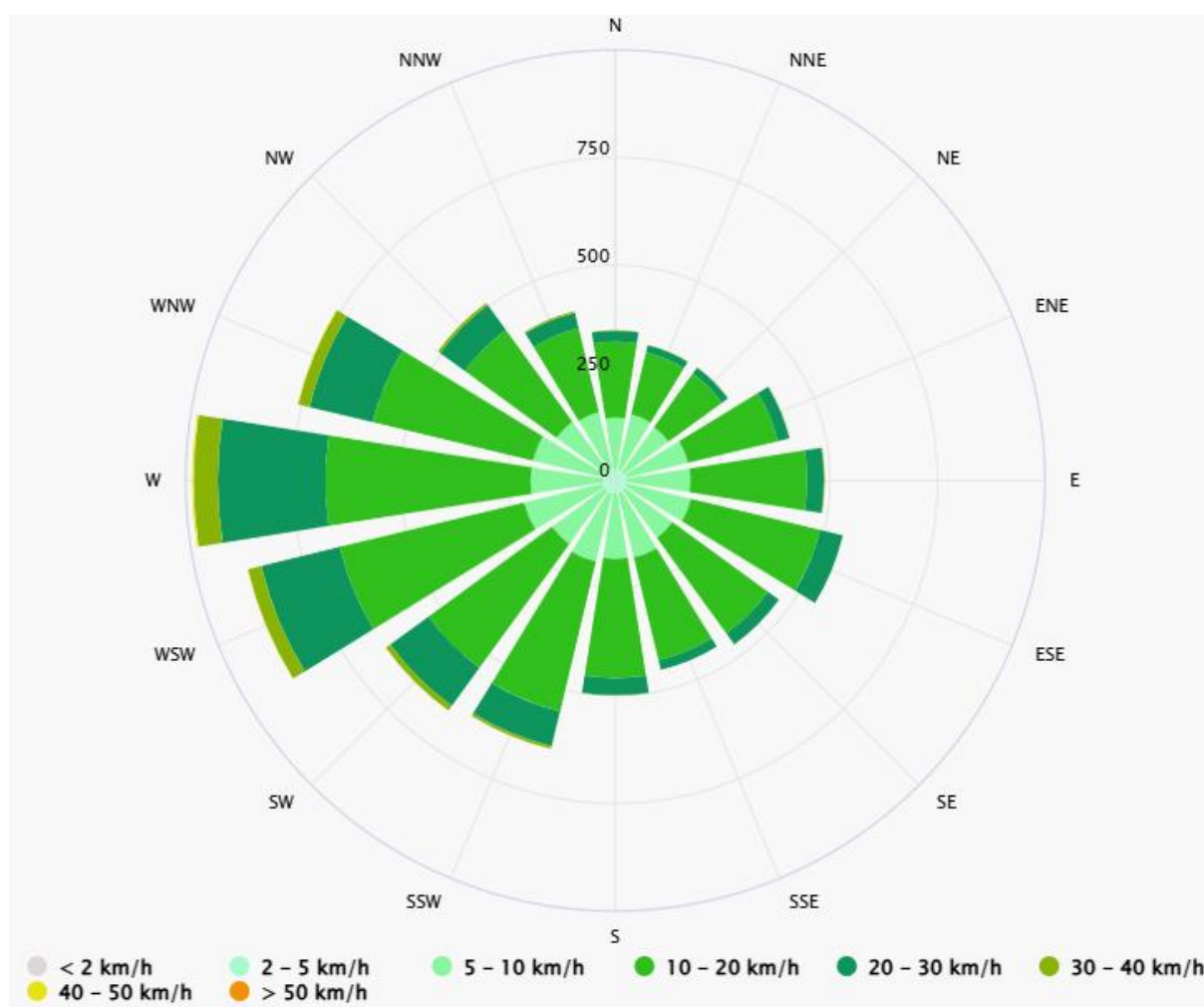
³ Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Poddębice (V Edycja), 2020

Rysunek 5. Średnia temperatura powietrza mierzona w latach 1979-2024 na terenie gminy Poddębice
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 28.07.2025 r.]

Powyższy wykres przedstawia szacunkową wartość średniej rocznej temperatury dla gminy Poddębice. Przerywana niebieska linia to liniowy trend zmian klimatycznych. Linia trendu biegnie w górę od lewej do prawej, co oznacza, że trend temperatury jest dodatni i w gminie Poddębice robi się cieplej z powodu zmian klimatu.

Najczęściej występującym kierunkiem wiatru na obszarze gminy to wiatr wiejący z kierunku zachodniego (W), zachodnio-południowo-zachodniego (WSW) oraz zachodnio-północno-zachodniego (WNW).

Rysunek 6. Róża wiatrów w gminie Poddębice
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 28.07.2025 r.]

2.3.4. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2024 roku liczba ludności w gminie Poddębice wynosiła 14 438 osób, z czego 7 043 stanowili mężczyźni, natomiast 7 395 kobiety. Powierzchnia gminy Poddębice wynosi ok. 225 km², co wraz z liczbą zamieszkujących go ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 64,3 os./km², co stanowi wartość niższą od średniej dla województwa łódzkiego (128,8 os./km²), jednak wyższą od średniej powiatowej (44,5 os./km²). Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane demograficzne

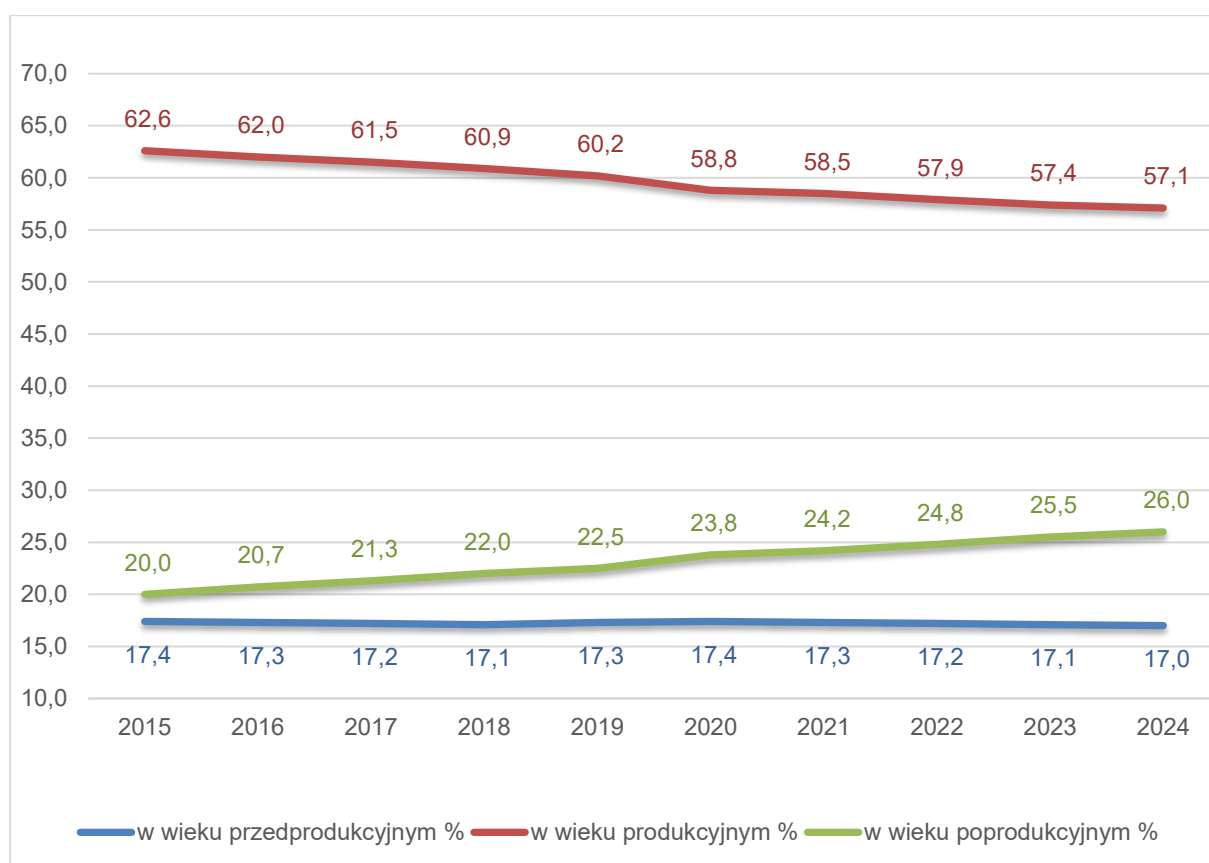
	Jednostka miary	Wartość
Ludność		
Liczba ludności (ogółem)	osoba	14 438
Liczba mężczyzn	osoba	7 043
Liczba kobiet	osoba	7 395
Wskaźnik ludności		
Ludność na 1 km ²	osoba	64,3
Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	osoba	-5,9
Współczynnik feminizacji	osoba	105
Wskaźnik urbanizacji	%	46,2
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	17,0
W wieku produkcyjnym	%	57,1
W wieku poprodukcyjnym	%	26,0

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 28.07.2025 r.]

Tabela 2. Liczba ludności gminy Poddębice w latach 2015-2024

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
2015	8 104	7 753	15 857
2016	8 056	7 691	15 747
2017	8 030	7 633	15 663
2018	7 997	7 609	15 606
2019	7 969	7 536	15 505
2020	7 650	7 245	14 895
2021	7 579	7 163	14 742
2022	7 544	7 129	14 673
2023	7 455	7 069	14 524
2024	7 395	7 043	14 438

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 28.07.2025 r.]

Rysunek 7. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem
źródło: GUS, opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach stopniowo maleje, co ma związek z ujemnym przyrostem naturalnym. Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się w zmniejszającej się dynamicznie populacji osób w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Ilość osób w wieku produkcyjnym również maleje na przestrzeni lat. Takie zależności mogą prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

3. Założenia Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami europejskimi, krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi.

3.1. Dokumenty międzynarodowe

3.1.1. Zrównoważona Europa 2030 - Polityka, strategia i przepisy UE dotyczące celów środowiskowych oraz celów w dziedzinie energii i klimatu do 2030 roku

Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030 obejmują cele unijne i cele polityczne na okres od 2021 do 2030 r. Kluczowe cele na 2030 r.:

- Co najmniej 55% redukcji emisji gazów cieplarnianych (od poziomów z 1990 r.);

Cel 55% emisji redukcji gazów cieplarnianych jest realizowany przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcji emisji państw członkowskich oraz rozporządzenie w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. W ten sposób wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia celu 55%, zarówno poprzez redukcję emisji, jak i zwiększenie pochłaniania.

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu Komisja zaproponowała we wrześniu 2020 r. podniesienie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., w tym emisji i pochłaniania, z 40% do co najmniej 55% w porównaniu z 1990 r. Podwyższony cel został przyjęty w Europejskim prawie o klimacie w 2021 r. Komisja przyjrzała się działaniom wymagany w wszystkich sektorach, w tym zwiększonej efektywności energetycznej i energii odnawialnej, i rozpoczęła proces przygotowywania szczegółowych wniosków ustawodawczych w celu wdrożenia i osiągnięcia zwiększonych ambicji. Wnioski ustawodawcze zostały opublikowane w lipcu 2021 r. Umożliwi to UE przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i realizację zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego poprzez aktualizację jej wkładu ustalonego na szczeblu krajowym.

3.1.2. Międzynarodowa ochrona środowiska – Globalny Program Działań Szczytu Ziemi: Agenda 21

Jeden z najważniejszych programów międzynarodowych dotyczących zrównoważonego rozwoju ludzkości i ochrony zasobów środowiska naturalnego. Przewiduje on działania na poziomie globalnym, narodowym i lokalnym prowadzone w celu koordynacji wysiłków w rozwiązywaniu problemów światowej ekologii i polityki rozwoju. Program dotyczy wszystkich dziedzin życia w których człowiek oddziałuje na środowisko.

Najważniejsze założenia i cele Agendy 21 to m.in.:

- ochrona i wspomaganie zdrowia człowieka;
- zrównoważony rozwój osiedli ludzkich (powstrzymanie kryzysu ekologicznego miast);
- ochrona atmosfery (przeciwdziałanie efektowi cieplarnianemu, zanikaniu warstwy ozonowej, kwaśnym deszczom);
- bezpieczne wykorzystanie toksycznych substancji chemicznych;
- bezpieczne gospodarowanie odpadami stałymi i ściekowymi, niebezpiecznymi i radioaktywnymi;
- zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi;

- powstrzymanie niszczenia lasów;
- ochrona i zagospodarowanie zasobów wód słodkich;
- zachowanie różnorodności biologicznej (krajowe oceny różnorodności biologicznej, opracowanie strategii ich zachowania);
- przeciwdziałanie pustynnieniu i suszy;
- edukacja ekologiczna.

Agenda stała się priorytetowym dokumentem dla formułowania celów wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego, opartych na zasadzie zrównoważonego rozwoju. W oparciu o przyjęte w niej zasady organizowane są międzynarodowe i europejskie systemy wspierania rozwoju.

3.1.3. Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (dyrektywa OOS)

Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny oddziaływania wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

3.1.4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa SOOŚ)

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”.

3.1.5. Pozostałe dokumenty o międzynarodowej randze

Innymi dokumentami o międzynarodowej randze i charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, sygnowane przez stronę polską, m.in.: Konwencja Ramsarska o obszarach wodno - błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.), Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r., Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskim (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r., Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz z Protokołem.

3.2. Dokumenty krajowe

3.2.1. Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Cel główny: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
 - Kierunek interwencji – Stymulowanie popytu na innowacje przez sektor publiczny,
2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
 - Kierunek interwencji – Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta
 - Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich,
3. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Transport
 - Kierunek interwencji – Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce,
 - Kierunek interwencji – Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności,
4. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia
 - Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju,
 - Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej,
 - Kierunek interwencji – Rozwój techniki,
5. Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko
 - Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód,
 - Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
 - Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego,
 - Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją,
 - Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi,
 - Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami,
 - Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych.

3.2.2. Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP2030)

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne.

Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Kierunki interwencji:

- Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
- Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.

Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
- Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.

Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Kierunki interwencji:

- Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
- Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Cel szczegółowy IV: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.

Kierunki interwencji:

Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

Cel szczegółowy V: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Kierunki interwencji:

Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Polityka ekologiczna państwa 2030 uchyla Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.

3.2.3. Strategia Produktywności 2030

Uchwała nr 154 Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie przyjęcia „Strategii produktywności 2030”. Cel główny Strategii Produktywności: Progresywny, zrównoważony i inkluzywny wzrost produktywności oparty na wykorzystaniu wiedzy oraz nowych technologii, zwłaszcza cyfrowych

- Obszar I. Zasoby naturalne:
 - Cel szczegółowy: Wzrost wydajności surowcowej gospodarki,
 - Cel szczegółowy: Wzrost wykorzystania surowców odnawialnych i biomasy w gospodarce;
- Obszar V. Wiedza:
 - Cel szczegółowy: Wzrost intensywności wykorzystania wiedzy i nowych technologii w gospodarce.

3.2.4. Strategia rozwoju transportu do 2030 roku

Uchwała nr 105 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku”

- Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności
- Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko

3.2.5. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. w sprawie przyjęcia „Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030”

1. Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska
 - Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska
 - Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom

3.2.6. Strategia „Sprawne Państwo 2020”

Uchwała Nr 17 Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia strategii „Sprawne Państwo 2020”.

1. Cel 3: Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych
 - a) Kierunek interwencji 3.2. – Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju
 - Przedsięwzięcie 3.2.1. – Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
 - Przedsięwzięcie 3.2.2. – Zapewnienie ładu przestrzennego,
 - Przedsięwzięcie 3.2.3. – Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych,
2. Cel 5: Efektywne świadczenie usług publicznych
 - a) Kierunek interwencji 5.2. – Ochrona praw i interesów konsumentów
 - Przedsięwzięcie 5.2.3. – Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw,
 - b) Kierunek interwencji 5.5. – Standaryzacja i zarządzanie usługami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych
 - Przedsięwzięcie 5.5.2. – Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi,
3. Cel 7: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego
 - a) Kierunek interwencji 7.5. – Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego
 - Przedsięwzięcie 7.5.1. – Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego.

3.2.7. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022”.

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego

a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej

- Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa

a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego

- Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną.
- Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa.
- Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa.
- Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

3.2.8. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"

1) Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

- Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych
- Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów

2) Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

- Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach

3.2.9. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Uchwała Nr 184/2020 Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

SRKL obejmuje 4 cele szczegółowe:

- Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych;
- Poprawę zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej;
- Wzrost i poprawę wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy;
- Redukcję ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawę dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

3.2.10. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Uchwała Nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030"

1. Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:

- 1.2. Rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej:
 - 1.2.4. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej i solidarnej.

3.2.11. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku

2 lutego 2021 r. Rada Ministrów na posiedzeniu przyjęła uchwałę dotyczącą Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. (PEP 2040). Dokument jest mapą drogową rozwoju sektora energetycznego w Polsce. Celem polityki energetycznej państwa jest: bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

Cele szczegółowe:

1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych
 - a. Projekt strategiczny 1: Transformacja regionów węglowych;
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej:
 - a. Projekt strategiczny 2: Rynek mocy;
 - b. Projekt strategiczny 3: Wdrożenie inteligentnych sieci elektroenergetycznych;
3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych:
 - a. Projekt strategiczny 3A: Budowa Baltic Pipe;
 - b. Projekt strategiczny 3B: Budowa drugiej nitki Rurociągu Pomorskiego;
4. Rozwój rynków energii:
 - a. Projekt strategiczny 4A: Wdrażanie Planu działania (mającego służyć zwiększeniu transgranicznych zdolności przesyłowych energii elektrycznej);
 - b. Projekt strategiczny 4B: Hub gazowy;
 - c. Projekt strategiczny 4C: Rozwój elektromobilności;
5. Wdrożenie energetyki jądrowej:
 - a. Projekt strategiczny 5: Program polskiej energetyki jądrowej;
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii:
 - a. Projekt strategiczny 6: Wdrożenie morskiej energetyki wiatrowej;
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji:
 - a. Projekt strategiczny 7: Rozwój ciepłownictwa systemowego;
8. Poprawa efektywności energetycznej:
 - a. Projekt strategiczny 8: Promowanie poprawy efektywności energetycznej.

3.2.12. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)

Dokument strategiczny Ministra Klimatu i Środowiska pn. „Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)” określa działania naprawcze do realizacji w perspektywie krótkoterminowej do 2025 r., średnioterminowej do 2030 r. oraz długoterminowej do 2040 r., które będą nie tylko spójne z dotychczas realizowaną polityką poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu

na poziomie krajowym oraz wojewódzkim i gminnym, ale przede wszystkim będą określać nowe kierunki działań w tym obszarze.

Dokument ma na celu skoordynowanie działań wynikających z krajowych ram polityki dotyczącej jakości powietrza w powiązaniu z obszarami polityk odnoszących się do sektora bytowo-komunalnego, czystej energii, ciepła oraz odnawialnych źródeł energii, a także transportu.

Celem głównym aKPOP jest pilna poprawa stanu powietrza w strefach, w których w wyniku oceny jakości powietrza, przeprowadzanej corocznie przez GIOŚ, stwierdzone są w dalszym ciągu przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych wybranych substancji w powietrzu oraz ochrona zdrowia i komfortu życia mieszkańców oraz środowiska naturalnego jako całość.

3.2.13. Krajowy plan gospodarki odpadami 2028

Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r.

Cele w zakresie odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji:

- 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów;
- 2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym w zakresie ZPO żywności;
- 3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:
 - a. 55% dla roku 2025,
 - b. 60% dla roku 2030,
 - c. 65% dla roku 2035;
- 4) minimalizacja ilości składowanych odpadów:
 - a. do 30% w roku 2025,
 - b. do 20% w roku 2030,
 - c. do 10% w roku 2035;
- 5) zwiększenie recyklingu organicznego poprzez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”;
- 6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia;
- 7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami;
- 8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów;
- 9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu;
- 10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r.;
- 11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.

3.2.14. Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008) stanowi podstawę do opracowania programów zapobiegania powstawaniu odpadów, których celem będzie przerwanie powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym a wytwarzaniem odpadów mających wpływ na środowisko. W Krajowym programie zapobiegania powstawaniu odpadów wyznaczono następujące cele strategiczne:

Cele ilościowe w odniesieniu do ogólnej masy wytwarzanych odpadów:

1. utrzymanie wzrostu gospodarczego przy całkowitej masie wytwarzanych odpadów na stałym poziomie,
2. ograniczenie obciążenia PKB odpadami.

Cele ilościowe w odniesieniu do priorytetowych strumieni odpadów:

- cel: ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do wielkości produkcji,
- cel: ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do ilości wyprodukowanej energii,
- cel: ograniczanie uciążliwości dla środowiska odpadów poprzez wzrost liczby wytwarzanych w Polsce produktów objętych ekoznakowaniem,
- cel: zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych,
- cel: zmniejszenie masy odpadów opakowaniowych w stosunku do masy produktów,
- cel: ograniczenie marnotrawienia żywności,
- cel: wzrost ponownego użycia, m.in. poprzez stworzenie sieci wymiany i napraw sprzętu elektrycznego i elektronicznego, oraz zbierania i przygotowanie ZSEE do ponownego użycia.

Cele jakościowe

W odniesieniu do produktów i produkcji: ograniczanie oddziaływania na środowisko na etapie wydobywania surowców produkcji i surowców, logistyki konsumpcji, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczenia stosowania szkodliwych substancji.

3.2.15. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Minister Aktywów Państwowych w dniu 30 grudnia 2019 r. przekazał do Komisji Europejskiej Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, wypełniając tym samym obowiązek nałożony na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK) został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,

- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie,
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

3.2.16. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób, aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK). Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie. 05 maja 2022 r. Rada Ministrów przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.

3.2.17. Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Jest to główny dokument planistyczny z perspektywą 50-letnią, zgodnie z którym prowadzi się przeciwdziałanie skutkom suszy. Rolą planu przeciwdziałania skutkom suszy jest wskazanie działań, które ograniczą negatywny wpływ tego zjawiska na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Celem PPSS jest zapewnienie odpowiedniej ilości i co najmniej dobrej jakości wód, użytecznych dla społeczeństwa, środowiska i wszystkich sektorów gospodarki narodowej. Dokument ten zawiera:

- analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych,
- propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji,
- propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych,
- katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

3.2.18. Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska

Opracowane przez Ministerstwo Środowiska z dnia 2 września 2015 r. (aktualizacja 2020 r.).

3.3. Dokumenty wojewódzkie

3.3.1. Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032

Uchwała Nr XIII/160/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032”

Cele w podziale na poszczególne obszary interwencji przedstawione zostały poniżej:

- 1) Ochrona klimatu i jakości powietrza
P.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu;
- 2) Zagrożenia hałasem
ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim;
- 3) Pola elektromagnetyczne
PEM.I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi;
- 4) Gospodarowanie wodami
GW.I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd);
GW.II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią;
- 5) Gospodarka wodno-ściekowa
GWS.I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;
- 6) Zasoby geologiczne
ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
- 7) Gleby
GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu;
- 8) Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego;
- 9) Zasoby przyrodnicze
ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej na terenie województwa łódzkiego;
- 10) Zagrożenia poważnymi awariami
PAP I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków.

3.3.2. Aktualizacja „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030” (SRWL 2030)

Uchwała nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 oraz uchwała nr 359/25 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”.

Dokument zakłada 3 cele strategiczne w ramach trzech sfer: gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz wynikające z nich cele operacyjne. W ramach celów operacyjnych określono także kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY 1: Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka

- Cel operacyjny: Zwiększenie potencjału badawczego i innowacyjnego
- Cel operacyjny: Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego
- Cel operacyjny: Wsparcie rozwoju MŚP
- Cel operacyjny: Rozwój sektora rolnego i zwiększenie jego konkurencyjności

CEL STRATEGICZNY 2: Obywatelskie społeczeństwo równych szans

- Cel operacyjny: Rozwój kapitału społecznego
- Cel operacyjny: Poprawa stanu zdrowia mieszkańców
- Cel operacyjny: Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego

CEL STRATEGICZNY 3: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń

- Cel operacyjny: Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska

Kierunki działań:

- Poprawa jakości powietrza
- Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości
- Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody
- Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych

- Cel operacyjny: Ochrona i kształtowanie krajobrazu

Kierunki działań:

- Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego
- Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych
- Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni

- Cel operacyjny: Zwiększenie dostępności transportowej
- Cel operacyjny: Nowoczesna energetyka w województwie

Kierunki działań:

- Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego
- Rozwój strategicznego systemu gazowego

- Cel operacyjny: Racjonalizacja gospodarki odpadami

Kierunki działań:

- Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
- Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko
- Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu

- Cel operacyjny: Zwiększenie dostępności do usług teleinformatycznych

Dodatkowo wyznaczono cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region.

3.3.3. Aktualizacja „Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Łódzkiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”

Uchwała nr LI/605/22 z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Łódzkiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

Podstawowym celem opracowania dokumentu jest wskazanie rozwiązań w obszarze przewozów pasażerskich na terenie województwa łódzkiego, w tym przede wszystkim określenie sieci transportowej, na której organizator (województwo łódzkie) będzie organizował przewozy o charakterze użyteczności publicznej. Wdrożenie zaplanowanych działań przyczyni się do racjonalnego kształtowania środków publicznych przeznaczanych na publiczny transport zbiorowy poprzez dopasowanie oferty przewozowej i kierunków rozwoju do aktualnych i przyszłych oczekiwań pasażerów w oparciu o dostępne możliwości finansowe województwa łódzkiego.

3.3.4. Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025–2030 z uwzględnieniem lat 2031–2036

Uchwała nr XVII/204/2025 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 sierpnia 2025 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem lat 2031-2036”

Cele dla gospodarki odpadami określono na podstawie analizy stanu aktualnego oraz prognozowanych zmian gospodarki odpadami w województwie łódzkim w oparciu o obowiązujące wymagania prawne, a także plany oraz programy rządowe i lokalne w zakresie gospodarki odpadami. Podstawowym celem w zakresie gospodarki odpadami, przyjętym dla województwa, jest opracowanie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, umożliwiającego wypełnienie podstawowych zasad gospodarki odpadami, które stanowią:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zbierania i transportu odpadów;
- wykorzystanie odpadów w procesie recyklingu, odzysku, unieszkodliwiania odpadów, których nie można przetworzyć innymi metodami,
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów (szczególnie odpadów biodegradowalnych).

3.3.5. Aktualizacja „Programu ochrony powietrza”

Uchwała Nr LXIII/694/23 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej.

Program ochrony powietrza dla strefy łódzkiej został opracowany w związku z przekroczeniami stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, benzo(a)pirenu oraz ozonu w 2021 roku. Niezbędnym stało się dokonanie aktualizacji programu przyjętego uchwałą Nr XX/303/20 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2020 r. poz. 5935), nadając mu treść zgodną z załącznikiem do uchwały Nr LXIII/694/23.

Podstawowym celem Programu ochrony powietrza dla strefy łódzkiej jest poprawa stanu jakości powietrza atmosferycznego i dotrzymanie obowiązujących standardów, aby ograniczyć negatywne oddziaływanie zanieczyszczeń wpływających bezpośrednio na życie i zdrowie ludzi. Dlatego zaplanowane działania mają na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza ze źródeł, które w największy sposób oddziałują na wysoki poziom stężeń substancji w powietrzu. Do osiągnięcia celu Programu konieczna jest realizacja zadań wskazanych

w harmonogramie działań naprawczych oraz uwzględnianie ogólnych kierunków działań, które wpływają na poprawę stanu jakości powietrza w sposób pośredni⁴.

3.3.6. Uchwała antysmogowa

Uchwała nr XLIV/548/17 z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zmieniona uchwałą Nr L/597/22 z dnia 22 listopada 2022 r.

Uchwała wprowadza w granicach województwa całoroczne ograniczenia dotyczące instalacji grzewczych, których celem jest zapobieganie negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i środowisko. Ograniczenia te dotyczą eksploatacji instalacji służących do ogrzewania budynków, przygotowania ciepłej wody lub przygotowania posiłków, w których następuje spalanie paliw stałych. We wspomnianych instalacjach zakazuje się stosowania paliw:

- w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi powyżej 15%, z wyjątkiem paliw o wartości opałowej niemniejszej niż 24 MJ/kg i zawartości popiołu nie większej niż 12%;
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;
- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- zawierających biomasę stałą o wilgotności powyżej 20%.

3.4. Dokumenty powiatowe

3.4.1. Strategia Rozwoju Powiatu Poddębickiego na lata 2021-2027

Uchwała Nr XXXII/168/21 Rady Powiatu Poddębickiego z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Powiatu Poddębickiego na lata 2021-2027” zmieniona uchwałą Nr XXXIV/174/21 Rady Powiatu Poddębickiego z dnia 5 sierpnia 2021 r.

3.4.2. Program Ochrony Środowiska Powiatu Poddębickiego na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030

Uchwała Nr XVIII/90/25 Rady Powiatu Poddębickiego z dnia 4 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Poddębickiego na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030”.

⁴ Źródło: Program ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej, przyjęty uchwałą Nr LXIII/694/23 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 listopada 2023 r.

3.5. Dokumenty gminne

3.5.1. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025

Uchwała nr IV/18/18 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025”.

3.5.2. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Poddębice, woj. łódzkie na lata 2010 – 2013 (z uwzględnieniem perspektywy do 2032 r.)

Uchwała Nr LIV/319/10 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 29 października 2010 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Poddębice, woj. łódzkie na lata 2010 – 2013 (z uwzględnieniem perspektywy do 2032 r.)”.

3.5.3. Strategia Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023–2032

Uchwała Nr LXXIX/548/23 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023–2032”.

3.5.4 Gminny Program Rewitalizacji Gminy Poddębice do roku 2032

Uchwała Nr XVII/102/25 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Poddębice do roku 2032”.

4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym dokumencie, realizacja programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinno ono spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Sporządzony *Program* zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie gminy Poddębice, źródła jego zanieczyszczeń, analizę SWOT, propozycje oraz opis celów i zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Program wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a dowodów jego osiągania dostarcza ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo (co 2 lata). Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie Poddębice w odniesieniu m.in. do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, pola elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego umożliwiającą tym samym identyfikację obszarów problemowych. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy Poddębice.

W niniejszym opracowaniu opisano stan środowiska na terenie gminy Poddębice. Wyznaczono w tym zakresie następujące obszary interwencji, w których uwzględniono stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska. Obrano obszary interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz lokalnych potrzeb i są to:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Pola elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Gleby;
- Zasoby geologiczne;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami.

Na podstawie stanu środowiska przeprowadzono analizę SWOT. Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń (w przypadku niniejszego opracowania – środowiska). Od tych elementów pochodzi jej nazwa: **S** – *strenghts* (silne strony); **W** – *weaknesses* (słabe strony); **O** – *opportunities* (szanse), **T** – *threats* (zagrożenia). W przypadku badań środowiska przyrodniczego analiza polega na określeniu słabych i silnych stron poszczególnych elementów środowiska także szans oraz zagrożeń tworzonych przez czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne.

Na ich podstawie wyznaczono cele i kierunki interwencji, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania przedstawione w rozdziale 9. *Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie*. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami gminy Poddębice.

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Z tego powodu w rozdziale 10. *System realizacji programu ochrony środowiska*, sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 9. *Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie* przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

5. Analiza stanu środowiska na terenie gminy Poddębice

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza

Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić⁵:

- A. ze względu na pochodzenie,
- B. ze względu na to, w jaki sposób następuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ze źródeł emisji,
- C. ze względu na postać, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery.

A. Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić ze względu na pochodzenie na:

- 1) Źródła pochodzenia naturalnego:
 - bagna (metan CH₄, dwutlenek węgla CO₂, siarkowodór H₂S, amoniak NH₃),
 - pożary lasów (dwutlenek węgla CO₂, tlenek węgla-CO, pył),
 - gleby i skały ulegające erozji,
 - wyładowania atmosferyczne (tlenki azotu NO_x),
 - bakterie i inne organizmy (metan CH₄),
 - roślinność i grzyby (pyłki, zarodniki).
- 2) Źródła pochodzenia antropogenicznego.

Większość zanieczyszczeń powietrza jest związana z działalnością człowieka. Antropogeniczne źródła można podzielić na różne kategorie w zależności od przyjętych kryteriów. Jednym z nich jest podział wg sektorów gospodarki, gdzie wyróżniamy cztery podstawowe kategorie:

- energetyczne – na które składają się procesy wydobywania (kopalnie, szyby wiertnicze) i spalania paliw.
- przemysłowe – przemysł ciężki (przeróbka ropy naftowej, hutnictwo, cementownie, przemysł chemii organicznej), metalurgiczny, produkcja i stosowanie rozpuszczalników, przemysł spożywczy, przemysł farmaceutyczny i inne.
- komunikacyjne – transport lądowy (samochodowy, kolejowy, powietrzny) i wodny.
- komunalno-bytowe – paleniska domowe, kotłownie lokalne, gospodarstwa rolne, zagospodarowywanie odpadów (składowiska odpadów, oczyszczalnie).

B. Podział źródeł ze względu na to, w jaki sposób następuje rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ze źródeł emisji:

- 1) punktowe (emisja z pojedynczych źródeł, najczęściej z wysokich kominów),
- 2) liniowe (np. szlaki komunikacyjne),
- 3) powierzchniowe (emisja z wielu różnorodnych źródeł, np. z obszarów zamieszkałych).

Do źródeł powierzchniowych zalicza się źródła powodujące tzw. „niską emisję” – emisję pyłów i gazów do atmosfery z emitorów znajdujących się na wysokości do 40 m.

⁵ Źródło: P. Stepnowski, E. Synak, B. Szafranek, Z. Kaczyński, *Monitoring i analityka zanieczyszczeń środowiska*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2010

C. Zanieczyszczenia powietrza ze względu na postać, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery można podzielić na:

- 1) zanieczyszczenia pierwotne, które występują w powietrzu w takiej postaci, w jakiej zostały uwolnione do atmosfery,
- 2) zanieczyszczenia wtórne, będące produktami przemian fizycznych i reakcji chemicznych, zachodzących między składnikami atmosfery i jej zanieczyszczeniem (produkty tych reakcji są niekiedy bardziej szkodliwe od zanieczyszczeń pierwotnych) oraz pyłami uniesionymi ponownie do atmosfery po wcześniejszym osadzeniu na powierzchni ziemi.

Skład powietrza w troposferze cały czas się zmienia. Niektóre substancje znajdujące się w powietrzu są wysoce reaktywne tzn. mają większą skłonność do wchodzenia w reakcję z innymi substancjami w celu tworzenia nowych związków. Wówczas mogą się utworzyć tzw. zanieczyszczenia wtórne, które są szkodliwe dla naszego zdrowia i środowiska. Katalizatorem, który sprzyja procesom reakcji chemicznej lub je wywołuje, jest ciepło, w tym ciepło wytwarzane przez słońce. Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów.

Tabela 3. Rodzaje zanieczyszczeń oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu
B(a)P	spalanie paliw, produkt uboczny spalania drewna i odpadów oraz produkcji koksu i stali
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne
NO _x (suma tlenków azotu)	spalanie paliw w wysokich temperaturach
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami
Dioksyiny	spalanie odpadów, spalanie materii organicznej
WWA	spalanie paliw kopalnych (węgiel, ropa naftowa, torf), dymy z zakładów przemysłowych i domowych kotłowni, spaliny samochodowe i ścieranie opon, duże awarie w przemyśle naftowym

źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://polskialarmsmogowy.pl/zdrowie/wplyw-na-zdrowie-pm10-pm2-5-bap-wwa/>, <https://www.concawe.eu/wp-content/uploads/2017/09/Polish-Jakosc-powietrza-wprowadzenie.pdf> [data dostępu 30.07.2025 r.]

Tabela 4. Skutki zanieczyszczeń powietrza dla środowiska i organizmów żywych

Zanieczyszczenia	Skutki dla środowiska i żywych organizmów
Pył zawieszony	PM – czyli pył zawieszony są to cząstki unoszące się w powietrzu, między innymi sól morską, tzw. czarny węgiel (głównie drobiny węgla w czystej postaci), pył oraz skroplone cząstki niektórych substancji chemicznych. W zależności od rozmiaru cząstek wyróżnić można: PM _{2.5} – cząstki o średnicy do 2,5 µm, czyli do 2,5 tysięcznych milimetra. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) uważa PM _{2.5} za najbardziej szkodliwe dla człowieka zanieczyszczenie atmosferyczne. Do jego negatywnych skutków na organizm człowieka zaliczono choroby układu krążenia (miażdżyca) i układu oddechowego (podrażnienie naskórka i śluzówki, zapalenie górnych dróg oddechowych, choroby alergiczne, astma, nowotwory

Zanieczyszczenia	Skutki dla środowiska i żywych organizmów
	płuc, gardła i krtani) oraz skrócenie średniej długości życia nawet o 8 miesięcy. Średnioroczne dopuszczalne stężenie PM _{2,5} ustalono na poziomie 20 µg/m ³ (od 2020 roku), we wcześniejszych latach stężenie dopuszczalne było wyższe o 5 µg/m ³ i wynosiło 25 µg/m ³ . PM ₁₀ – to cząstki o średnicy do 10 µm, będące mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych zawierających substancje toksyczne (m.in. B(a)P, metale ciężkie oraz dioksyny i furany). Wpływają one niekorzystnie na układy oddechowy i krążenia, mogą powodować m.in. zapalenie płuc i oskrzeli. Dopuszczalna dzienna dawka tego zanieczyszczenia to 50 µg/m ³ (nie może zostać przekroczona więcej niż 35 razy w roku), a średnioroczna – 40 µg/m ³ .
B(a)P	Benzo(a)piren powoduje raka płuc, problemy z oddychaniem, podrażnienie oczu, nosa i gardła. Jego stężenie w powietrzu nie powinno przekraczać 1 ng/m ³ (czyli 0,001 µg/m ³).
Dwutlenek siarki	Dwutlenek siarki, powstający podczas spalania paliw, ma negatywny wpływ na błony śluzowe układu oddechowego oraz powoduje zmniejszenie wydolności dróg oddechowych.
Tlenki azotu	Tlenki azotu powodują zwiększenie się podatności na infekcje układu oddechowego, zwiększa prawdopodobieństwo ataków astmatycznych oraz uszkodza komórki układu immunologicznego w płucach.
Dioksyny	Dioksyny kumulują się w organizmie wpływając negatywnie na odpowiedź immunologiczną organizmu. W dużych stężeniach mogą wywoływać choroby dermatologiczne, trądzik chlorowy.
Tlenek węgla	Tlenek węgla ma negatywny wpływ na układ naczyniowo-sercowy człowieka. Przenikając do układu krwionośnego łączy się z hemoglobina tworząc karboksyhemoglobinę, które nie jest zdolna do przenoszenia tlenu. Kontakt z dużym stężeniem CO może spowodować śmierć, natomiast dłuższa ekspozycja ma wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zawału serca oraz hamuje odpowiedź immunologiczną organizmu.
Ozon	Ozon w górnych warstwach atmosfery jest gazem niezbędnym do przetrwania życia, natomiast w warstwach dolnych cechuje się negatywnym wpływem na żywe organizmy. Atakuje on komórki błony śluzowej wyściełające drogi oddechowe, płuca oraz oskrzela a także zmniejsza odporność na infekcje.
WWA	Najpowszechniej występującymi wielopierścieniowymi węglowodarami aromatycznymi są benzo(a)piren oraz naftalen. Długotrwałe narażenie na WWA może powodować występowanie nowotworów, chorób oczu, nerek oraz wątroby a także zmniejszając odpowiedź immunologiczną organizmu. Do najbardziej narażonych tkanek organizmu ludzkiego należą: nabłonek, szpik kostny, jądra i tkanki układu chłonnego.

źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://ideologia.pl/przyczyny-i-skutki-zanieczyszczenia-powietrza/> [data dostępu: 30.07.2025 r.]

5.1.2. Źródła zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego występujące na terenie gminy Poddębice

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie łódzkim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z transportu (emisja liniowa) oraz działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze województwa ma ich napływ z obszaru Polski oraz Europy.

Głównym lokalnym źródłem zanieczyszczeń jest emisja z domów ogrzewanych indywidualnie (sektor ten odpowiada głównie za emisję pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu) oraz na

obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu, emisja komunikacyjna. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa łódzkiego (głównie energetyka zawodowa) ze względu na dużą wysokość emitorów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Zakłady przemysłowe o istotnej emisji niezorganizowanej lub emitowanej poprzez niskie emitory mogą bezpośrednio wpływać na jakość powietrza w ich sąsiedztwie.

Przemysł województwa łódzkiego historycznie zdominowany był przez włókiennictwo. Przemiany gospodarcze w ostatnim trzydziestoleciu spowodowały zmianę struktury przemysłu. Po upadku wielkich zakładów na początku lat 90. ubiegłego wieku, zmalało znacząco zatrudnienie w branży tekstylnej. Wzrosło znaczenie energetyki, przemysłu maszynowego, rolno-spożywczego, metalurgicznego, farmaceutycznego i budowlanego. Na terenie województwa swoje zakłady ulokowały wielkie koncerny: ABB, Amcor Rentsch, Bosch-Siemens, Dell, Hutchinson, General Electric, Miele i Procter and Gamble. Powstanie na terenie województwa dużego węzła komunikacyjnego (autostrad A1 i A2 oraz dróg szybkiego ruchu S8 i S14) wraz z centralnym położeniem w kraju spowodowało powstanie wielu firm spedycyjnych i centrów dystrybucji. Na obszarze województwa działa Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna, która ma swoje filie również na obszarze woj. mazowieckiego i wielkopolskiego. Oprócz niej funkcjonuje Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny, Kutnowski Park Agro-Przemysłowy, Łódzki Regionalny Park Naukowo-Technologiczny i Park Przemysłowy Boruta Zgierz.

Istnieją znaczne różnice w stopniu uprzemysłowienia pomiędzy poszczególnymi powiatami. Obok obszarów przemysłowych jak miasto Łódź, powiat pabianicki, zgierski występują powiaty typowo rolnicze, jak np. łęczycki, sieradzki, **poddębicki**, wieruszowski.

W aglomeracji łódzkiej oraz w dużych miastach, znaczący udział w całkowitej emisji substancji do powietrza ma emisja związana z ruchem pojazdów. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się opon pojazdów, hamulców, nawierzchni jezdni oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg. Tlenki azotu są natomiast emitowane w wyniku spalania paliw. Emisja ze wspomnianego źródła jest uciążliwa dla ludności ze względu na bardzo niską wysokość, na której do niej dochodzi (ok. 0,5 m nad powierzchnią terenu).

Wspomniane źródła decydują o wielkości emisji większości zanieczyszczeń powietrza. To one wpływają na strukturę emisji, która jest pochodną struktury zużycia i jakości paliw. Ponieważ podstawowym źródłem energii pierwotnej jest węgiel, to właśnie to paliwo wpływa w największym stopniu na wielkość i rodzaj emitowanych zanieczyszczeń, a tym samym na stan zanieczyszczenia powietrza⁶.

Poniżej zostały szczegółowo przedstawione wszystkie źródła zanieczyszczeń na terenie gminy Poddębice.

1) Zanieczyszczenia z sektora energetycznego

Energetyka, w szczególności ta oparta na pozyskiwaniu energii w wyniku spalania paliw kopalnych takich jak węgiel i ropa naftowa prowadzą do emisji zanieczyszczeń powietrza do atmosfery. Na skutek ich spalania następuje wzrost stężenia gazów cieplarnianych, które nasilają efekt cieplarniany oraz przyczyniają się do postępujących zmian klimatycznych. Produkcja energii z paliw kopalnych ma niekorzystny wpływ zarówno dla środowiska, jak

⁶Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2024

i na zdrowie człowieka. Wynika to zarówno z ogromnej ilości użytkowanej energii, jak i z istoty przemian energetycznych, którym energia musi być poddawana w celu dostosowania do potrzeb odbiorców⁷.

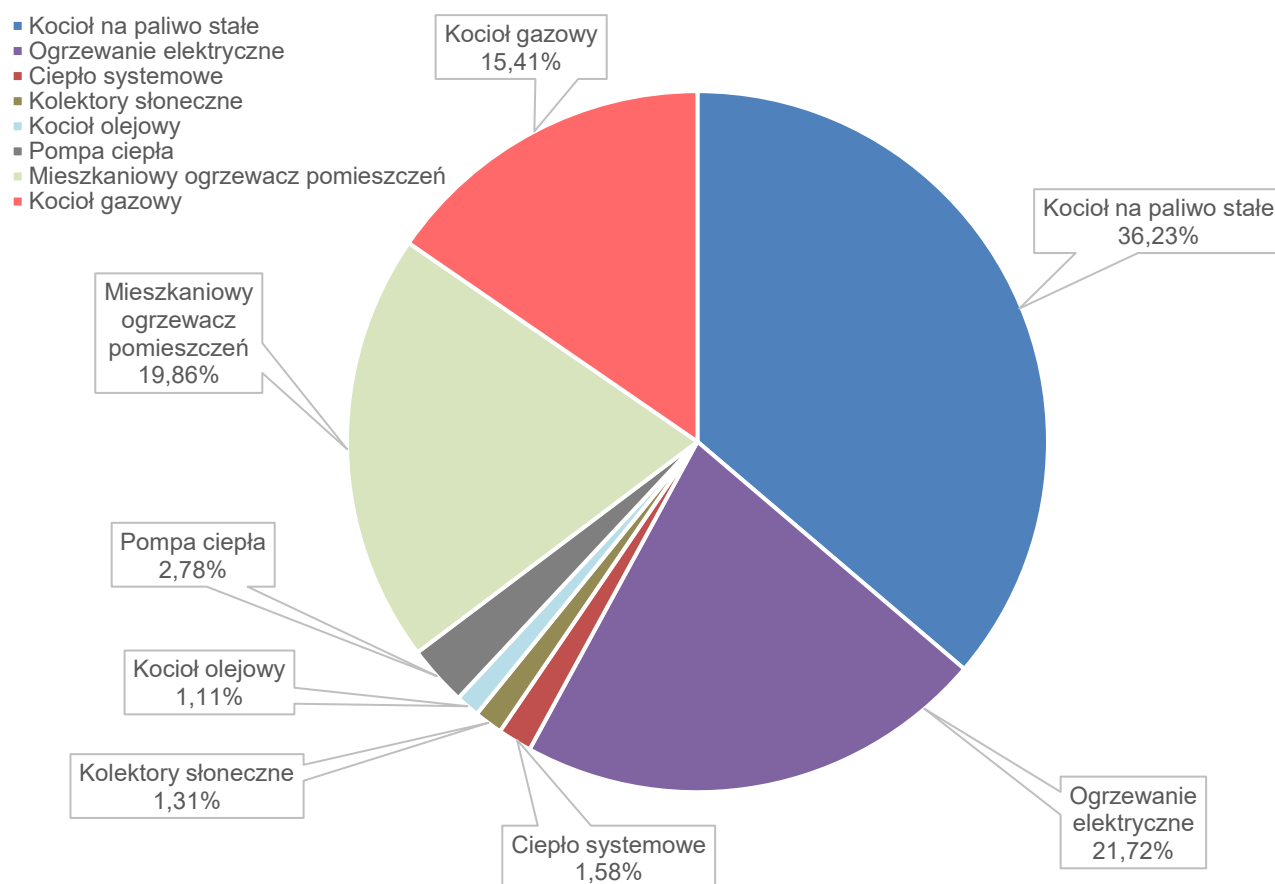
Podział rodzajów źródła ciepła oraz ciepłej wody użytkowej na terenie gminy Poddębice zgodnie z danymi pozyskanymi z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (stan na 20.08.2025 r.) przedstawia się następująco:

- kocioł na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa – 1 652 szt.;
- kocioł na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa – 993 szt.;
- ogrzewanie elektryczne – 1 586 szt.;
- ciepło systemowe - 115 szt.;
- mieszkaniowy ogrzewacz pomieszczeń – 1 450 szt., w tym:
 - kominek – 1 032 szt.;
 - trzon kuchenny/piecokuchnia – 335 szt.;
 - piec kaflowy na paliwo stałe) – 83 szt.;
- pompa ciepła – 203 szt.;
- kocioł gazowy – 1 125 szt.;
- kolektory słoneczne – 96 szt.;
- kocioł olejowy – 81 szt.;
- fotowoltaika – 15 szt.

W gminie Poddębice zasadniczym źródłem ciepła wykorzystywanym na potrzeby ciepłe są kotły na paliwo stałe, w mniejszym stopniu wykorzystywane jest ogrzewanie elektryczne, mieszkaniowe ogrzewacze pomieszczeń oraz kotły gazowe. Kotłownie opalane węglem kamiennym i jego pochodnymi stopniowo wymienia się na ekologiczne źródła ciepła (najczęściej ogrzewanie elektryczne, kotły zasilane olejem opałowym, urządzenia opalane gazem, pompy ciepła).

Poniżej przedstawiono graficznie rodzaje źródeł ciepła na terenie gminy Poddębice.

⁷ Źródło: <https://naukaoklimacie.pl/aktualnosci/efekt-cieplarniany-abc> [data dostępu: 30.07.2025 r.]

Rysunek 8. Rodzaje źródeł ciepła na terenie gminy Poddębice⁸
źródło: Urząd Miejski w Poddębicach

Indywidualne ogrzewanie budynków oraz lokalne kotłownie są najczęściej przyczyną emisji do atmosfery zanieczyszczeń gazowych i stałych. Niską emisję definiuje się, jako emisję pyłów oraz gazów (powstających na skutek nieefektywnego spalania paliw: węgla kamiennego, węgla drzewnego, benzyny, oleju napędowego itp.) do atmosfery z emitorów (kominów i innych źródeł emisji) znajdujących się na wysokości do 40 m, w znacznej części emitory znajdują się na wysokości do 10 metrów, tak mała wysokość emitorów (kominów, i innych źródeł emisji), powoduje gromadzenie się zanieczyszczeń w miejscu ich powstania, często w pobliżu zwartej zabudowy mieszkaniowej. Przyczyną powstawania niskiej emisji jest zaspokajanie podstawowych potrzeb ludzkich ogrzewania czy komunikacji samochodowej⁹.

Mieszkańcy gminy Poddębice ubiegali się o dofinansowanie z Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w ramach którego przeprowadzono inwestycje związane z wymianą źródła ciepła, ale także termomodernizację budynków.

W poniższej tabeli zestawiono przedsięwzięcia realizowane w budynkach położonych na terenie gminy Poddębice w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

⁸ Dane mają charakter orientacyjny i poglądowy. Dodatkowo, wiarygodność danych obniżają błędy systemowe, takie jak m.in. podwójne zliczanie złożonych deklaracji.

⁹ Źródło: https://globalna.ceo.org.pl/wp-content/uploads/sites/4/2021/09/niska_emisja_material_merytoryczny_upd_0.pdf [data dostępu: 30.07.2025]

Tabela 5. Zestawienie przedsięwzięć realizowanych w budynkach istniejących położonych na terenie gminy Poddębice w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”¹⁰

Zakres zadań zrealizowanych w ramach umowy/ rodzaj nowego źródła ciepła		Liczba przedsięwzięć, w przypadku których wypłacono dofinansowanie na wymianę źródła ciepła [szt.]			
		2021	2022	2023	2024
wymiana źródła ciepła	gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej	1	1	1	1
	kocioł gazowy kondensacyjny	19	12	4	7
	kocioł na pellet drzewny	25	8	3	0
	kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie	2	5	8	28
	kocioł na węgiel	15	2	0	0
	kocioł zgazowujący drewno	0	0	6	6
	kocioł olejowy	1	0	0	0
	kotłownia gazowa (przyłącze gazowe i instalacja wewnętrzna, kocioł gazowy kondensacyjny, opłata przyłączeniowa, dokumentacja projektowa)	24	12	18	14
	pompa ciepła grunt/woda	2	6	1	0
	pompa ciepła powietrze/woda (o podwyższonej klasie efektywności energetycznej)	11	30	43	26
	pompa ciepła powietrzna	2	0	2	2
	system ogrzewania elektrycznego	0	2	1	0
	węzeł cieplny	0	1	1	0
	kolektory słoneczne	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
mikroinstalacje fotowoltaiczne		14	23	25	34
termomodernizacja budynków		55	42	63	66

źródło: WFOŚiGW w Łodzi

System ciepłowniczy

Na terenie Gminy Poddębice występuje system ciepłowniczy, który opiera się na wykorzystywaniu wód termalnych z odwiertu „Poddębice GT-2”, którego budowa zakończyła się w 2010 r. Gminna spółka „Geotermia Poddębice” zajmuje się wydobywaniem i zagospodarowaniem wody geotermalnej. Uzyskano koncesję na wydobywanie wody oraz wybudowano wymiennikownię ciepła. Ciepło jest dostarczane do budynków mieszkalnych wielorodzinnych m.in. na osiedlu Północ i 500-lecia w Poddębicach oraz do budynków

¹⁰ W ramach jednej umowy możliwa jest realizacja różnych zakresów rzeczowych np. wymiana kotła i termomodernizacja

użyteczności publicznej. W 2018 roku wykonane zostało przyłącze ciepłownicze z węzłem cieplnym do hali sportowej przy Szkole Podstawowej na ul. Polnej.¹¹

Ponadto, zapotrzebowanie na ciepło gminy Poddębice pokrywane jest również poprzez kotłownie indywidualne i lokalne.

Mieszkańcy gminy Poddębice ogrzewają budynki mieszkalne za pomocą:

- indywidualnych kotłowni zasilanych paliwem stałym (głównie węgiel), ogrzewania elektrycznego, gazem, mieszkaniowymi ogrzewaczami pomieszczeń;
- pomp ciepła oraz systemu ciepłowniczego.

Zgodnie z danymi Geotermii Poddębice¹², łączna długość sieci ciepłowniczej na terenie miasta wynosi 15 442,8 km. Liczba przyłączy to 145 sztuk. Geotermia Poddębice Sp. z o.o. wykorzystuje następujące urządzenia do wytwarzania ciepła:

- dwa wymienniki zlokalizowane na terenie ciepłowni geotermalnej przy ul. Mickiewicza 17a, o łącznej mocy 10,000 MW;
- kotłownia szczytowo-rezerwowa zlokalizowana w Poddębicach, przy ul. Zielonej 14 wyposażona w dwa kotły typu PAROMAT-SIMPLEX o łącznej mocy zainstalowanej 2,015 MW, opalane gazem ziemnym lub olejem opałowym oraz jeden kocioł wodny typu INTEGRA o mocy zainstalowanej 1,000 MW opalany biomasą;
- kotłownia szczytowo-rezerwowa zlokalizowana w Poddębicach, przy ul. Krasickiego 15, wyposażona w trzy kotły wodne typu VITOPLEX 300, o łącznej mocy zainstalowanej 3,360 MW, opalane gazem ziemnym lub olejem opałowym oraz instalację kolektorów słonecznych o powierzchni 1 287m²;
- kotłownia szczytowo-rezerwowa zlokalizowana w Poddębicach, przy ul. Cichej 4, wyposażona w dwa kotły wodne typu INTEGRA 500, o łącznej mocy zainstalowanej 1,000 MW, opalane biomasą lub olejem opałowym oraz instalację kolektorów słonecznych o powierzchni 358 m²;
- kotłownia szczytowo-rezerwowa zlokalizowana w Poddębicach, przy ul. Mickiewicza 16 na terenie Poddębickiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o., wyposażona w kocioł wodny typu Viessman o mocy zainstalowanej 1,250 MW, opalany olejem opałowym;
- źródło zlokalizowane w Poddębicach przy ul. Mickiewicza 17a, o mocy zainstalowanej cieplnej 1,133 MW, wyposażone w silnik spalinowy zasilany gazem ziemnym wysokometanowym, wytwarzającym ciepło w kogeneracji.

Wartości wyprodukowanego oraz sprzedanego ciepła w ostatnich latach zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 6. Produkcja ciepła i sprzedaż ciepła na terenie gminy Poddębice

Rok	2022	2023	2024
Produkcja ciepła [GJ]	66 492	63 405	59 875
Sprzedaż ciepła [GJ]	51 243	48 195	46 996

źródło: Geotermia Poddębice

Na przestrzeni ostatnich lat uwidacznia się spadek w produkcji i sprzedaży ciepła. Planowane są inwestycje mające na celu rozbudowę sieci ciepłowniczej. Gmina pozyskała środki

¹¹ Źródło: <https://poddebice.pl/charakterystyka-gminy/> [data dostępu: 12.08.2025 r.]

¹² Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Geotermię Poddębice Sp. z o.o., stan na 12.08.2025 r.

z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na przedsięwzięcie pn.: „Budowa osiedlowych sieci ciepłowniczych”.

System gazowniczy

Operatorem na terenie gminy Poddębice jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. – Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi.

W tabeli przedstawiono charakterystykę sieci gazowej funkcjonującej na terenie gminy Poddębice. Poziom zgazyfikowania gminy wynosi ok. 16%¹³. Dystrybucyjną sieć gazową w gminie Poddębice stanowią gazociągi średniego ciśnienia zasilane z sieci wysokiego ciśnienia poprzez stację redukcyjno-pomiarową w/c w Sworawie. Miasto Poddębice ma rozbudowaną gazową sieć dystrybucyjną. Sieć gazowa średniego ciśnienia znajduje się ponadto na terenie miejscowości, tj.: Sworawa, Chropy, Chropy-Kolonia, Klementów, Borysew, Bałdrzychów, Busina i Busina-Kolonia¹⁴.

Tabela 7. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci gazowej na terenie gminy Poddębice

	Jednostka	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci ogółem	m	55 687	56 866	57 746	57 835
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	14 675	17 084	17 084	17 084
Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	40 982	39 782	40 662	40 751
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	965	984	1 005	1 025
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	888	905	926	948
Ilość instalacji	szt.	931	960	981	995
Zużycie gazu	m ³	2 289 712	2 193 534	1 991 025	2 641 044

źródło: PSG Sp. z o.o., stan na dzień 26.08.2025 r.

Przez obszar gminy nie przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia eksploatowane przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi w najbliższym czasie nie planuje działań inwestycyjnych związanych z budową i rozbudową sieci gazowej na terenie gminy Poddębice.

2) Zanieczyszczenia z sektora przemysłowego

Emisja przemysłowa związana jest ze źródłami punktowymi, pochodzącymi z zakładów przemysłowych, głównie z procesów spalania paliw w celach energetycznych oraz procesów technologicznych.

Na terenie gminy Poddębice nie występują zakłady posiadające aktualnie pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza¹⁵.

¹³ Źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2023 r.

¹⁴ Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Poddębice, 2016

¹⁵ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Starostwa Powiatowego w Poddębicach, stan na dzień 29.07.2025 r.

Marszałek Województwa Łódzkiego, zgodnie z poniższymi decyzjami, wydał pozwolenia zintegrowane dla poniższych podmiotów¹⁶:

- Decyzja Wojewody Łódzkiego nr PZ/45 z dnia 22 czerwca 2007 r., znak: SR.VII-M/6617-2/PZ/45/2006 ze zmianami, w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji zlokalizowanej w miejscowości Bałdrzychów 88, 99-200 Poddębice, na działce nr ewid. 106/2, obręb Bałdrzychów, gmina Poddębice – Fermy Drobiu „Woźniak” Sp. z o.o. z siedzibą: Żylce 35a, 63-900 Rawicz;
- Decyzja Wojewody Łódzkiego nr PZ/44 z dnia 19 grudnia 2006 r., znak: ŚR.VII-M/6617-2/PZ/44/2006 ze zmianami, w sprawie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji zlokalizowanej w miejscowości Chropy 52, na działkach nr 897, 896, 159/2, gmina Poddębice – Fermy Drobiu „Woźniak” Sp. z o.o. z siedzibą: Żylce 35a, 63-900 Rawicz.

3) Zanieczyszczenia z sektora komunikacyjnego

System transportowy na terenie gminy Poddębice obejmuje:

- transport samochodowy;
- transport kolejowy;
- komunikację publiczną;

Negatywne oddziaływanie na środowisko szczególnie odczuwalne jest w pobliżu dróg charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu kołowego. Sektor transportu charakteryzuje się bardzo dużą dynamiką zmian, zarówno w zakresie liczby pojazdów poruszających się po drogach i jakości tych pojazdów. Jednocześnie na terenie gminy nieustannie poprawiany jest stan istniejącej infrastruktury poprzez szukanie nowych rozwiązań w transporcie zarówno po stronie systemowej komunikacji publicznej, jak i infrastruktury drogowej.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są¹⁷:

- tlenek i dwutlenek węgla;
- węglowodory;
- tlenki azotu;
- pyły zawierające metale ciężkie;
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Na wielkość zanieczyszczeń z komunikacji wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport jest uciążliwy dla środowiska naturalnego. W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinwentaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych przedstawiono w tabeli.

¹⁶ Dane udostępnione przez UMWŁ, stan na dzień 27.08.2025 r.

¹⁷ Źródło: Strefy Czystego Transportu w polskich miastach Dlaczego potrzebujemy czystego powietrza?, Transport jako źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, Warszawa 2023

Tabela 8. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

źródło: Jakubowski, J. (1976). *Motoryzacja a środowisko*. Warszawa: Wydawnictwo Komunikacji i Łączności

Sieć komunikacyjna gminy współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy. Składa się ona z:

- o drogi krajowej:
 - o DK nr 72 relacji Konin - Turek - Uniejów - Balin - Łódź - Brzeziny - Rawa Mazowiecka – 16,16 km, w tym stan techniczny oceniono na pożądaną na długości 4,31 km, ostrzegawczy na długości 6,86 km oraz krytyczny na długości 5,00 km.
- drogi wojewódzkiej:
 - o DW nr 473 relacji Koło - Dąbie - Uniejów - Balin - Szadek - Łask - Piotrków Trybunalski - 11,46 km – stan dobry;
 - o DW nr 478 relacji Dąbrowa - Księża Wólka - Krępa - 6,78 km - stan dobry;
 - o DW nr 703 relacji Porczyny - Poddębice - Łęczyca - Piątek - Łowicz - 9,76 km stan dobry;

Łączna długość dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy wynosi 28 km.

- drogi powiatowe¹⁸:
 - o nr 2531E, klasa Z: Stawiszyn – Saków – Wartkowice – Praga – Pudłów – Wierzchy – 12,67 km;
 - o nr 3701E, klasa Z: Bronów – Niewiesz – Ewelinów – do DW nr 483 – 11,33 km;
 - o nr 3702E, klasa L: Niewiesz – Wilczków – Karnice – Sędów – 8,10 km;
 - o nr 3705E, klasa Z: Brudnów – Budzynek – Parzęczew – 4,32 km;
 - o nr 3704E, klasa L: Porczyny – Bałdrzychów – Zagórzycy – Góra Bałdrzychowska – 6,07 km;
 - o nr 3707E, klasa Z: Poddębice (ul. Mickiewicza) – Góra Bałdrzychowska – Kałów – Złotniki – Dalików – Bardzynin – Parzęczew – 10,02 km;
 - o nr 3708E, klasa L: Poddębice (ul. Targowa) – Ciężków – 4,51 km;
 - o nr 3709E, klasa Z: Panaszew – Kałów – Puczniew – Lutomiersk – 6,12 km;
 - o nr 3710E, klasa L: Łyszkowice – Dzierżazna – Krępa – 5,48 km;
 - o nr 3711E; klasa L: Książę Młyny – Niemysłów – Porczyny – 5,97 km;
 - o nr 3714E, klasa L: Niemysłów – Rzechta – 0,7 km;

¹⁸ Dane udostępnione przez Starostwo Powiatowe w Poddębicach, stan na dzień 5.08.2025 r.

- nr 3716E, klasa L: ul. Sobieskiego – 0,41 km;
- nr 3717E, klasa L: Drużbin – Busina Stara – 2,66 km;
- nr 3723E, klasa L: Pudłówek – Małyń – do drogi powiatowej 3706E – 1,92 km;
- nr 3742E, klasa Z: Praga (dz. nr ewid: 292/8 i 309/3 – obręb Praga) – 1,37 km;
- nr 3745E, klasa L: ul. Krasickiego – 0,72 km;
- nr 3746E, klasa Z: ul. Północna – 0,80 km;
- nr 3747E, klasa L: ul. 1-go Maja – 0,75 km;
- nr 3748E, klasa L: ul. Piotrowskiego – 0,68 km;
- nr 3749E, klasa L: ul. Krótka – 0,77 km.

Łączna długość dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy wynosi 85,87 km

• drogi gminne:

- nr 111001E - Kolonia Niewiesz – gr. gm. Wartkowice - 2,53 km;
- nr 111002E - Kolonia Józefów – Szarów Księży – 1,80 km;
- nr 111003E - Kolonia Balin – Dzierżazna – Księżę Kowale – Lubiszewice gr. gm. Pęczniew (Księżą Wólka) – 8,11 km;
- nr 111004E - Ksawercin – Truskawiec – 5,58 km;
- nr 111005E - Krępa – Nowa Wieś – 3,56 km;
- nr 111006E - Porczyny – Antonina gr. gm. Pęczniew (Wola Pomianowa) – 2,33 km;
- nr 111007E - Feliksów – od drogi gm. 111018E do gr. gm. Zadzim (Wiorzyska) i do drogi pow. nr 3723E – 2,07 km;
- nr 111008E - Mrowiczna – Tarnowa gr. gm. Dalików (Złotniki) – 3,07 km;
- nr 111009E - Panaszew – gr. gm. Dalików (Krzemieniew) – 1,09 km
- nr 111010E - Nowy Pudłów – Stary Pudłów – 2,82 km;
- nr 111011E - Pudłówek – gr. gm. Zadzim (Piotrów) – 0,66 km;
- nr 111012E - Góra Bałdrzychowska – Feliksów – gr. gm. Zadzim (Ruda Jerzewska) – 4,06 km;
- nr 111013E - Leokadiew – Tumusin gr. gm. Dalików (Złotniki) – 2,51 km;
- nr 111014E - Nowa Wieś – Podgórcze – 2,27 km;
- nr 111015E - Małe Brzezinki – Tarnowa – Józefka – Adamów – Góra Bałdrzychowska – 10,71 km;
- nr 111016E - Poddębice – Sworawa – Małe – 2,49 km;
- nr 111017E - Józefów Kolonia – gr. gm. Wartkowice (Sędów) – 2,27 km;
- nr 111018E - Feliksów – od dr. gm. 111012E do drogi pow. nr 3723E (Pudłówek Jeżew) – 1,54 km;
- nr 111019E - Golice – gr. gm. Wartkowice (Nowa Wieś) – 1,09 km;
- nr 111020E - Poddębice – Byczyna – dr. powiatowa nr 3708E Poddębice – Ciężków – 3,05 km;
- nr 111021E - Dominikowice – Balin – Lipnica – 2,57 km;
- nr 111022E - Tumusin od dr. kraj. Nr 72 do dr. gm. 111013E – 1,52 km;
- nr 111023E - Lipki – Borki Lipkowskie - 2,5 km;
- nr 111024E - Lipki (od dg. gm. nr 111023E) - Rejmontów – 1,65 km;
- nr 111405E - Chropy od dr. pow. nr 2531E przez wieś Kolonia Chropy -0,52 km;
- nr 111406E - Chropy od dr. pow. nr 2531E w kierunku wsi Karnice – 1,3 km;
- nr 111407E - Krępa od dr. gm. nr 111005E do wsi Ewelinów -0,9 km;
- nr 111408E - Niemysłów od dr. pow. nr 3711E do dr. gm. 111003E - 2,8km.

Do większości miejscowości w gminie można dojechać drogą asfaltową.

Sieć drogowa w mieście Poddębice złożona jest z dróg zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela 9. Wykaz dróg przebiegających przez miasto Poddębice

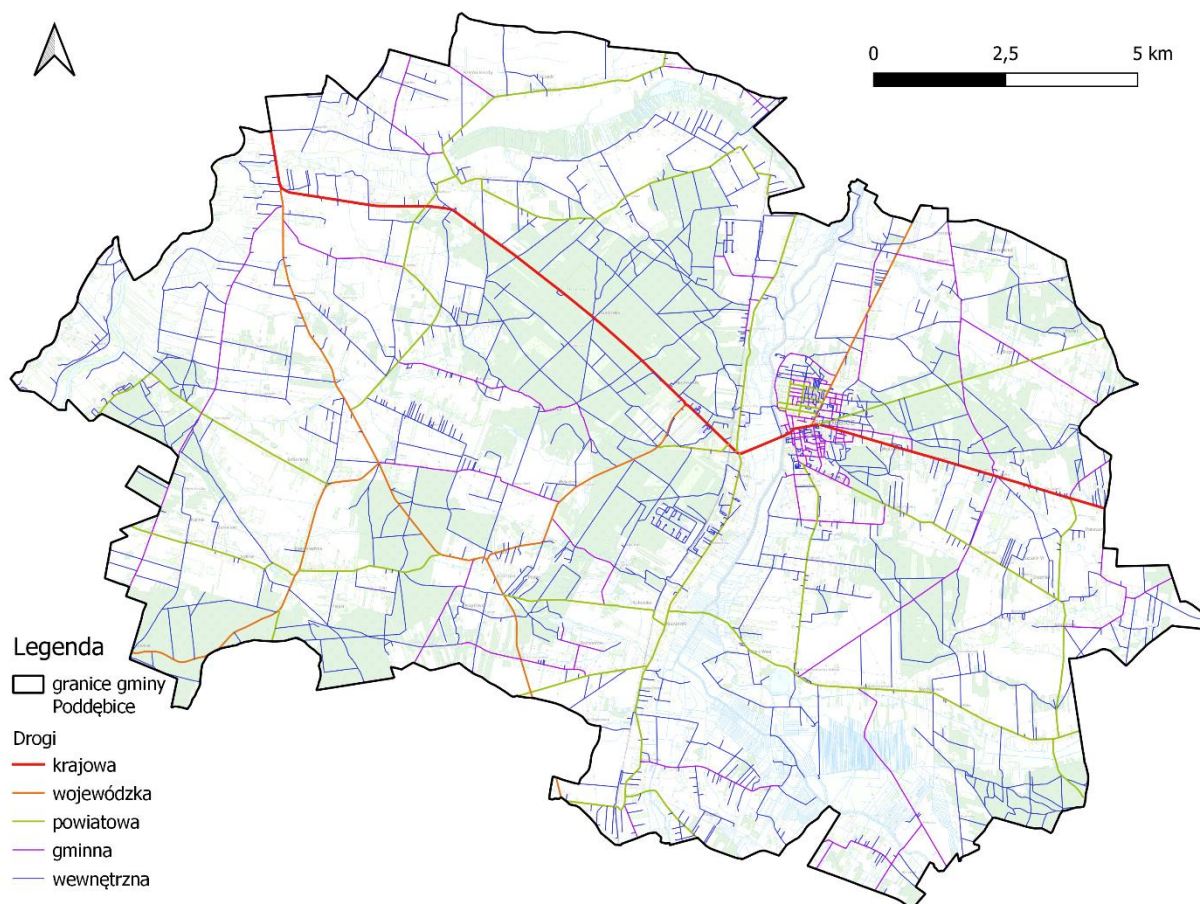
Lp.	Nr drogi	Przebieg - Ulica	Długość drogi [km]
1.	111301E	ul. Baczyńskiego (od ul. Piotrowskiego do ul. Krótkiej)	0,235
2.	111302E	ul. Brzozowa (od ul. Sosnowej w kierunku zachodnim)	0,64
3.	111303E	ul. Cicha (od ul. Spokojnej do ul. Wesolej)	0,082
4.	111304E	ul. Cmentarna	---
5.	111305E	ul. Deczyńskiego (od dr. pow. ul. Północna do dr. gm. ul. Poprzeczna)	0,136
6.	111306E	ul. Dębowa (od dr. pow. ul. I. Krasickiego do dr. gm. ul. Rzemieśnicza)	0,097
7.	111307E	ul. Dojazd (od ul. pow. ul. Północna do dr. pow. ul. Sobieskiego)	0,132
8.	111308E	ul. Złota (od dr. gm. ul. Wyzwolenia do dr. gm. ul. Zielona)	0,245
9.	111309E	ul. Grunwaldzka (od dr. gm. ul. Zielona do dr. gm. ul. Kopernika)	0,120
10.	111310E	ul. Kilińskiego (od dr. gm. Plac Kościuszki do dr. gm. ul. Młynarska)	0,427
11.	111311E	ul. Kochanowskiego (od dr. gm. ul. Zielona do dr. gm. ul. Kopernika)	0,063
12.	111312E	ul. Konopnickiej	0,146
13.	111313E	ul. Kopernika (od dr. gm. ul. Kochanowskiego do dr. gm. ul. Przejazd)	0,220
14.	111314E	ul. Kosmonautów (od dr. gm. Ul. Przejazd do dr. gm. ul. Zielona)	0,218
15.	111315E	ul. Leśna (od dr. krajowej nr 72 ul. Łódzka do dr. gm. ul. Partyzantów)	0,223
16.	111316E	ul. Miła, ul. Radosna, ul. Spokojna	0,978
17.	111317E	ul. Młynarska (od dr. woj nr 703 (ul. Łęczyckiej) do dr. gm. ul. Kilińskiego)	2,085
18.	111318E	ul. Morelowa (od dr. pow. ul. Północnej do dr. pow. ul. Krótkiej)	0,129
19.	111319E	ul. Nadrzeczna (od dr. krajowej nr 72 do dr. gm. ul. Wodna)	0,156
20.	111320E	ul. Nowa (od dr. gm. ul. Poprzecznej w kierunku południowym)	0,043
21.	111321E	ul. Ogrodowa (od ul. Sienkiewicza w kierunku południowo zachodnim)	0,206
22.	111322E	ul. Osiedlowa (od dr. gm. ul. Kopernika do dr. gm. ul. Reja)	0,064
23.	111323E	ul. Mencla (od dr. gm. ul. Narutowicza do dr. gm. Plac Kościuszki)	0,082
24.	111324E	ul. Partyzantów (od dr. kraj. Nr 72 ul. Łódzka do dr. gm. ul. Leśna)	1,662
25.	111325E	ul. Piaskowa (od dr. gm. ul. Wiejska w kierunku wschodnim), ul. Zacisze	0,286
26.	111326E	ul. Piękna (Od dr. gm. ul. Miła do ul. Spokojnej)	0,122
27.	111327E	ul. Pogodna, ul. Słoneczna	0,504

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Lp.	Nr drogi	Przebieg - Ulica	Długość drogi [km]
28.	111328E	ul. Poprzeczna	0,249
29.	111329E	ul. Przejazd (odc. od Placu Kościuszki, do cmentarza i do ul. Łódzkiej)	1,316
30.	111330E	ul. Przyszłość (od dr. pow. ul. Północna do dr. pow. ul. Sobieskiego)	0,126
31.	111331E	ul. Pułaskiego (od dr. gm. Pl. Kościuszki do dr. gm. ul. Sienkiewicza)	0,115
32.	111332E	ul. Reja (od dr. gm. ul. Kochanowskiego do dr. gm. ul. Grunwaldzka)	0,201
33.	111333E	ul. Rzemieśnicza (od dr. pow. ul. Piotrowskiego do dr. pow. ul. I. Krasickiego)	0,357
34.	111334E	ul. Sienkiewicza (od dr. gm. ul. Kilińskiego do dr. woj. nr 703 ul. Łęczycka)	0,481
35.	111335E	ul. Sosnowa (od dr. woj. nr 703 ul. Łęczycka do ul. Klonowej)	0,180
36.	111336E	ul. Spacerowa (od dr. gm. ul. Miła do dr. gm. ul. Szkolna)	0,111
37.	111337E	ul. Szkolna (od dr. woj. nr 703 ul. Łęczycka do dr. pow. ul. Parzęczewska)	0,322
38.	111338E	ul. Wspólna (od dr. gm. ul. Zielona do dr. gm. ul. Kopernika)	0,093
39.	111339E	ul. Wesola (od dr. woj. nr 703 ul. Łęczycka do dr. gm. ul. Radosna)	0,241
40.	111340E	ul. Wiejska (od dr. kraj. Nr 72 ul. Łódzka do ul. Przejazd)	0,204
41.	111341E	ul. Wiśniowa (od dr. pow. ul. Piotrowskiego do dr. pow. ul. Krótka)	0,233
42.	111342E	ul. Wodna (od dr. gm. Pl. Kościuszki do rz. Ner)	0,132
43.	111343E	ul. Wschodnia (od dr. gm. ul. Piaskowa do dr. gm. ul. Przejazd)	0,158
44.	111344E	ul. Wyzwolenia (od dr. gm. ul. Narutowicza w kierunku wschodnim)	0,118
45.	111345E	Plac Kościuszki	0,663
46.	111346E	ul. Mickiewicza (od Pl. Kościuszki do ul. Targowe)	0,516
47.	111347E	ul. Narutowicza (od dr. kr. nr 72 ul. Łódzka do dr. gm. ul. Polna)	0,52
48.	111348E	ul. Polna (od ul. Mickiewicza do ul. Zielonej i Targowej)	0,563
49.	111349E	ul. Targowa (od ul. Mickiewicza do granicy miasta Poddębice)	1,07
50.	111400E	ul. Południowa	0,164
51.	111401E	ul. Zielona	0,86
52.	111402E	Poddębice, od ul. Mickiewicza w kierunku rz. Ner	0,516
53.	111403E	ul. Myśliwska	0,134
54.	111404E	ul. Gajowa	0,376
55.	111409E	Poddębice ul. Wierzbowa	0,267
56.	111410E	Poddębice ul. Lipowa	0,691
57.	111411E	Poddębice ul. Klonowa	0,823

źródło: Urząd Miejski w Poddębicach

Odległość od autostrady A2 wynosi około 10-15 km (najbliższy wjazd na autostradę A2 z gminy Poddębice znajduje się w miejscowości Wartkowice).

Rysunek 9. Drogi na tle gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych

Komunikacja zbiorowa

Transport zbiorowy zapewniają następujący przewoźnicy¹⁹:

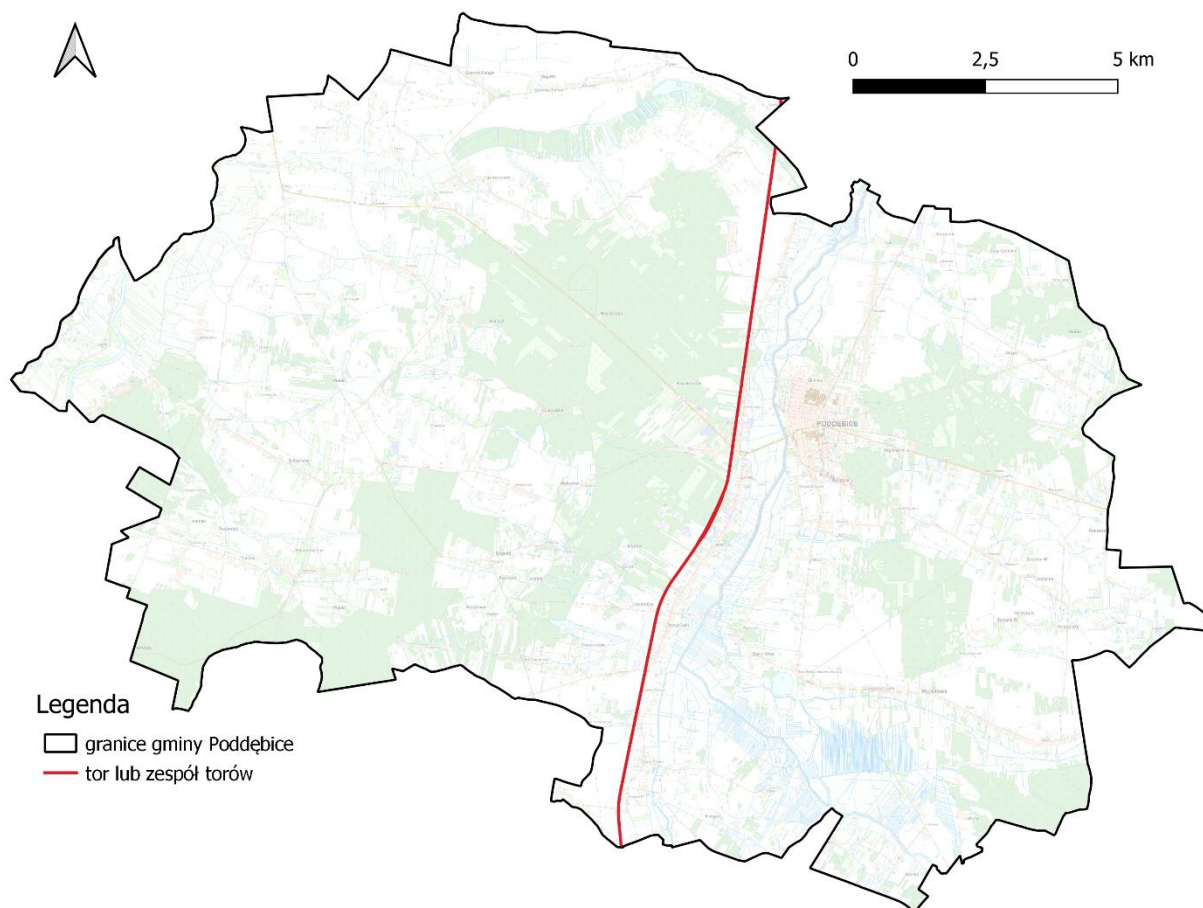
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Łęczycy, ul. Belwederska 7;
- Wicher Travel Tomasz Kurzawa, Poddębice, ul. Dojazd 1/8;
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Sieradzu, ul. Wojska Polskiego 63;
- Firma Handlowo-Usługowa Magdalena Geraga, Ozorków, ul. Kolejowa 19;
- Dynamic Travel Sp. Jawna 99- 200 Poddębice, ul. Klonowa 43.

Zgodnie z danymi GUS na terenie gminy Poddębice istnieje 137 przystanków autobusowych (stan na 31.12.2023 r.).

Transport kolejowy

Przez obszar gminy Poddębice przebiega jedna linia kolejowa CE65 zelektryfikowana, dwutorowa, relacji nr 131 Chorzów Batory – Tczew. Linia zalicza się do sieci głównych połączeń transportowych w ramach Unii Europejskiej (TEN-T). Przebiega południkowo, dzieląc gminę na dwie części.

¹⁹ Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Poddębice na lata 2023-2032

Rysunek 10. Układ torów kolejowych na tle gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych

Transport rowerowy

Zgodnie z danymi GUS (stan na dzień 31.12.2023 r.) na terenie gminy Poddębice długość dróg dla rowerów wynosiła 12,8 km, co w przeliczeniu na 10 tys. ludności daje 8,81 km.

Przez teren gminy przebiegają szlaki rowerowe „Do Gorących Źródeł” oraz „Po Ziemi Poddębickiej”. Ponadto, obecny jest szlak pieszy im. Marii Konopnickiej Poddębice-Bronów, którego planuje się przebudować i oznakować jako szlak pieszy z możliwością przejazdu rowerem.

4) Zanieczyszczenia z sektora komunalno-bytowego

Głównym źródłem tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza może być:

- stosowanie paliw wysokoemisyjnych (węgla brunatnego, węgla niskoenergetycznego, mokrej biomasy) w starych, o niskiej sprawności urządzeniach grzewczych;
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych;
- zły stan techniczny znacznej części kotłów, w których odbywa się spalanie paliw w celach grzewczych.

Powszechne korzystanie z węgla i drewna w polskich gospodarstwach domowych stanowi dziś najważniejsze źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza tych, które cechuje wyjątkowo duża szkodliwość dla zdrowia ludzi i środowiska naturalnego. Spalanie węgla, zwłaszcza niskiej jakości, o wysokim udziale części niepalnych, sprzyjających znacznej emisji pyłów, w przestarzałych technologicznie kotłach lub piecach, jest podyktowane w dużej mierze

względami finansowymi. Jest to najtańsze legalnie dostępne paliwo. Wśród palenisk węglowych istnieją przestarzałe technologicznie kotły zasypowe (które mają więcej niż 10 lat), cechujące się niską sprawnością, czyli dużymi stratami energii i wysoką emisją zanieczyszczeń do powietrza. Dodatkowym czynnikiem warunkującym znaczną emisję zanieczyszczeń w domach korzystających z palenisk węglowych, jest wysokie zużycie energii wynikające z niewłaściwego docieplenia budynku lub wręcz jego braku. Sektor komunalno-bytowy, obejmujący przede wszystkim indywidualne gospodarstwa domowe, ale także niewielkie, lokalne kotłownie, różnego rodzaju warsztaty i zakłady usługowe, jest obecnie zdecydowanie dominującym źródłem emisji do powietrza pyłów, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz tlenku węgla (CO). W Unii Europejskiej udział tego sektora w emisji pyłów drobnych, tzw. PM10, wynosi średnio nieco ponad 40 proc., w Polsce jest znacznie większy i wynosi ponad 52 proc. W przypadku pyłu bardzo drobnego, tzw. PM2.5, stanowiącego większe zagrożenie dla zdrowia człowieka, udziały emisji komunalno-bytowych w emisji całkowitej są zbliżone dla średniej unijnej i dla Polski wynoszą około 56 proc. W przypadku WWA, wśród których licznie występują substancje o udowodnionym oddziaływaniu rakotwórczym, z gospodarstw domowych i źródeł pokrewnych do powietrza przedostaje się 54 proc. całkowitej emisji WWA w krajach Unii Europejskiej. W Polsce ten udział dochodzi do 86 proc. i jest jednym z najwyższych wśród krajów UE. Emisja CO w krajach Wspólnoty pochodzi w 45 proc. z sektora komunalno-bytowego, w Polsce udział jest ponownie znacznie większy i w całkowitej emisji tlenku węgla wynosi niemal 65 proc. Statystyki te są szczególnie istotne, gdy weźmiemy pod uwagę skutki zdrowotne obecności w powietrzu wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych i fakt, że źródła komunalno-bytowe nie są wyposażone w żadne urządzenia do oczyszczania spalin, w odróżnieniu od elektrowni, elektrociepłowni i źródeł przemysłowych. Ponadto emisja z gospodarstw domowych odbywa się w rejonie przebywania ludzi, zazwyczaj na niewielkich wysokościach od poziomu gruntu, co czyni je szczególnie groźnymi i uciążliwymi dla środowiska, a przede wszystkim dla zdrowia człowieka.

5) Inne zanieczyszczenia antropogeniczne tzw. emisja niezorganizowana²⁰

Emisja niezorganizowana to przeciwieństwo do źródeł emisji zorganizowanej, których głównym kryterium klasyfikacji jest praktyczna możliwość kontroli emisji poprzez pomiary natężenia przepływu gazów odlotowych z procesu technologicznego (tzw. od gazów procesowych) i stężeń substancji w nich zawartych.

Źródła, które według tego kryterium nie należą do źródeł emisji zorganizowanej, można podzielić na dwa rodzaje:

- emisje z nieszczelności: emisje do środowiska powstające w wyniku stopniowej utraty szczelności elementów wyposażenia przeznaczonego do przesyłania cieczy lub gazów. Zazwyczaj emisja spowodowana jest nadciśnieniem w przewodach instalacji. Przykładem emisji lotnych mogą być wycieki z kołnierzy połączeniowych, pomp lub innych elementów wyposażenia oraz „wycieki” z urządzeń do magazynowania produktów gazowych lub ciekłych. Do emisji dochodzi w wyniku dyfuzji, z tego też względu emisję tę klasyfikuje się jako podgrupę rodzaju „emisje z dyfuzji”;
- emisje powodowane dyfuzją: emisje powstające w normalnych warunkach eksploatacji w wyniku bezpośredniego kontaktu substancji lotnych lub pyłących ze środowiskiem, w wyniku, którego dochodzi do dyfundowania (samorzutnego przenikania)

²⁰ Źródło: <https://wszystkooemisjach.pl/69/emisja-niezorganizowana-dokumenty-referencyjne-bat> [data dostępu: 1.08.2025 r.]

wykorzystywanych substancji do powietrza. Głównymi mechanizmami dyfuzji prowadzącej do emisji gazów jest parowanie i sublimacja, ale również w zakresie tej definicji zawiera się samorzutne uwalnianie pyłów powstających podczas niektórych operacji. Do kategorii tej zalicza się również wtórną emisję pyłów (porywanie pyłów), wywołaną erozją wietrzną.

Do emisji powodowanych dyfuzją należą następujące rodzaje źródeł:

- suszenie (suszenie masy, suszenie powierzchni po lakierowaniu lub drukowaniu);
- magazynowanie cieczy w zbiornikach bezciśnieniowych (lub z poduszką gazową) umożliwiające uwalnianie gazów z nad magazynowanej cieczy do atmosfery w trakcie jej przechowywania lub podczas napełniania zbiornika, gdy opary są wypierane ze zbiornika w trakcie jego napełniania;
- magazynowanie „świeżych” produktów stałych, zawierających w swojej masie pozostałości procesowe, np. mocznika lub produktów niestabilnych chemicznie, umożliwiające częściowy rozkład, np. w wyniku hydrolizy;
- magazynowanie materiałów sypkich na otwartym terenie;
- transportu materiałów z wykorzystaniem przenośników, przesypów, ładowarek;
- emisje pośrednie, np. w wyniku nieszczelności układów chłodniczych w obszarze procesowym i przedostawania się zanieczyszczeń do układu chłodniczego, a następnie ich dyfuzję w trakcie odparowywania w wieżach chłodniczych lub chłodniach wentylatorowych;
- konserwacja maszyn z wykorzystaniem LZO (VOC).

Źródła emisji powodowanej dyfuzją mogą mieć następujący charakter:

- źródła punktowe (odpowietrzenia, układy oddechowe zbiorników, przesypy),
- źródła liniowe (transportery taśmowe),
- źródła powierzchniowe (otwarte zbiorniki, laguny i odстойniki, komory napowietrzania ścieków, hałdy magazynowe i place składowe),
- źródła przestrzenne (instalacje zlokalizowane poza budynkami).

5.1.3 Jakość powietrza

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa łódzkiego wyznaczono dwie strefy:

- aglomeracja łódzka – kod strefy PL1001;
- strefa łódzka – kod strefy PL1002, do której należy gmina Poddębice.

Roczne oceny jakości powietrza, dokonywane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, prowadzone są w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu. Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

• dwutlenek siarki SO ₂ ,	• pył PM _{2.5} ,
• dwutlenek azotu NO ₂ ,	• ołów Pb w PM ₁₀ ,
• tlenek węgla CO,	• arsen As w PM ₁₀ ,
• benzen C ₆ H ₆ ,	• kadm Cd w PM ₁₀ ,
• ozon O ₃ ,	• nikiel Ni w PM ₁₀ ,
• pył PM ₁₀ ,	• benzo(a)piren B(a)P w PM ₁₀ .

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_x,
- ozon O₃.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy – zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- Klasa A – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego / docelowego;
- Klasa C – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy;
- Klasa D1 – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu);

- Klasa D2 – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Tabela 10. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego*	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM ₁₀ , pył PM _{2.5} ** ołów Pb (zawartość w PM ₁₀) ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NO _x -	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego*		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin: ozon O ₃	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi: arsen As (zawartość w PM ₁₀), kadm Cd (zawartość w PM ₁₀), nikiel Ni (zawartość w PM ₁₀), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM ₁₀)	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu

** w przypadku pyłu zawieszonego PM_{2,5}, w roku 2024 obowiązuje poziom dopuszczalny II fazy, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1.

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2024

Tabela 11. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O₃

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa A	Klasa C
dwutlenek siarki	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 24 stężenia 1-godz. $S_1 > 350 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 24 stężenia 1-godz. $S_1 > 350 \mu\text{g}/\text{m}^3$
dwutlenek siarki	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 3 stężenia 24-godz. $S_{24} > 125 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 3 stężenia 24-godz. $S_{24} > 125 \mu\text{g}/\text{m}^3$
dwutlenek azotu	dopuszczalny	1-godz.	nie więcej niż 18 stężeń 1-godz. $S_1 > 200 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 18 stężeń 1-godz. $S_1 > 200 \mu\text{g}/\text{m}^3$
dwutlenek azotu	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$
tlenek węgla	dopuszczalny	8-godz.	$S_{8\text{max}} \leq 10 \text{mg}/\text{m}^3$	$S_{8\text{max}} > 10 \text{mg}/\text{m}^3$
benzen	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 5 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM ₁₀	dopuszczalny	24-godz.	nie więcej niż 35 stężeń 24-godz. $S_{24} > 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$	więcej niż 35 stężeń 24-godz. $S_{24} > 50 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM ₁₀	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$
pył zawieszony PM _{2,5}	dopuszczalny - faza II*	rok	$S_a \leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (klasa A1)	$S_a > 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (klasa C1)
pył zawieszony PM _{2,5}	dopuszczalny – faza I*	rok	$S_a \leq 25 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 25 \mu\text{g}/\text{m}^3$
ołów	dopuszczalny	rok	$S_a \leq 0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$S_a > 0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$
arsen	docelowy	rok	$S_a \leq 6 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 6 \text{ng}/\text{m}^3$
kadm	docelowy	rok	$S_a \leq 5 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 5 \text{ng}/\text{m}^3$
nikiel	docelowy	rok	$S_a \leq 20 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 20 \text{ng}/\text{m}^3$
benzo(a)piren	docelowy	rok	$S_a \leq 1 \text{ng}/\text{m}^3$	$S_a > 1 \text{ng}/\text{m}^3$
ozon	docelowy	8-godz.	nie więcej niż 25 dni ze stężeniem $S_{8\text{max}_d} > 120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnio dla ostatnich 3 lat)	więcej niż 25 dni ze stężeniem $S_{8\text{max}_d} > 120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnio dla ostatnich 3 lat)

Objaśnienia do tabeli:

S_a – stężenie średnie roczne,

S_1 – stężenie 1-godzinne,

S_{24} – stężenie średnie dobowe,

$S_{8\text{max}}$ – maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych krocących (obliczanych ze stężeń 1 godzinnych)

w ciągu roku kalendarzowego,

$S_{8\text{max}_d}$ – maksimum dobowe ze stężeń średnich ośmiogodzinnych krocących obliczanych ze stężeń średnich jednogodzinnych; każdą wartość średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której kończy się ośmiogodzinny okres uśredniania,

ołów, arsen, kadm, nikiel, benzo(a)piren – oznaczane w pyłe zawieszonym PM₁₀,

* kryteria klasyfikacji stref dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}:

- faza I – obowiązująca w Polsce do dnia 31 grudnia 2019 r. (dodatkowa klasyfikacja),

- faza II – obowiązująca w Polsce od dnia 1 stycznia 2020 r.

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2024

Tabela 12. Kryteria dodatkowej klasyfikacji stref dla ozonu (O₃) ze względu na ochronę zdrowia ludzi (w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do osiągnięcia w 2020 roku)

Zanieczyszczenie	Normowany poziom	Czas uśredniania	Klasa D1	Klasa D2
Ozon	cel długoterminowy	8-godz.	$S_{8max} \leq 120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w ocenianym roku	$S_{8max} > 120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w ocenianym roku

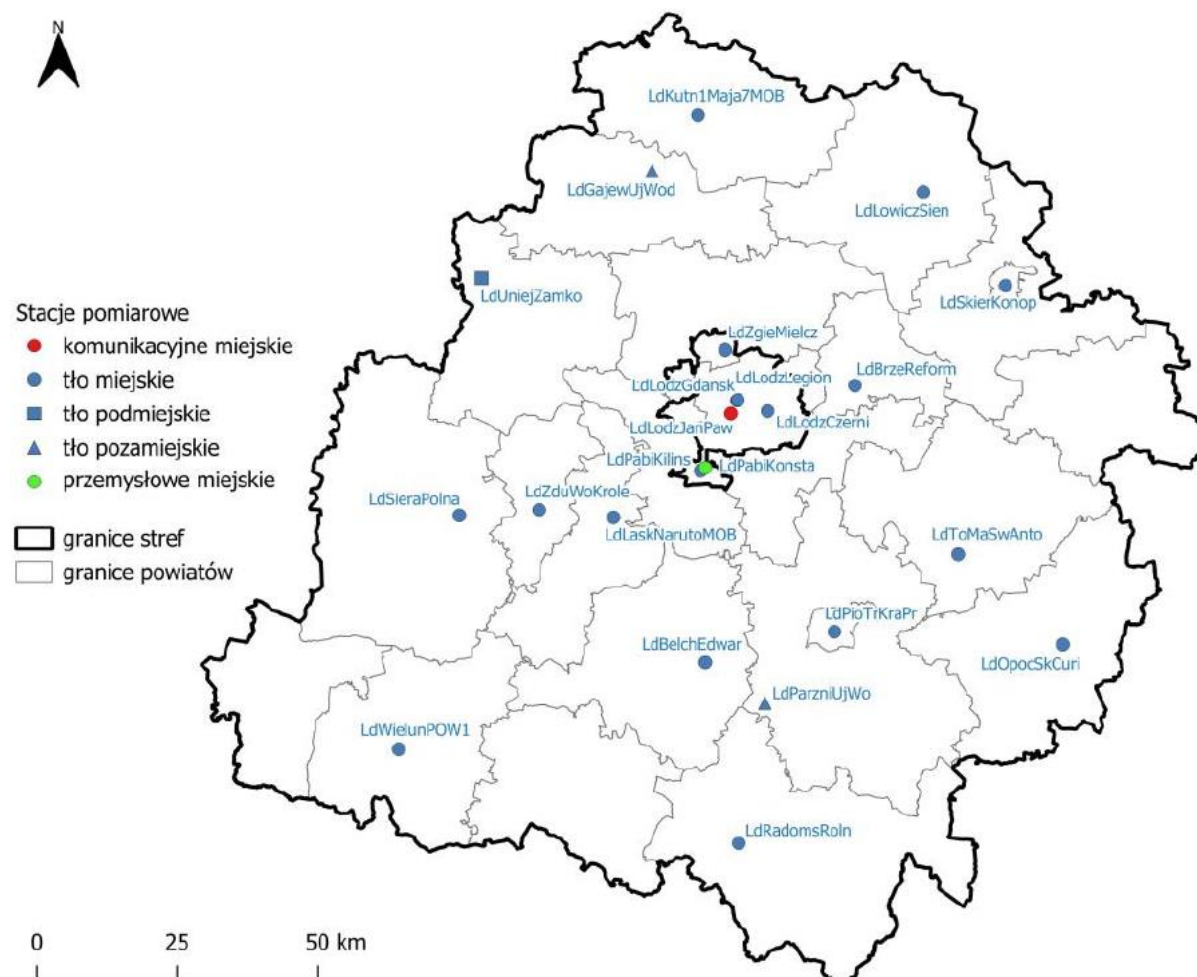
Objaśnienia do tabeli:

S_{max} – maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych kroczących (obliczanych ze stężeń 1-godzinnych) w ciągu roku kalendarzowego.

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki
za rok 2024

Program pomiarów jakości powietrza realizowany jest zgodnie z Wieloletnim Strategicznym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska oraz Wykonawczym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na dany rok. W 2024 r. w ramach systemu PMS na terenie łódzkiego funkcjonowało 23 stacji pomiarowych.

Lokalizację stacji pomiarowych wykorzystanych w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie łódzkim prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek 11. Lokalizacja punktów pomiarowych w województwie łódzkim wykorzystanych w ocenie za rok 2024
 źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki
 za rok 2024

Na terenie gminy Poddębice nie został wyznaczony punkt pomiarowy wykorzystany w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie łódzkim. Raport wojewódzki” w latach 2021-2024.

Zestawienie wyników klas dla strefy łódzkiej (do której należy gmina Poddębice) z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za lata 2021-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
strefa łódzka	Rok 2021											
	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C ¹²⁾
	Rok 2022											
	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C ¹²⁾
	Rok 2023											
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A ¹²⁾
	Rok 2024											
	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	C ¹²⁾

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

2) Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza: strefa łódzka uzyskała klasę C, strefa aglomeracja łódzka klasę A (2021); obie strefy uzyskały klasę A (2022-2024)

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2021, 2022, 2023 oraz 2024

W poniższej tabeli zestawiono informacje dotyczące obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w latach 2021-2024 w strefie łódzkiej z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia ludzi.

Tabela 14. Zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w latach 2021-2024 w strefie łódzkiej z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia ludzi

ochrony zdrowia ludzi

Rok	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców strefy [%]
Pył zawieszony PM10 – ochrona zdrowia						
2021	poziom dopuszczalny	śr. 24-godz.	207,6	1,2	269 106	16,8
2022			104,9	0,6	133 628	8,5
Pył zawieszony PM2,5– ochrona zdrowia						
2021	Poziom dopuszczalny (II faza)	śr. roczna	136,2	0,8	201 334	12,5
	Poziom dopuszczalny (I faza)		24,4	0,14	32 235	2,0
2022	poziom dopuszczalny (II faza)		63,1	0,4	90 127	5,7

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Rok	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców strefy [%]
2024	poziom dopuszczalny (II faza)		14,3	<0,1	34 005	2,2
Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10 – ochrona zdrowia						
2021	poziom docelowy	śr. roczna	1 045,2	5,9	730 250	45,5
2022			691,2	3,9	489 807	31,2
2023			231,0	1,3	363 209	23,2
2024			264,1	1,5	331 196	21,3
Ozon – ochrona zdrowia						
2021	poziom celu długoterminow ego	śr. 8-godz.	17 654,4	99,1	1 598 652	99,5
2022			17 386,9	97,6	1 553 110	98,8
2023			17 583,2	98,7	1 553 687	99,4
2024			17 625,4	99,0	1 551 877	99,8

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2021, 2022, 2023 oraz 2024

Na obszarze województwa łódzkiego w ostatnich latach utrzymuje się niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, tlenek węgla, pył zawieszony PM10 oraz oznaczane w nim metale: ołów, arsen, kadm i nikiel.

Problemem w skali województwa są ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10. Podobnie jak w latach poprzednich, wyższe wartości stężeń tego zanieczyszczenia występowały w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P w 2024 roku zarejestrowały 12 z 17 stacji pomiarowych w województwie. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się „niską” emisję pochodzącą z dużych obszarów zwartej zabudowy mieszkaniowej niepodłączonej do sieci ciepłej, spowodowana spalaniem paliw stałych do celów grzewczych.

W ostatnich latach można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza w odniesieniu do poziomu zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10. W latach 2021-2022 stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego średniodobowego dla pyłu zawieszonego PM10. W roku 2023 po raz pierwszy nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10. W ciągu roku najwyższe stężenia wystąpiły w okresie jesienno-zimowym, co ma również związek „niską” emisję pochodzącą z dużych obszarów zwartej zabudowy mieszkaniowej. Dodatkową przyczyną wzrostu stężenia pyłu w powietrzu były występujące niekorzystne warunki meteorologiczne na danym terenie, sprzyjające koncentracji emitowanych substancji (inwersja termiczna w przygruntowych warstwach atmosfery, mała prędkość wiatru). W roku 2024 na niemal wszystkich stanowiskach pomiarowych stężenie pyłu zawieszonego PM10 było minimalnie wyższe niż w roku poprzednim. Na przestrzeni ostatnich 10 lat stężenia pyłu zawieszonego PM10 zmalały o 30-40%.

W 2021 r. zarówno wartości średniorocznego poziomu dopuszczalnego fazy II, jak i fazy I dla PM_{2.5} zakwalifikowały sferę łódzką do klasy C. Od 2022 r. poziom dopuszczalny fazy I nie został przekroczony. W 2021, 2022 i 2024 r. w odniesieniu do średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2.5} (tzw. faza II D_a=20 µg/m³) stwierdzono przekroczenie na obszarze strefy łódzkiej (klasa C1). Problem wysokich stężeń pyłu zawieszonego PM_{2.5} dotyczy obszarów zabudowanych, z dominującą emisją powierzchniową. To właśnie ten rodzaj emisji (ogrzewanie budynków paliwem stałym – węglem i drewnem) przyczynia się do ewentualnych przekroczeń obowiązujących standardów pyłu zawieszonego PM_{2.5} (a także pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzo(a)pirenu). Duże znaczenie ma również emisja komunikacyjna, wpływająca negatywnie na jakość powietrza wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu.

W sezonie wiosenno-letnim rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi. W 2024 r. nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu określonego dla kryterium ochrony zdrowia ludzi. Stwierdzono jednak, podobnie jak w latach poprzednich, przekroczenie poziomu celu długoterminowego na wszystkich stacjach pomiarowych w województwie. W odróżnieniu od innych zanieczyszczeń gazowych czy pyłowych, w przypadku ozonu na przestrzeni ostatnich 10 lat nie zaobserwowano trendu spadkowego stężeń.

Zestawienie wyników klas dla strefy łódzkiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Klasy strefy łódzkiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2021-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin w strefie łódzkiej

Symbol klasy wynikowej		
SO ₂	NO _x	O ₃ ¹
Rok 2021		
A	A	A
Rok 2022		
A	A	A
Rok 2023		
A	A	A
Rok 2024		
A	A	A

¹Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2021, 2022, 2023 oraz 2024

W poniższej tabeli zestawiono informacje dotyczących obszarów przekroczeń dla ozonu w latach 2021-2024 w województwie łódzkim z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony roślin.

Tabela 16. Zestawienie informacji dotyczących przekroczeń w strefie łódzkiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin w latach 2021-2024 – zanieczyszczenie O₃ poziom celu długoterminowego

Rok	Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Powierzchnia obszarów ekosystemów objętych przekroczeniem [km ²]*
Ozon – ochrona roślin					
2021	Poziom celu długoterminowego	AOT40	17 745,3	99,6	16 662,6
2022			17 719,9	99,5	16 661,5
2023			17 721,4	99,5	16 664,7
2024			17 721,7	99,5	16 663,7

* Jako obszary ekosystemów uwzględniono tereny naturalne (obejmujące lasy i ekosystemy naturalne, obszary podmokłe oraz obszary wodne) oraz tereny rolne. Nie włączono terenów antropogenicznych (np. zabudowa miejska, tereny przemysłowe, komunikacyjne, budowy itp.). Wartość oszacowana na podstawie zasobów bazy Corine Land Cover 2018.

źródło: GIOŚ, Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim raport wojewódzki za rok 2021, 2022, 2023 oraz 2024

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, w 2024 r. obiektywne szacowanie oparte na wynikach modelowania nie wykazało przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki i tlenków azotu. W odniesieniu do poziomu docelowego ozonu pomiary jakości powietrza oraz wyniki obiektywnego szacowania oparte na wynikach modelowania nie wykazały przekroczeń tego zanieczyszczenia. Przekroczenie w strefie łódzkiej stwierdzono w przypadku ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego.

Stan jakości powietrza na terenie gminy Poddębice

Wartości stężeń średniorocznych występujące na obszarze gminy Poddębice w latach 2022-2024 przedstawiono w poniższej tabeli.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 17. Stężenia zanieczyszczeń powietrza w gminie Poddębice w 2024 r., uzyskane na podstawie modelowania matematycznego

Substancja	Stężenie średnioroczne						Poziom dopuszczalny
	miasto			obszar wiejski			
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	
Dwutlenek azotu [µg/m³]	10	10	10	9-10	9-10	9-10	40
Dwutlenek siarki [µg/m³]*	4	3	3	3-4	3	3	125
Pył zawieszony PM10 [µg/m³]	20-22	19-21	18-19	19-22	17-21	18-21	40
Pył zawieszony PM2,5 [µg/m³]	12-14	10-11	10-11	11-14	9-11	9-11	20
Benzen [µg/m³]	1	1	1	0,5-1	0,7-1	0,6-1	5
Ołów [µg/m³]**	0,01	0,007	0,006	0,005-0,01	0,004-0,007	0,003-0,006	0,5
Tlenek węgla [µg/m³]***	462	448	361	231-462	224-448	181-361	10 000
Arsen [ng/m³]****	1,3	0,5	0,5	0,7-1,3	0,4-0,5	0,5	6
Kadm [ng/m³]****	0,3	0,3	0,3	0,2-0,3	0,2-0,3	0,2-0,3	5
Nikiel [ng/m³]****	1	0,6	0,9	0,5-1	0,3-0,6	0,5-0,9	20
Benzo(a)piren [ng/m³]*****	0,7-1,41	0,52-0,92	0,52-0,92	0,42-1,41	0,23-0,92	0,29-0,82	5

*Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO_2 jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska.

** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyle zawieszonym PM10.

*** W polskim prawie nie został określony dopuszczalny poziom średniej rocznej wartości stężenia CO, poziom ten został określony jedynie w odniesieniu do wartości średniej 8-godzinnej.

**** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyle zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu i niklu w pyle PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu o poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi.

***** Stężenie w pyle zawieszonym PM10. Dla benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną.

źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Wszystkie powyższe wartości stężeń zanieczyszczeń powietrza są znacznie poniżej dopuszczalnych wartości. W 2024 r. najwyższy udział wynoszący do 55% poziomu dopuszczalnego wykazuje stężenie PM₁₀ i PM_{2.5}.

Od 2022 r. mieszkańcy gminy mają możliwość uzyskania informacji nt. poziomu zanieczyszczenia powietrza w gminie dzięki zamontowaniu czujnika jakości powietrza Airly na budynku Liceum Ogólnokształcącego w Poddębicach oraz Urzędu Miejskiego w Poddębicach. Informacje są dostępne pod linkiem <https://airly.org/map/pl/#51.895407,18.959207,i101355> oraz <https://airly.org/map/pl/#51.892847,18.955265,i115355>²¹.

5.1.4. Odnawialne Źródła Energii (OZE)

Odnawialne źródła energii (OZE) stanowią alternatywę dla tradycyjnych, pierwotnych nieodnawialnych nośników energii (paliw kopalnych). Ich zasoby uzupełniają się w naturalnych procesach, co praktycznie pozwala traktować je jako niewyczerpalne. Ponadto, pozyskiwanie energii z tych źródeł jest, w porównaniu do źródeł tradycyjnych (kopalnych), bardziej przyjazne środowisku naturalnemu. Wykorzystywanie OZE w znacznym stopniu zmniejsza szkodliwe oddziaływanie energetyki na środowisko naturalne, głównie poprzez ograniczenie emisji szkodliwych substancji, zwłaszcza gazów cieplarnianych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych)²².

Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych²³. Zgodnie z danymi GUS, w Polsce w 2023 r. udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto wyniósł 16,5%, co oznacza spadek o 0,4 p. proc. w porównaniu z rokiem 2022, natomiast wzrost o 0,9 p. proc. w porównaniu z rokiem 2021. Udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w elektroenergetyce wyniósł 25,8% (wzrost o 4,8 p. proc. względem roku 2022)²⁴.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać

²¹ Źródło: <https://www.poddebicki.pl/asp/mieszkancy-sprawdza-jakosc-powietrza-,70,artykul,1,3821> [data dostępu: 12.08.2025 r.]

²² Źródło: Energia ze źródeł odnawialnych w 2023 r., Warszawa, Rzeszów 2023, Główny Urząd Statystyczny

²³ Źródło: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/3520,pojecie.html> [data dostępu: 12.08.2025 r.]

²⁴ Źródło: Energia ze źródeł odnawialnych w 2023 r., Warszawa, Rzeszów 2023, Główny Urząd Statystyczny

od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej²⁵.

Na terenie gminy Poddębice rośnie wykorzystanie biogazu pozyskiwanego przede wszystkim z pozostałości produkcji rolniczej lub odpadów²⁶.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej²⁷. Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazier pensylwański.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu areалу upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha.

Gmina Poddębice, ze względu na swój rolniczy profil, dysponuje dużymi zasobami biomasy, które mogą być wykorzystane do produkcji energii elektrycznej i ciepła. Wysoka dostępność surowców (np. resztki organiczne, odpady z produkcji rolniczej) stanowi istotny potencjał do korzystania z niej, jako alternatywy dla spalanych paliw kopalnych. Korzyściami środowiskowymi ze spalania biomasy jest redukcja emisji dwutlenku węgla i znacznie mniejsza emisja tlenu azotu czy dwutlenku siarki w porównaniu z innymi paliwami²⁸.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadku i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spad określany jest jako iloczyn spadku i długości na danym odcinku rzeki. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się tylko produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego),

²⁵ Źródło: [https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/3D66B00AC9EB43DDC1257567002E78FE/\\$file/Infos_51.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/3D66B00AC9EB43DDC1257567002E78FE/$file/Infos_51.pdf) [data dostępu: 13.05.2025 r.]

²⁶ Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Poddębice, 2016

²⁷ Źródło: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii

²⁸ Źródło: <https://domusa.pl/co-to-jest-biomasa-do-czego-uzywamy-biomasy/> [data dostępu: 12.08.2025 r.]

ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka). Na terenie gminy Poddębice istnieje mała elektrownia wodna na jazie „Bałdrzychów” w km 55+700 rzeki Ner, turbina osiowa typu Kaplana o mocy 90 kW, piętrzenie wód rzeki Ner do rzędnej max 120,7 m n.p.m. w okresie letnim i 121,0 m n.p.m w okresie zimowym²⁹.

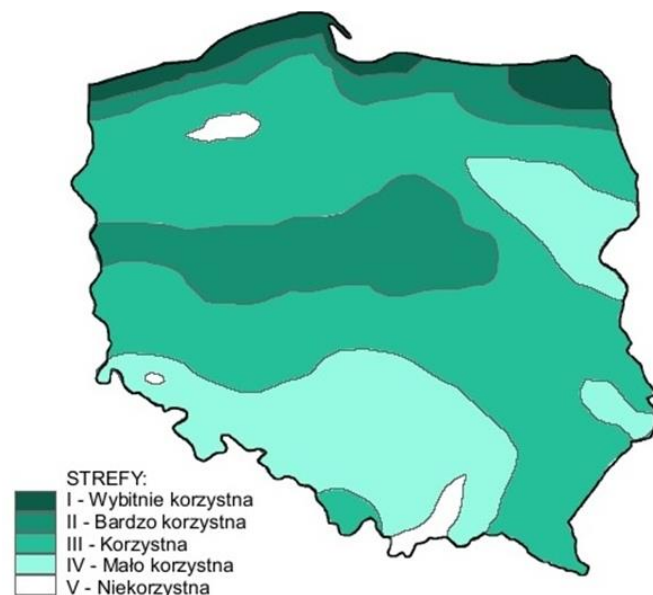
Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna przemieszczających się mas powietrza, która wykorzystywana jest do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów³⁰.

Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV – mało korzystna,
- Strefa V – niekorzystna.

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, teren gminy Poddębice leży na granicy strefy III, określanej jako korzystna. Wynika to z faktu, iż Polska leży w strefie wiatrów zmiennych z przewagą wiatrów zachodnich (południowo- i północnozachodnich), które również w przewadze występują w gminie Poddębice. Poniższy rysunek przedstawia podział terytorium Polski na strefy energetyczne wiatru.

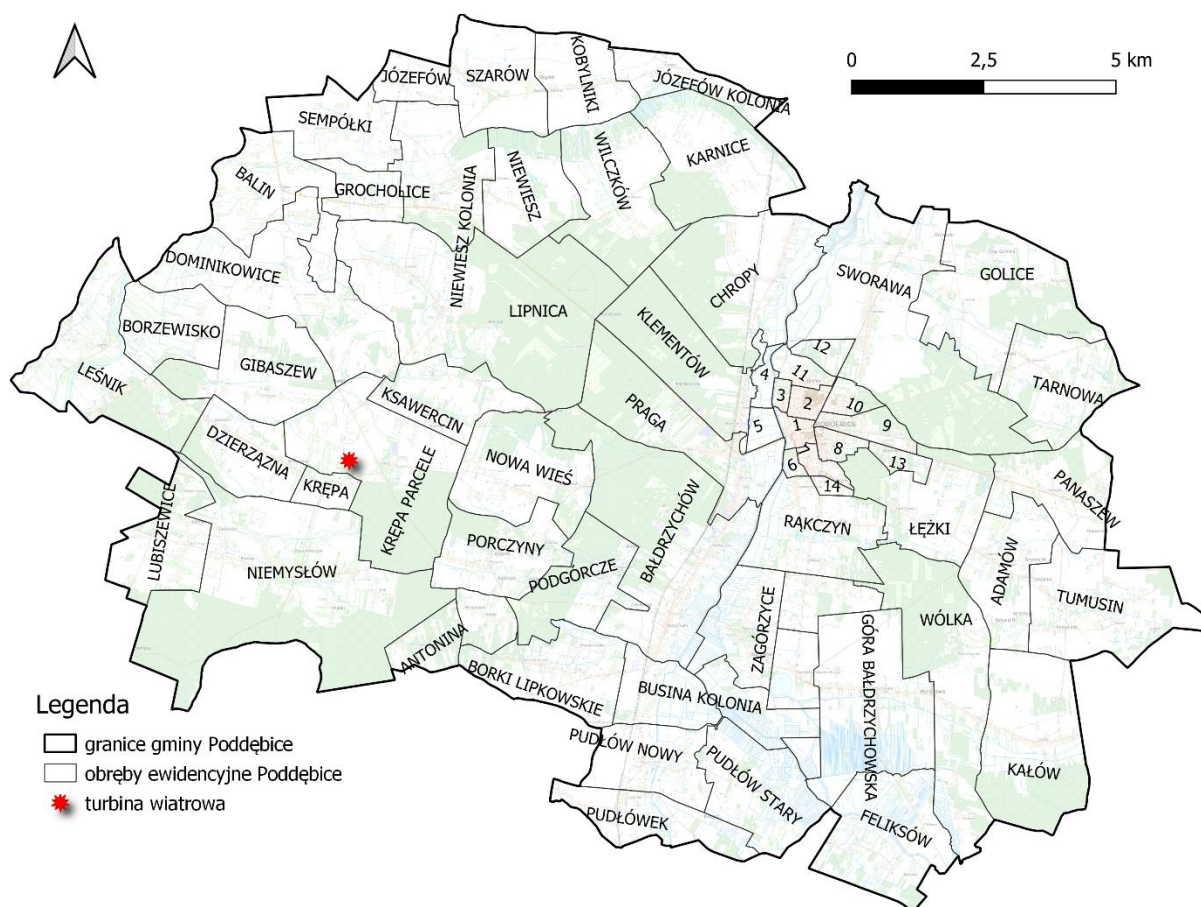
Rysunek 12. Strefy energetyczne warunków wiatrowych
źródło: imgw.pl

²⁹ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2018–2021 z perspektywą do roku 2025, Zgodnie z danymi udostępnionymi przez PGE Dystrybucja S.A Oddział Łódź, stan na dzień 20.08.2025 r.

³⁰ Źródło:

https://sgpeo.pl/Energia_wiatrowa,14#:~:text=Energia%20wiatru%20%2D%20energia%20kinetyczna%20przemieszczaj%C4%85cych%20si%C4%99,oraz%20jako%20%C5%BAr%C3%B3d%C5%82o%20nap%C4%99du%20w%20jachtach%20%C5%BCaglowych [data dostępu: 12.08.2025 r.]

Zgodnie z danymi PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź, na terenie gminy Poddębice w miejscowości Krępa Parcele usytuowana jest turbina wiatrowa o mocy 750 kW.

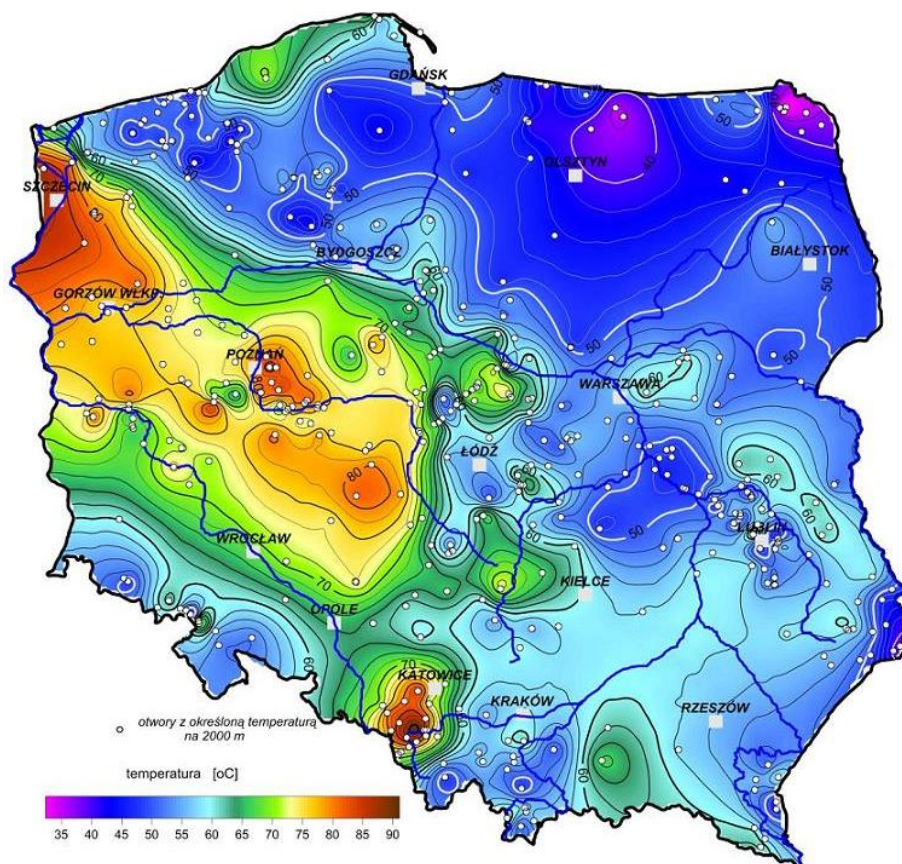

Rysunek 13. Lokalizacja turbiny wiatrowej w gminie Poddębice
źródło: opracowanie własne

Energia geotermalna

Rozwój energetyki w Polsce, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju jest możliwy poprzez pozyskanie i wykorzystanie zasobów energii odnawialnej między innymi geoenergetyki, która wykorzystuje energię geotermiczną, a dokładniej jej część – energię geotermalną. Geoenergia jest energią pochodzącą z okresu kształtowania się planety, która została wzbogacona energią pochodzącą z rozpadów pierwiastków promieniotwórczych. Energia geotermalna jest niewyczerpalna, gdyż jest stale uzupełniana strumieniem ciepła z wnętrza ziemi o temperaturze ok. 6 000°C. Energia geotermalna jest częścią energii geotermicznej i jest zawarta w wodach, parze wodnej oraz otaczających skałach. W warunkach geologicznych Polski energia geotermalna zakumulowana jest głównie w podziemnych zbiornikach geotermalnych w tzw. naturalnych basenach sedymentacyjno-strukturalnych, które wypełnione są wodami geotermalnymi o zróżnicowanych poziomach temperatury. Na terenie Polski wstępują tereny o temperaturze wód geotermalnych od 20 do ok. 80-90°C. Możliwości wykorzystania wód geotermalnych zależą głównie od ich poziomu temperatury, wykorzystuje się je w ciepłownictwie na cele grzewcze oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej, ogrzewania pomieszczeń gospodarczych oraz upraw

w gruncie³¹. Mapa rozkładu temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t. przedstawiona została poniżej.

Rysunek 14. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu
źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

Na terenie gminy Poddębice udokumentowane zostały zasoby wód termalnych z utworów kredy dolnej otworem „Poddębice GT-2” zlokalizowanym w Poddębicach na terenie działki ewid.nr 4/3 obr. geod. 6 Poddębice. Otwór ten służy do pozyskania odnawialnej energii cieplnej. Woda geotermalna jest eksploatowana na głębokości ok. 2101 m, o temperaturze 65 – 70°C. Wody charakteryzują się również niską mineralizacją (<5g/m³), co daje możliwość wszechstronnego wykorzystania. Poza głównym źródłem ciepła dla Poddębic, woda termalna jest wykorzystywana do celów rekreacyjnych - trafia do Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji – Termy Poddębice (uruchomionego w 2022 r.). W północnej części gminy, w szerokiej dolinie wód roztopowych, występują rozległe równiny torfowisk niskich. Ich miąższość (1-3 m) nie pozwala zakwalifikować ich do wykorzystania w celach gospodarczych, ale są cennym surowcem dla potrzeb lecznictwa uzdrowiskowego³² - w 2012 r. został wykonany rurociąg wody termalnej do szpitala jest wykorzystywany do celów balneologicznych (m.in. do kąpeli oraz rehabilitacji hydroterapeutycznej)³³. Ponadto, od 2014 roku funkcjonuje Pijalnia Wód Termalnych – Teatr Integracji, w której można skosztować pierwotnie czystej, liczącej tysiące lat wody³⁴.

³¹ Źródło: P. Kubski, „Przegląd zasobów i wykorzystania energii geotermalnej w Polsce Overview of resources and utilization of geothermal energy in Poland,” pp. 14–16, 2012

³² Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Poddębice, V edycja, 2020

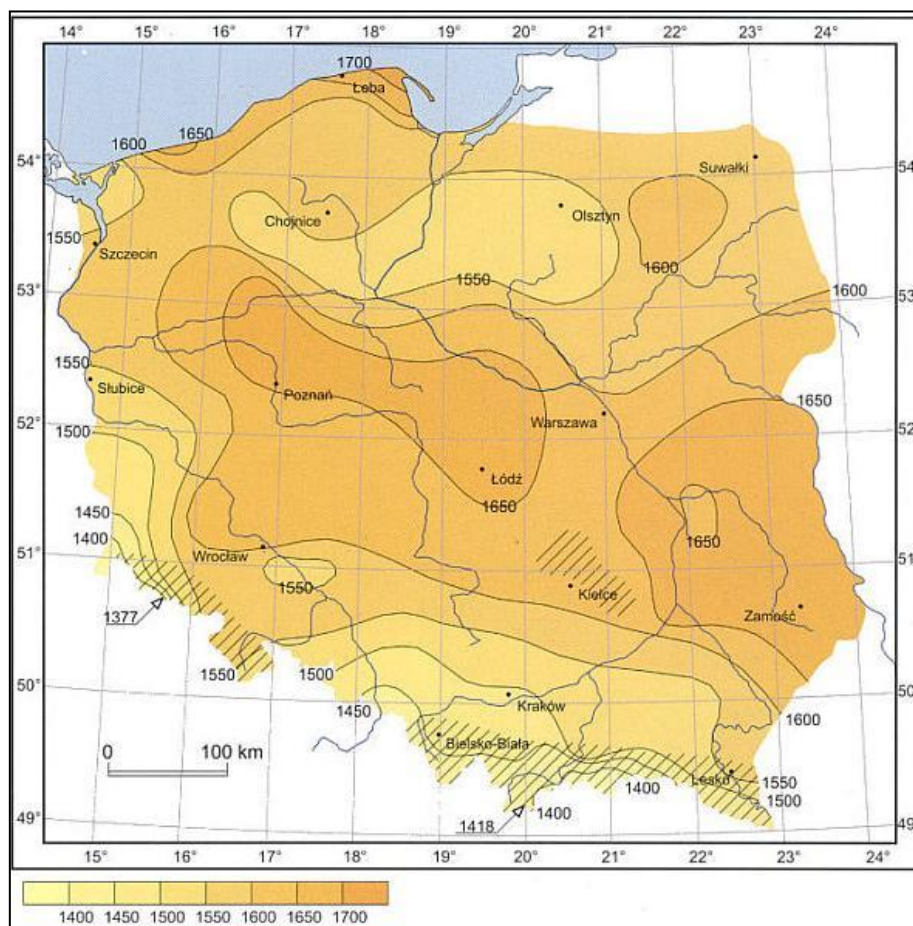
³³ Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej, 2016

³⁴ Źródło: <https://poddebice.pl/pijalnia-wod-termalnych/> [data dostępu: 13.08.2025 r.]

Planowane są dalsze inwestycje związane z rozbudową sieci ciepłowniczej oraz podłączeniem nowych obiektów użyteczności publicznej i osiedli mieszkaniowych.

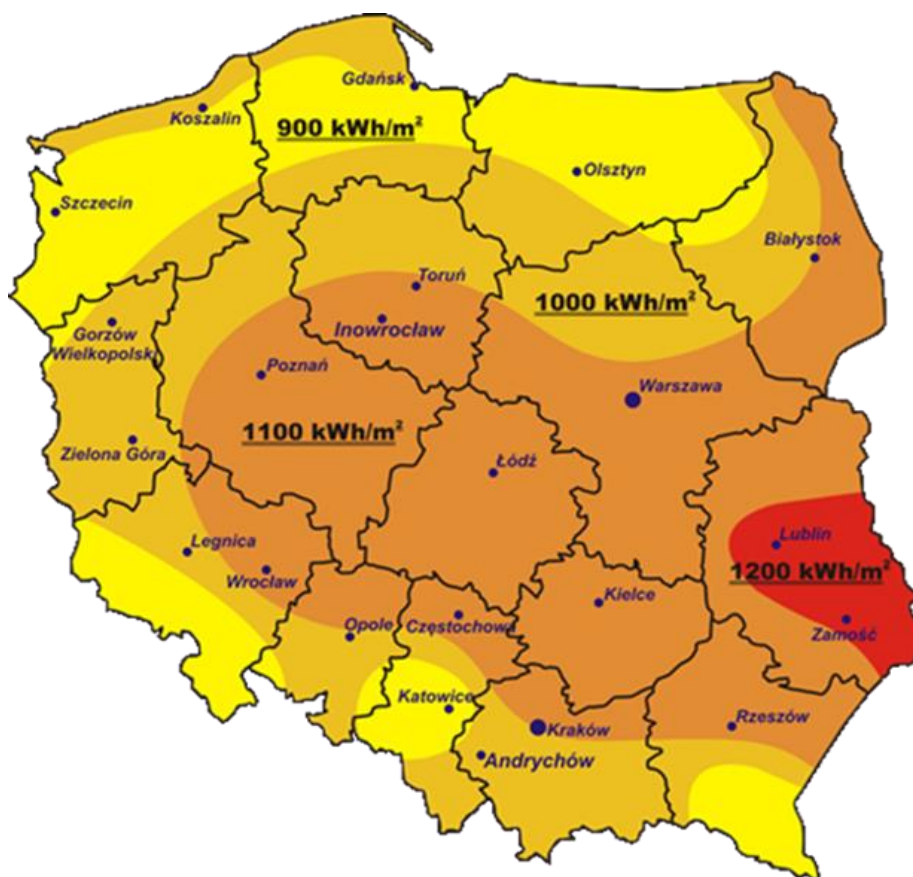
Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej³⁵.

Rysunek 15. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski
źródło: imgw.pl

³⁵ Źródło: Nowak W. i Stachel A., 2011. Kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne jako źródło energii w małych instalacjach ciepłych i elektroenergetycznych. Automatyka – Energetyka – Zakłócenia

Rysunek 16. Mapa nasłonecznienia Polski
źródło: cire.pl

Gmina Poddębice zlokalizowana jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1100 kWh/m². Nasłonecznienie na terenie całej gminy szacowane jest na 1650 h/rok. Największe nasłonecznienie w regionie przypada na okres wiosenno-letni.

Zakłada się, że w związku z rosnącym zainteresowaniem społecznym, wykorzystanie energii słonecznej za pomocą kolektorów słonecznych czy ogniw fotowoltaicznych będzie mieć charakter wzrostowy. Sprzyjają temu warunki nasłonecznienia oraz sytuacja ogólnokrajowa, gdzie pozyskiwanie energii słonecznej do celów energetycznych jest coraz bardziej rozpowszechniane również za pomocą wsparcia finansowego (np. preferencyjne kredytowanie, dotacje).

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Poddębice” wyróżniono tereny dopuszczalnych lokalizacji odnawialnych źródeł energii ze strefami ochronnymi (ogniwa fotowoltaiczne) z wyłączeniem elektrowni wiatrowych.

Energia słoneczna jest wykorzystywana głównie w Poddębicach, gdzie zlokalizowane solary słoneczne są jednymi z największych w Polsce, ale również wykorzystywana jest w pojedynczych obiektach użyteczności publicznej i gospodarstwach domowych³⁶.

Zgodnie z danymi PGE S.A. Oddział Łódź, na terenie gminy zainstalowana jest mikroinstalacja słoneczna w ilości 790 paneli o mocy 5 755,9 kW (przyłączona do napięcia nN).

³⁶ Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Poddębice, 2016

Poniżej przedstawiono lokalizacje źródeł wytwarzających energię z promieniowania słonecznego na terenie gminy Poddębice³⁷:

- Busina Kolonia o mocy 996 kW, napięcie SN;
- Krępa o mocy 998 kW, napięcie SN;
- Porczyny – 996,9 kW, napięcie SN;
- Sworawa – 999 kW, napięcie SN;
- Tarnowa – 999 kW, napięcie SN;
- Nowy Pudłów – 960 kW, napięcie SN.

W 2024-2025 r. podjęto się zamontowania instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku Urzędu Miejskiego w Poddębicach o łącznej mocy 21,58 kWp. Instalacja składa się z 52 paneli fotowoltaicznych oraz inwertera o mocy wyjściowej 25 kW. Zamontowano również 53 panele fotowoltaiczne (oraz inwertera o mocy wyjściowej 25 kW) na dachu budynku Centrum Turystki i Rekreacji w Byczynie o łącznej mocy 21,995 kWp. Zadania współfinansowane ze środków WFOŚiGW w Łodzi³⁸.

5.1.5. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA 2.0 ³⁹ , w następnych latach warunki klimatyczne Polski zmieniają się. Przewidywane jest zwiększenie się temperatury powietrza. W miesiącach grudzień, styczeń, luty obserwowany jest największy wzrost średniej temperatury powietrza, zmniejszy się liczba dni z ujemną temperaturą. Zgodnie ze scenariuszem RCP4.5 – ang. Representative Concentration Pathways 4.5 [W/m ²], który zakłada wprowadzenie nowych technologii dla uzyskania wyższej niż obecnie redukcji emisji gazów cieplarnianych – w roku 2100 osiągnięcie koncentracji CO ₂ nieprzekraczającej 580 ppm (względem 410 ppm w 2020 r.) oraz wymuszenia radiacyjnego 4.5 [W/m ²] – różnica temperatury maksymalnej w powiecie poddębickim może zwiększyć się o 1,3°C w porównaniu dekady 2021-2030 do 2091-2100. Jednakże biorąc pod uwagę scenariusz RCP8.5 ang. Representative Concentration Pathways 8.5 [W/m ²], który prognozuje utrzymanie aktualnego tempa wzrostu emisji gazów cieplarnianych oraz osiągnięcie koncentracji CO ₂ na poziomie 1230 ppm oraz wymuszenia radiacyjnego 8,5 [W/m ²] - do końca XXI wieku średnia temperatura maksymalna może zwiększyć się o ponad 3,3°C w stosunku do dekady 2021-2030. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania energetycznego, wdrożenie rozporoszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.
----------------------------	---

³⁷ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez PGE S.A. Oddział w Łodzi, stan na dzień 20.08.2025 r.

³⁸ Źródło: <https://poddebice.pl/wp-content/uploads/2024/10/Informacja-na-stron%C4%99-UM.pdf>, <https://poddebice.pl/wp-content/uploads/2024/10/Informacja-na-stron%C4%99-CTiR.pdf> [data dostępu: 13.08.2025 r.]

³⁹ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu, https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/?fbclid=IwAR1F89VwHXviWllhDh8dpxH1P84hg_M7QK-yIjXLU6S9uedAThGJLrH6goc [data dostępu: 13.08.2025 r.]

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie ochrony powietrza, można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie sieci przesyłowych oraz awarie w zakładach przemysłowych (pomimo braku zlokalizowanych dużych zakładów przemysłowych na terenie gminy Poddębice, awarie w mniejszych zakładach przemysłowych również mogą przyczynić się do emisji negatywnych substancji do powietrza). Awaria instalacji przemysłowych lub przesyłowych może doprowadzić do uwolnienia dużych ilości lotnych związków chemicznych do powietrza. Substancje takie mogą cechować się negatywnym wpływem na organizmy żywe oraz środowisko naturalne. Zasięg skażenia po awarii przemysłowej jest zależny od lokalnych uwarunkowań terenowych, klimatu oraz pogody i w zależności od tych parametrów może pokryć bardzo duży obszar.
Działania edukacyjne	Jednym z najważniejszych zadań Gminy Poddębice jest zwiększanie świadomości ekologicznej ich mieszkańców – zwłaszcza tych dorosłych. Cel ten można osiągnąć poprzez dalsze organizowanie akcji edukacyjnych podejmujących tematykę zmian klimatu, sposobów minimalizowania ich skutków, ograniczania niskiej emisji oraz minimalizacji negatywnego wpływu na powietrze atmosferyczne.
Monitoring środowiska	Monitoring powietrza w województwie łódzkim prowadzony jest przez Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi. Ponadto należy prowadzić w dalszym ciągu kontrole w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów i przestrzegania terminów wejścia w życie przepisów tzw. uchwał antysmogowych.

5.1.6. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- wzrost zainteresowania korzystaniem z odnawialnych źródeł energii; - coraz więcej podejmowanych działań mieszkańców związanych z poprawą jakości powietrza (wymiany kotłów, termomodernizacje); - poprawa jakości powietrza w strefie łódzkiej – brak przekroczenia poziomu pyłu zawieszonego PM10	- systematyczne przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w strefie łódzkiej; - przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu oraz średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM2,5 (tzw. faza II); - występowanie zjawisk ekstremalnych takich jak intensywne opady deszczu oraz występowanie fal upałów i susz.

5.1.7. Analiza SWOT

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza z niskiej emisji. 2. Poprawa jakości powietrza w strefie łódzkiej – brak przekroczenia poziomu pyłu zawieszonego PM10. 3. Wykorzystanie wód geotermalnych do celów grzewczych, balneologicznych, rekreacyjnych oraz pitnych. 4. Korzystne warunki do rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej. 5. Coraz większe zainteresowanie mieszkańców montażem instalacji odnawialnych źródeł energii (głównie paneli fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła). 6. Przeprowadzane termomodernizacje budynków. 7. Brak dużych zakładów przemysłowych, które emitują zanieczyszczenia.	1. Wciąż występujące na terenie gminy tradycyjne, nie ekologiczne źródła ciepła 2. Występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń, w tym transportu drogowego. 3. Przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, ozonu w sezonie letnim oraz średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM2,5 w strefie łódzkiej; 4. Niska efektywność energetyczna starszych budynków mieszkaniowych. 5. Wzrost liczby samochodów powodujących emisję spalin. 6. Niski udział mieszkańców korzystających z sieci gazowej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem. 2. Modernizacja kotłowni opartych na spalaniu węgla 3. Termomodernizacja budynków. 4. Wzrost świadomości społecznej, poprzez prowadzone kampanie edukacyjne, w zakresie działań koniecznych do podjęcia, chroniących klimat i powietrze. 5. Realizacja programów wsparcia finansowego mieszkańców ze środków wojewódzkich, krajowych i unijnych.	1. Zanieczyszczenie powietrza wynikające z tzw. niskiej emisji. 2. Wzrost natężenia ruchu pojazdów samochodowych szlakami komunikacyjnymi przebiegającymi przez teren gminy. 3. Brak wystarczających środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powietrza. 4. Zanieczyszczenia powietrza pochodzące spoza obszaru gminy.

5.2. Zagrożenia hałasem

5.2.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja – wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas – dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu – równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy Prawo ochrony środowiska. W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

5.2.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112 ze zm.). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w poniższej tabeli.

Poziomy dopuszczalne zostały określone dla dwóch grup wskaźników mających zastosowanie:

- w prowadzeniu długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania strategicznych map hałasu oraz programów ochrony środowiska przed hałasem:

- L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich dób w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych), z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczora (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰); wskaźnik ten służy do określenia ogólnej dokuczliwości hałasu;
- L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich pór nocy (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych); wskaźnik ten służy do określenia zaburzenia snu,
- do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:
 - L_{AeqD} jest to równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰,
 - L_{AeqN} – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ – 6⁰⁰.

Tabela 18. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD}	L_{AeqN}	L_{AeqD}	L_{AeqN}
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu (Dz. U. z 2014 r. poz. 112 ze zm.)

Natężenie ruchu pojazdów poruszających się drogami w całym województwie łódzkim na przestrzeni lat ulega zwiększeniu (w 2020 roku było to 672,7 samochodów osobowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców, natomiast w 2023 roku już 738,9 samochodów osobowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców⁴⁰), przez co negatywne oddziaływanie akustyczne nasila się. Hałas, oddziałując bezpośrednio na tereny sąsiadującej zabudowy, stanowi główne źródło zagrożenia, zwłaszcza wzdłuż drogi krajowej 72 i dróg wojewódzkich. Hałas drogowy stanowi dominujące źródło na terenie gminy, zarówno pod względem wielkości jak i zasięgu oddziaływania, zwłaszcza determinowany przez przejazd pojazdów ciężkich oraz duże obciążenie tych dróg.

Drogi dojazdowe i osiedlowe charakteryzuje duża zmienność natężenia ruchu w ciągu doby, ruch jest największy podczas dnia, a w czasie nocy spada znacząco. Charakteryzują się one także mniejszym udziałem pojazdów ciężkich. Stopień zagrożenia hałasem obszarów położonych wokół dróg jest zależny od struktury ruchu, rodzaju drogi, stanu i rodzaju nawierzchni, ale także ukształtowania terenu. Na stopień zagrożenia hałasem wpływa również typ zabudowy zlokalizowanej wokół dróg oraz sposób jej zagospodarowania i użytkowania.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego klimatu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnej lub na tym poziomie oraz na zmniejszaniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Do głównych działań zapobiegawczych należy przede wszystkim poprawa nawierzchni dróg, stosowanie ekranów akustycznych, wałów ziemnych, pasów zieleni, lokalizowanych w obszarze rozwiązań ochronnych. Do najczęstszych metod stosowanych w miejscu powstawania hałasu stosuje się np. wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obręb dzielnic mieszkalnych poprzez budowę obwodnic, zakaz wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast, stosowanie nawierzchni „cichych”, ogólna poprawa stanu nawierzchni dróg i ulic, zachęcanie kierowców do korzystania z transportu zbiorowego, budowa i promowanie urządzeń typu Park&Ride, kontrole prędkości, stosowanie środków uspokojenia ruchu w obrębie osiedli mieszkalnych.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Obejmuje dźwięki emitowane przez maszyny i urządzenia, procesy technologiczne, a także instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się także dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych np.: wentylatory i urządzenia klimatyzacyjne. Hałas ten ma charakter lokalny i występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi. Poziom hałasu jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od wykorzystywanych maszyn i urządzeń, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych oraz prowadzonych procesów technologicznych.

W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej.

⁴⁰ Zgodnie z danymi GUS, stan na 31.12.2023 r. [data dostępu: 11.08.2025 r.]

Gmina Poddębice ma charakter rolniczy, jednakże na jej terytorium funkcjonuje ponad 900 podmiotów gospodarczych, z czego połowa działa w handlu, 25% prowadzi działalność produkcyjną, a pozostałe świadczą usługi remontowo - budowlane, gastronomiczne i transportowe. Do najbardziej rozwiniętych i nadal rozwijających się branż należy zaliczyć: odzieżową, spożywczą i budowlaną. Na terenie gminy Poddębice nie ma zlokalizowanych większych zakładów przemysłowych, dlatego uciążliwości akustyczne związane hałasem przemysłowym nie występują⁴¹.

Marszałek Województwa Łódzkiego nie wydał żadnej decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu dla instalacji zlokalizowanych na terenie gminy Poddębice⁴².

Starosta Powiatu Poddębickiego nie wydał żadnej decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu dla instalacji zlokalizowanych na terenie gminy Poddębice⁴³.

Hałas lotniczy

Ten rodzaj uciążliwości akustycznych związany jest z funkcjonowaniem portów lotniczych, lotnisk sportowych, turystycznych czy wojskowych. Cechami charakterystycznymi hałasu lotniczego są: oddziaływanie na duże powierzchnie terenu, wysokie poziomy emisji hałasu wszystkich typów statków powietrznych zwłaszcza w operacjach startu i lądowania. Gmina Poddębice jest zlokalizowana w odległości 40 km od Portu Lotniczego im. Władysława Reymonta w Łodzi. Na terenie gminy brak jest ww. obiektów.

Hałas kolejowy

Na terenie gminy Poddębice uciążliwości akustyczne związane z ruchem kolejowym mogą występować wzdłuż linii kolejowej.

5.2.3. Monitoring poziomu hałasu

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ)

Celem Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) jest uzyskanie danych i ich ocena oraz obserwacja zmian stanu środowiska, w tym stanu akustycznego. Uzyskane informacje służą zapewnieniu ochrony przed hałasem, realizowanej przez poprawne planowanie przestrzenne oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak strategiczne mapy hałasu, programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne zmierzające do zminimalizowania oddziaływania źródła hałasu (np. budowa ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zakładanie pasów zieleni). Na terenie województwa łódzkiego niezmiennie od kilkunastu lat decydujące znaczenie dla odczuwania uciążliwości hałasowej ma hałas komunikacyjny, tj. dźwięki powstające w związku z komunikacją samochodową, z przesuwającym się punktem ciężkości w kierunku terenów pozamiejskich. Pozostałe rodzaje hałasu takie jak lotniczy, kolejowy oraz przemysłowy mają znaczenie lokalne, ich oddziaływanie ogranicza się do terenów sąsiadujących⁴⁴.

Na podstawie art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647), oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska dla terenów:

⁴¹ Źródło: <https://www.poddebicki.pl/asp/poddebice,10,,1> [data dostępu: 11.08.2025 r.]

⁴² Dane udostępnione przez UMWŁ, stan na dzień 27.08.2025 r.

⁴³ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Starostwo Powiatowe w Poddębicach, stan na dzień 29.07.2025 r.

⁴⁴ Źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa łódzkiego w roku 2023

- których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie strategicznych map hałasu lub wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$, $L_{Aeq N}$, L_{DWN} i L_N , z uwzględnieniem w szczególności danych demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu;
- innych niż tereny, o których mowa w art. 118 ust. 2 – na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami hałasu $L_{Aeq D}$, $L_{Aeq N}$, L_{DWN} i L_N lub innych metod oceny poziomu hałasu.

Strategiczne mapy hałasu sporządza się co 5 lat. Stanowią podstawę oceny klimatu akustycznego, ich celem jest graficzne przedstawienie rozkładu pola akustycznego na danym obszarze. Opracowanie strategicznych map hałasu stanowi podstawę do sporządzenia programów ochrony środowiska przed hałasem. Programy te mają na celu wskazanie odpowiednich działań naprawczych minimalizujących zagrożenie hałasem.

W ramach PMŚ na lata 2020 - 2024 na terenie gminy Poddębice nie były prowadzone pomiary monitoringowe w zakresie hałasu w środowisku. Zaplanowano pomiary hałasu drogowego w ramach PMŚ w 2025 roku w czterech punktach pomiarowych.

W 2022 roku, w ramach IV rundy mapowania, GDDKiA w Łodzi wykonała strategiczną mapy hałasu. *Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim z 2022 r.* obejmuje drogę krajową nr 72 na terenie gminy Poddębice na odcinku: Poddębice /Przejście: (DW703) - Ul. Łęczycka (DW703)/. Zgodnie z informacjami zawartymi w opracowaniu:

- dla wskaźnika L_{DWN} :

Poddębice: Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 33 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 19 budynków chronionych.

Praga: Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 7 budynków chronionych.

- dla wskaźnika L_N :

Poddębice: Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 29 budynków chronionych. Przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB sięgają 1 budynku chronionego.

Praga: Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 1 budynku chronionego.

Mapy przedstawiono pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gddkia/strategiczne-mapy-halasu-2022>.

5.2.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących i klimatyzacyjnych, co również może powodować uciążliwości dla środowiska.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie zagrożenia hałasem można zaliczyć wszelkiego rodzaju zdarzenia losowe powodujące nagłe zwiększenie emisji dźwięku.

Działania edukacyjne	Zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej zagrożenia nadmiernym poziomem hałasu w powietrzu, zwłaszcza przy nieustannie rosnącej liczbie pojazdów mechanicznych, powinno być jednym z priorytetów jednostek samorządu terytorialnego. Ważnym krokiem w tym kierunku może być organizacja akcji ekologicznych dla mieszkańców, mających na celu propagowanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z niwelowaniem ich skutków. W celu ograniczenia obciążenia dróg, można promować wśród mieszkańców idee transportu rowerowego.
Monitoring środowiska	Monitoring poziomów dźwięku w województwie łódzkim prowadzony jest przez Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi. Badania obejmują okolice dróg o dużym natężeniu ruchu, okolice linii kolejowych.

5.2.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- wzrost świadomości społecznej na temat zagrożeń powodowanych przez hałas; - rozwój inwestycji drogowych; - rozwój infrastruktury i taboru cichych pojazdów elektrycznych;	dynamiczny przyrost liczby pojazdów i wzrost natężenia ruchu;

5.2.6. Analiza SWOT

ZAGROŻENIA HAŁASEM	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Systematyczne prace związane z ograniczeniem nadmiernego hałasu na terenie gminy – remonty, modernizacje dróg. - Mała obecność zakładów przemysłowych generujących hałas.	- Nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg i linii kolejowej. - Drogi wymagające modernizacji. - Brak wyznaczonego punktu monitoringu poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Poddębice w ramach PMŚ.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Dbanie o poprawny stan techniczny nawierzchni ciągów komunikacyjnych. - Dostępność technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia. - Realizacja strategii i Programów w zakresie ochrony środowiska przed hałasem (m.in. budowy obwodnic). - Promowanie komunikacji rowerowej.	- Rosnąca liczba pojazdów, zwiększająca natężenie ruchu drogowego. - Zły stan techniczny niektórych pojazdów poruszających się po drogach. - Negatywny wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych na drogi.

5.3. Pola elektromagnetyczne

5.3.1. Stan wyjściowy

Źródłami naturalnego pola elektromagnetycznego, w którym człowiek żyje „od zawsze” są Ziemia (wytworząca w swoim jądrze pole magnetyczne), zjawiska atmosferyczne (związane z wyładowaniami piorunowymi), Słońce (wytworzące promieniowanie w zakresie od podczerwieni do nadfioletu, w tym światło widzialne, jak również wiatr słoneczny), zjawiska kosmiczne oraz każda materia o temp. przekraczającej temp. zera bezwzględnego.

Człowiek wskutek rozwoju cywilizacyjnego rozpoczął wytwarzanie sztucznych źródeł pola elektromagnetycznego. Każde urządzenie zasilane energią elektryczną, czy to z sieci energetycznej, czy bateryjnie, wytwarza pole elektromagnetyczne. Sztuczne pole elektromagnetyczne może więc stanowić efekt zamierzony lub uboczny. Z wytwarzanym polem elektromagnetycznym mamy do czynienia w przypadku wszystkich urządzeń radiowych czy mikrofalowych. Należą do nich zarówno duże obiekty, takie jak nadawcze stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje radiolokacyjne i radionawigacyjne, jak również zdecydowanie mniejsze urządzenia, m.in. CB radio, radiotelefony wykorzystywane np. przez służby ratunkowe, telefony komórkowe, piloty do zdalnego sterowania (np. centralnym zamkiem w samochodzie lub bramą garażową), urządzenia do identyfikacji radiowej RFID, punkty dostępowe sieci Wi-Fi, telefony bezsznurowe DECT, urządzenia wyposażone w interfejs Bluetooth. Szczególny rodzaj urządzeń celowo wytwarzających pole elektromagnetyczne stanowią urządzenia stosowane w medycynie: do diagnozowania pacjentów oraz w fizykoterapii i rehabilitacji.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647) – dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z powyższym ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448) w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2022 r. poz. 2630)⁴⁵.

⁴⁵Oba rozporządzenia zastąpiły rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów (Dz.U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883)

Tabela 19. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności

Parametr fizyczny Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna E (V/m)	Składowa magnetyczna H (A/m)	Gęstość mocy S (W/m ²)
Lp.	1	2	3	4
1.	0 Hz	10000	2500	ND
2.	od 0 Hz do 0,5 Hz	ND	2500	ND
3.	od 0,5 Hz do 50 Hz	10000	60	ND
4.	od 0,05 kHz do 1 Hz	ND	3 / f	ND
5.	od 1 kHz do 3 kHz	250 / f	5	ND
6.	od 3 kHz do 150 kHz	87	5	ND
7.	od 0,15 MHz do 1 MHz	87	0,73 / f	ND
8.	od 1 MHz do 10 MHz	87 / f ^{0,5}	0,73 / f	ND
9.	od 10 MHz do 400 MHz	28	0,073	2
10.	od 400 MHz do 2000 MHz	1,375 x f ^{0,5}	0,0037 x f ^{0,5}	f / 200
11.	od 2 GHz do 300 GHz	61	0,16	10

Oznaczenia:

f – wartość częstotliwości pola elektromagnetycznego z tego samego wiersza kolumny „Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego”. ND – nie dotyczy.

Objaśnienia:

Dopuszczalne poziomy podane w tabeli określono do oceny oddziaływania pól elektromagnetycznych emitowanych podczas użytkowania stałych sieci elektroenergetycznych i radiokomunikacyjnych. Wymagania te nie mają zastosowania do oceny pól elektromagnetycznych emitowanych przez elektryczne urządzenia przenośne i urządzenia użytkowane w mieszkaniach. Ocena oddziaływania pola elektromagnetycznego w środowisku pracy określona jest odrębnymi przepisami.

Dla miejsc dostępnych dla ludności rozumianych jako wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalane według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości – parametry charakteryzujące oddziaływanie pola elektromagnetycznego na środowisko (kolumny 2, 3 i 4 w tabeli), reprezentują wartości graniczne natężenia pola elektrycznego i magnetycznego oraz gęstości mocy i odpowiadają:

- 1) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego;
- 2) wartości równoważnej gęstości mocy S dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku.

Dla częstotliwości od 100 kHz do 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu 6 minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w każdym 6-minutowym okresie czasu. Dla częstotliwości wyższych niż 10 GHz wartości E₂, H₂ oraz S w tabeli należy uśredniać w ciągu t minut, przy czym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych muszą być dotrzymane w dowolnym t-minutowym okresie czasu, gdzie $t = 68 / f^{1,05}$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w GHz. W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywołanych przez pola impulsowe, wartości szczytowe natężeń pól elektrycznych E i magnetycznych H nie powinny przekraczać n-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli, przy czym:

- w zakresie częstotliwości do 100 kHz: $n = 1,4$. Uwaga: Dla impulsów o czasie trwania t_p należy przyjąć częstotliwość równoważną obliczoną jako $f = 1/(2t_p)$.
- w zakresie częstotliwości od 100 kHz do 10 MHz: $n = 10a$, gdzie $a = 0,176 + 0,665 \times \log(f/100)$, f oznacza częstotliwość wyrażoną w kHz.
- w zakresie częstotliwości od 10 MHz do 300 GHz: $n = 32$.

W przypadku ekspozycji krótkotrwałych, wywołanych przez pola impulsowe, wartość szczytowa równoważnej gęstości mocy S w zakresie częstotliwości powyżej 10 MHz nie powinna przekraczać 1000-krotności odpowiednich poziomów odniesienia określonych w tabeli.

źródło: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448)

5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie gminy Poddębice źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne;
- stacje transformatorowe;
- stacje bazowe telefonii komórkowej;
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio;
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w ośrodkach medycznych;
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej;
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, np. pojedyncze aparaty telefonii komórkowej.

Do Marszałka Województwa Łódzkiego wpłynęły zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne zlokalizowanych na terenie gminy Poddębice tj.:

- napowietrzna linia elektroenergetyczna 220 kV relacji Janów – Zgierz – Adamów;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 220 kV relacji Adamów – Zgierz;
- linia 220 kV Adamów-Pabianice.

Stacje bazowe telefonii komórkowej

Na terenie gminy Poddębice znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej, które wymieniono w tabeli poniżej.

Tabela 20. Stacje bazowe na terenie gminy Poddębice

Stacja bazowa	Adres stacji	Operator
3915 (89978N!)	Porczyny, Dz. nr 13/1	Orange Polska S.A.
89978N!	Porczyny, Dz. nr 13/1	T-Mobile Polska S.A.
89122N!	Grocholice, 14	T-Mobile Polska S.A.
89122 (89122N!)	Grocholice, 14	Orange Polska S.A.
POD0001	Poddębice, dz. nr 157, obręb 9	P4 Sp. z o.o.
POD3302	Poddębice, dz. nr 157, obręb 9	P4 Sp. z o.o.
89003N!	Poddębice, Łódzka 45	Orange Polska S.A.
BT31359	Poddębice, ul. Łódzka 45	Polkomtel Sp. z o.o.
3454 (89975N!)	Poddębice, Sienkiewicza 48, dz. nr 269/3, obręb 2	Orange Polska S.A.
89975N!	Poddębice, Sienkiewicza 48, dz. nr 269/3, obręb 2	T-Mobile Polska S.A.
POD3301	Poddębice, Pl. Kościuszki 1	P4 Sp. z o.o.
BT35760	Poddębice, ul. Kilińskiego 24 dz. nr 29	Polkomtel Sp. z o.o.
89018N!	Krępa Parcele dz. nr 97/2	Orange Polska S.A.
BT35751	Krępa Parcele dz. nr 97/2	Polkomtel Sp. z o.o.
29564(89018N!)	Krępa Parcele dz. nr 97/2	T-Mobile Polska S.A.
POD4413	Krępa 41	P4 Sp. z o.o.
POD4414	Pudłów Nowy dz. nr 65	P4 Sp. z o.o.
POD3303	Praga dz. nr 88/1	P4 Sp. z o.o.

Stacja bazowa	Adres stacji	Operator
BT31355	Poddębice Centrum (OPL), ul. Sienkiewicza 48	Polkomtel Sp. z o.o.
BT31357	Poddębice, dz. nr 157, obręb 9	Polkomtel Sp. z o.o.
67733 (89097N!)	Poddębice, dz. nr 157, obręb 9	T-Mobile Polska S.A.
POD3315	Niewiesz Kolonia, dz. nr 215	P4 Sp. z o.o.

źródło: Starostwo Powiatowe w Poddębicach, stan na 29.07.2025 r.

Zgłoszone instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne zlokalizowane na terenie gminy Poddębice przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 17. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowych na terenie gminy Poddębice

źródło: <https://si2pem.gov.pl> [dostęp 29.07.2025 r.]

Elektroenergetyka

Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. nie posiadają stacji elektroenergetycznych na obszarze gminy Poddębice. Przez teren gminy przebiegają dwie jednotorowe linie 220 kV w relacjach Adamów – Zgierz i Adamów – Pabianice. Zgodnie z Planem rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2025-2034 (PRSP) PSE S.A. nie planują realizacji inwestycji na terenie Gminy Poddębice⁴⁶.

Zgodnie z danymi PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź⁴⁷ przez gminę przebiegają linie wysokiego napięcia 110 kV/15 kV relacji GPZ Poddębice 1 (Bałdrzychów)-GPZ Poddębice 2,

⁴⁶ Dane udostępnione przez PSE S.A. Departament Rozwoju Systemu, stan na dzień 11.08.2025 r.

⁴⁷ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez PGE Dystrybucja S.A., stan na dzień 20.08.2025 r.

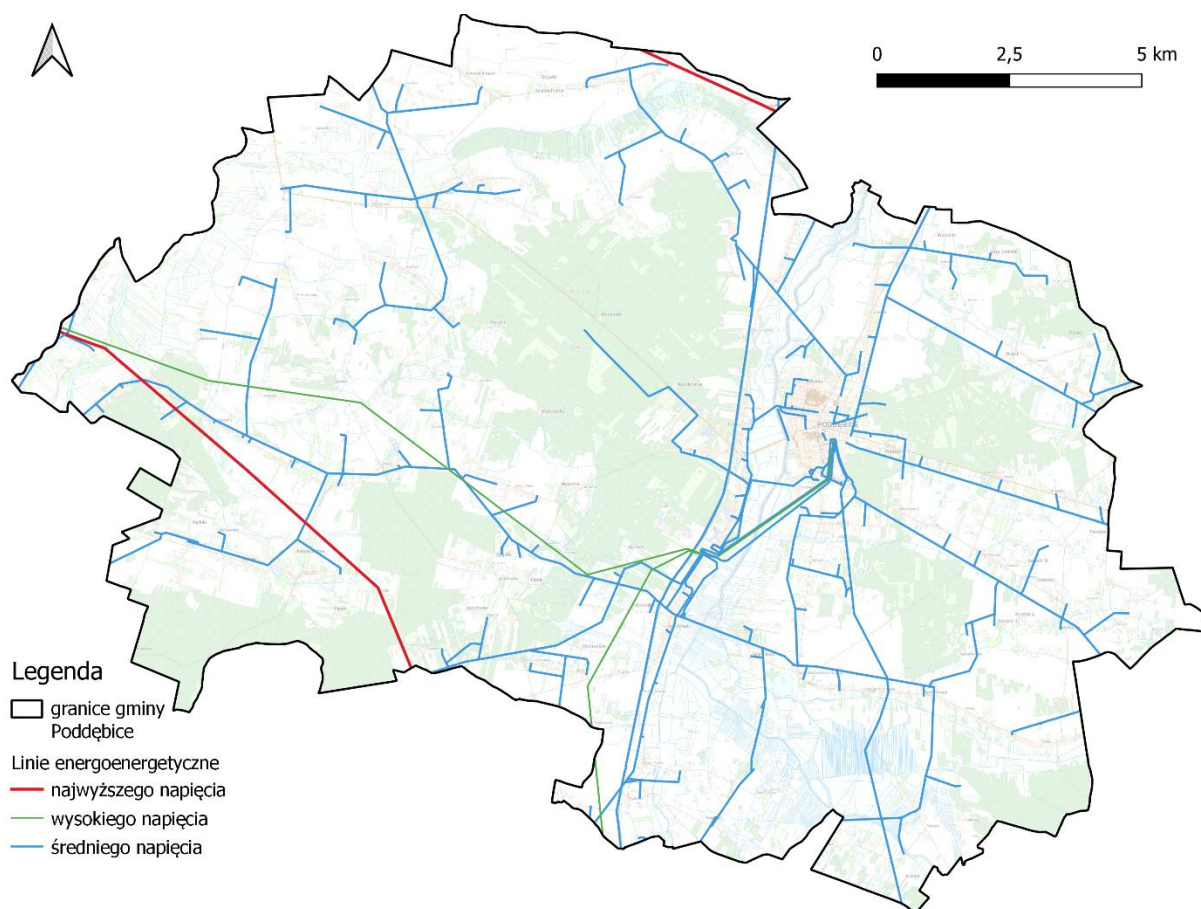
relacji GPZ Poddębice 1 (Bałdrzychów) – w kierunku Szadku i relacji GPZ Poddębice 1 (Bałdrzychów)-Adamów.

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe informacje dotyczące sieci elektroenergetycznej.

Tabela 21. Sieć elektroenergetyczna na terenie gminy Poddębice

Rodzaj sieci	Niskie napięcie	Średnie napięcie	Wysokie napięcie
Długość sieci			
kablowa [m]	84 052	38 248	-
napowietrzna [m]	247 926	181 514	24 046
Przylączy nN	Liczba	Długość [m]	
napowietrzne	3 063	61 776	
kablowe	1 263	31 745	
Stacje transformatorowe	Liczba stacji [szt.]		
ogółem	173		
słupowe	141		
wewnętrzne	32		

źródło: PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź, stan na dzień 20.08.2025 r.

Rysunek 18. Linie elektroenergetyczne na tle gminy Poddębice
źródło: opracowane własne na podstawie danych geoprzestrzennych

5.3.3. Monitoring poziomu pola elektromagnetycznego

Monitoring Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Łodzi

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647).

Do końca 2019 r. dopuszczalne poziomy PEM w środowisku regulowało rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883). Zgodnie z tym rozporządzeniem w miejscach dostępnych dla ludności dopuszczalna wartość składowej elektrycznej pola wynosiła 7 [V/m]. W grudniu 2019 r. zostało opublikowane nowe rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. W rozporządzeniu tym zmieniono zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, dla wysokich częstotliwości, wynoszą od 28 V/m do 61 V/m (składowa elektryczna).

Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym rozporządzeniem. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego. W ramach monitoringu badawczego wyznacza się 1 punkt pomiarowy w każdej gminie wiejskiej.

W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznacza się w każdym mieście dla dwuletniego cyklu pomiarowego, według zasady:

- poniżej 20 000 mieszkańców - 1 punkt pomiarowy;
- w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców - 2 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców - 3 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców - 4 punkty pomiarowe, powyżej 200 000 mieszkańców - 4 punkty pomiarowe i 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców - w każdym mieście.

Zgodnie ze Strategicznym Programem PMŚ na lata 2020-2025 oraz programami wykonawczymi, na terenie gminy Poddębice w roku 2021 oraz 2023 w ramach stałej sieci monitoringu został wyznaczony punkt pomiarowy do pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Punkt pomiarowy został zlokalizowany przy ul. Zielonej 2, Poddębice (kod punktu pomiarowego: E_2021_E_1).

Wartość pomiaru w 2021 roku wyniosła $<0,8$ V/m, a wskaźnik WM_E 0,04 (brak przekroczeń)⁴⁸.

Wartość pomiaru w 2023 roku wyniosła $<0,8$ V/m, a wskaźnik WM_E 0,8 (brak przekroczeń)⁴⁹.

⁴⁸Źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2021 w województwie łódzkim. 2022. RWMS Łódź

⁴⁹Źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie łódzkim. 2024. RWMS Łódź

Tabela 22. Dane z pomiarów PEM wykonanych w 2021 i 2023 roku na terenie miasta Poddębice

Nazwa punktu pomiarowego	Współrzędne punktu pomiarowego, ulica, miejscowość	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]*	Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WME (z obliczeń)
2021				
E_2021_E_1	51.892472, 18.958028, ul. Zielona 2, Poddębice	<0,8	-	0,04
2023				
E_2021_E_1	51.892472, 18.958028, ul. Zielona 2, Poddębice	<0,8	-	0,8

*poniżej dolnej granicy oznaczalności stosowanej metody badawczej

źródło: GIOŚ, Ocena poziomów pol elektromagnetycznych w środowisku w roku 2021, 2023 w województwie łódzkim

W roku 2025 został wyznaczony punkt pomiarowy dla monitoringu badawczego pól elektromagnetycznych na terenie gminy Poddębice przy ulicy Zielonej 2 (kod punktu pomiarowego: E_2021_E_1).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448) obecnie obowiązujący poziom dopuszczalny dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz - 40 GHz, wynosi 28 V/m (składowa elektryczna). Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WME nie przekracza wartości 1.

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów na terenie gminy Poddębice nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

5.3.4. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie PEM można zaliczyć wszelkiego rodzaju awarie urządzeń powodujące nadmierną emisję promieniowania mogącą negatywnie wpłynąć na środowisko oraz organizmy żywe.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne na terenie gminy powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat zagrożeń związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz urządzeniami, które takie promieniowanie emitują.
Monitoring środowiska	Monitoring poziomów PEM w województwie łódzkim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi.

5.3.5. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
utrzymujące się niskie wartości pól elektromagnetycznych	wzrost liczby punktów mogących wytwarzać promieniowanie elektromagnetyczne;

5.3.6. Analiza SWOT

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Stąły monitoring poziomu pól elektromagnetycznych. - Brak przekroczeń poziomu promieniowania PEM dla gminy Poddębice. - Stopniowo wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie zagrożenia PEM.	- Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej. - Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Stąła kontrola istniejących oraz planowanych inwestycji mogących emitować promieniowanie elektromagnetyczne. - Rozwój monitoringu państwowego (także w zakresie promieniowania elektromagnetycznego m.in. monitoring sieci 5G). - Uwzględnianie w dokumentach planistycznych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego w sposób jak najmniej negatywnie wpływający na mieszkańców.	- Wzmacnianie istniejących pól elektromagnetycznych przez nowe emitery. - Dynamiczny rozwój telekomunikacji oraz wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną. - Lokalizacja źródeł promieniowania elektromagnetycznego w pobliżu terenów mieszkalnych.

5.4. Gospodarowanie wodami

5.4.1. Wody powierzchniowe

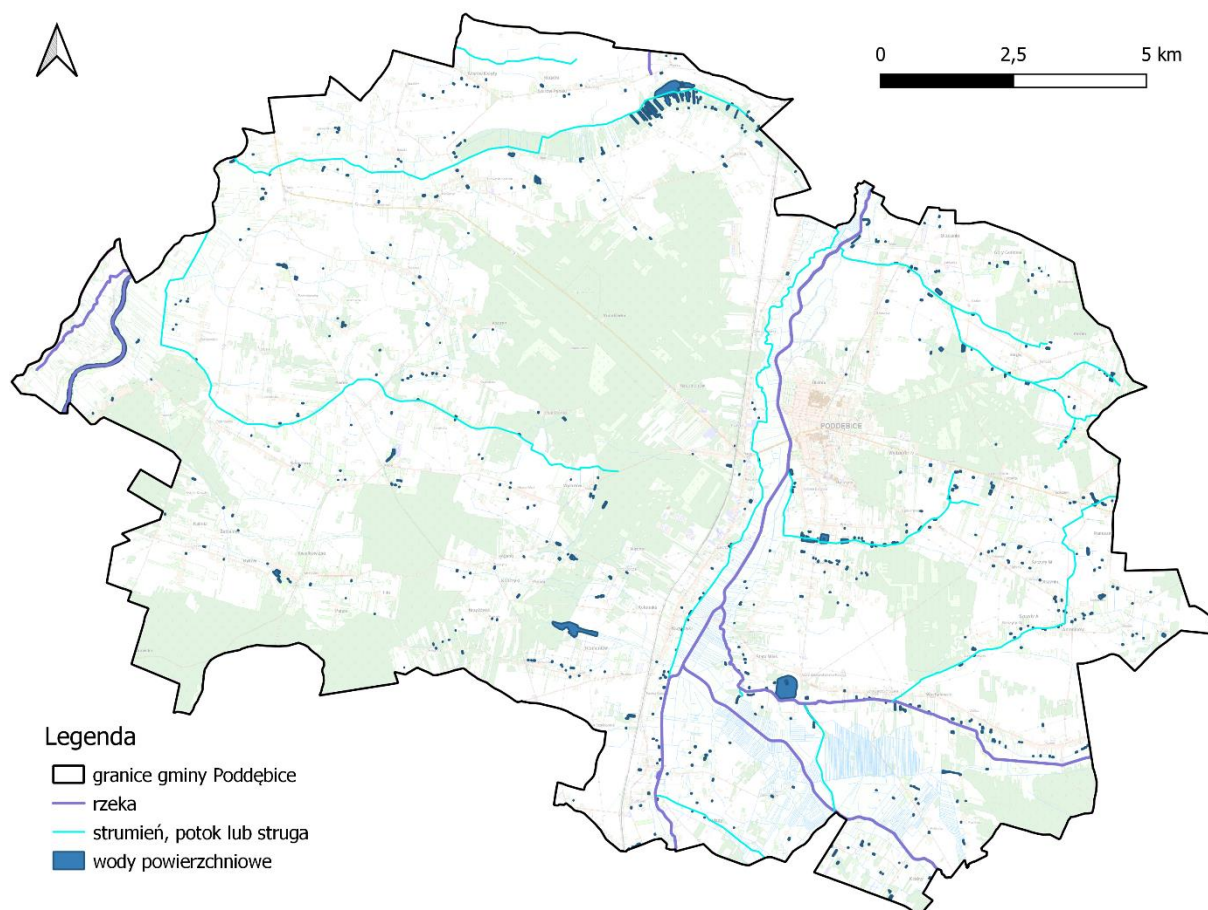
Obszar gminy Poddębice znajduje się w całości w dorzeczu rzeki Odry, zlewni rzeki Warty, w obszarze zasobowym Zbiornika Jeziorsko. Sieć hydrograficzną obszaru tworzą:

- *Warta* – rzeka II rzędu, prawobrzeżny dopływ Odry, odwadniająca zachodnią część gminy i stanowiąca jej naturalną granicę na odcinku około 6 km. Szerokość rzeki wynosi od około 50 m do około 150 m, natomiast współczesnej doliny w granicach gminy (część prawobrzeżna) od około 0,7 km do 1,5 km. Koryto rzeki jest nieuregulowane i odznacza się dużymi różnicami dna. Występują tu liczne zakola i łachy rzeczne;
- *Ner* – rzeka III rzędu, prawobrzeżny dopływ Warty, odwadniający środkową, wschodnią i południową część gminy. W granicach gminy długość Neru wynosi około 16 km. W części południowo-wschodniej gminy rzeka płynie z południowego-wschodu na północno-zachód, po czym po przyjęciu wód rzeki Pisi od zachodu – zmienia kierunek na zbliżony do południkowego. Południowa część doliny rzeki Ner jest szeroka na około 2,5-4 km, natomiast po zmianie kierunku na południkowy – zwęża się na ok. 0,5-1,0 km aż do północnej granicy gminy. Rzeka na całej swojej długości jest uregulowana i zabezpieczona od wylewów ziemnymi wałami przeciwpowodziowymi wysokości 1,5-2,0 m. Na terasie zalewowej Neru wykonanych jest szereg rowów melioracyjnych, często również obudowanych wałami przeciwpowodziowymi. Wały istniejące nie zapewniają jednak pełnej ochrony przed powodzią, wymagając modernizacji i przebudowy. Szczególnie w rejonie ujścia rzeki Pisi, gdy poziom wody w korycie rzeki Ner jest wysoki – wody Pisi nie mogą być odbierane rozlewając się w formie cofki. Ten obszar jest więc niezwykle problemowym wymagając stosownych inwestycji hydrotechnicznych.
- *Pisia k. Pudłówka* – rzeka IV rzędu, lewobrzeżny dopływ Neru. Na terenie gminy Poddębice znajduje się jej ujściowy odcinek (około 3,5 km), wykorzystujący dolinę rzeki Ner. Pisza ma charakter uregulowany, otoczona jest dwustronnymi wałami przeciwpowodziowymi, co jednak nie sprawia, iż obszar dolinny w tym rejonie jest zabezpieczony przed zalewaniem i podtopieniami.
- *Bełdówka* – rzeka IV rzędu, prawobrzeżny dopływ Neru, podobnie jak Pisza, też łączy swoją dolinę z doliną Neru. W granicach gminy Poddębice, rzeka płynie na długości około 8 km, ma nieuregulowane koryto z licznymi meandrami.
- *Brodnia* – rzeka III rzędu, prawobrzeżny dopływ Warty, odwadniająca środkową i środkowo-zachodnią część gminy.

Miasto Poddębice jest odwadniane w całości przez rzekę Ner, płynącą w zachodniej części miasta. W granicach miasta znajduje się środkowy odcinek rzeki. Rzeka jest uregulowana i obudowana wałami ziemnymi. W mieście nie ma naturalnych zbiorników wodnych. W całej gminie Poddębice powierzchnia stawów i zbiorników wodnych wynosi około 44 ha. Największe występują w rejonie wsi Byczyna i Góra Bałdrzychowska⁵⁰.

Układ hydrologiczny gminy Poddębice przedstawiono na poniższym rysunku.

⁵⁰ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Poddębice, V edycja, 2020

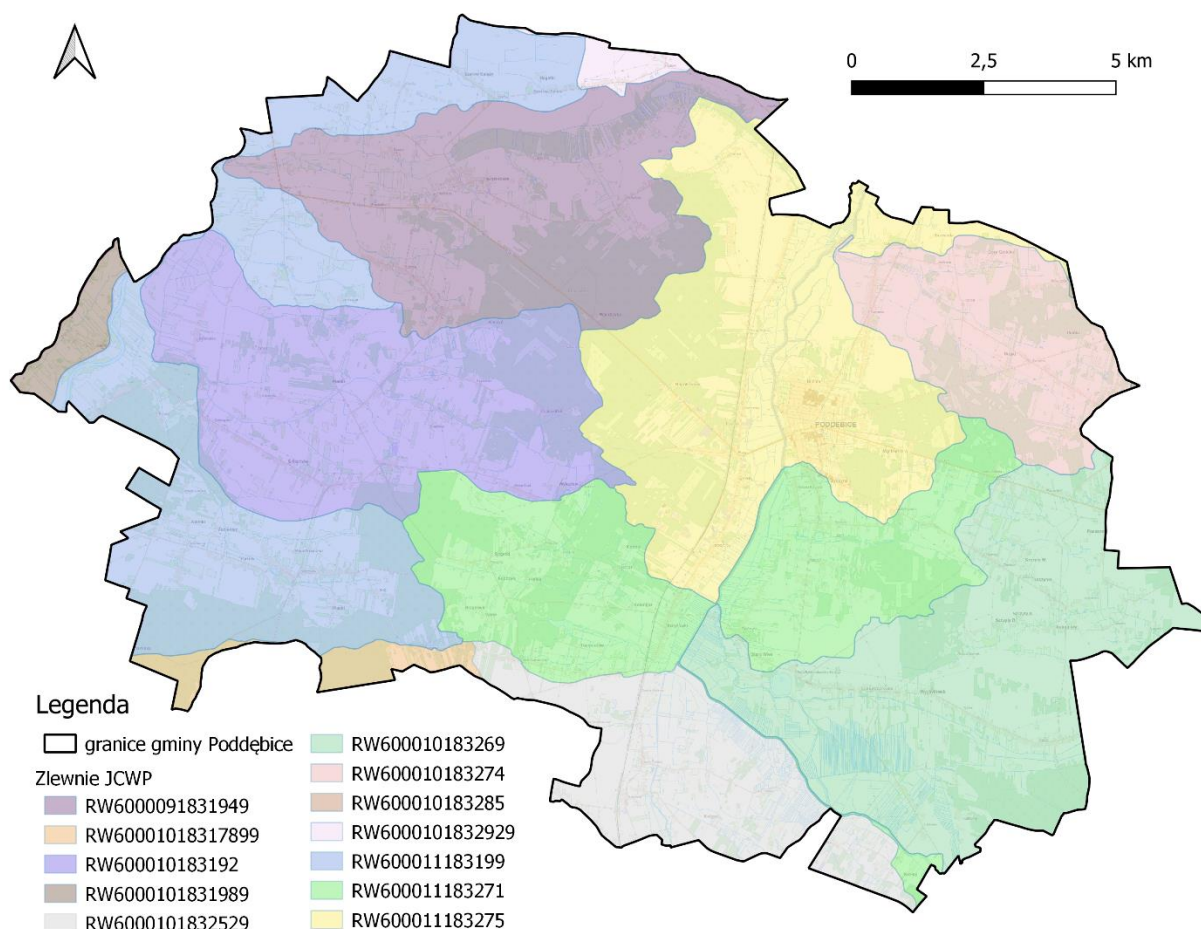
Rysunek 19. Układ hydrologiczny gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: wody.isok.gov.pl
[data dostępu: 28.07.2025 r.]

Obszar gminy Poddębice leży w zlewniach 12 rzecznych jednolitych części wód powierzchniowych, które zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 23. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Poddębice

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP
1.	RW600011183199	Warta od zb. Jeziorsko do Neru
2.	RW6000101832929	Pisia
3.	RW600010183269	Beldówka
4.	RW600011183271	Ner od Wrzącej do Dopływu spod Łęzek
5.	RW6000091831949	Dopływ spod Karnic
6.	RW600010183192	Brodnia
7.	RW600010183274	Dopływ z Tarnowa
8.	RW60001018317899	Pichna
9.	RW6000101831989	Struga Spicimierska
10.	RW6000101832529	Pisia
11.	RW600010183285	Gnida do Kanału Łęka-Dobrogosty
12.	RW600011183275	Ner od Dopływu spod Łęzek do Kanału Zbylczego

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 30.07.2025 r.]

Rysunek 20. Gmina Poddębice na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych oraz zlewni
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP
[data dostępu: 28.07.2025 r.]

5.4.2. Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2024 poz. 1087 ze zm.) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”.

Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powódzie występujące na obszarze Polski dzieli się na⁵¹:

- powódzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania;
- powódzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych;
- powódzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym;
- powódzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu;
- powódzie od wód podziemnych;
- powódzie od strony morza;
- powódzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

⁵¹Źródło: <https://www.wody.gov.pl/nasze-dzialania/wstepna-ocena-ryzyka-powodziowego>;
https://www.wody.gov.pl/WORP/zal_1_metodyka_04122018.pdf [data dostępu: 30.07.2025 r.]

Mapy zagrożenia powodziowego

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
 - a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
 - c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
 - d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - a) wału przeciwpowodziowego,
 - b) wału przeciwsztormowego,
 - c) budowli piętrzącej.

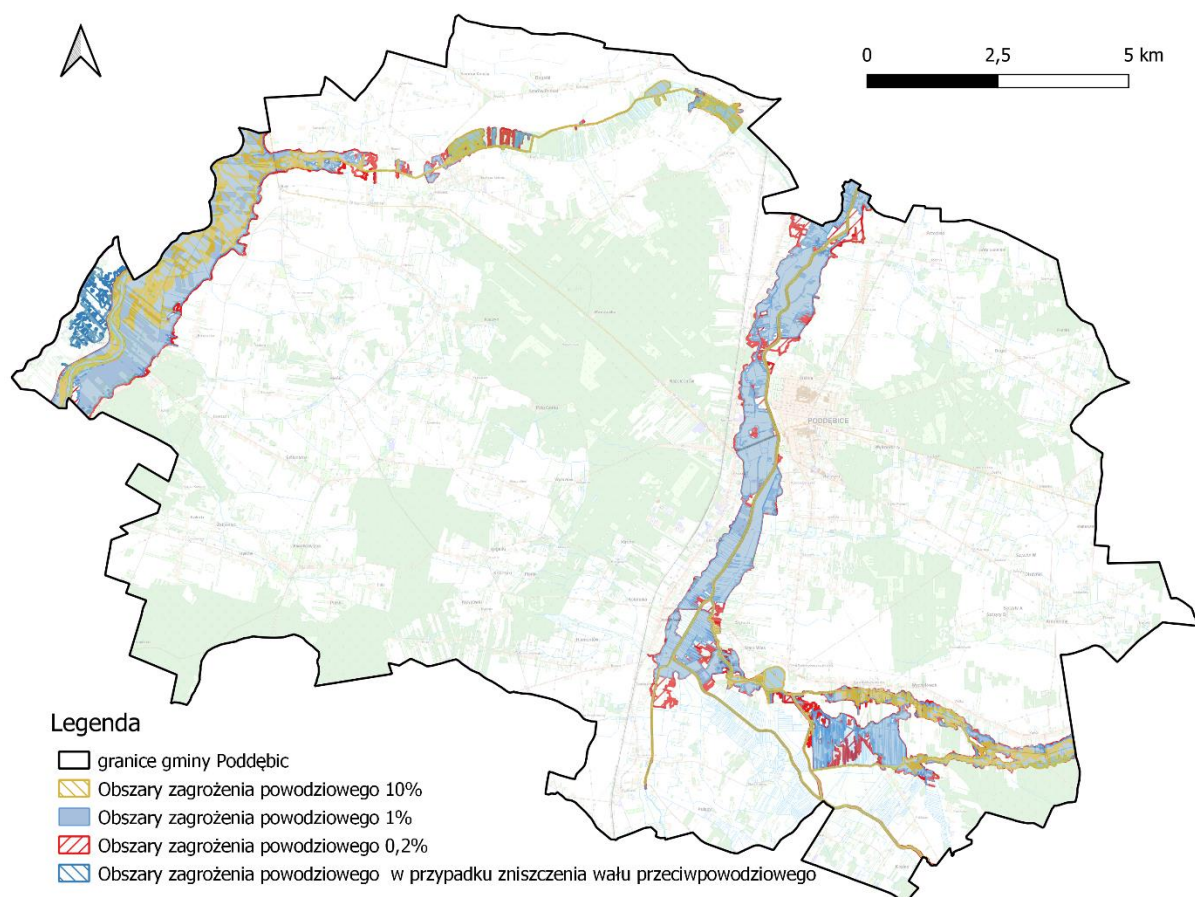
Obszar gminy Poddębice należy do dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty. Zachodnia część gminy należy do zlewni Warty, jednej z największych rzek w Polsce. Centralna i częściowo wschodnia część gminy znajduje się w zasięgu Neru, który jest dopływem Warty. Ner przepływa przez obszar miejski gminy.

Zgodnie z mapami zagrożenia przeciwpowodziowego (MZP) oraz mapami ryzyka powodziowego (MRP), prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest największe w obrębie rzeki Warty oraz Neru. Zagrożenie powodziowe wynika głównie z płaskiego dna doliny, co wpływa na rozległy obszar zagrożonego powodzią.

Na terenie gminy Poddębice, na lewym brzegu rzeki Warty, zlokalizowane są wały przeciwpowodziowe⁵².

Obszary zagrożone powodzią przedstawiono na poniższym rysunku.

⁵² Zgodnie z danymi udostępnionymi przez RZGW w Poznaniu, stan na 25.08.2025 r.

Rysunek 21. Obszary zagrożenia powodziowego na tle gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych PGW WP
[data dostępu: 28.07.2025 r.]

Zgodnie z ewidencją melioracji wodnych PGW WP Zarządu Zlewni w Sieradzu⁵³:

- dla obrębów ewid.: Adamów, Balin, Borzewisko, Dominikowice, Dzierżazna, Gibaszew, Golice, Góra Bałdrzychowska, Grocholice, Józefów Kolonia, Kałów, Karnice, Kobylniki, Krępa, Krępa Parcele, Borki Lipkowskie, Lipnica, Łężki, Malenie, Niemysłów, Niewiesz Kolonia, Panaszew, PGR Góra Bałdrzychowska, Porczyny, Pudłówek, Pudłów Nowy, Sempółki, Szarów, Tarnowa, Tumusin, Wólka - na przedmiotowym obszarze występują urządzenia melioracji wodnych, tj. sieć drenarska oraz rowy melioracyjne;
- dla obrębów ewid.: Antonina, Józefów - na przedmiotowym obszarze występują urządzenia melioracji wodnych, tj. sieć drenarska;
- dla obrębów ewid.: Bałdrzychów, Busina Kolonia, Chropy, Feliksów, Klementów, Kolonia Góra Bałdrzychowska, Ksawercin, Leśnik, Praga, Pudłów Stary, Rąkczyn, Sworawa, Zagórzycze, 4 - Poddębice, 5 - Poddębice, 6 - Poddębice, 11 - Poddębice, 12 - Poddębice na przedmiotowym obszarze występują urządzenia melioracji wodnych, tj. rowy melioracyjne;
- dla obrębów ewid.: Lubiszewice, Niewiesz, Nowa Wieś, Podgórcze, Wilczków, 1 - Poddębice, 2 - Poddębice, 3 - Poddębice, 7 - Poddębice, 8 - Poddębice, 9 - Poddębice, 10 - Poddębice, 13 - Poddębice, 14 - Poddębice na przedmiotowym obszarze nie występują urządzenia melioracji wodnych.

⁵³ Stan na dzień 11.04.2025 r.

5.4.3. Obszary zagrożone suszą

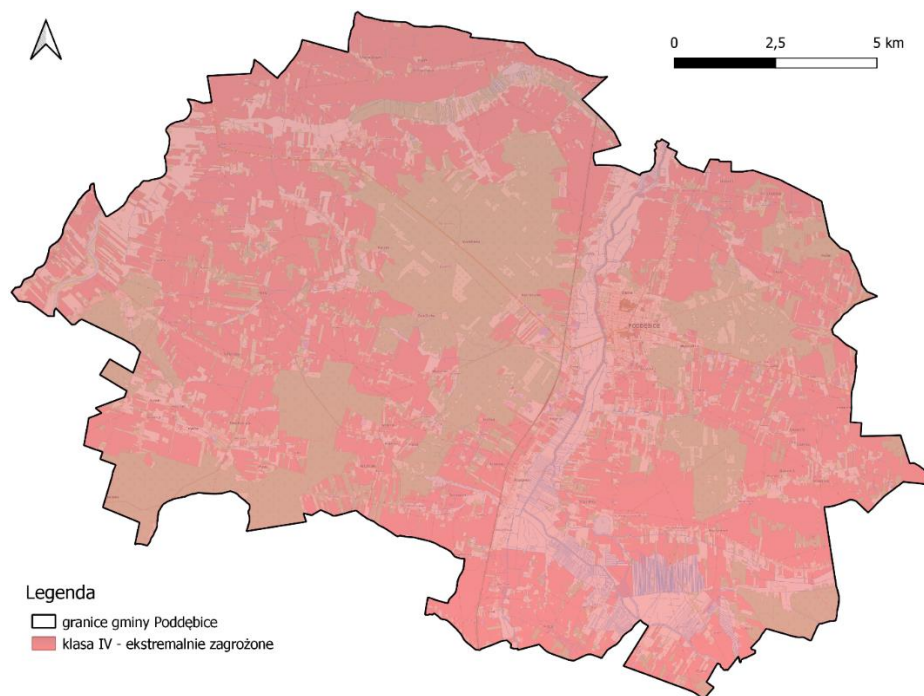
Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

- susza atmosferyczna – występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak;
- susza rolnicza - pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej;
- susza hydrologiczna - przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej;
- susza hydrogeologiczna - susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni⁵⁴.

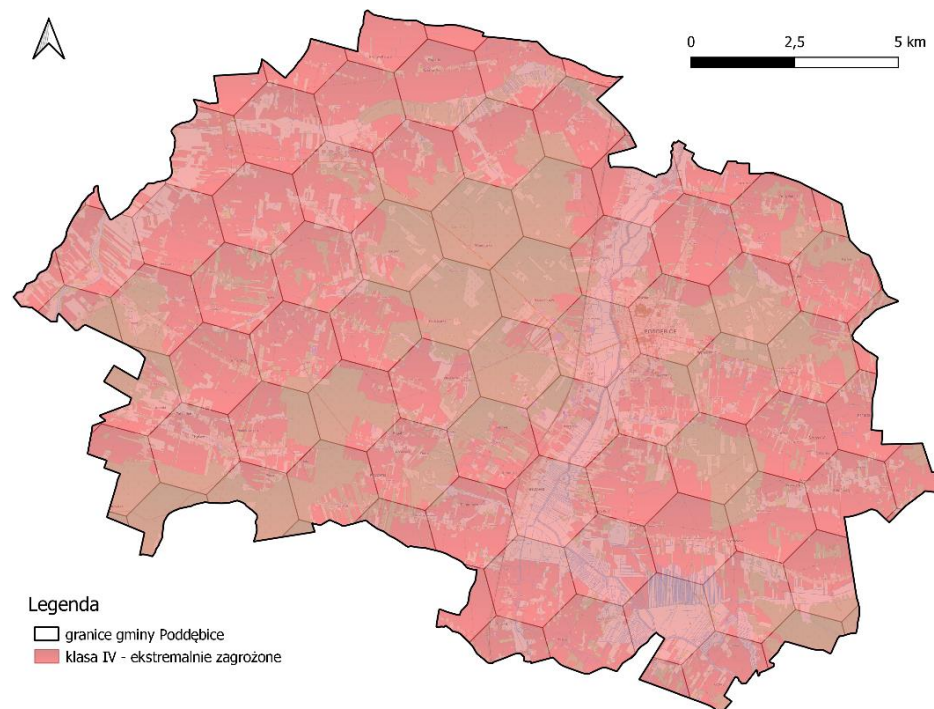
Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy. W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą. *Plan przeciwdziałania skutkom suszy* przedstawia stopień narażenia wystąpienia suszy wraz z listą zadań inwestycyjnych z Programu Planowanych Inwestycji służących zwiększeniu retencji oraz wspierających przeciwdziałanie skutkom suszy. Zadania te są wyszczególnione są dla konkretnych cieków wraz z wskazaniem podmiotu odpowiedzialnego za realizację (Oddział RZGW).

Na poniższych rysunkach przedstawiono klasy zagrożenia suszą atmosferyczną, rolniczą, hydrologiczną, hydrogeologiczną oraz łącznego zagrożenia suszą na tle gminy Poddębice.

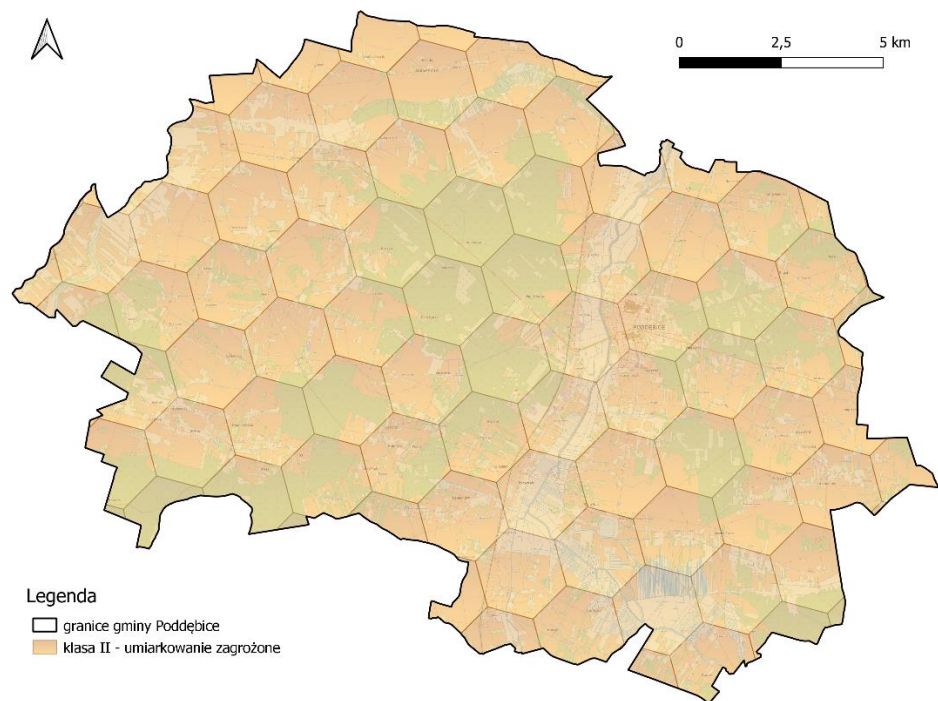
⁵⁴ Źródło: <https://www.gov.pl/web/susza/susza> [data dostępu: 7.05.2025 r.]

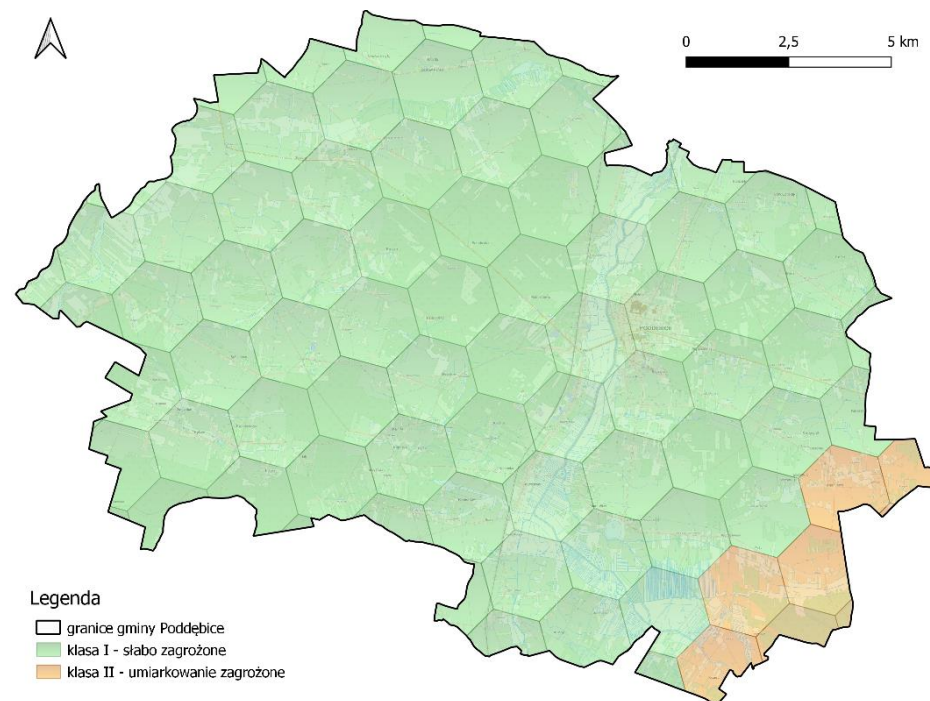
Rysunek 22. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną na tle gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych
PGW WP [data dostępu: 28.07.2025 r.]

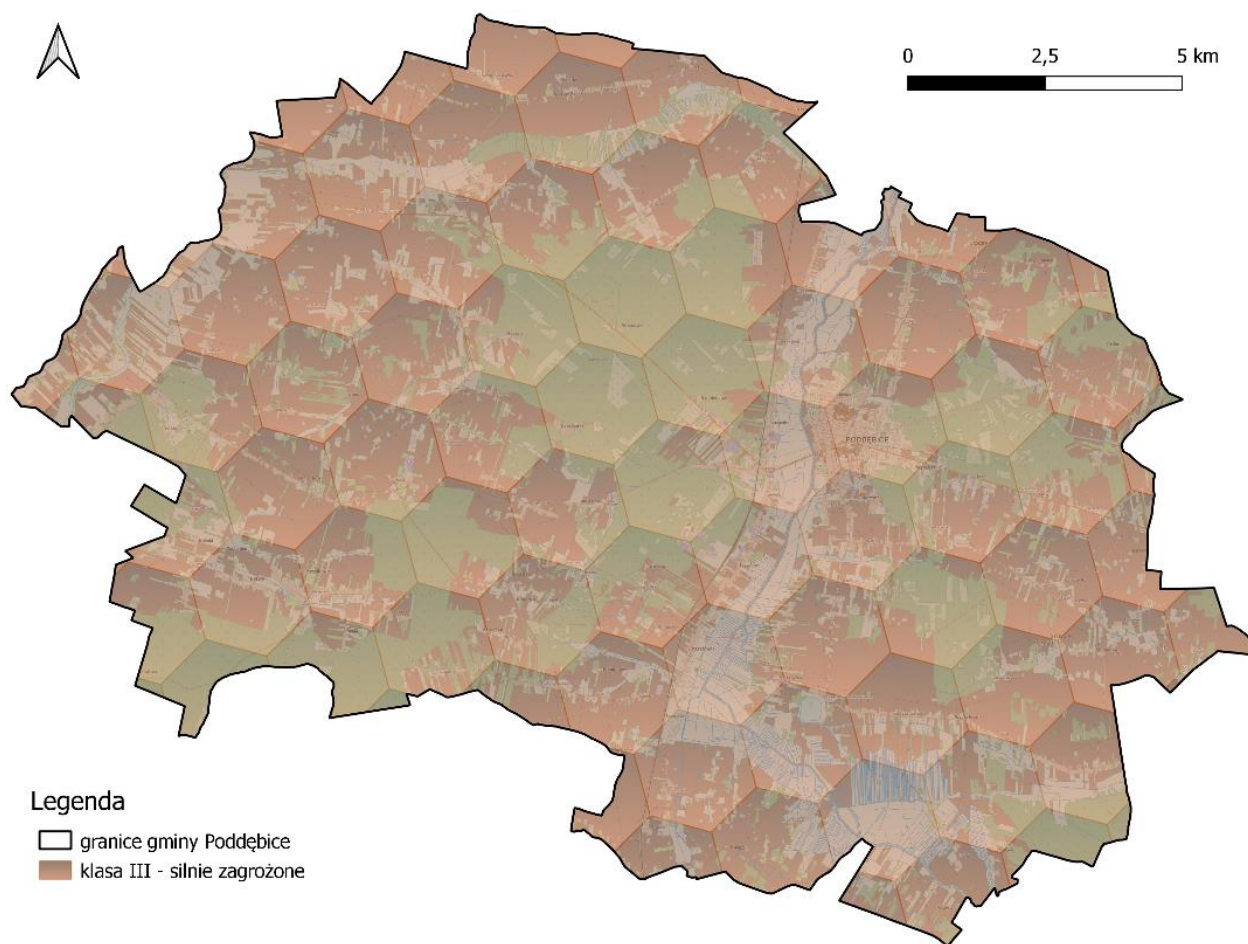
Rysunek 23. Klasy zagrożenia suszą rolniczą na tle gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych
PGW WP [data dostępu: 28.07.2025 r.]

Rysunek 24. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną na tle gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych
PGW WP [data dostępu: 28.07.2025 r.]

Rysunek 25. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną na tle gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych
PGW WP [data dostępu: 28.07.2025 r.]

Rysunek 26. Klasy łącznego zagrożenia suszą na tle gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych
PGW WP [data dostępu: 28.07.2025 r.]

Jak wynika z mapy przedstawiającej klasy łącznego zagrożenia suszą, gmina Poddębice jest silnie zagrożona suszą.

Właściciele domów jednorodzinnych mieli możliwość otrzymania dotacji od WFOŚiGW na budowę przydomowych instalacji zatrzymujących wodę opadową w ramach Programu „Moja Woda”. Celem Programu jest ochrona zasobów wodnych oraz minimalizacja zjawiska suszy w Polsce poprzez zwiększenie poziomu retencji na terenie nieruchomości z budynkiem mieszkalnym jednorodzinny oraz wykorzystywanie zgromadzonych wód opadowych lub roztopowych, w tym dzięki rozwojowi zielono-niebieskiej infrastruktury⁵⁵.

Zgodnie z danymi WFOŚiGW w Łodzi, w ramach ww. Programu udzielono mieszkańcom gminy Poddębice:

- w 2023 r.: 4 dotacji;
- w 2024 r.: 3 dotacji.

⁵⁵ Źródło: <https://www.wfosigw.lodz.pl/ogolne/moja-woda-edycja-iii/> [data dostępu: 27.08.2025 r.]

5.4.4. Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1087). Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Ostatnia aktualna klasyfikacja odpowiednio stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód jednolitych części wód została wykonana w 2022 r., na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz.1475). Zgodnie z ww. rozporządzeniem w sprawie klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (2021 r.) klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dokonano na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań z ostatnich 6 lat (2016-2021).

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych, na podstawie badań wykonanych w roku 2022 dokonano jedynie klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych, hydromorfologicznych i wskaźników stanu chemicznego, nie dokonano klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Poniższa tabela przedstawia ocenę JCWP zgodnie z nowym podziałem.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 24. Ocena stanu JCWP na terenie gminy Poddębice zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 r. poz. 335)

Nazwa JCWP	Warta od zb. Jeziorsko do Neru	Pisia	Beldówka	Ner od Wrzącej do Dopływu spod Łęzek	Dopływ spod Karnic	Brodnia	Dopływ z Tarnowa	Pichna	Struga Spicimierska	Pisia	Gnida do Kanału Łęka-Dobrogosty	Ner od Dopływu spod Łęzek do Kanału Zbylczyckiego
Kod JCWP	RW600011183199	RW6000101832929	RW600010183269	RW600011183271	RW6000091831949	RW600010183192	RW600010183274	RW60001018317899	RW6000101831989	RW6000101832529	RW600010183285	RW600011183275
Typ JCWP	RzN	PNp	PNp	RzN	PN	PNp	PNp	PNp	PNp	PNp	PNp	RzN
Rzeczywista długość JCWP [km]	41,06	17,54	78,68	31,63	10,93	12,90	7,14	103,17	15,60	48,32	75,24	22,80
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	85,65	70,45	207,78	97,23	28,96	29,46	15,23	371,97	44,76	141,08	225,28	93,09
Obszar dorzecza	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry
Region wodny	Warty	Warty	Warty	Warty	Warty	Warty	Warty	Warty	Warty	Warty	Warty	Warty
Status JCWP	SZCW	NAT	SZCW	SZCW	NAT	NAT	NAT	SZCW	SZCW	NAT	SZCW	SZCW
Czy JCWP była monitorowana (posiadała ustalony ppk w okresie 2016-2021)?	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Kod ppk (2016-2021)	PL02S0501_1665	PL02S0901_3463	PL02S0901_1013	PL02S0901_3215	-	PL02S0901_3300	PL02S0901_3310	PL02S0901_3186	PL02S0901_0971	PL02S0901_3097	PL02S0901_1015	PL02S0901_1006
Współrzędne geograficzne ppk [2016-2021]	18.688011; 52.122575	18.839064; 52.067853	18.972191; 51.847622	18.927717; 51.861428	-	18.787092; 51.904533	18.979033; 51.920489	18.790167; 51.752256	18.777995; 51.947337	18.914617; 51.835672	19.094336; 52.038932	19.03072; 52.040226

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa JCWP		Warta od zb. Jeziorsko do Neru	Pisia	Beldówka	Ner od Wrzącej do Dopływu spod Łęzek	Dopływ spod Karnic	Brodnia	Dopływ z Tarnowa	Pichna	Struga Spicimierska	Pisia	Gnida do Kanału Łęka-Dobrogosty	Ner od Dopływu spod Łęzek do Kanału Zbyczyckiego
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?		TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Kod ppk (2022-2027)		PL02S0501_1665	PL02S0901_3463	PL02S0901_1013	PL02S0901_3215	PL02S0901_0183	PL02S0901_3300	PL02S0901_3310	PL02S0901_3186	PL02S0901_0971	PL02S0901_3097	PL02S0901_1015	PL02S0901_1006
Współrzędne geograficzne ppk [2022-2027]		18.688011; 52.122575	18.8390639; 52.0678528	18.972191; 51.847622	18.927717; 51.861428	18.8096; 51.9376	18.787092; 51.904533	18.979033; 51.920489	18.790167; 51.752256	18.777995; 51.947337	18.914617; 51.835672	19.094336; 52.038932	19.03072; 52.040226
Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperskiej**	stan/potencjał ekologiczny	słaby stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny	nie można dokonać oceny stanu/potencjału*	umiarkowany stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny
	stan chemiczny	poniżej dobrego	brak danych	poniżej dobrego	poniżej dobrego	dobry	poniżej dobrego	brak danych	poniżej dobrego	poniżej dobrego	brak danych	poniżej dobrego	poniżej dobrego
	stan (ogólny)	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	brak danych	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód

* brak badań biologicznych w JCWP

** wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)

PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty

RzN - Rzeka nizinna

SZCW - silnie zmieniona część wód

NAT - naturalna część wód

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 7.08.2025 r.]

Jak wynika z powyższej tabeli ogólny stan JCWP na terenie gminy Poddębice oceniono jako zły.

5.4.5. Wody podziemne

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) gmina Poddębice znajduje się w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Ich charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

W obrębie gminy Poddębice, na podstawie przeprowadzonych prac wiertniczych, rozpoznano trzy zasadnicze piętra wodonośne związane z utworami czwartorzędu, kredy górnej i kredy dolnej. Czwartorzędowe piętro wodonośne – w obrębie tego piętra wyróżniono dwa poziomy wodonośne: poziom przypowierzchniowy (wody gruntowe) i poziom międzymorenowy.

Wody piętra czwartorzędowego są wodami słodkimi o mineralizacji ok. 200 – 330 mg/dm³ i o podwyższonej zawartości żelaza wynoszącej powyżej 0,5 mg/dm³

Poziom wodonośny w utworach kredy górnej związany jest ze szczelinowymi osadami węglanowymi reprezentowanymi przez wapienie, margle, wapienie margliste. Charakteryzuje się napiętym lub swobodnym (poniżej stropu wapieni) zwierciadłem wody stabilizującym się na głębokości od ok. 2,0 - 10,0 m w części zachodniej i centralnej gminy do ok. 15,0 – 16,0 m w części północnej. Głębokość występowania poziomu wodonośnego na terenie gminy wynosi od ok. 5,0 – 20,0 m do ponad 40,0 m w m. Krępa. Poziom ten stanowi główne zaopatrzenie gminy w wodę (użytkowy poziom wodonośny). Ujmowany jest do eksploatacji licznymi studniami wierconymi w tym przez trzy otwory studzienne ujęcia miejskiego w Poddębicach przy ul. Parzęczewskiej. Wody ujmowane na terenie tego ujęcia zaliczono do klasy I czystości wód, a więc spełniają one bez uzdatniania warunki stawiane wodzie do picia i na potrzeby gospodarstw domowych.

Poziom wodonośny w utworach kredy dolnej budują porowate piaskowce drobnoziarniste, miejscami średnioziarniste. Strop warstwy wodonośnej w otworze geotermalnym Poddębice GT-2 nawiercono na głębokości ok. 1962 m ppt, a spąg na głębokości 2063 m ppt. Woda w tej warstwie znajduje się pod dużym ciśnieniem – statyczne zwierciadło wody występuje na głębokości 26,0 m⁵⁶.

Tabela 25. Charakterystyka JCWPd w obrębie gminy Poddębice

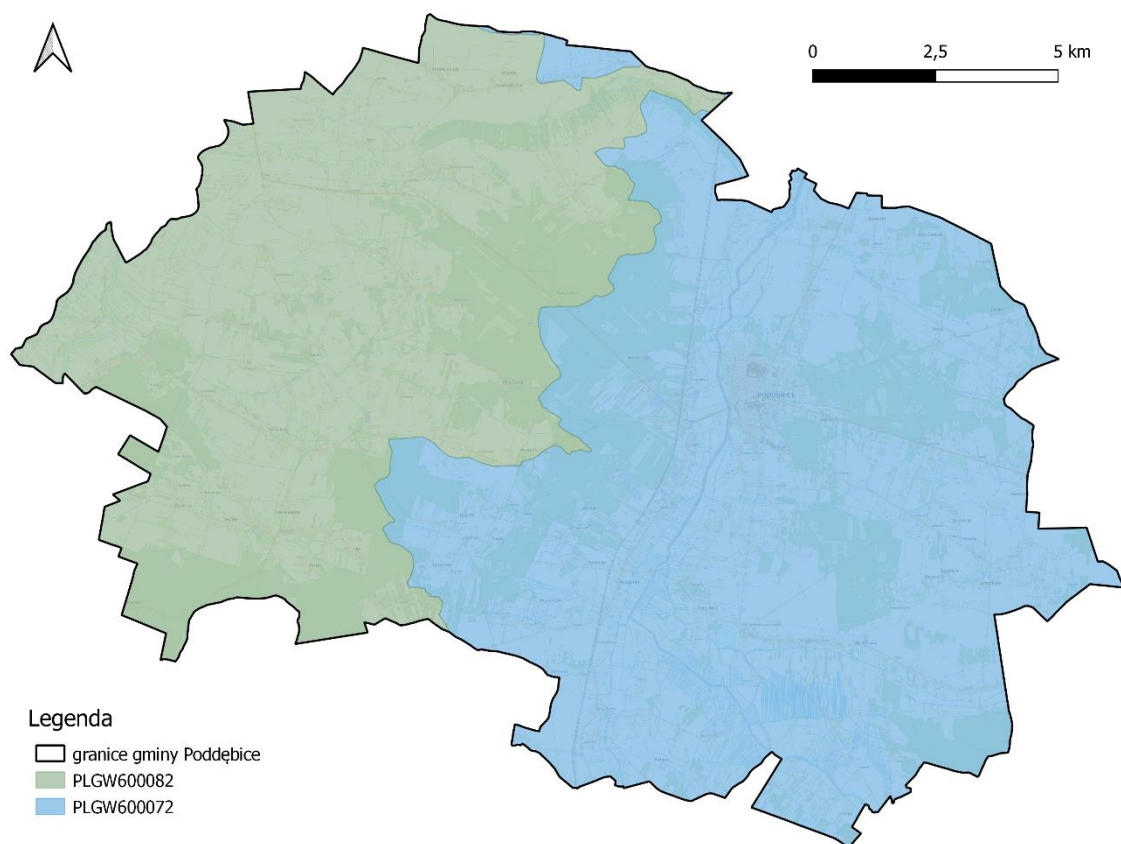
Kod JCWPd	GW600072	GW600082
Powierzchnia [km ²]	1 838,30	2 822,73
Dorzecze	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry
Region wodny	Warty	Warty
Obszar bilansowy	Ner, Widawka, Warta od Widawki do Neru, Warta od Neru do Prosnicy, Pilica, Bzura	Górna Warta, Liswarta (bez Kocinki), Warta od Liswarty do Widawki, Widawka, Warta od Widawki do Neru, Ner, Warta od Neru do Prosnicy, Proсна
Pobór rejestrowany z ujęć wód podziemnych – stan na rok 2018 [tys. m ³ /rok]	39 851,35	18 887,59

⁵⁶ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Poddębice, V edycja, 2020

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Kod JCWPd	GW600072	GW600082
Pobór odwodnieniowy – stan na rok 2018 [tys. m ³ /rok]	nie dotyczy	3 333,21
Razem [tys. m ³ /rok] – stan na rok 2018	39 851,35	22 220,80
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m ³ /rok] – stan na rok 2018	91 373,37	119 502,83
% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	44	19
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	niezagrożona
JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	TAK	TAK

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne> [data dostępu: 30.07.2025 r.]

Rysunek 27. Lokalizacja JCWPd na terenie gminy Poddębice
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych PGW WP

Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Główne zbiorniki wód podziemnych to struktury geologiczne zasobne w wodę, które stanowią lub mogą stanowić w przyszłości strategiczne zasoby wód podziemnych do zaopatrzenia ludności i podstawowych gałęzi gospodarki, wymagających wody wysokiej jakości.

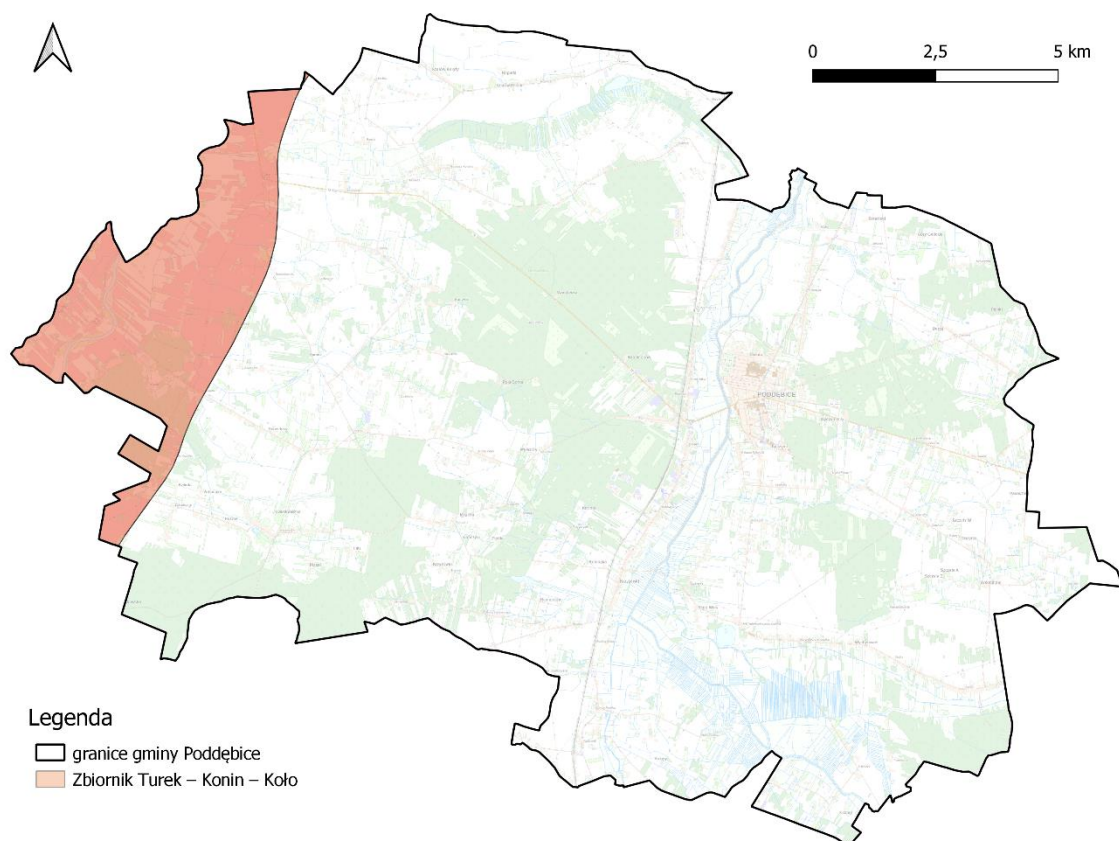
Gmina Poddębice znajduje się w obrębie jednego GZWP tj. Zbiornik Turek – Konin – Koło, występujący w zachodniej części gminy. Charakterystyka GZWP została przedstawiona poniższej tabeli.

Tabela 26. Charakterystyka GZWP w obrębie gminy Poddębice

Nazwa GZWP	Zbiornik Turek – Konin – Koło
Województwo	wielkopolskie, łódzkie
Powiat	koniński, kolski, turecki, kaliski, poddębicki , sieradzki
RZGW	Poznań
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	43, 64, 77, 78, 79
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincia Odry: SWN – region Warty – subregion nizinny
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników równinne (GZWP w paśmie nizin)
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	Warty
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Niż Środkowoeuropejski (31): Pradolina Toruńsko- Eberswaldzka (315.3), Pojezierze Wielkopolskie (315.5), Nizina Południowowielkopolska (318.1-2), Nizina Środkowomazowiecka (318.7)
Typ zbiornika	porowo-szczelinowy
Stratygrafia	kreda górna
Klasa jakości wody*	na przeważającym obszarze II, lokalnie I, III
Wodoprzewodność [m^2/d]	12–7920
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [$\text{m}^3/\text{d} \times \text{km}^2$]	130,8
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m^3/d]	125 880
Podatność zbiornika na antropopresję	na przeważającym obszarze średnio i mało podatny, bardzo mało podatny, lokalnie podatny, bardzo podatny

* Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017 r.

Rysunek 28. Gmina Poddębice na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

5.4.6. Jakość wód podziemnych

Badania w zakresie stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań, na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Badania i ocenę stanu wód podziemnych wykonuje się dla tzw. jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), dla których określany jest stan ilościowy (informacje o dostępnych zasobach, poborze, poziomie zwierciadła) i stan chemiczny. Badania na potrzeby oceny stanu wód podziemnych prowadzone są w ramach monitoringu diagnostycznego i monitoringu operacyjnego. Monitoring diagnostyczny odbywa się raz na trzy lata i obejmuje obszar całego kraju, natomiast w latach pomiędzy monitoringiem diagnostycznym realizowany jest monitoring operacyjny, w ramach którego badane są jednolite części, zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu. Warunki, jakie musi spełnić stan chemiczny i ilościowy, aby określany był jako dobry znajdują się w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148, z późn. zm.). Systematycznie prowadzony jest monitoring wód podziemnych. Oceny wykonywane są co 4 lata.

Tabela 27. Kompleksowa ocena stanu JCWPd w obrębie, których znajduje się gmina Poddębice

Nr JCWPd	Stan wód	Rok 2012	Rok 2016	Rok 2019	Rok 2022
72	chemiczny	dobry	dobry	dobry	dobry
	Ilościowy	dobry	dobry	dobry	dobry
82	chemiczny	dobry	dobry	dobry	dobry
	Ilościowy	dobry	dobry	dobry	dobry

źródło: <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html> [data dostępu: 30.07.2025 r.]

Zarówno stan chemiczny, jak i stan ilościowy JCWPd na przestrzeni lat nie uległ zmianie i osiąga stan dobry.

Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. 2024 r. poz. 1087 ze zm.), celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

5.4.7. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych. Zgodnie z projektem KLIMADA⁵⁷, rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są: – zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu; – powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych; – uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych; – rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym; – tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.
----------------------------	--

⁵⁷ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska w zakresie gospodarowania wodami należą powodzie, podtopienia oraz susze. Zagrożenie powodziowe Na terenie gminy Poddębice występują tereny zagrożone powodzią. Susza Gmina Poddębice jest narażona na występowanie suszy.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarowania wodami powinny dotyczyć zagadnień takich jak: racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, ochrona wód przed zanieczyszczeniami.
Monitoring środowiska	Monitoring wód powierzchniowych w województwie łódzkim prowadzony jest przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi. W ramach monitoringu prowadzone są badania wód rzecznych i jeziornych. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH). Monitoring regionalny wód podziemnych prowadzi GIOŚ (stan jakościowy). Kontrolą sytuacji hydrologicznej zajmuje się również Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej PGW Wody Polskie.

5.4.8. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- ciągłe monitorowanie stanu jakości wód; - utrzymujący się dobry stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 72 i 82.	- utrzymujący się zły stan ogólny JCWP; - zmiany klimatyczne sprzyjające występowaniu suszy.

5.4.9. Analiza SWOT

GOSPODAROWANIE WODAMI	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych. 2. Dobry stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 72 i 82, w obrębie których położona jest gmina Poddębice.	1. Silne narażenie na suszę. 2. Zły stan ogólny JCWP w obrębie, których znajduje się gmina Poddębice. 3. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców. 4. Występowanie obszarów szczególnie zagrożonych powodzią.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Poprawa retencji na terenie gminy. 2. Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowego użytkowania wód podziemnych. 3. Inwestycje w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, nowoczesnych technologii i gospodarki o obiegu zamkniętym. 4. Zabezpieczenia przeciwpowodziowe w obrębie terenów zagrożonych.	1. Podatność wód na zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego. 2. Przedostawanie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składowisk odpadów, nieszczelnych zbiorników bezodpływowych i kanalizacji. 3. Napływ zanieczyszczeń spoza obszaru gminy. 4. Niedostosowanie do pojawiających się ekstremalnych zjawisk atmosferycznych (powodzi i suszy) oddziałujących na stan wód. 5. Spływy zanieczyszczeń z terenów rolniczych gminy, wymywanie nawozów i środków ochrony roślin z pól.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Eksplatacją oraz utrzymaniem sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Poddębice zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o. o. Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest pobór, oczyszczanie i rozprowadzanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków⁵⁸.

5.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Zgodnie z danymi z MPWiK w Poddębicach Sp. z o.o., gmina Poddębice posiada sieć wodociągową o długości 279,1 km z 3 621 podłączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego mieszkania. W 2024 roku dostarczono nią 639,66 dam³ wody. Z sieci wodociągowej w 2024 roku korzystało 14 568 osób, co stanowi blisko 100% ogółu ludności gminy. Pozostali mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z prywatnych studni.

W poniższej tabeli dokonano charakterystyki sieci wodociągowej na terenie gminy Poddębice.

Tabela 28. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Poddębice w latach 2021-2024

Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej	km	271,8	274,6	279,1	279,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 536	3 562	3 601	3 621
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	14 940	14 829	14 663	14 568
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	99,76	99,73	99,75	99,89
Woda dostarczona	dam ³	611,37	653,51	649,43	639,66
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	40,93	44,07	44,29	43,91

źródło: MPWiK w Poddębicach Sp. z o.o., stan na dzień 18.08.2025 r.

Zgodnie z danymi GUS (stan na dzień 31.12.2023 r.), w 2023 r. wystąpiło 21 awarii sieci wodociągowej (w porównaniu do 2021 r. odnotowano 29 awarii).

Na terenie gminy Poddębice woda dostarczana jest do odbiorców z sześciu Stacji Uzdatniania Wody zlokalizowanych w miejscowościach: Poddębice, Łęzki, Góra Bałdrzychowska, Bałdrzychów, Porczyny oraz Niewiesz⁵⁹.

MPWiK w Poddębicach Sp. z o.o. obsługuje poniższe ujęcia wód na terenie gminy Poddębice.

Tabela 29. Ujęcia wód na terenie gminy Poddębice

Rodzaj ujęcia	Lokalizacja	Ilość studni	Wydajność [m ³ /h]
Studnia nr 1	dz. nr 17/3 obr. 9 Poddębice	1	Q=146,0
Studnia nr 2	dz. Nr 97 obr. 10 Poddębice	1	Q=146,0
Studnia nr 3	dz. nr. 71/2 obr. 10 Poddębice	1	Q=146,0
Studnia nr 1	dz. nr 224/1 obr. 0004 Bałdrzychów	1	Q=51,6

⁵⁸ Źródło: https://mpwikpoddębice.pl/?page_id=29 [data dostępu: 7.08.2025 r.]

⁵⁹ Źródło: Raport o stanie gminy Poddębice za 2024 rok

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Rodzaj ujęcia	Lokalizacja	Ilość studni	Wydajność [m³/h]
Studnia nr 2	dz. nr 224/1 obr. 0004 Bałdrzychów	1	Q=79,0
Studnia	dz. nr. 190/2 obr. Góra Bałdrzychowska	1	Q=53,6
Studnia	dz. nr. 191/1 obr. 0028 Łężki	1	Q=50,0
Studnia	dz. nr 8/3 obr. 0031 Niewiesz	1	Q=126,0
Studnia	dz. Nr. 13/06 obr. 0036 Porczyny	1	Q=73,0

źródło: MPWIK w Poddębicach Sp. z o.o., stan na dzień 18.08.2025 r.

Największe możliwości poboru wody 146 m³ na godzinę występują na ujęciach zlokalizowanych w Poddębicach.

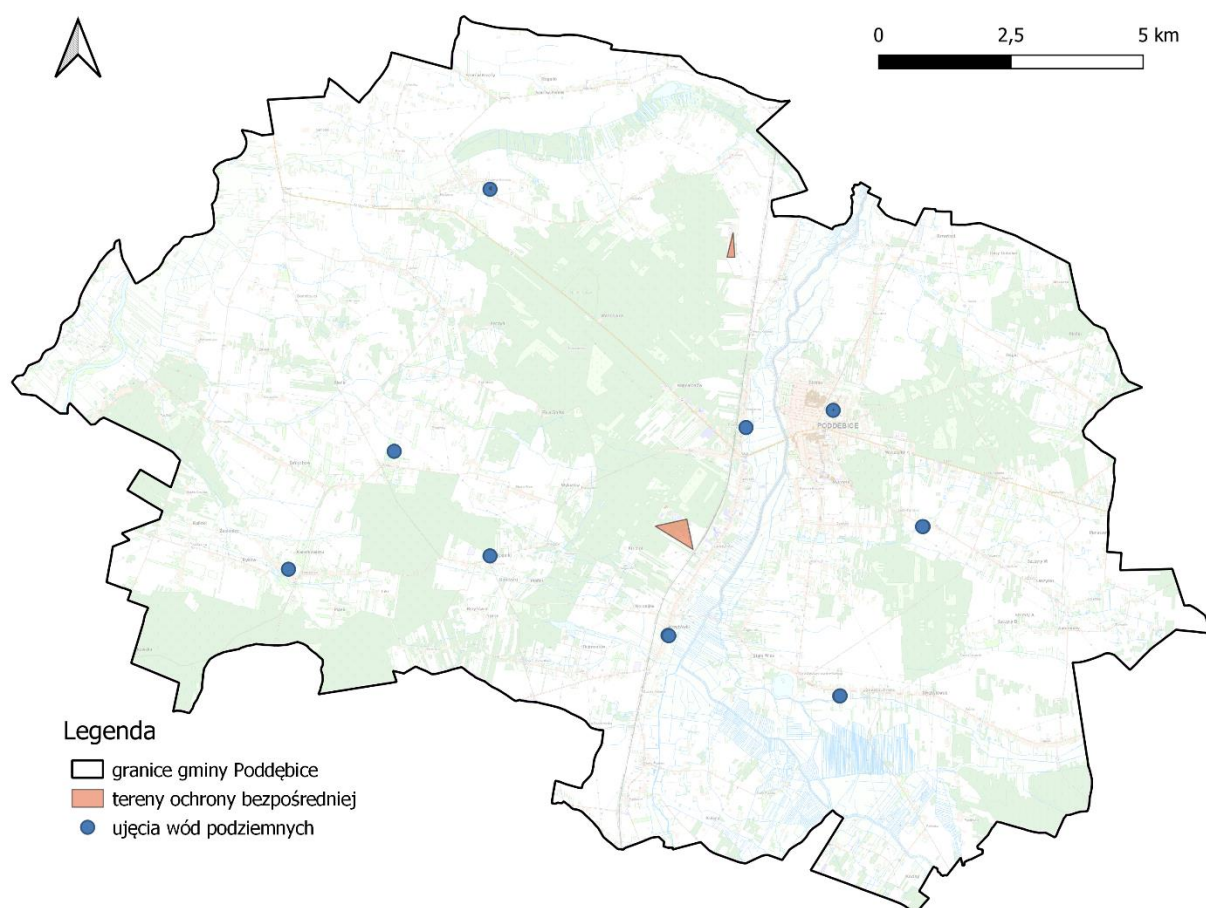
W poniższej tabeli przedstawiono strefy ochrony ujęć wód podziemnych. Zgodnie z danymi PGW WP RZGW w Poznaniu, bazy systemu informacyjnego gospodarowania wodami (SIGW) nie zawierają informacji o ujęciach wód powierzchniowych zlokalizowanych na terenie gminy.

Tabela 30. Zestawienie stref ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych

Lp.	Nazwa i lokalizacja	Organ wydający	Znak decyzji	Data wydania
1.	Teren ochrony bezpośredniej ujęcia Fermy Drobia Woźniak w m. Chropy - dz. 896, ob. Chropy, gm. Poddębice	Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Sieradzu	PO.ZUZ.5.4100.238.2018.AP	2018-11-16
2.	Teren ochrony bezpośredniej ujęcia w m. Bałdrzychów	Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Sieradzu	PO.ZUZ.5.4100.186.2018.AP	2020-01-27
3.	Teren ochrony bezpośredniej ujęcia w m. Poddębice	Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Sieradzu	PO.ZUZ.5.4100.189.2018.AP	2021-05-28
4.	Teren ochrony bezpośredniej ujęcia komunalnego w m. Niewiesz - dz. 8/3, ob. Niewiesz, gm. Poddębice, pow. poddębicki, woj. łódzkie	Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Sieradzu	PO.ZUZ.5.4100.543.2018.MK	2022-05-04

źródło: PGW WP RZGW w Poznaniu

Na poniższej mapie przedstawiono lokalizację ujęć wód podziemnych oraz stref ochronnych ujęć wód podziemnych. Symbolizacja zastosowana w przypadku stref ochronnych - terenów ochrony bezpośredniej (trójkąt) nie stanowi kształtu strefy ochronnej ani też jej dokładnego położenia w obrębie działki ewidencyjnej, jest tylko zaznaczeniem konkretnej działki, na której strefa jest zlokalizowana.

Rysunek 29. Przybliżona lokalizacja stref ochronnych ujęć wód podziemnych i ujęć wód podziemnych
źródło: PGW WP RZGW w Poznaniu, stan na 25.08.2025 r.

5.5.2. Odprowadzanie ścieków

W 2024 roku łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 62,7 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych było wówczas 1 437 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Możliwość odprowadzania ścieków zbiorczym systemem ma 58,39% mieszkańców gminy Poddębice. Planuje się w najbliższych latach dalsze inwestycje związane z rozbudową sieci kanalizacyjnej - gmina pozyskała środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na budowę sieci kanalizacyjnej na terenie gminy.

W poniższej tabeli dokonano charakterystyki sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Poddębice.

Tabela 31. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Poddębice w latach 2021-2024

Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	62,5	62,5	62,7	62,7
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 363	1 412	1 432	1437
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	303,99	350,47	344,74	362,10
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	8 265	8 483	8 493	8 515

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	2023	2024
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	55,19	57,05	57,78	58,39
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczaniu					
BZT ₅	kg/rok	1 816	2 820	1 831	1 377
ChZT	kg/rok	20 180	27 521	24 443	19 705
Zawiesina ogólna	kg/rok	4 681	4 949	3 936	2 227
Azot ogólny	kg/rok	2 623	7 223	6 499	6 614
Fosfor ogólny	kg/rok	210	770	539	544

źródło: MPWiK Sp. z o.o. w Poddębicach, stan na dzień 18.08.2025 r.

Zgodnie z danymi GUS (stan na dzień 31.12.2023 r.) liczba awaria sieci kanalizacyjnej w 2023 r. wyniosła 32 (w porównaniu do 2021 r. – 24 awarie).

Ścieki sanitarne odprowadzane są do Oczyszczalni Ścieków w Poddębicach za pomocą sieci kanalizacyjnej. Na terenie gminy znajduje się 7 szt. przepompowni ścieków i 2 tłocznie ścieków⁶⁰.

Oprócz ścieków wytwarzanych przez bytowanie ludzi na terenie gminy powstają wody opadowe. Ten rodzaj ścieków związany jest z występowaniem zwartej zabudowy z małą ilością odsłoniętej gleby. Konieczne jest zbieranie tych wód i odprowadzanie poza obręb miejscowości. Zanieczyszczenia wód ujmowanych do kanalizacji opadowej może mieć różne przyczyny m.in. zanieczyszczenie ulic substancjami ropopochodnymi; zanieczyszczenie dróg i ulic wynikające z ruchu samochodów i pieszych.

W gminie Poddębice rozbudowa kanalizacji deszczowej jest głównie związana z planowanymi działaniami i inwestycjami w infrastrukturę drogową. W przypadku braków infrastrukturalnych, systematycznie podejmowane są prace budowlane i remontowe.

W ramach planowanego przedsięwzięcia, realizowanego przez gminę Poddębice, jakim jest budowa ulic: Tulipanowa, Kwiatowa, Różana i Wrzosowa w Poddębicach, przewiduje się m.in. budowę kanalizacji deszczowej wraz z wpustami deszczowymi⁶¹.

W uchwale Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 29 maja 2025 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w obrębach Ksawercin i Nowa Wieś zaplanowano odprowadzanie wód opadowych i roztopowych za pomocą sieci m.in. kanalizacji deszczowej, co świadczy o kontynuacji działań zmierzających do rozwoju tej infrastruktury na obszarze gminy.

Na terenie obiektów niewłączonych do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków nieczystości gromadzone są w podziemnych zbiornikach asenizacyjnych i za pomocą taboru asenizacyjnego wywożone do oczyszczalni ścieków.

Na terenie gminy Poddębice istnieją również przydomowe oczyszczalnie ścieków, należy jednak pamiętać o ich odpowiedniej obsłudze w celu dbałości o środowisko naturalne.

⁶⁰ Źródło: Raport o stanie gminy Poddębice za rok 2024

⁶¹ Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn.: „Budowa ulic: Tulipanowa, Kwiatowa, Różana i Wrzosowa w Poddębicach” z dnia 6 listopada 2024 r.

Mieszkańcy gminy Poddębice korzystali z dofinansowań z WFOŚiGW w Łodzi na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków – w 2023 r.: 2 dofinansowania oraz w 2024 r.: 7 dofinansowań.

W poniższej tabeli zestawiono liczbę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2020-2024.

Tabela 32. Zestawienie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2020-2024 na terenie gminy Poddębice

	2020	2021	2022	2023	2024 ⁶²
Przydomowe oczyszczalnie ścieków	155	163	170	368	b.d.
Zbiorniki bezodpływowe	972	968	954	1 194	b.d.

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 r. [data dostępu: 7.08.2025 r.]

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399 ze zm.) Wójtowie, Burmistrzowie lub Prezydenci Miasta są zobowiązani do przeprowadzenia kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gmin.

Krajowy Program Oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK)⁶³

Głównym celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków na terenie poszczególnych aglomeracji. W *Programie* opracowane zostały szczegółowe potrzeby oraz działania dla aglomeracji o RLM>2 000 w zakresie rozbudowy systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków. Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz. U. UE L z dnia 30 maja 1991 r.) warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymogi:

- I. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
- II. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).
- III. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98 % poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezebranego ścieku kanalizacyjnego ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezebrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG).

⁶² Brak danych na dzień 12.08.2025 r., prawdopodobne udostępnienie danych 30.09.2025 r.

⁶³ Źródło: <https://www.wody.gov.pl> [data dostępu: 12.05.2025 r.]

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków.

Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji. Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

Do chwili obecnej przeprowadzono sześć aktualizacji Programu w latach: 2005, 2009, 2010, 2015, 2017 i 2022. Przyjęta przez Radę Ministrów 5 maja 2022 r. VI aktualizacja zawiera listę zadań zaplanowanych przez samorządy do realizacji w latach 2021-2027.

W poniższej tabeli zestawiono aglomeracje wyznaczoną na terenie gminy Poddębice.

Tabela 33. Charakterystyka aglomeracji wyznaczonej na terenie gminy Poddębice

Nazwa aglomeracji	Poddębice
Gmina wiodąca w aglomeracji	Poddębice
Gminy w aglomeracji	Poddębice
obowiązująca Uchwała ustanawiająca aglomerację (akt wyznaczający lub zmieniający)	Uchwała nr LXXIII/515/23 Rada Miejska w Poddębicach w sprawie zmiany Uchwały nr XXIII/235/20 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 24 kwietnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Poddębice (Dz. U. Woj. Łódzkiego poz.7621)
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	8 654
Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji	8 219
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	8 058
Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]	60,57
Długość istniejącej kanalizacji deszczowej w aglomeracji [km]	19,76

Nazwa aglomeracji	Poddębice
nazwa, identyfikator i adres oczyszczalni, do której wywożone są ścieki ze zbiorników bezodpływowych i osady z indywidualnych oczyszczalni ścieków	Poddębice, 99-200 Poddębice ul. Młynarska 5
Aktualny rodzaj oczyszczalni	B
Projektowa średnia dobowa maksymalna przepustowość hydrauliczna oczyszczalni [m ³ /d]	2 550
I rzędu	Odra
II rzędu	Warta
III rzędu	Ner
bezpośredni odbiornik	Ner

źródło: Sprawozdanie z wykonania KPOŚK za 2023 r., www.wody.gov.pl/nasze-dzialania/krajowy-program-oczyszczania-sciekow-komunalnych

5.5.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację, co może spowodować wydostawanie się wody, wraz z zanieczyszczeniami, z sieci kanalizacyjnej. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki wodno-ściekowej można zaliczyć wszelkiego rodzaju nieszczelności i awarie sieci kanalizacyjnej powodujące zanieczyszczenie środowiska. Przyczyną mogą być awarie podczas transportu ścieków. Przedostawanie się ścieków do środowiska może powodować przedostanie się szkodliwych substancji do gleb, a poprzez spływ powierzchniowy, również do wód. Zagrożenia związane z tymi procesami zostały opisane w rozdziale dotyczącym gospodarowania wodami. Awarie sieci wodociągowej mogą doprowadzić do skażenia wody pitnej co niesie za sobą bezpośrednie zagrożenie zdrowia ludności.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne na terenie gminy powinny skupić się wokół zwiększenia świadomości mieszkańców na temat roli sieci wodno-kanalizacyjnych w ochronie wód oraz propagowaniu racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi.
Monitoring środowiska	Monitoring jakości wód przeznaczonych do spożycia, w województwie łódzkim, prowadzony jest przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny. Badania jakości ścieków są natomiast prowadzone przez jednostki zarządzające oczyszczalniami ścieków oraz sieciami kanalizacyjnymi.

5.5.4. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
przyrost sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.	- dalsze awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej; - wzrost zużycia wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca.

5.5.5. Analiza SWOT

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Wysoki stopień zwodociągowania gminy. - Systematyczne prace związane z rozbudową sieci wodociągowej na terenie gminy. - Rozbudowa sieci kanalizacyjnej.	- Możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej. - Awarie sieci wodno-kanalizacyjnej. - Ograniczona rozbudowa kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych - Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca powyżej wartości dla Polski (35,5 m³).
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych. - Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej. - Rozwój nowych technologii w zakresie gospodarowania wodą (np. zamykanie obiegów wody). - Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury wodno-ściekowej.	- Rozwój zabudowy mieszkaniowej, co wywołuje rosnący popyt na wodę pitną. - Nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. - Spływ zanieczyszczeń z terenów rolniczych. - Zmiany klimatu prowadzące do uszkodzenia infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową (sieci, oczyszczalni ścieków, ujęć wody do spożycia).

5.6. Zasoby geologiczne

5.6.1. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2024 poz. 1290 z późn. zm.). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy działalność w zakresie:

1. poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1;
1a. (uchylony)
 2. wydobywania kopalin ze złóż,
2a. poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż
 3. podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
 4. podziemnego składowania odpadów,
 5. podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Marszałek lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z art. 4.1. Przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
2. nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

5.6.2. Stan aktualny

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gminy Poddębice przedstawiono w tabelach opracowanych na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego - Państwowego Instytutu Badawczego.

Zgodnie z „Bilansem zasobów kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2024 r. na terenie gminy Poddębice występują 3 udokumentowane złoża kopalin. Występujące zasoby geologiczne obejmują kruszywa naturalne tj. piaski i żwiry oraz wody termalne.

Ponadto, we fragmencie północno-zachodnim w obrębie gminy Poddębice, występuje obszar złoża „Uniejów”, którego główną kopalinę stanowią węgle brunatne. Złoże leży w granicach gminy Poddębice, gminy Uniejów, gminy Wartkowice oraz gminy Przykona (woj. wielkopolskie). W 2024 r. nie było eksploatowane.

Tabela 34. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gminy Poddębice

Kod+ID złoża		KN 18358	KN 21701	WB 431
Nazwa złoża		Góra Bałdrzychowska I	Krępa	Uniejów
Czy główna?		tak	tak	tak
Kopaliny		piaski i żwiry	piaski i żwiry	węgle brunatne
Forma złoża		pokładowa	pokładowa	pokładowa
Stan zagospodarowania		złoże eksploatowane okresowo	złoże rozpoznane szczegółowo	złoże rozpoznane wstępnie
Sposób eksploatacji		odkrywkowy	odkrywkowy	b.d.
Kopalina wg Nkz		złoża piasków budowlanych	złoża piasków budowlanych	złoża węgla brunatnych
Powierzchnia złoża [ha]		23,72	1,77	3 225,47
Zasoby w 2024 r.	geologiczne bilansowe	5 327	359,65	42 000
	przemysłowe	3 457	-	-
Całkowite wydobycie w 2024 r [tys. t]		-	b.d.*	-

*Początkowy rok bilansowy to 2025 r.

źródło: <https://midas-app.pgi.gov.pl/ords/r/public/midas/start> [data dostępu: 8.08.2025 r.],
Bilans zasobów kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2024 r.

Tabela 35. Złoże wód termalnych na terenie gminy Poddębice

Kod+ID złoża		WT 15516
Nazwa złoża		Poddębice
Czy główna?		tak
Typ wody		wody termalne
Stan zagospodarowania		wody termalne (cieplice)
Zasoby geologiczne	dyspozycyjne (m ³ /h) statyczne** (tys. m ³)	-

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Kod+ID złoża		WT 15516
bilansowe w 2024 r.	eksploatacyjne (m ³ /h)	252,00
Pobór (m ³ /rok)]		1 010 900,00

źródło: <https://midas-app.pgi.gov.pl/ords/r/public/midas/start> [data dostępu: 8.08.2025 r.],
Bilans zasobów kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2024 r.

Do złóż skreślonych z bilansu zasobów, które występowały w gminie zaliczono złoża:

- Góra Bałdrzychowska (KN 3873);
- Malenie (KN 9363);
- Uniejów (IK 1260; położony w gminach Poddębice i Uniejów).

Spośród obecnych złóż, w 2024 r. wydobywanie odbywało się na złożu wód termalnych „Poddębice”. Całkowite wydobywanie w 2024 r. wyniosło 1 010 900,00 m³/h. Średnia mineralizacja ogólna wynosi 0,42 g/dm³, natomiast temperatura wody wynosi 68,4 st. C. Wody termalne ze złoża „Poddębice” wykorzystywane są głównie do celów grzewczych (ciepłownictwo komunalne)⁶⁴. Wody termalne są wydobywane otworem studziennym „PODDEBICE GT-2” zlokalizowane w Poddębicach na dz. ewid. nr 4/3 obr. geod. 6 Poddębice⁶⁵. Ponadto, wody termalne wykorzystywane są w celach rekreacyjnych, leczniczych i balneologicznych.

Złoże „Krępa” (położne w granicy woj. łódzkiego oraz woj. wielkopolskiego) jest złożem rozpoznany szczegółowo o powierzchni 1,77 ha. Jego początkowym rokiem bilansowym jest 2025 r. Średnia miąższość wynosi 11,75 m. Grubość nakładu mieści się w przedziale 0,5-1,25 m.

Złoże „Góra Bałdrzychowska I” w 2024 r. nie było eksploatowane.

Perspektywy udokumentowania nowych złóż kruszywa naturalnego występują niemal na całym obszarze gminy, gdyż warstwę przypowierzchniową stanowią utwory piaszczyste. Możliwość powiększenia bazy zasobowej kopalin użytecznych istnieje również w okolicy złóż udokumentowanych, gdyż te obejmują zazwyczaj jedynie fragmenty form morfologicznych zbudowanych z utworów mogących stanowić kopalinę użyteczną⁶⁶.

Na terenie gminy Poddębice są aktualne koncesje na wydobywanie kopalin ze złóż udzielonych przez Marszałka Województwa Łódzkiego oraz Ministra Środowiska⁶⁷.

Minister Środowiska w dniu 30.12.2011 r. wydał decyzję nr 13/2011 na wydobywanie wód termalnych z utworów dolnej kredy, ujęciem GT-2, zmieniona decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 6.06.2016 r., znak: RŚV.7422.100.2015/2016.BC, wydana podmiotowi Geotermia Poddębice sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Mickiewicza 17A, 99-200 Poddębice”.

Marszałek Województwa Łódzkiego wydał decyzję z dnia 6.12.2018 r. znak: RŚV.7422.113.2018.MK na wydobywanie kruszywa naturalnego (piasku) ze złoża „Góra Bałdrzychowska I” dla firmy ALWIKOR Sp. z o.o., ul. Żłota 7 lok. 18, 00-019 Warszawa.

⁶⁴ Źródło: <https://midas-app.pgi.gov.pl/ords/r/public/midas/zl-wyszukiwanie> [data dostępu: 8.08.2025 r.]

⁶⁵ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Poddębice, V edycja, 2020

⁶⁶ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Poddębice, V edycja, 2020

⁶⁷ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez UMWŁ, stan na dzień 27.08.2025 r.

Starosta Powiatu Poddębickiego nie wydawał koncesji na wydobywanie kopalin.

Na terenie gminy Poddębice znajdują się 3 zakłady górnicze, nad którymi Okręgowy Urząd Górniczy w Kielcach sprawuje na bieżąco nadzór i kontrolę. W latach 2019-2024 przeprowadzano 7 kontroli, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości⁶⁸.

5.6.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają również wpływ na wydobywanie surowców. Do negatywnego wpływu zmian klimatycznych na przemysł wydobywczy należą głównie ekstremalne warunki pogodowe – powodzie, wiatry huraganowe, ulew, deszcze marznące oraz długotrwałe zaleganie pokrywy lodowej. Działania adaptacyjne w sektorze powinny być skupione wokół zagadnień związanych z: • technicznymi i organizacyjnymi sposobami dostosowania infrastruktury, • monitoringiem i wymianą informacji, • prowadzeniem edukacji.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie gospodarki złożami można zaliczyć nielegalne wydobywanie kopalin oraz szkody wynikające z eksploatacji złóż.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarki zasobami geologicznymi powinny dotyczyć głównie uświadamiania mieszkańcom gminy wagi wykorzystania surowców naturalnych oraz związanego w tym, możliwego realnego negatywnego wpływu na środowisko i mieszkańców.
Monitoring środowiska	Organy nadzoru górniczego, w granicach swojej właściwości, wykonują zadania określone w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2024 poz. 1290 z późn. zm.). Zgodnie z art. 168 ww. organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych, w szczególności w zakresie: 1. bezpieczeństwa i higieny pracy; 2. bezpieczeństwa pożarowego; 3. ratownictwa górniczego; 4. gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania; 5. ochrony środowiska i gospodarki złożem, w tym według kryterium wykonywania przez przedsiębiorców obowiązków określonych w odrębnych przepisach lub na ich podstawie; 6. zapobiegania szkodom; 7. budowy i likwidacji zakładu górniczego, w tym rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

⁶⁸ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez OUG w Kielcach, stan na dzień 1.08.2025 r.

5.6.4. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
systematycznie przeprowadzane kontrole zakładów górniczych	ingerencja w środowisko naturalne związana z eksploatacją surowców naturalnych

5.6.5. Analiza SWOT

ZASOBY GEOLOGICZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Obecność na terenie gminy udokumentowanych złóż kopalin. - Wydobywanie i zagospodarowanie wody geotermalnej.	- Możliwe pozyskiwanie kopalin w nielegalny sposób. - Ingerencja w środowisko naturalne. - Zmiany środowiska glebowego w okolicach miejsca wydobywania zasobów mineralnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Stosowanie najnowszych technologii w czasie eksploatacji zasobów naturalnych, co ma na celu minimalizację wpływu na stosunki wodne oraz środowisko gleby. - Rekultywacja terenów po zakończeniu wydobywania surowców.	- Nielegalne wydobywanie surowców naturalnych. - Dalsze wydobywanie złóż kopalin oraz degradacja środowiska, ma którym będą eksploatowane. - Zmiany w stosunkach wodnych.

5.7. Gleby

5.7.1. Stan aktualny

W gminie Poddębice gleby klasy II, III i IV stanowią prawie 50 % powierzchni użytków rolnych. Gleby prawnie chronione II i III klasy bonitacyjnej zajmują powierzchnię ponad 1300 ha, co stanowi około 9,8 % ogółu użytków rolnych. Są to gleby brunatne wylugowane, lokalnie mady wytworzone z piasków gliniastych mocnych, zalegających na glinach średnich i lekkich. Gleby te zaliczane są do kompleksów uprawowych pszennych i żytnich bardzo dobrych. Największe zwarte powierzchnie tych gleb występują w północnej części gminy, w rejonie wsi Balin, Szarów, Niewiesz, Karnice i Borzewisko. Dużym kompleksom gleb III klasy często towarzyszą zwarte powierzchnie gleb klasy IV. Jest ich na terenie gminy ponad 5200 ha, co stanowi około 34 % ogółu użytków rolnych. Występują one w rejonie wsi Józefów, Tumusin, Antoninów, Adamów, Góra Bałdrzychowska, Sworawa. Gleby hydrogeniczne (w tym pochodzenia organicznego) tzn. torfowe, murszowe, a także czarne ziemie i mady występują głównie w dolinie rzeki Warty, Neru, Pisi, Bełdówki oraz w dolinkach innych dopływów. W mieście Poddębice przeważają gleby mało przydatne dla rolnictwa, nie stwarzając istotnych barier dla rozwoju terenów zainwestowania miejskiego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, w granicach administracyjnych miast nie ma obowiązku uzyskiwania zgody na nierolnicze przeznaczenie gleb nawet wysokich klas bonitacyjnych, tu: III klasy, której fragmenty występują w południowej części miasta, na południe od ul. Targowej⁶⁹.

Użytki rolne oraz lasów z podziałem na klasy bonitacyjne

Grunty rolne na obszarze gminy Poddębice zajmują ok. 70% powierzchni. Relatywnie najlepsze w gminie warunki glebowo-rolnicze występują w północno-zachodniej części gminy – jest to najważniejszy rejon surowcowy dla gospodarki rolnej w gminie⁷⁰.

Poniżej przedstawiono zestawienie użytków rolnych oraz lasów z podziałem na klasy bonitacyjne, wg stanu na 1.01.2025 r.

Tabela 36. Wykaz użytków rolnych oraz lasów z podziałem na klasy bonitacyjne na terenie gminy Poddębice

Grunty rolne	
Grunty orne [ha]	
RI	0
RII	8
RIIIa	237
RIIIb	882
RIVa	1 749
RIVb	2 376
RV	3 958
RVI	1 985
RVIZ	1

⁶⁹ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Poddębice, V edycja, 2020

⁷⁰ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Poddębice, V edycja, 2020

Łąki [ha]	
ŁI	0
ŁII	13
ŁIII	600
ŁIV	1 153
ŁV	673
ŁVI	130
Pastwiska [ha]	
PsI	0
PsII	2
PsIII	113
PsIV	907
PsV	658
PsVI	89
Nieużytki [ha]	
N	240
Lasy [ha]	
LsI	0
LsII	0
LsIII	5
LsIV	161
LsV	989
LsVI	313
Ls (art. 20 ust. 3b ustawy Pgik)	3777
SUMA [ha]	21 019

źródło: Starostwo Powiatowe w Poddębicach, stan na 1.01.2025 r.

Na terenie gminy Poddębice nie występują grunty wymagające rekultywacji⁷¹.

Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi

Ruchy masowe ziemi są jednymi z najbardziej rozpowszechnionych zjawisk powodujących katastrofy naturalne. Obejmują one różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntu objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, spelzwywania, odpadania, osiadania i ześlizgiwania się skał. Szybkość osuwania się ziemi jest różna i wynosi od kilku centymetrów do kilku metrów na sekundę. Osuwanie następuje nagle i niespodziewanie, albo jest poprzedzone pewnymi objawami, jak rysy, pęknięcia i szczeliny, otwierające się na granicy obszaru oderwania. Ze względu na wielkość wyróżnia się osuwiska małe, o powierzchni do 1 ha lub duże - powyżej 100 ha, a ze względu na jego głębokość (od powierzchni osuwiska do jego powierzchni odkłucia)

⁷¹ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Starostwo Powiatowe w Poddębicach, stan na 14.08.2025 r

plytkie - do 5 m, lub bardzo głębokie, dochodzące do kilkudziesięciu metrów miąższości. Częstym zjawiskiem jest odnawianie się osuwisk na tych samych obszarach.

W Polsce do głównych przyczyn powstawania osuwisk należą:

- budowa geologiczna i rzeźba terenu,
- opady atmosferyczne,
- działalność człowieka.

Zgodnie z Systemem Osłony Przeciwośuwiskowej (SOPO) na terenie gminy Poddębice nie występują osuwiska, ani tereny zagrożone osuwiskami⁷².

Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski

Gatunek gleby, który wynika z jej składu granulometrycznego, ma istotne znaczenie dla wielu fizycznych i chemicznych właściwości gleb, w tym odczynu, naturalnej zawartości zanieczyszczeń w glebie oraz pojemności sorpcyjnej gleb, wpływającej bezpośrednio na procesy migracji zanieczyszczeń w środowisku.

Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna tura Monitoringu przypadła na lata 2020-2022 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Baza danych gromadzonych od 1995 r. w ramach programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” pozwala na określenia stanu jakości gleb, ocenę kierunków jej zmian oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń dla funkcji gleb użytkowanych rolniczo, wpisując się w potrzeby działań określonych w Strategii Ochrony Gleb (COM 231, 2006). Do zagrożeń tych należą m.in. ubytek materii organicznej, zanieczyszczenie gleb i zasolenie. Wyniki badań prowadzonych w latach 1995-2020 pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 25-letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja, oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

Na terenie gminy Poddębice nie jest prowadzony monitoring chemizmu gleb ornych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wszystkie wyniki badań chemizmu gleb ornych Polski udostępnione są na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pod adresem: <https://www.gov.pl/web/gios/monitoring-jakoscigleby-i-ziemi>.

⁷² Źródło <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3> [dostęp: 30.07.2025 r.]

Historyczne zanieczyszczenia środowiska

Zgodnie z art. 101a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Dopuszczalna zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko oznacza zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona, z uwzględnieniem wpływu tej substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z Geoserwisem GDOŚ na terenie gminy Poddębice nie występują historyczne zanieczyszczenia ziemi ani szkody w środowisku.

5.7.2. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Efektom przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne, a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń gleb można zaliczyć brak stosowania tzw. „dobrych praktyk rolniczych” oraz zanieczyszczenia powstające podczas ruchu komunikacyjnego.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące rolnictwa oraz zagospodarowania gleb powinny dotyczyć tematów takich jak dobre praktyki rolnicze, ochrona gleb, bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin, nawozów oraz ograniczanie erozji gleb. Szkolenia poruszające tematy rolnicze organizowane są przez Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego Organizowane są tam szkolenia dla rolników obejmujące zagadnienia takie jak: nowe rozwiązania chroniące środowisko w gospodarstwach rolnych, pozyskiwaniu dofinansowań na wymianę źródeł ciepła, rolnictwa ekologicznego oraz tematykę rolnictwa przyjaznego środowisku. W szkoleniach tych mogą brać udział zainteresowani właściciele gospodarstw rolnych.
Monitoring środowiska	Monitoringiem jakości gleb zajmuje się Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Łodzi oraz Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach oraz GIOŚ, który prowadzi badania na terenach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami.

5.7.3. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• promocja rolnictwa ekologicznego; • szkolenie rolników i mieszkańców przez ODR;	-

5.7.4. Analiza SWOT

G L E B Y	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Użytki rolne zajmujące przeważającą część powierzchni gminy. 2. Brak gruntów wymagających rekultywacji. 3. Brak osuwisk ani terenów zagrożonych osuwiskami.	-
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników i mieszkańców. 2. Ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych. 3. Zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym. 4. Przeciwdziałanie zakwaszeniu gleb poprzez wapnowanie.	1. Nieprawidłowe praktyki rolnicze. 2. Degradacja gleb. 3. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi. 4. Zmiany klimatyczne powodujące m.in. przesuszanie gruntów. 5. Zanieczyszczenia przy szlakach komunikacyjnych migrujące do gleb.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Obecnie obowiązuje *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem lat 2031-2036* przyjęty Uchwałą nr XVII/204/2025 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 sierpnia 2025 r. Zgodnie z ustawą o odpadach, plany gospodarki odpadami sporządza się dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

Na terenie gminy Poddębice nie ma zlokalizowanych instalacji komunalnych.

Instalacje komunalne do przetwarzania odpadów funkcjonujące na terenie województwa łódzkiego zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 37. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa łódzkiego

Lp.	Lokalizacja instalacji	Nazwa i adres zarządzającego instalacją
Instalacje komunalne do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub części do odzysku		
1.	Krzyżanówek gm. Krzyżanów	PreZero Service Centrum Sp. z o.o. ul. Łąkoszyńska 127, 99-300 Kutno
2.	Dylów gm. Pajęczno	EKO-REGION Sp. Z o.o. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
3.	Ruszczyń gm. Kamieńsk	FBSerwis Zielony Kamieńsk Sp. z o.o. Ruszczyń 100, 97-360 Kamieńsk
4.	Pukinin gm. Rawa Mazowiecka	ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. ul. Katowicka 20, 96-200 Rawa Mazowiecka
5.	Płoszów gm. Radomsko	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Stara Droga 85, 97-500 Radomsko
6.	Julków gm. Skierniewice	EKO-REGION Sp. Z O.O. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
7.	Różanna gm. Opoczno	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie, ul. Krótka 1, 26-300 Opoczno
8.	Ruda gm. Wieluń	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. ul. Zamenhofa 17, 98-300 Wieluń
9.	ul. Swojska i ul. Zbąszyńska Łódź	Remondis Sp. z o.o. ul. Zawodzie 18, 02-981 Warszawa
Instalacje komunalne do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych		
1.	Dylów gm. Pajęczno	EKO-REGION Sp. Z O.O. ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów
2.	Ruszczyń gm. Kamieńsk	FBSerwis Zielony Kamieńsk Sp. z o.o. Ruszczyń 100, 97-360 Kamieńsk
3.	Lubochnia Górki gm. Lubochnia	PreZero Bałtycka Energia Sp. z o.o. ul. Zawodzie 5, 02-981 Warszawa

Lp.	Lokalizacja instalacji	Nazwa i adres zarządzającego instalacją
4.	Różanna gm. Opoczno	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie, ul. Krótka 1, 26-300 Opoczno
5.	Julków gm. Skierniewice	EKO-REGION Sp. z o.o. ul. Bawelnicza 18, 97-400 Bełchatów
6.	Pukinin gm. Rawa Mazowiecka	ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. ul. Katowicka 20, 96-200 Rawa Mazowiecka
7.	Płoszów gm. Radomsko	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Stara Droga 85, 97-500 Radomsko
8.	Franki gm. Krośniewice	Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Łęczycka 34, 99-340 Krośniewice
9.	ul. Zamiejska 1 Łódź	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania - Łódź Sp. Z o.o. ul. Tokarzewskiego 2, 91-842 Łódź

źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, <https://bip.lodzkie.pl/files/rolnictwo/lista-instalacji-2025.pdf> [data dostępu: 5.08.2025 r.]

Odpady komunalne

W roku 2024 usługi odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców gminy świadczyło przedsiębiorstwo tj. Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach, ul. Bór 169, 42-202 Częstochowa⁷³. Od 1.01.2025 r. usługę odbioru odpadów komunalnych wykonuje firma Bracia Strach Spółka Jawna ul. Bór 169, 42-202 Częstochowa.

Zgodnie z zapisami Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Poddębice przyjętego Uchwałą Nr LXIV/471/23 Rady Miejskiej w Poddębicach z dnia 27 lutego 2023 r. na terenie gminy odpady zbierane są w sposób selektywny w podziale na frakcje: odpady zmieszane; odpady segregowane (w tym: szkło, papier, tektura, tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe), odpady ulegające biodegradacji w tym odpady zielone zebrane w selektywny sposób; meble i inne odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (GPSZOK) zlokalizowany przy ul. Młynarskiej 5 (teren oczyszczalni ścieków) w Poddębicach. Operatorem GPSZOK jest Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o. z siedzibą w Poddębicach przy ul. Parzęczewskiej 29/35. Zbiórka m.in. przeterminowanych leków, baterii, odpadów budowlanych i rozbiórkowych prowadzona jest w sposób ciągły w GPSZOK-u.

Na terenie gminy nie przetwarzano zmieszanych odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. Odebrane w 2021-2024 r. zmieszane odpady komunalne, bioodpady i pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania przekazane zostały do regionalnych lub zastępczych instalacji. Nie realizowano inwestycji związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi⁷⁴.

W poniższej tabeli przedstawiono odpady komunalne zebrane z terenu gminy Poddębice w latach 2021-2024.

⁷³ Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Poddębice za rok 2024

⁷⁴ Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Poddębice za 2024, 2023, 2022, 2021 rok

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 38. Odpady na terenie gminy Poddębice w latach 2021-2024

			Jednostka	2021	2022	2023	2024	
odpady komunalne	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca		kg	319	320	312	310	
	Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku							
	ogółem		t	4 714,19	4 688,84	4 554,95	4 485,31	
	ogółem w tys. ton		tys. t	4,71	4,69	4,55	4,49	
	z gospodarstw domowych		t	4 041,00	4 021,60	3 965,53	3 924,93	
	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		t	673,19	667,24	589,42	560,38	
	Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku							
	ogółem		t	1 627,01	1 482,46	1 453,04	1 318,79	
	z gospodarstw domowych		t	1 567,00	1 402,55	1 374,61	1 224,75	
	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		t	60,01	79,91	78,43	94,04	
	papier i tektura	ogółem		t	155,84	149,30	153,14	141,91
		z gospodarstw domowych		t	109,62	88,14	83,08	55,28
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		t	46,22	61,16	70,06	86,63
	szkło	ogółem		t	249,55	223,68	202,40	204,12
		z gospodarstw domowych		t	245,68	220,10	201,08	203,10
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		t	3,87	3,58	1,32	1,02
	tworzywa sztuczne	ogółem		t	20,04	1,42	11,89	27,17
z gospodarstw domowych		t	18,10	0,00	8,27	24,68		
z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)		t	1,94	1,42	3,62	2,49		
zużyte urządzenia	ogółem		t	42,12	35,16	13,74	7,97	
	z gospodarstw domowych		t	42,12	26,08	13,64	7,97	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

			Jednostka	2021	2022	2023	2024
	elektryczne i elektroniczne razem	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	0,00	9,08	0,10	0,00
	wielkogabarytowe	ogółem	t	117,74	184,11	146,82	229,40
		z gospodarstw domowych	t	117,74	184,11	146,28	228,72
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	0,00	0,00	0,54	0,68
	biodegradowalne	ogółem	t	770,20	617,08	626,88	705,62
		z gospodarstw domowych	t	769,28	614,66	625,78	704,98
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	0,92	2,42	1,10	0,64
	baterie i akumulatory razem	ogółem	t	0,30	0,17	0,00	0,02
		z gospodarstw domowych	t	0,30	0,00	0,00	0,02
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	0,00	0,17	0,00	0,00
	opakowania wielomateriałowe	ogółem	t	0,52	0,00	0,00	0,00
		z gospodarstw domowych	t	0,52	0,00	0,00	0,00
	zmieszane odpady opakowaniowe	ogółem	t	270,16	271,54	298,17	2,58
		z gospodarstw domowych	t	263,10	269,46	296,48	0,00
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	7,06	2,08	1,69	2,58
	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne	ogółem	t	16,57	0,16	11,33	2,15
		z gospodarstw domowych	t	16,57	0,00	11,23	2,15
		z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	0,00	0,16	0,10	0,00

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

		Jednostka	2021	2022	2023	2024
	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów					
	ogółem	%	34,5	31,6	31,9	29,4
	z gospodarstw domowych	%	38,8	34,9	34,7	31,2
	papier i tektura, metale, szkło i tworzywa sztuczne	%	9,0	8,0	8,1	8,3
	biodegradowalne	%	16,3	13,2	13,8	15,7
	Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku					
	ogółem	t	3 087,18	3 206,38	3 101,91	3 166,52
	ogółem na 1 mieszkańca	kg	208,6	218,5	212,1	218,8
	z gospodarstw domowych	t	2 474,00	2 619,05	2 590,92	2 700,18
	odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	kg	167,2	178,5	177,2	186,6
	jednostki odbierające odpady w badanym roku wg obszaru działalności	szt.	3	5	5	5
	z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	t	613,18	587,33	510,99	466,34
odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) z wyłączeniem odpadów komunalnych	Odpady wytworzone w ciągu roku					
	ogółem	tys. t	15,4	16,6	13,9	10,6
	przekazane innym odbiorcom	tys. t	15,4	16,6	13,9	10,6

źródło: GUS, stan na dzień 5.08.2025 r.

W ostatnich latach masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca spadła z 319 kg do 310 kg. Odpady komunalne zmieszane zebrane w ciągu roku stanowiły zdecydowaną większość w stosunku do odpadów zbieranych w sposób selektywny. Udział odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów w 2024 r. wyniósł 29,4%.

Na terenie gminy Poddębice znajdują się dzikie wysypiska. Ich charakterystykę zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 39. Dzikie wysypiska na terenie gminy Poddębice

	Jednostka	2020	2021	2022	2023	2024 ⁷⁵
powierzchnia istniejących - stan w dniu 31 grudnia	m ²	9 100	9 840	0	3 400	b.d.
istniejące - stan w dniu 31 grudnia	szt.	2	6	0	2	b.d.
zlikwidowane - w ciągu roku	szt.	0	2	6	5	b.d.
odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk - w ciągu roku	t	0,0	0,5	2,0	1,1	b.d.
dzikie wysypiska na 100 km ² powierzchni ogółem	szt.	0,9	2,7	0,0	0,9	b.d.
powierzchnia dzikich wysypisk na 100 km ² powierzchni ogółem	m ²	4 044	4 373	0	1 511	b.d.

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2023 r. [data dostępu: 5.08.2025 r.]

W ostatnich latach zlikwidowano 13 dzikich wysypisk. Istniejące 2 dzikie wysypiska obejmują 3 400 m².

Poziomy recyklingu

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r. poz. 399), gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 35% wagowo – za rok 2023;
- 45% wagowo – za rok 2024;
- 55% wagowo – za rok 2025;
- 56% wagowo – za rok 2026;
- 57% wagowo – za rok 2027;
- 58% wagowo – za rok 2028;
- 59% wagowo – za rok 2029;
- 60% wagowo – za rok 2030;
- 61% wagowo – za rok 2031;
- 62% wagowo – za rok 2032;
- 63% wagowo – za rok 2033;
- 64% wagowo – za rok 2034;
- 65% wagowo – za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Zgodnie z *Analizą stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Poddębice*, poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2024 r. wyniósł 41,05% (w 2023 r. – 23,29%)

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynosi 2,46% (w 2023 r. – 5,99%).

Osiągnięty składowania odpadów komunalnych wynosi 23,73% (w 2023 r. – 25,73%).

⁷⁵ Brak danych na dzień 5.08.2025 r., prawdopodobne udostępnienie danych 30.09.2025 r.

W 2024 r. do termicznego przekształcania w procesie R1 (wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii) przekazano niesegregowane odpady komunalne (zmieszane) o kodzie 20 03 01 w ilości 293,900 Mg. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych na terenie gminy wynosi 6,23%.

Odpady przemysłowe

Marszałek Województwa Łódzkiego wydał decyzje udzielające zezwoleń na wytwarzanie, zbieranie i przetwarzanie odpadów dla poniższych podmiotów:

- Mechanika Pojazdowa, Blacharstwo, Lakiernictwo, Pomoc Drogowa Jan Gapiński z siedzibą: Zagórzycze 36, 99-200 Poddębice;
- Ilona Linowiecka PPHU Złomex z siedzibą: Bałdrzychów 99, 99-200 Poddębice;
- AUTOZŁOM-24.PL Sp. z o.o. z siedzibą: ul. Warecka 3, 91-202 Łódź.

Podmiotami posiadającymi pozwolenie na wytwarzanie odpadów wydane przez Starostę Poddębickiego jest:

- Przedsiębiorstwo Robót Drogowych S.A., 99-200 Poddębice, ul. Łódzka 108 - pozwolenie na wytwarzanie odpadów;
- FHUP EKOL Sylwester Jabłoński Krępa 57, 99-200 Poddębice - pozwolenie na wytwarzanie z uwzględnieniem przetwarzania odpadów.

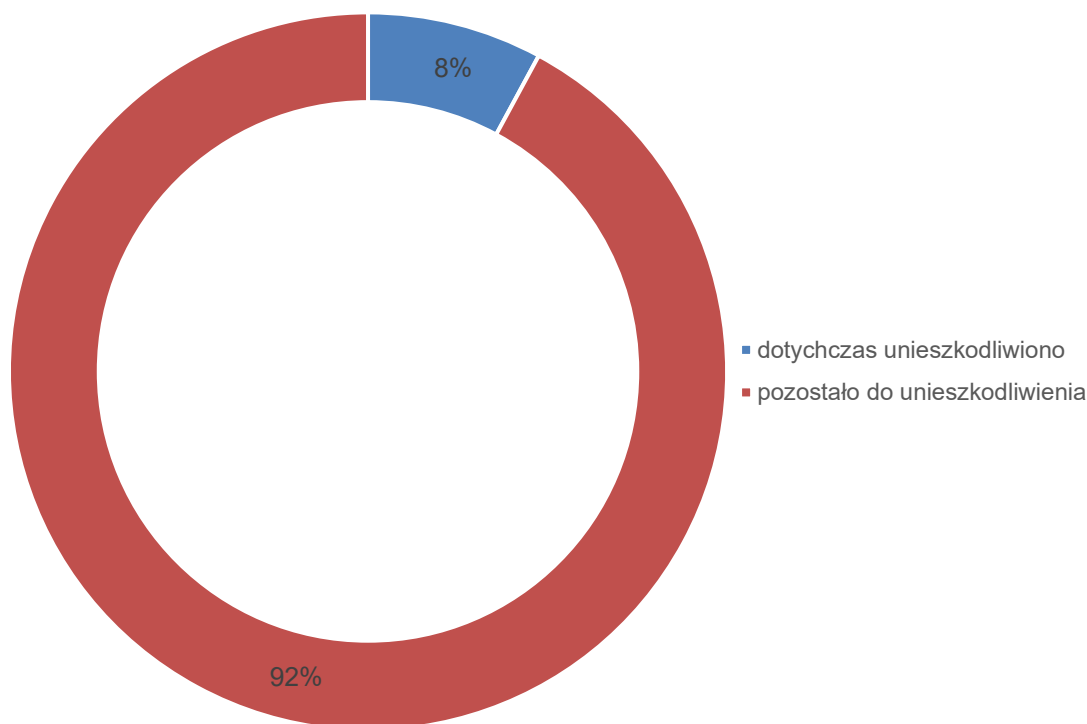
Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest

Funkcjonowanie programów usuwania wyrobów zawierających azbest otwiera drogę do starania się o dofinansowanie działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwieniem) wyrobów azbestowych dzięki m.in. temu, że wraz z aktualną inwentaryzacją szacuje koszty stopniowego usuwania wyrobów azbestowych.

Materiały zawierające azbest występują przede wszystkim jako pokrycia dachowe na budynkach mieszkalnych i budynkach gospodarczych (stodoły, wiaty, garaże, altany) oraz w rurach i łączach azbestowo-cementowych. Wyroby zawierające azbest magazynowane są także na posesjach mieszkańców i działkach gruntowych.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Bazie Azbestowej (stan na dzień 5.08.2025 r.):

- łącznie zinwentaryzowano 7 969 260 kg wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Poddębice;
- dotychczas unieszkodliwiono 628 970 kg wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Poddębice;
- pozostało do unieszkodliwienia 7 340 290 kg wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Poddębice.

Rysunek 30. Stosunek ilości unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest do pozostałych do unieszkodliwienia z terenu gminy Poddębice
źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl [data dostępu: 5.08.2025 r.]

W ramach dotacji dla osób fizycznych na usuwanie wyrobów zawierających azbest, WFOŚiGW w Łodzi udzielił dotacji w 2023 r. 31 beneficjentom oraz w 2024 r. 6 beneficjentom⁷⁶.

5.8.1. Zapobieganie powstawaniu odpadów

Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO)

W dniu 1 lipca 2017 r. wszedł w życie Wspólny System Segregacji Odpadów (WSSO), zgodnie z którym odpady są zbierane w sposób określony w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. 2021 poz. 906). Realizowana na terenie gminy Poddębice gospodarka odpadami komunalnymi nakierunkowana jest na tworzenie warunków właściwego zbierania odpadów w sposób selektywny oraz zagospodarowania odpadów, zapewniających osiągnięcie określonych przepisami poziomów recyklingu i odzysku oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Zgodnie z rozporządzeniem jw. na terenie gminy selektywnie zbiera się:

1. papier i tekturę (z pojemników lub w workach w kolorze niebieskim),
2. szkło (z pojemników lub w workach w kolorze zielonym),
3. metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe (łącznie zbierane z pojemników lub w workach w kolorze żółtym),
4. odpady ulegające biodegradacji (z pojemników lub w workach w kolorze brązowym),
5. zmieszane odpady komunalne (z pojemników lub kontenerów przeznaczonych na niesegregowane odpady komunalne).

⁷⁶ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez WFOŚiGW w Łodzi, stan na dzień 29.08.2025 r.

Gospodarka o obiegu zamkniętym – nowe wytyczne Komisji Europejskiej

Dnia 2 grudnia 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet dotyczący budowania gospodarki o obiegu zamkniętym (tzw. circular economy). Idea gospodarki o obiegu zamkniętym polega na zamknięciu cyklu życia produktu, który w ujęciu linearnym oznacza sekwencję: produkcja - użytkowanie - usunięcie odpadu (ujęcie zwane "od kołyski do grobu" - ang. "from cradle to grave"). Zamykając cykl życia otrzymujemy zaś sekwencję: produkcja – użytkowanie – wykorzystanie odpadu w kolejnym cyklu produkcyjnym (ujęcie zwane "od kołyski do kołyski" – ang. "from cradle to cradle"). Istotą tego podejścia jest wykorzystanie odpadów powstałych w cyklu życia produktu i tym samym ograniczenie zużycia surowców, zmniejszenie ilości składowanych odpadów oraz zwiększenie strumienia odpadów wykorzystywanych w ramach odzysku i recyklingu.

Poprzez wdrożenie proponowanych rozwiązań planuje się na terenie całego kraju m.in. osiągnięcie do 2030 roku poziomu 65% w zakresie recyklingu odpadów komunalnych oraz 75% w zakresie recyklingu odpadów opakowaniowych. Strumień odpadów przeznaczonych do składowania ma wynieść do 2030 roku maksymalnie 10%. Zagadnienia te uwzględnia zarówno *Krajowy plan gospodarki odpadami 2028*, jak również Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem lat 2031-2036. W celu wdrożenia gospodarki odpadami w obiegu zamkniętym zostały już uruchomione fundusze na pilotażowe programy, których celem jest upowszechnienie doświadczeń we wdrażaniu gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie gminy.

W *Krajowym planie gospodarki odpadami 2028* wyznaczono następujące kierunki działań w zakresie powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

- 1) stosowanie działań na rzecz ZPO komunalnych m.in. przez: promowanie ponownego użycia produktów, tworzenie punktów napraw produktów, promowanie wytwarzania i użytkowania produktów o wydłużonym okresie użytkowania, tworzenie punktów ponownego użycia przy PSZOK-ach lub innych miejscach ogólnodostępnych dla społeczności lokalnej;
- 2) monitorowanie składu morfologicznego odpadów komunalnych, w tym fizycznych i chemicznych właściwości odpadów;
- 3) organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na szczeblu zarówno ogólnokrajowym, jak i gminnym, mających na celu między innymi: podnoszenie świadomości i wiedzy społeczeństwa w zakresie ZPO, właściwe postępowanie z odpadami, promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami oraz korzyści z tego wynikających;
- 4) zapewnienie finansowania w obszarze ZPO w zakresie podnoszenia świadomości i wiedzy społeczeństwa;
- 5) zwiększenie dostępności PSZOK-ów dla mieszkańców;
- 6) zwiększenie efektywności prowadzenia selektywnego zbierania „u źródła”, w tym również komunalnych odpadów ulegających biodegradacji;
- 7) zagospodarowanie bioodpadów w biogazowniach rolniczych lub we własnym zakresie np. w kompostownikach przydomowych, również na terenach z zabudową jednorodzinną;
- 8) tworzenie przez jednostki samorządu terytorialnego zachęt w zakresie zagospodarowywania bioodpadów w przydomowych kompostownikach (finansowanie lub współfinansowanie zakupu kompostowników);

- 9) budowa lub modernizacja instalacji recyklingu zgodnie z określonym zakresem zapotrzebowania, w tym instalacji do fermentacji bioodpadów z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, ciepłej, chłodu;
- 10) modernizacja instalacji MBP w kierunku przetwarzania odpadów selektywnie zbieranych; po modernizacji część mechaniczna w tych instalacjach powinna służyć do efektywnego sortowania odpadów zebranych selektywnie u źródła, natomiast część biologiczna powinna być wykorzystywana do fermentacji lub kompostowania zbieranych selektywnie bioodpadów i odpadów zielonych;
- 11) zmniejszenie ilości kierowanych do składowania odpadów komunalnych oraz pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych, które nie nadają się do przygotowania do ponownego użycia lub recyklingu, przez zagospodarowanie tych odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami w innych procesach odzysku, w tym przez termiczne przekształcanie z odzyskiem energii;
- 12) zapewnienie wysokiej automatyzacji linii sortowniczych w celu maksymalizacji odzysku surowcowego;
- 13) zapewnienie finansowania przedsięwzięć niwelujących zapotrzebowanie na obiekty i instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, o których mowa w załączniku nr 2 do KPGO 2028, ze szczególnym uwzględnieniem instalacji do fermentacji bioodpadów;
- 14) zapewnienie finansowania przedsięwzięć w zakresie modernizacji instalacji przetwarzających odpady komunalne i pochodzące z przetworzenia odpadów komunalnych, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, w celu zapewnienia wysokich standardów ochrony środowiska ich funkcjonowania;
- 15) w przypadku odpadów żywności preferowanie technologii fermentacji z wytworzeniem biometanu, energii elektrycznej, ciepłej, chłodu, a dla pozostałych odpadów i przy mniejszych wydajnościach technologii tlenowych;
- 16) kontynuacja zapewnienia bezpiecznego składowania odpadów powstałych po przetwarzaniu odpadów, w tym stabilizatu, które nie mogą zostać poddane innym procesom przetwarzania, w tym recyklingowi; budowa składowisk lub ich rozbudowa powinna zostać ograniczona wyłącznie do potrzeb wynikających z ilości odpadów wytwarzanych w instalacjach do przetwarzania odpadów komunalnych i odpadów, dla których nie ma innej możliwości przetwarzania;
- 17) monitorowanie i kontrola przez gminy funkcjonowania systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym ograniczanie nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
- 18) poprawa jakości zbieranych i gromadzonych danych w BDO.

Mieszkańcy gminy Poddębice mogą realizować powyższe działania poprzez wprowadzanie do swojego życia nawyków, dzięki którym ilość odpadów komunalnych wytwarzanych przez konsumentów można zmniejszyć:

- rozważne zakupy dostosowane do rzeczywistych potrzeb;
- kupowanie towarów bardziej trwałych i lepszej jakości (np. sprzętu elektronicznego, mebli);
- wypożyczanie zamiast kupowania przedmiotów rzadko używanych (np. sprzętu, narzędzi, płyt, książek, zabawek);
- unikanie artykułów jednorazowych (np. golarek, sztućców);
- promowanie napojów w butelkach zwrotnych;

- wybór produktów w dużych opakowaniach, a unikanie produktów zapakowanych w wiele warstw opakowań;
- używanie toreb wielokrotnego użytku;
- kompostowanie odpadów spożywczych, które mogą być wykorzystywane do nawożenia ogrodu lub roślin na balkonie.

5.8.2. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych na gospodarkę opadami.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Większość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska dotyczących gospodarki odpadami, jest związana ze składowiskami odpadów. Można do nich zaliczyć przedostawanie się odpadów poza miejsce wyznaczone do ich składowania, ruchy masowe ziemi a także samozapłon gazów składowiskach.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne dotyczące gospodarki odpadami powinny dotyczyć zagadnień, takich jak prawidłowa gospodarka odpadami, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu odpadów, znaczenie segregacji odpadów.
Monitoring środowiska	Monitoringiem składowisk odpadów zajmują się jednostki zarządzające takimi instalacjami oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, który zajmuje się działalnością kontrolną.

5.8.3. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
• spadająca masa wytworzonych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca; • wzrastający poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.	• spadek udziału odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów; • nadal niska świadomość społeczeństwa w zakresie należytego postępowania z odpadami; • nadal istniejące wyroby azbestowe.

5.8.4. Analiza SWOT

GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Funkcjonujący GPSZOK na terenie gminy. 2. Zmniejszająca się liczba dzikich wysypisk na terenie gminy. 3. Zmniejszająca się masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	1. Niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami. 2. Wyroby azbestowe na terenie gminy zostały unieszkodliwione w 8%. 3. Brak osiągnięcia wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2024 r.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Intensyfikacja działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami. 2. Dalszy rozwój systemu gospodarki odpadami komunalnymi poprzez wzrastający udział masy odpadów zbieranych selektywnie. 3. Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych. 4. Możliwość pozyskania dotacji na cele usuwania i unieszkodliwiania materiałów zawierających azbest 5. Dalsza likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów.	1. Nieprzepisowe składowanie odpadów. 2. Wciąż otwarty obieg gospodarki odpadami.

5.9. Zasoby przyrodnicze

Realizując zadania zawarte w niniejszym Programie Ochrony Środowiska należy uwzględnić ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest również przestrzeganie zapisów ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 2380);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408).

5.9.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Poddębice występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszary Natura 2000 *Dolina Środkowej Warty* (dyrektywa ptasia);
- obszar chronionego krajobrazu:
 - *Nadwarciański*;
 - *Puczniewski*;
- rezerwat przyrody *Napoleonów*;
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy:
 - *Poddębicki Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy*;
 - *Niemysłów*;
- pomniki przyrody.

Zgodnie z danymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi⁷⁷, nie wprowadzono na terenie gminy Poddębice ochrony gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, nieobjętych ochroną określoną w przepisach, o których mowa w art. 48–50 ustawy o ochronie przyrody (w trybie art. 53 ww. ustawy).

Na obszarze gminy nie została wyznaczona żadna ze stref ochrony ostoi, o których mowa w art. 60 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody.

Na wskazanym terenie nie stwierdzono występowania inwazyjnego gatunku obcego ani nie zgłoszono obecności w środowisku IGO.

Na terenie gminy Poddębice występują między innymi siedliska zależne od wód (np. w dolinach Warty, Neru, Bełdówki, Pisi). Są one wrażliwe na oddziaływania antropogeniczne, przez co należy zwrócić uwagę by wykluczyć osuszanie czy zabudowę, a mieć na względzie w obrębie tych obszarów utrzymanie łąk, pastwisk czy mokradeł.

⁷⁷ Stan na dzień 27.08.2025 r.

Obszary Natura 2000

Obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO);
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO);
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody (z wyjątkiem ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów)⁷⁸.

Tabela 40. Charakterystyka obszaru Natura 2000 na terenie gminy Poddębice

Nazwa	Dolina Środkowej Warty
Kod obszaru	PLB300002
Rodzaj ochrony	Dyrektywa ptasia
Status	obszar specjalnej ochrony ptaków
Data wyznaczenia przez KE	-
Data wyznaczenia w Polsce	2004-11-05
Powierzchnia [ha]	57 104,36
Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313)
Dane pozostałych aktów prawnych	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133)
Powiaty	turecki, wrzesiński, słupecki, Konin, jarociński, poddębicki, średzki, kolski, koniński
Gminy	Konin (gmina miejska), Osiek Mały (gmina wiejska), Pyzdry (gmina miejsko-wiejska), Środa Wielkopolska (gmina miejsko-wiejska), Kramsk (gmina wiejska), Łądek (gmina wiejska), Brudzew (gmina wiejska), Krzykosy (gmina wiejska), Sompolno (gmina miejsko-wiejska), Stare Miasto (gmina wiejska), Koło (gmina miejska), Przykona (gmina wiejska), Dąbie (gmina miejsko-wiejska), Nowe Miasto nad Wartą (gmina wiejska), Zagórów (gmina miejsko-wiejska), Kościelec (gmina wiejska), Rzgów (gmina wiejska), Golina (gmina miejsko-wiejska), Koło (gmina wiejska), Uniejów (gmina miejsko-wiejska), Dobra (gmina miejsko-wiejska), Żerków (gmina miejsko-wiejska), Krzymów (gmina wiejska), Poddębice (gmina miejsko-wiejska) , Miłosław (gmina miejsko-wiejska), Kołaczkowo (gmina wiejska)
Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG	<i>Actitis hypoleucos</i> , <i>Alcedo atthis</i> , <i>Anas acuta</i> , <i>Anas clypeata</i> , <i>Anas crecca</i> , <i>Anas penelope</i> , <i>Anas querquedula</i> , <i>Anas strepera</i> , <i>Anser anser</i> , <i>Anthus campestris</i> , <i>Aquila pomarina</i> , <i>Ardea cinerea</i> , <i>Asio flammeus</i> , <i>Botaurus stellaris</i> , <i>Caprimulgus europaeus</i> , <i>Charadrius hiaticula</i> , <i>Chlidonias hybridus</i> , <i>Chlidonias leucopterus</i> , <i>Chlidonias niger</i> , <i>Ciconia ciconia</i> , <i>Ciconia nigra</i> , <i>Circus aeruginosus</i> , <i>Circus cyaneus</i> , <i>Circus pygargus</i> , <i>Crex crex</i> , <i>Cygnus columbianus bewickii</i> , <i>Cygnus cygnus</i> , <i>Dendrocopos medius</i> , <i>Dryocopus martius</i> , <i>Egretta alba</i> , <i>Emberiza hortulana</i> , <i>Ficedula albicollis</i> , <i>Ficedula parva</i> ,

⁷⁸ Źródło: Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.)

Nazwa	Dolina Środkowej Warty
	<i>Gallinago gallinago, Gallinago media, Grus grus, Haliaeetus albicilla, Ixobrychus minutus, Lanius collurio, Limosa limosa, Lullula arborea, Luscinia svecica, Mergus albellus, Milvus migrans, Milvus milvus, Numenius arquata, Nycticorax nycticorax, Pernis apivorus, Philomachus pugnax, Picus canus, Pluvialis apricaria, Podiceps nigricollis, Porzana parva, Porzana porzana, Sterna albifrons, Sterna hirundo, Sylvia nisoria, Tringa totanus, Upupa epops, Vanellus vanellus</i>
Czy ustanowiono plan zadań ochrony albo plan ochrony?	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002; Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Grodziec na lata 2018 – 2027; Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Jarocin na lata 2019 – 2028

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 30.07.2025 r.]

Obszar obejmuje dolinę Warty pomiędzy wsią Babin (koło Uniejowa) i Dębno n.Wartą (koło Nowego Miasta n. Wartą). Dolina ma szerokość od 500 m do ok. 5 km, wypełniona jest przez mady i piaski, a jedynie w bezodpływowych obniżeniach występują niewielkie powierzchnie płytkich torfów. Obszar doliny jest w zróżnicowanym stopniu przekształcony i odmiennie użytkowany. Na obszarze Kotliny Kolskiej rzeka jest obustronnie obwałowana - obszary zalewowe (łąki i pastwiska, lokalne łęgi i wikliny nadrzeczne) znajdują się w strefie międzywala oraz w ujściach rzek Prosną i Kiełbaski. W obrębie Doliny Konińsko-Pyzdrskiej dolina zachowała bardziej naturalny charakter. Jej zachodnia część nie została obwałowana i podlega okresowym zalewom. Teren ten jest zajęty przez mozaikę ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, zadrzewień łęgowych oraz zarastających szuwarem starorzeczy. Zachodni fragment obszaru (na zachód od ujścia Prosną) zajmuje duży kompleks zalewowych, zbliżonych do naturalnych, starych łęgów jesionowo-wiązowych i grądów niskich. Znaczne ich fragmenty zachowały się w wyniku ochrony rezerwatowej. Na skutek wybudowania na Warcie zbiornika zaporowego Jezioro Jezioro zmieniony został naturalny rytm hydrologiczny Warty, co pociągnęło za sobą różnorakie zmiany siedliskowe.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (art. 23 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Poniżej przedstawiono Obszary Chronionego Krajobrazu znajdujące się na terenie gminy Poddębice.

Tabela 41. Charakterystyka obszaru chronionego krajobrazu na terenie gminy Poddębice

Nazwa	Nadwarciański	Puczniewski
Powiaty	zduńskowolski, poddębicki, sieradzki	poddębicki, pabianicki
Gminy	Pęczniew (gmina wiejska), Uniejów (gmina miejsko-wiejska), Warta (gmina miejsko-wiejska), Sieradz (gmina wiejska), Poddębice (gmina miejsko-wiejska) , Goszczanów (gmina wiejska), Zduńska Wola (gmina wiejska), Sieradz (gmina miejska)	Lutomiersk (gmina miejsko-wiejska), Dalików (gmina wiejska), Poddębice (gmina miejsko-wiejska)

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Nazwa	Nadwarciański	Puczniewski
Data wyznaczenia	1998-01-01	1998-01-01
Powierzchnia [ha]	29 390,00	6276,00
Akt prawny o wyznaczeniu	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (Dz. Urz. z 1998 r. nr 20, poz. 115)	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (Dz. Urz. z 1998 r. nr 20, poz. 115)
Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej	Nadwarciański Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje dolinę Warty. W dolinie tej położone są dwa parki krajobrazowe, w części południowej Załęczański PK, a w części środkowej Międzyrzecz Warty i Widawki. W północnej części terenu znajdują się duże kompleksy leśne o walorach bioklimatycznych korzystne dla rekreacji	Puczniewski Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest w północno-zachodniej części województwa na Wysoczyźnie Łaskiej. Obejmuje zalesione często podmokłe tereny w widłach Neru i Bełdówki. Fragment lasu jodłowego (na granicy zasięgu tego gatunku) objęto ochroną rezerwatową.

źródło: crfop.gdos.gov.pl [data dostępu: 30.07.2025 r.]

Rezerваты przyrody

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

W poniższej tabeli scharakteryzowano rezerwat przyrody znajdujący się na terenie gminy Poddębice.

Tabela 42. Charakterystyka rezerwatu przyrody znajdującego się na terenie gminy Poddębice

Nazwa	Napoleonów
Data uznania	1996-02-07
Powierzchnia [ha]	37,99
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ rezerwatu	fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	lasów nizinnych
Dane aktów prawnych	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody; Obwieszczenia Nr 2/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 2 października 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody na terenie województwa łódzkiego utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r.;

Nazwa	Napoleonów
	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Napoleonów"
Powiaty	poddębicki
Gminy	Poddębice (gmina miejsko-wiejska)
Opis celów ochrony	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dąbrowy świetlistej oraz stanowisk roślin rzadkich i chronionych
Plan ochrony	NIE
Zadania ochronne	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 23 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Napoleonów”

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 30.07.2025 r.]

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne (art. 43 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Podstawowe informacje dotyczące zespołów przyrodniczo-krajobrazowych na terenie gminy Poddębice przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 43. Charakterystyka zespołów przyrodniczo-krajobrazowych

Nazwa	Niemysłów	Poddębicki Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy
Powiaty	poddębicki	poddębicki
Gminy	Poddębice (gmina miejsko-wiejska)	Poddębice (gmina miejsko-wiejska)
Data ustanowienia	1996-06-06	2007-08-16
Powierzchnia [ha]	4,62	5,77
Akt prawny o wyznaczeniu	Rozporządzenie Nr 419 Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne, stanowisko dokumentacyjne oraz zespół przyrodniczo-krajobrazowe	Uchwała Nr X/51/07 Rady miejskiej w Poddębicach z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego pod nazwą "Poddębicki Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy"
Opis wartości przyrodniczej	Drzewostan sosnowo-dębowy w wieku 141 lat /5 So 5 Db/ na siedlisku LMśw	-
Cele ochrony	Przedmiot ochrony - las mieszany świeży reprezentowany przez starodrzew sosnowo-dębowy w wieku ok. 140 lat oraz czynne gniazdo Bociana czarnego Szczególnym celem ustanowienia na powierzchni 4,62 ha zespołu przyrodniczo- krajobrazowego Niemysłów jest zabezpieczenie przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych. Całość powierzchni w oddz. 213 g obręb geodezyjny Niemysłów, dz. nr. ew. 631, na powierzchni 4,62 ha z uwagi na warunki	Ochrona walorów widokowych i estetycznych

Nazwa	Niemysłów	Poddębicki Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy
	przyrodniczo-krajobrazowe powinna być objęta ochroną.	
Ochrona międzynarodowa	NIE	NIE

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 30.07.2025 r.]

Pomniki przyrody

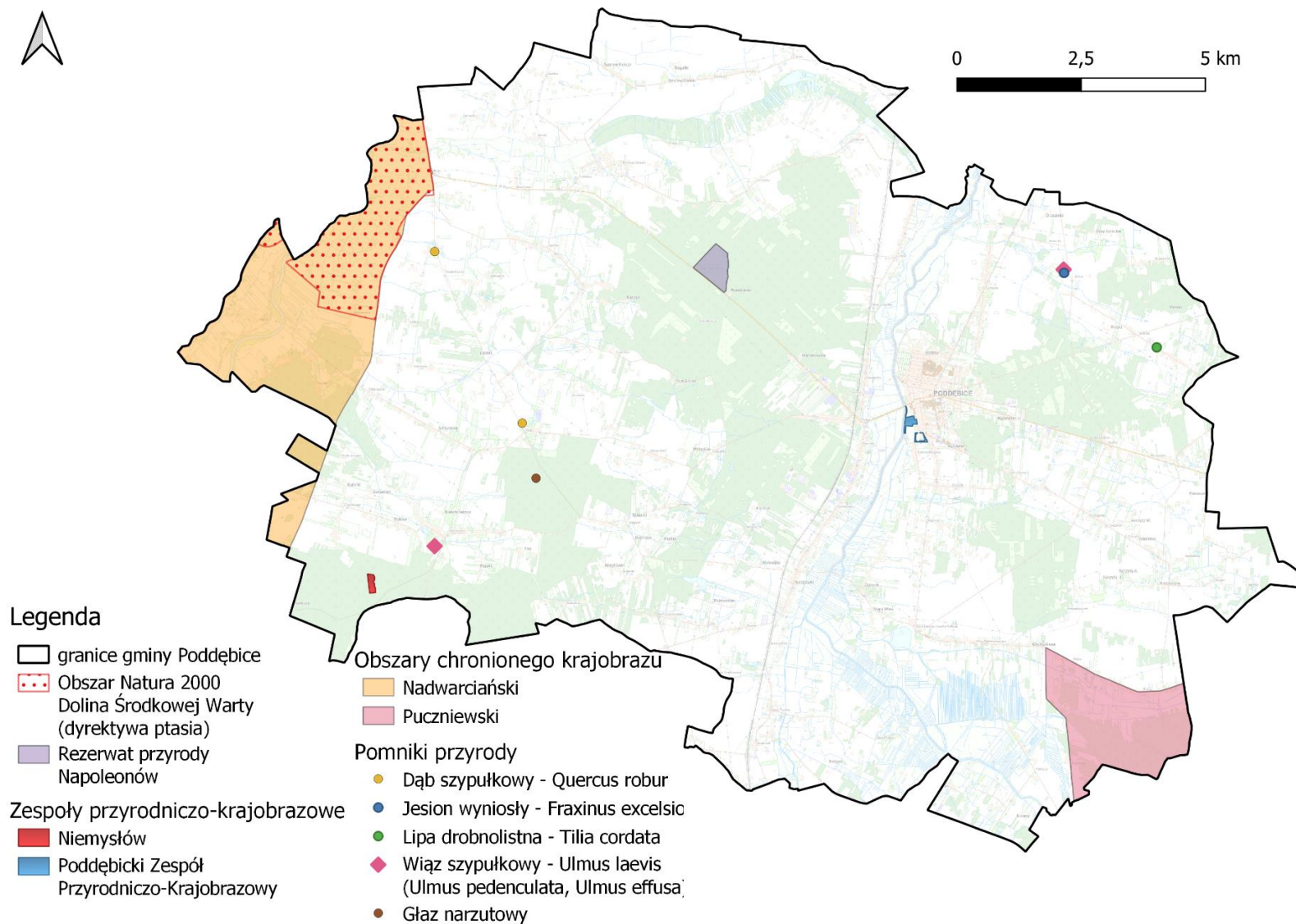
Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej lub nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Na terenie gminy Poddębice znajduje się siedem pomników przyrody, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Tabela 44. Charakterystyka pomników przyrody na terenie gminy Poddębice

Nazwa	Data utworzenia	Typ pomnika	Rodzaj tworu/ Podtyp pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Obwód [cm]	Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
Brak nazwy	1998-03-06	Jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	-	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego 3 lutego 1998 r w sprawie uznania za pomnik przyrody
Brak nazwy	1995-04-25	Jednoobiektowy	drzewo	jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	27	88	276	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dn 21 marca 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Brak nazwy	1995-04-25	Jednoobiektowy	drzewo	wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pedunculata</i> , <i>Ulmus effusa</i>)	27	121	380	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dn 21 marca 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Brak nazwy	1998-03-06	Jednoobiektowy	drzewo	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	25	107	336	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego 3 lutego 1998 r w sprawie uznania za pomnik przyrody
Brak nazwy	1998-03-06	Jednoobiektowy	drzewo	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	25	224	704	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego 3 lutego 1998 r w sprawie uznania za pomnik przyrody
Brak nazwy	1998-12-12	Jednoobiektowy	drzewo	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	26	115	361	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie uznania za obiekty chronione
Brak nazwy	2004-04-25	Jednoobiektowy	drzewo	wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i> (<i>Ulmus pedunculata</i> , <i>Ulmus effusa</i>)	27	166	521	Rozporządzenie Nr 4/2004 Wojewody Łódzkiego z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody

źródło: crfop.gdos.gov.pl [data dostępu: 30.07.2025 r.]

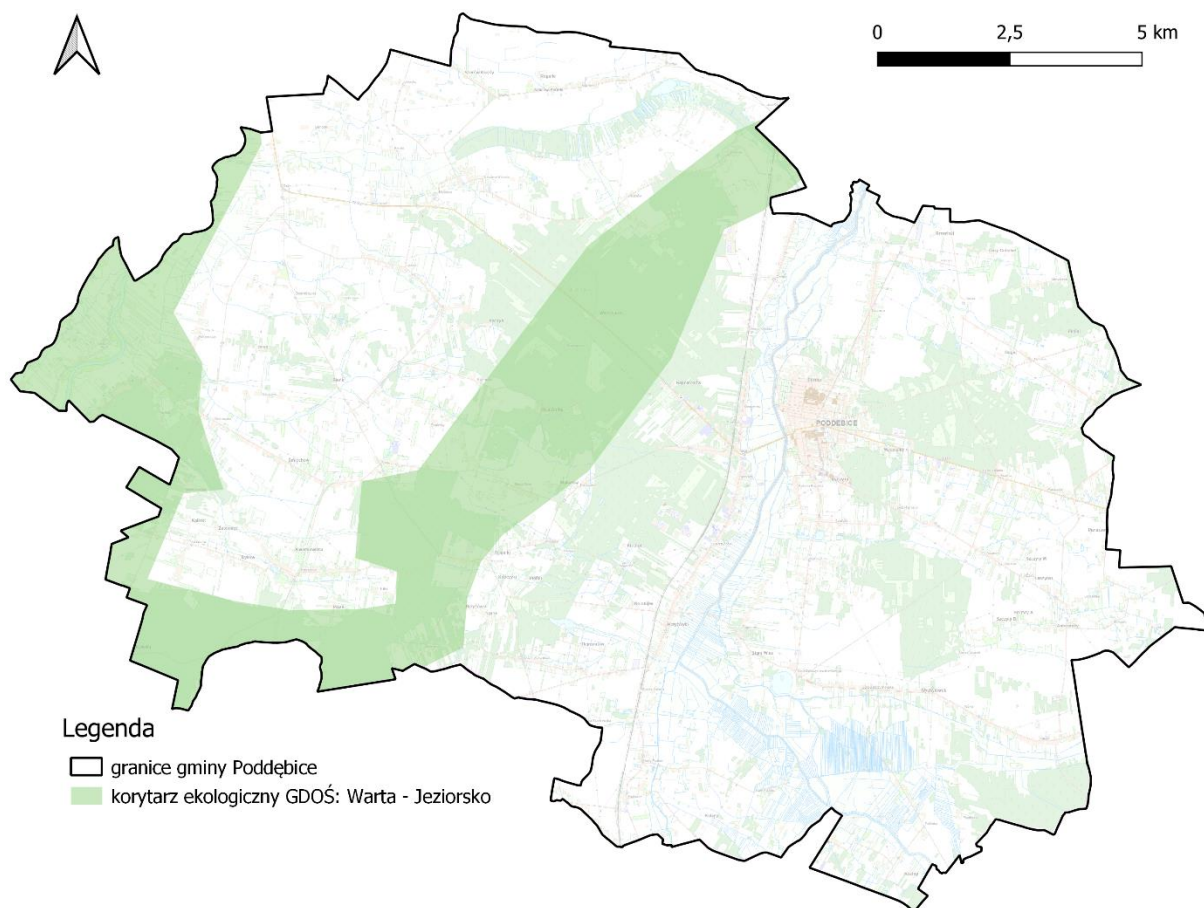
Rysunek 31. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ

Korytarze ekologiczne

W przestrzeni przyrodniczej ważną rolę spełniają korytarze ekologiczne. System obszarów obejmuje przede wszystkim doliny i pradoliny rzek, którymi mogą przemieszczać się organizmy zwierzęce i diaspory roślinne oraz rozległe tereny (np. puszcze, duże kompleksy łąk, bagien), w których skupia się zasadnicza część różnorodności biologicznej. Korytarze ekologiczne, aby spełniały swoją funkcję, muszą tworzyć sieć powiązanych przestrzennie obszarów. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

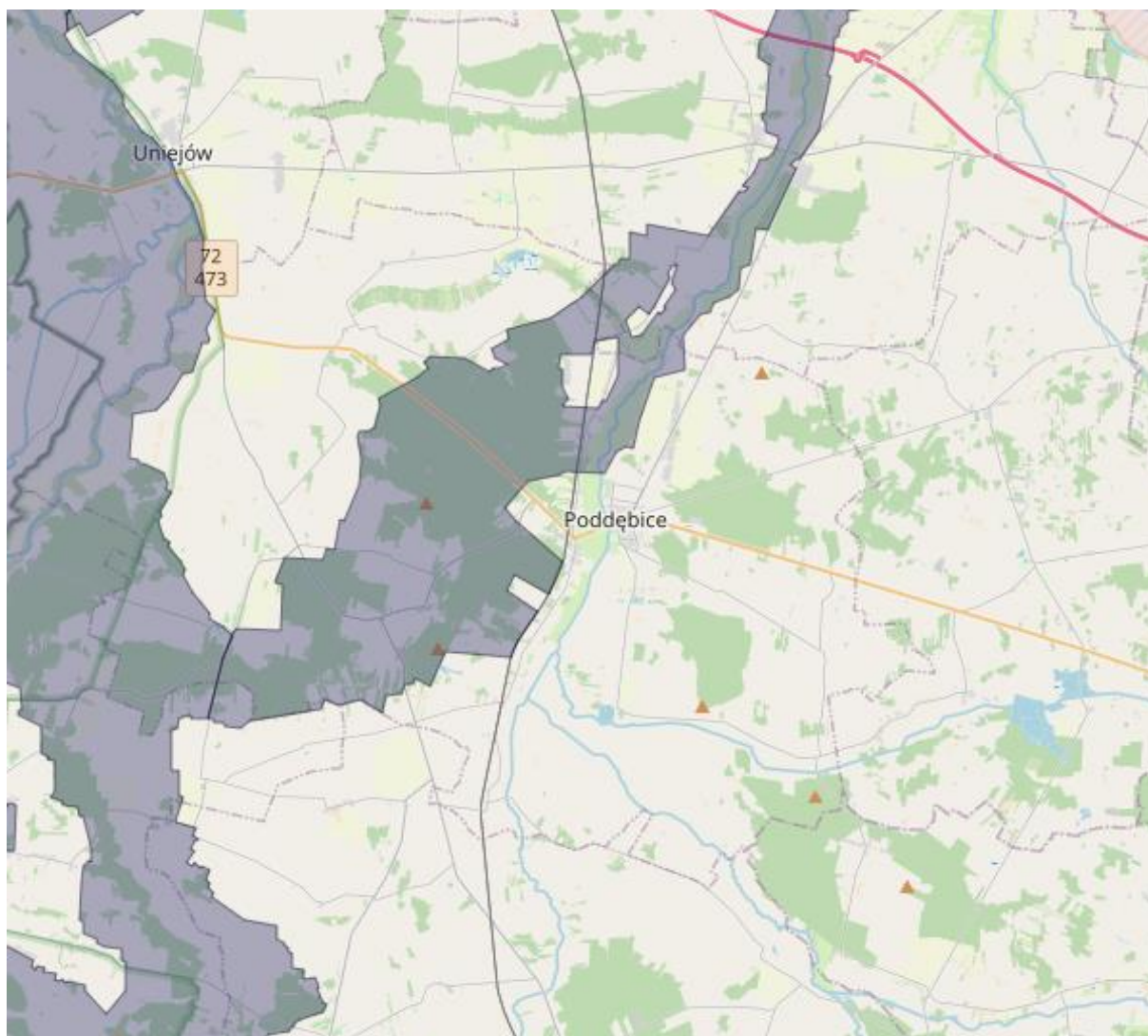
- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju;
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt;
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie;
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

Na poniższej mapie przedstawiono korytarz ekologiczny przebiegający przez gminę Poddębice zgodnie z danymi z GDOŚ.

Rysunek 32. Korytarz ekologiczny na terenie gminy Poddębice
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

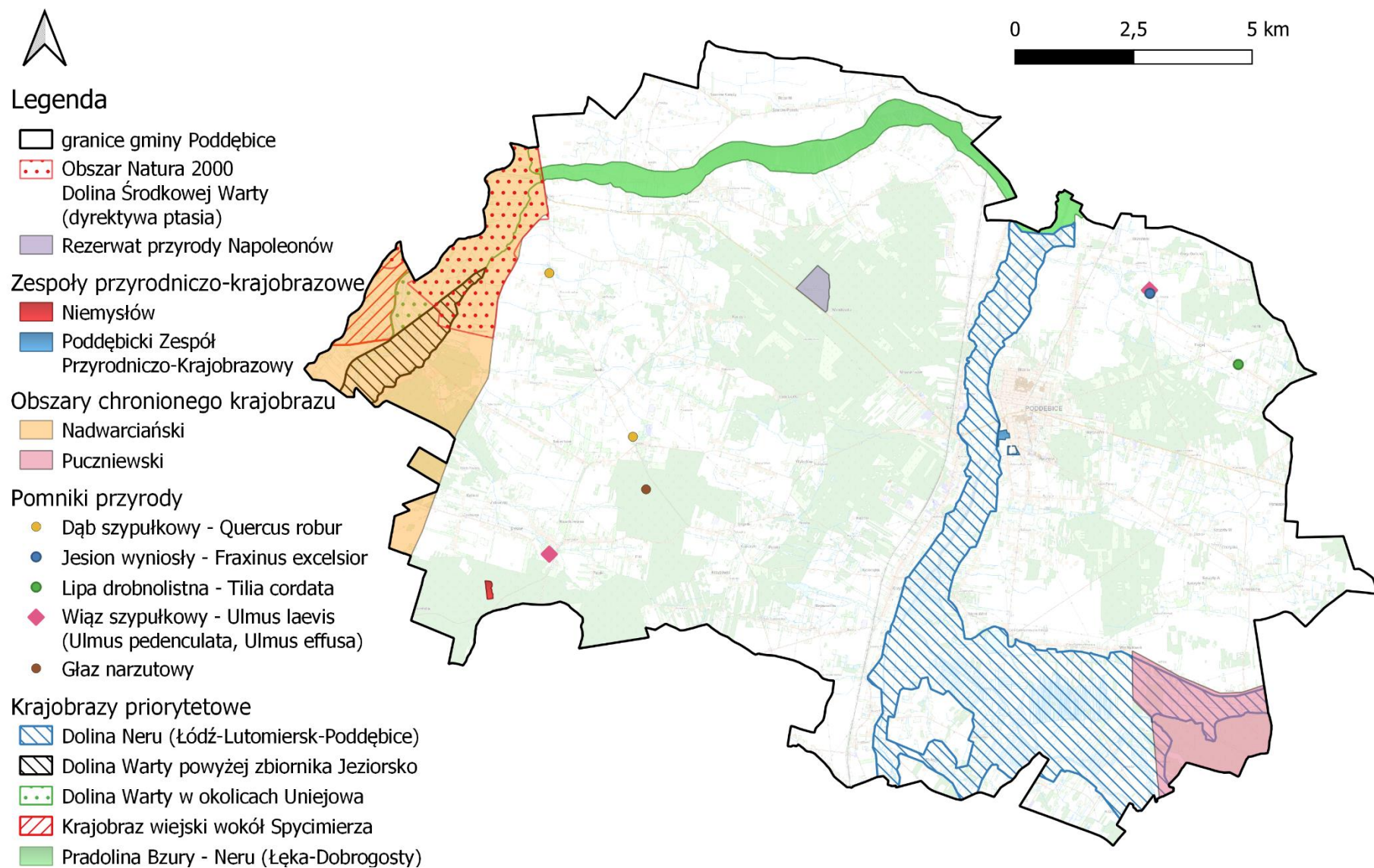
Poniżej przedstawiono przebiegający korytarz ekologiczny wg IBS PAN 2011 Dolina Bzury – Neru.

Rysunek 33. Korytarz ekologiczny na terenie gminy Poddębice wg IBS PAN 2011
źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> [data dostępu: 27.08.2025 r.]

Krajobrazowy priorytetowe

Na poniższej mapie przedstawiono krajobrazy priorytetowe wyznaczone w ramach „Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego” przyjętego uchwałą nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r.

Rysunek 34. Krajobrazy priorytetowe wyznaczone w ramach projektowanego „Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego”
źródło: <https://www.bprwl.lodzkie.pl/akwl/> [data dostępu: 21.08.2025 r.]

5.9.2. Grunty leśne

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Poddębice wynosi 5 259,90 ha, co daje lesistość na poziomie 22,8% (średnia dla województwa łódzkiego wynosi 21,4%). Strukturę gruntów leśnych na terenie gminy Poddębice przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 45. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie gminy Poddębice

	jednostka	2021	2022	2023	2024
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	5 229,90	5 234,08	5 250,58	5 259,90
Lesistość	%	22,7	22,7	22,8	22,8
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	3 947,13	3 951,31	3 951,55	3 958,19
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	3 940,70	3 944,88	3 945,12	3 951,76
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	3 939,77	3 943,95	3 944,19	3 951,08
Grunty leśne prywatne	ha	1 282,77	1 282,77	1 299,03	1 301,71
Powierzchnia lasów	ha	5 104,29	5 107,79	5 123,95	5 127,65
las publiczne ogółem	ha	3 821,52	3 825,02	3 824,92	3 825,94
las publiczne Skarbu Państwa	ha	3 815,09	3 818,59	3 818,49	3 819,51
las prywatne ogółem	ha	1 282,77	1 282,77	1 299,03	1 301,71

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 31.07.2025 r.]

W poniższej tabeli przedstawiono nasadzenia drzew i krzewów w latach 2021-2024.

Tabela 46. Nasadzenia drzew i krzewów na terenie gminy Poddębice

	2021	2022	2023	2024
Sadzenie drzew	10	335	117	37
Sadzenie krzewów	0	636	85	0

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 [data dostępu: 31.07.2025 r.]

Obszar gminy Poddębice leży w obrębie Nadleśnictwa Poddębice.

Las pełni różnorodne funkcje w sposób naturalny lub w wyniku działań człowieka⁷⁹:

- funkcje ekologiczne (ochronne) – las kształtuje klimat globalny i lokalny, ma wpływ na skład atmosfery, reguluje obieg wody w przyrodzie, przeciwdziała powodziom, lawinom i osuwiskom, chroni glebę przed erozją i krajobraz przed stepowaniem;
- funkcje społeczne – las kształtuje korzystne warunki zdrowotne i rekreacyjne dla społeczeństwa, wzbogaca rynek pracy, wzmacnia obronność kraju, zapewnia rozwój edukacji ekologicznej społeczeństwa;
- funkcje produkcyjne (gospodarcze) – las dostarcza drewna oraz innych produktów leśnych, zapewnia powtarzalność produkcji, co umożliwia trwałe użytkowanie drewna i surowców nieдрzewnych, w tym użytków gospodarki łowieckiej.

⁷⁹ Źródło: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/slownik/f/funkcje-lasu> [data dostępu: 31.07.2025 r.]

5.9.3. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki. W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się: – utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych, – regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów, – wpływ na mikroklimat przez zalesienia oraz tworzenie obszarów zielonych, – zwiększanie naturalnej retencji wodnej, – uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych, – odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, mających wpływ na zasoby przyrodnicze, można zaliczyć negatywny wpływ zanieczyszczeń powietrza i wód na środowisko i organizmy żywe, pożary lasów oraz choroby roślin. W celu minimalizacji nadzwyczajnych zagrożeń, należy prowadzić efektywny system monitoringu środowiska oraz pracować nad minimalizacją efektów susz na siedliska przyrodnicze. Należy także pamiętać o ograniczeniach obejmujących tereny chronione oraz ich otuliny. Mają one na celu zminimalizować negatywną działalność człowieka mogącą powodować negatywne zmiany w ekosystemach oraz prowadzić do degradacji siedlisk.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak wartościowe są zasoby środowiska występujące na terenie gminy. Można to osiągnąć poprzez edukację w szkołach oraz tworzenie ścieżek edukacyjnych. Edukacja ekologiczna w szkołach, dotycząca zagadnień związanych z ochroną przyrody odbywa się poprzez odpowiednie programy edukacyjne. Ochrona przyrody jest nauką interdyscyplinarną i obejmuje zagadnienia dotyczące przedmiotów takich jak geografia, biologia, chemia oraz fizyka.
Monitoring środowiska	Stan zasobów przyrodniczych monitorowany jest przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w ramach Zintegrowanego Monitoringu Przyrodniczego Środowiska w Polsce. Celem ZMŚP jest dostarczenie danych do określania aktualnego stanu środowiska oraz w oparciu o wieloletnie cykle obserwacyjne, przedstawienie krótko i długookresowych przemian środowiska w warunkach zmian klimatu i narastającej antropopresji. Uzyskane wyniki z prowadzonych obserwacji stanowią podstawę do sporządzenia prognoz krótko i długoterminowych rozwoju środowiska przyrodniczego oraz przedstawienia kierunków zagrożeń i sposobów ich przeciwdziałania.

5.9.4. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
- wzrost lesistości; - wrastająca wiedza społeczeństwa na temat obszarów chronionych;	wzrost presji turystycznej na obszary chronione;

5.9.5. Analiza SWOT

ZASOBY PRZYRODNICZE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Występujące obszary chronione na terenie gminy. 2. Wzrost lesistości. 3. Występowanie obszaru Natura 2000 na terenie gminy. 4. Obecność korytarzy ekologicznych na terenie gminy.	1. Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka. 2. Napływ zanieczyszczeń spoza granic gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Uwzględnianie obszarów chronionych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 2. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. 3. Ochrona i rozwój lasów poprzez realizację założeń Planów Urządzania Lasów. 4. Wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji.	1. Wzrost presji człowieka na środowisko. 2. Pożary. 3. Zmiany klimatyczne powodujące, m.in. degradację siedlisk (przede wszystkim hydrogenicznych). 4. Ekspansja gatunków obcych, w tym inwazyjnych.

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

5.10.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647) mówiąc o:

- a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej– rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. Awarie budowli hydrotechnicznych, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. Klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Dotyczy to np. paliw płynnych, które przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie zlokalizowane są stacje paliw płynnych.

Na terenie gminy Poddębice nie znajdują się zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii (ZDR) ani zakłady zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii (ZZR). Nie występują również inni potencjalni sprawcy poważnych awarii przemysłowych. W związku z powyższym, nie jest prowadzony monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii przemysłowych na terenie przedmiotowej gminy. W latach 2021-2024 na terenie gminy Poddębice nie odnotowano poważnych awarii przemysłowych oraz zdarzeń o znamionach poważnych awarii.

5.10.2. Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	Zmiany klimatu mają wpływ na zagrożenie poważnymi awariami. Ekstremalne zjawiska atmosferyczne takie jak zbyt wysokie temperatury powietrza, burze, wichury czy ulewy mogą zwiększyć ryzyko wystąpienia wypadków oraz awarii podczas przewożenia substancji niebezpiecznych ciągami komunikacji samochodowej oraz kolejowej. Aby zmniejszyć ryzyko wpływu zmian klimatycznych na ryzyko wystąpienia poważnych awarii należy brać czynniki klimatyczne pod uwagę przy budowie dróg.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, należą w tej kategorii, głównie awarie pojazdów przewożących substancje niebezpieczne oraz ryzyko zagrożenia gwałtownymi zjawiskami pogodowymi oraz pożarami. W celu ich uniknięcia należy brać pod uwagę, możliwość nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, na etapie projektowania oraz budowy dróg oraz należy usprawnić systemy kontroli

	bezpieczeństwa instalacji oraz środków transportu substancji niebezpiecznych.
Działania edukacyjne	Działania edukacyjne powinny uświadamiać mieszkańców, jak postępować w razie wystąpienia poważnej awarii oraz jak zmniejszyć jej skutki.
Monitoring środowiska	Zakłady o dużym oraz zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej kontrolowane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi oraz przez Państwową Straż Pożarną. Transport substancji niebezpiecznych jest natomiast nadzorowany przez funkcjonariuszy: Policji, Inspekcji Transportu Drogowego, Straży Pożarnej oraz Straży Granicznej.

5.10.3. Tendencje zmian stanu środowiska

Tendencje korzystne	Tendencje niekorzystne
brak zdarzeń o charakterze poważnej awarii przemysłowej ani zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej;	- wzrastające zapotrzebowanie na paliwa płynne i gazowe; - wzrost natężenia ruchu pojazdów oraz zwiększenie przewozów substancji i preparatów niebezpiecznych;

5.10.4. Analiza SWOT

ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Brak zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. - Brak zdarzeń o charakterze poważnej awarii przemysłowej ani zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej.	- Obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne. - Zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Opracowanie metod postępowania na wypadek wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie. - Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii. - Możliwość finansowania zakupu środków oraz sprzętu niezbędnego do usuwania skutków poważnych awarii ze środków krajowych i zewnętrznych.	- Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia). - Możliwość wystąpienia poważnej awarii w przyszłości.

6. Syntetyczny opis realizacji dotychczasowego Programu Ochrony Środowiska

W celu przeanalizowania aktualności celów wyznaczonych w dotąd obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice dokonano przeglądu ostatniego *Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice za lata 2022-2023 z perspektywą do roku 2025*.

Poniższa tabela przedstawia realizację zadań wyznaczonych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice w latach 2018-2021 z perspektywą do roku 2025*.

Tabela 47. Realizacja zadań wyznaczonych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice w latach 2022-2023*

Lp.	Nazwa zadania	Wyznaczeni realizatorzy w POŚ	Stan realizacji
Ochrona klimatu i jakości powietrza			
1.	Poprawa jakości powietrza poprzez likwidację niskiej emisji realizowana w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Poddębice	Gmina Poddębice	prace wykonywane w miarę posiadanych środków, zależnie od potrzeb
2.	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	Gmina Poddębice	przeprowadzanie kontroli budynków mieszkalnych wraz z pobieganiem próbek paleniskowych do badań
3.	Modernizacja systemów ogrzewania budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Poddębice	Gmina Poddębice	zależnie od potrzeb
4.	Edukacja mieszkańców nt. zanieczyszczeń z niskiej emisji i szkodliwości spalania odpadów w piecach	Gmina Poddębice, jednostki oświatowe	ulotki informacyjne, zamieszczanie informacji na stronie internetowej
5.	Propagowanie i wspieranie działań w kierunku wykorzystania alternatywnych źródeł energii (energia geotermalna, energia słoneczna, biomasa)	Gmina Poddębice	ulotki informacyjne, zamieszczanie informacji na stronie internetowej
6.	Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania odnawialnych źródeł energii	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
7.	Ograniczanie pylenia wtórnego poprzez czyszczenie ulic na mokro, szczególnie w czasie dni bezopadowych	Gmina Poddębice	realizacja zadania następuje zgodnie z zapisami w umowie
8.	Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
9.	Modernizacja, budowa i przebudowa dróg na terenie Gminy Poddębice (odcinki <1 km)	Gmina Poddębice, zarządcy dróg	zadanie zostało zrealizowane droga 111015E w m. Sworawa – budowa drogi; droga w m. Feliksów – budowa drogi; droga w m. Zagórzycy – modernizacja drogi; droga 111010E (Nowy Pudłów – Stary Pudłów) –

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Lp.	Nazwa zadania	Wyznaczeni realizatorzy w POŚ	Stan realizacji
			modernizacja drogi; droga w m. Niemysłów – przebudowa drogi; droga w m. Nowy Pudłów i Pudłówek – przebudowa drogi; droga w m. Ewelinów – przebudowa drogi
10.	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powstających ze spalania paliw na potrzeby c.o. oraz c.w.u. obiektów mieszkalnych	mieszkańcy, zarządcy budynków	modernizacja indywidualnych kotłowni domowych
11.	Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	WIOŚ w Łodzi	badanie klasy jakości powietrza
12.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	mieszkańcy	termomodernizacja budynków mieszkalnych
13.	Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy Poddębice	Gmina Poddębice, mieszkańcy	zadanie zostało zrealizowane: Przeciw Wykluczeniu Kraina bez Barrier w Poddębicach, Rewitalizacja Kompleksu Geotermalnego przy ul. Mickiewicza 19; podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej (termalnej) nieruchomości prywatnych
14.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie konieczności ochrony powietrza i wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie w tym promowanie odnawialnych źródeł energii	Gmina Poddębice, placówki oświatowe	ulotki informacyjne, zamieszczenie informacji na stronie internetowej, kampanie w szkołach, konkursy dla dzieci i młodzieży
Zagrożenia hałasem			
1.	Wprowadzanie do pzp informacji z map akustycznych, zapisów dotyczących klasyfikacji terenów pod względem akustycznym, stosowanie zasad strefowania oraz elementów uspokojenia ruchu w centrach miast i na terenach mieszkaniowych	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
2.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ w Łodzi	badanie poziomu hałasu (zależnie od potrzeb)
3.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg krajowych i wojewódzkich	zarządcy dróg	badanie poziomu hałasu (zależnie od potrzeb)
4.	Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu	zarządcy dróg	zadanie zostało zrealizowane
5.	Stosowanie rozwiązań ograniczających hałas w zakładach przemysłowych	przedsiębiorcy	zadanie zostało zrealizowane

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Lp.	Nazwa zadania	Wyznaczeni realizatorzy w POŚ	Stan realizacji
6.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Gmina Poddębice, placówki oświatowe	kampanie w szkołach
Pola elektromagnetyczne			
1.	Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
2.	Prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych (zgodnie z PMŚ)	WIOŚ w Łodzi	zadanie zostało zrealizowane
3.	Prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Starostwo Powiatowe w Poddębicach	zadanie zostało zrealizowane
4.	Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	Gmina Poddębice, placówki oświatowe	kampanie w szkołach
Gospodarowanie wodami			
1.	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez racjonalne nawożenie, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego	Rolnicy, ŁODR, ARiMR, mieszkańcy	zadanie zostało zrealizowane
2.	Ograniczenie zużycia wody w obrębie terenów miejskich	przedsiębiorstwa, mieszkańcy	zależne od potrzeb
3.	Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi	Gmina Poddębice, Zarząd Zlewni w Sieradzu	zależne od potrzeb
4.	Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracji wodnych podstawowych	Zarząd Zlewni w Sieradzu	zależne od potrzeb
Gospodarka wodno-ściekowa			
1.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane: ewidencja prowadzona jest w Referacie Rolnictwa i Ochrony Środowiska. Zadanie ma charakter stały, a baza aktualizowana jest na bieżąco, na podstawie zgłoszeń mieszkańców i prowadzonych kontroli
2.	Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyle oraz	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w	zależne od potrzeb

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Lp.	Nazwa zadania	Wyznaczeni realizatorzy w POŚ	Stan realizacji
	optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej	Poddębicach Sp. z o.o.	
3.	Monitoring i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o.	zadanie zostało zrealizowane
4.	Dotacje i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie	Gmina Poddębice, mieszkańcy	zadanie zostało zrealizowane
5.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ w Łodzi	zadanie realizowane w ramach działań statutowych
6.	Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzących ze źródeł rolniczych	OSChR, RZGW w Poznaniu	zadanie realizowane w ramach działań statutowych
7.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Gmina Poddębice, placówki oświatowe	zadanie zostało zrealizowane
8.	Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych	Gmina Poddębice, placówki oświatowe	zadanie zostało zrealizowane
Zasoby geologiczne			
1.	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
2.	Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów	Starostwo Powiatowe w Poddębicach, Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
3.	Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	Starostwo Powiatowe w Poddębicach, Okręgowy Urząd Górniczy	zadanie zostało zrealizowane
Gleby			
1.	Ochrona gruntów rolnych przed zmianą zagospodarowania poprzez uwzględnianie ich przeznaczenia w dokumentach planistycznych	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Lp.	Nazwa zadania	Wyznaczeni realizatorzy w POŚ	Stan realizacji
2.	Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku przyrodniczym	właściciele gruntów	zależne od potrzeb
3.	Uprawa roślin energetycznych na glebach niskiej jakości	właściciele gruntów	zależne od potrzeb
4.	Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych	ŁODR, ARIMR, Starostwo Powiatowe w Poddębicach, Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
1.	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
2.	Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
3.	Wykonanie sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
4.	Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
5.	Osiągnięcie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	Gmina Poddębice	zadanie realizowane poprzez bieżące przeprowadzanie kontroli w zakresie prowadzenia właściwej segregacji odpadów
6.	Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Poddębice na lata 2010 – 2013 (z uwzględnieniem perspektywy do 2032 r.)”	Gmina Poddębice, mieszkańcy	zadanie zostało zrealizowane
7.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpiecznymi	Gmina Poddębice, placówki oświatowe	zadanie zostało zrealizowane
Zasoby przyrodnicze			
1.	Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie gminy	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
2.	Uwzględnienie dokumentach planistycznych form ochrony przyrody	Gmina Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
3.	„Przeciw wykluczeniu – Kraina Bez Barrier w Poddębicach” – rewitalizacja kompleksu geotermalnego	Gmina Poddębice, Geotermia Poddębice	zadanie zostało zrealizowane

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Lp.	Nazwa zadania	Wyznaczeni realizatorzy w POŚ	Stan realizacji
4.	Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody	Gmina Poddębice, RDOŚ w Łodzi	zadanie zostało zrealizowane
5.	Ochrona, pielęgnacja i utrzymanie terenów leśnych.	Gmina Poddębice, Nadleśnictwo Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
6.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych inwazyjnych.	Gmina Poddębice, Nadleśnictwo Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
7.	Monitoring zagrożeń antropogenicznych lasu i zapobieganie ich skutkom (zagrożenia pożarowe, nielegalne składowiska odpadów, nielegalna wycinka).	Gmina Poddębice, Nadleśnictwo Poddębice	zadanie zostało zrealizowane
8.	Wsparcie zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych.	Gmina Poddębice, Nadleśnictwo Poddębice, Starostwo Powiatowe w Poddębicach	zadanie zostało zrealizowane
9.	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody.	Gmina Poddębice, Nadleśnictwo Poddębice, Starostwo Powiatowe w Poddębicach	zadanie zostało zrealizowane
Zagrożenia poważnymi awariami			
1.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku.	sprawcy awarii, Komenda Powiatowa PSP w Poddębicach	zadanie realizowane w miarę potrzeb
2.	Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego.	RDOŚ w Łodzi	zadanie realizowane w miarę potrzeb
3.	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii.	Gmina Poddębice, placówki oświatowe	zadanie realizowane w miarę potrzeb

źródło: Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice za lata 2022-2023

Powyżej przedstawiono zadania, które były realizowane w latach 2022-2023 w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025”.

Wszystkie wymienione w niniejszym opracowaniu zadania realizowane były w celu poprawy stanu środowiska na terenie gminy oraz osiągnięcia wymiernych efektów, a tym samym poprawy stanu jakości środowiska przyrodniczego oraz jakości życia mieszkańców gminy Poddębice.

Droga do racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami prowadzi przede wszystkim przez świadomość ekologiczną mieszkańców gminy. Dlatego należy kontynuować i podejmować nowe działania mające na celu kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Podsumowując należy stwierdzić, iż kluczowe założenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025” zostały wprowadzone w życie.

W dalszym ciągu konieczne jest inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska. Opracowując nowy Program zaleca się wyznaczenie celów i zadań, które będą przyczyniać się do dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy jakości środowiska, uwzględniając możliwości finansowe i organizacyjne poszczególnych jednostek.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na liczne podejmowane działania oraz wynikające z nich pozytywne aspekty, realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice za lata 2022-2023 ocenia się pozytywnie.

7. Zidentyfikowane problemy środowiskowe na terenie gminy Poddębice

W poniższej tabeli przedstawiono największe problemy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie gminy Poddębice z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 48. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie gminy Poddębice w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Stan aktualny	Cel poprawy
Ochrona klimatu i jakości powietrza	
• Wciąż występujące na terenie gminy tradycyjne, nie ekologiczne źródła ciepła. • Występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń, w tym transportu drogowego. • Przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, ozonu w sezonie letnim oraz średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} w strefie łódzkiej; • Niska efektywność energetyczna starszych budynków mieszkaniowych. • Wzrost liczby samochodów powodujących emisję spalin. • Niski udział mieszkańców korzystających z sieci gazowej.	– Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej ekologicznym systemem. – Popularyzacja bardziej ekologicznych środków transportu. – Spadek wskaźnika motoryzacji poprzez rozwój transportu zbiorowego oraz rozwój transportu rowerowego.
Zagrożenia hałasem	
• Nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż dróg i linii kolejowej. • Drogi wymagające modernizacji. • Brak wyznaczonego punktu monitoringu poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Poddębice w ramach PMŚ.	– Ograniczenie nadmiernych poziomów hałasu wzdłuż dróg i linii kolejowej. – Poprawa przepustowości dróg, nawierzchni dróg, przebudowy dróg. – Rozbudowa transportu rowerowego.
Pola elektromagnetyczne	
• Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej. • Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej zwiększający ryzyko wzrostu natężenia pól elektromagnetycznych	– Utrzymanie promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowym niskim poziomie. – Wprowadzenie zapisów w MPZP o lokalizacji źródeł elektromagnetycznych.
Gospodarowanie wodami	
• Silne narażenie na suszę. • Zły stan ogólny JCWP w obrębie, których znajduje się gmina Poddębice. • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców. • Występowanie obszarów szczególnie zagrożonych powodzią.	– Wsparcie dla projektów związanych ze zwiększaniem retencji w celu zapobiegania powstawaniu suszy. – Poprawa jakości wód powierzchniowych. – Utrzymanie jakości wód podziemnych na dotychczasowym poziomie. – Edukacja ekologiczna mieszkańców.

Stan aktualny	Cel poprawy
Gospodarka wodno-ściekowa	
• Możliwe niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam, gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej. • Awarie sieci wodno-kanalizacyjnej. • Ograniczona rozbudowa kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych • Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca powyżej wartości dla Polski (35,5 m³).	– Systematyczne kontrole zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. – Rozbudowa, modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz podłączanie do sieci nowych odbiorców tam, gdzie jest to możliwe.
Zasoby geologiczne	
• Możliwe pozyskiwanie kopalin w nielegalny sposób. • Ingerencja w środowisko naturalne. • Zmiany środowiska glebowego w okolicach miejsca wydobycia zasobów mineralnych.	– Prowadzenie kontroli w celu zapobieganiu nielegalnego wydobywania kopalin.
Gleby	
	– Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
• Niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami. • Wyroby azbestowe na terenie gminy zostały unieszkodliwione w 8%. • Brak osiągnięcia wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2024 r.	– Zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami. – Dalsze usuwanie wyrobów azbestowych.
Zasoby przyrodnicze	
• Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka. • Napływ zanieczyszczeń spoza granic gminy.	– Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. – Gospodarka przestrzenna uwzględniająca obszary cenne przyrodniczo.
Zagrożenia poważnymi awariami	
• Obecność dróg, którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne. • Zwiększenie natężenia ruchu na drogach oraz zapotrzebowania na transport paliw oraz materiałów niebezpiecznych.	• Minimalizacja skutków poważnych awarii i o znamionach poważnej awarii. • Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych.

źródło: opracowanie własne

8. Najważniejsze sukcesy środowiskowe na terenie gminy Poddębice

W poniższej tabeli przedstawiono największe sukcesy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie gminy Poddębice z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 49. Najważniejsze sukcesy środowiskowe w ostatnich latach na terenie gminy Poddębice w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Ochrona klimatu i jakości powietrza		
- Szereg prowadzonych działań zmierzających do obniżenia zanieczyszczeń powietrza pochodzących z niskiej emisji, takie jak: zastąpienie ogrzewania węglowego bardziej ekologicznym systemem (np. OZE) w budynkach, termomodernizacje budynków, modernizacje kotłowni opartych na spalaniu węgla. - Coraz większe zainteresowanie mieszkańców montażem instalacji odnawialnych źródeł energii. - Poprawa stanu nawierzchni dróg. - Rozbudowa dróg dla rowerów.	- Wzrost liczby ekologicznych źródeł ciepła i energii, zwiększona efektywność energetyczna budynków mające wpływ na poprawę jakości powietrza. - Zwiększona świadomość społeczna w zakresie problemu zanieczyszczania powietrza. - Przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, ozonu w sezonie letnim oraz średniorocznego poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} w strefie łódzkiej. - Brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w ocenie dla ochrony zdrowia w strefie łódzkiej dla, SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃, PM₁₀, Pb, As, Cd, Ni. - Istniejące drogi dla rowerów. - Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.	- Kontynuacja wymiany źródeł ciepła, minimalizujących emisje zanieczyszczeń powietrza, w tym przede wszystkim eliminujących wykorzystanie węgla. - Rozwój oraz promocja odnawialnych źródeł energii oraz technologii do magazynowania energii. - Modernizacja źródeł wytwarzania ciepła sieciowego opartego na paliwach nisko lub zeroemisyjnych. - Dalsza termomodernizacja budynków. - Dalsze modernizacje sieci drogowej. - Zwiększanie dostępności komunikacji zbiorowej. - Kontynuacja działalności kontrolnej, edukacja ekologiczna. - Rozbudowa sieci ciepłowniczej i gazowej.
Zagrożenia hałasem		
Systematyczne prace związane z ograniczeniem nadmiernego hałasu – remonty, modernizacje, przebudowy dróg.	Modernizacja dróg.	- Modernizacje sieci drogowej. - Budowa dróg dla rowerów/piesznych i rowerów. - Wykorzystywanie technik ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia. - Monitoring hałasu.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Uwarunkowania lub podjęte działania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
Pola elektromagnetyczne		
– Stały monitoring poziomu pól elektromagnetycznych. – Stopniowo wzrastająca świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie zagrożenia PEM.	– Brak przekroczeń poziomu promieniowania PEM dla gminy Poddębice.	– Prawidłowa lokalizacja urządzeń emitujących PEM oraz stały monitoring poziomu promieniowania elektromagnetycznego.
Gospodarowanie wodami		
– Stały monitoring wód powierzchniowych i podziemnych.	– Dobry stan ilościowy i chemiczny JCWPd w obrębie których leży gmina. – Prowadzony monitoring na JCWP i JCWPd, w obrębie których leży gmina.	– Prowadzenie monitoringu wód. – Dalsza edukacja społeczeństwa dotycząca racjonalnego użytkowania zasobów wodnych.
Gospodarka wodno-ściekowa		
– Systematyczne prace związane z rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy.	– 90,2% ludności korzystającej z sieci wodociągowej. – 50,9% ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej.	– Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
– Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnych.	– Spadek masy zebranych odpadów selektywnie.	– Racjonalna gospodarka odpadami. – Edukacja ekologiczna mieszkańców na temat prawidłowej gospodarki odpadami.
Zasoby przyrodnicze		
– Nasadzenia drzew i krzewów.	– Lesistość gminy na poziomie 22,8%. – Występowanie korytarzy ekologicznych	– Dalsze utrzymanie terenów zieleni i terenów cennych przyrodniczo. – Utrzymanie lesistości gminy.
Zagrożenia poważnymi awariami		
– Podejmowanie kroków w zakresie usuwania poważnych awarii oraz ich skutków.	– Brak zdarzeń o charakterze poważnych awarii przemysłowych oraz zdarzeń o znamionach poważnych awarii przemysłowych.	– Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt ratowniczy. – Usuwanie skutków awarii.

9. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

9.1. Wyznaczone cele i zadania

W ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033* wyznaczono następujące cele w zależności od obszaru interwencji:

- I. OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA**
Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.
- II. ZAGROŻENIA HAŁASEM**
Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców gminy ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego.
- III. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE**
Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.
- IV. GOSPODAROWANIE WODAMI**
System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.
- V. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA**
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.
- VI. ZASOBY GEOLOGICZNE**
Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych.
- VII. GLEBY**
Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.
- VIII. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW**
Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój gminy.
- IX. ZASOBY PRZYRODNICZE**
Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.
- X. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI**
Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

9.2. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Gminy Poddębice

Tabela 50. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Gminy Poddębice

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
I OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie łódzkiej <i>GIOŚ, RWMS w Łodzi</i>	B(a)P, PM _{2,5} ¹⁾ , ozon ²⁾	brak przekroczeń	OP.1. Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	OP.1.1. Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	monitorowane: GIOŚ (RWMS)	-
						OP.1.2. Sporządzenie i aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	własne: Gmina Poddębice	-
						OP.1.3. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych, w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze”	własne: Gmina Poddębice	-
							monitorowane: przedsiębiorstwa, właściciele budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, WFOŚiGW	
		Długość czynnej sieci gazowej ogółem [m] <i>PSG Sp. z o.o.</i>	57 746	>57 746		OP.1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej	monitorowane: PSG Sp. z o.o., właściciele budynków	brak środków finansowych, brak opłacalności ekonomicznej
		Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności <i>GUS</i>	16,0*	>16		OP. 1.5. Modernizacja oraz rozbudowa sieci ciepłowniczych wraz z podłączeniem nowych odbiorców	monitorowane: Geotermia Poddębice	brak środków finansowych, brak opłacalności ekonomicznej, przeszkody formalne
		Długość sieci ciepłowniczej [km] <i>Geotermia Poddębice</i>	15 442,8	>15 442,8				
		Liczba przyłączy do sieci ciepłowniczej [szt.] <i>Geotermia Poddębice</i>	145	>145				

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
		Liczba przystanków autobusowych [szt.] GUS	137*	>137		OP.1.6. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	własne: Gmina Poddębice	-
							monitorowane: Policja	
		Długość dróg dla rowerów [km] GUS	12,8*	>12,8	OP.2. Rozwój i modernizacja transportu w kierunku przyjaznego dla środowiska; wspieranie ekologicznych form transportu - budowa ścieżek rowerowych	OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji zbiorowej, m.in. budowa, przebudowa chodników	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: zarządcy dróg	
						OP.2.2. Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg dla rowerów, ciągów pieszo-rowerowych	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: zarządcy dróg	
						OP.2.3. Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych gminy	własne: Gmina Poddębice	-
							monitorowane: zarządcy dróg	
					OP.3. Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: zarządcy budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, mieszkańcy	
					OP.4. Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych, jednorazowy wysoki wydatek
						OP.4.2. Modernizacja oświetlenia ulicznego – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia na terenie gminy	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych, jednorazowy wysoki wydatek
							monitorowane: zarządcy dróg	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
					OP.5. Rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii	OP.5.1. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE	własne: Gmina Poddębice	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
						OP.5.2. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Poddębice	własne: Gmina Poddębice monitorowane: mieszkańcy, przedsiębiorstwa, Geotermia Poddębice, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., mieszkańcy, rolnicy	-
					OP.6. Edukacja ekologiczna	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie do ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie do negatywnych skutków złej jakości powietrza	własne: Gmina Poddębice	brak zainteresowania społecznego
							monitorowane: placówki oświatowe na szczeblu powiatowym, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	
II ZAGROŻENIA HAŁASEM	Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców gminy ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego.	Drogi gminne o nawierzchni twardej GUS [ha]	64,2*	>64,2*	ZH.1. Ochrona przed hałasem	ZH.1.1. Monitoring hałasu na terenie gminy Poddębice	monitorowane: GIOŚ (RWMŚ), WIOŚ	brak punktów pomiarowych, wyznaczonych na terenie gminy
		Drogi gminne o nawierzchni twardej ulepszonej GUS [ha]	63,1*	>63,1		ZH.1.2. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu	własne: Gmina Poddębice monitorowane: zarządcy dróg	brak środków finansowych oraz odpowiedniej infrastruktury
		Drogi gminne o nawierzchni gruntowej GUS [ha]	35,0*	<35,0	ZH.2. Zmniejszenie hałasu	ZH.2.1. Budowa, rozbudowa, modernizacja i przebudowa dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: zarządcy dróg	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
						ZH.2.2. Bieżące utrzymanie dróg	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: zarządcy dróg	
					ZH.3. Edukacja ekologiczna	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych, brak zainteresowania społeczeństwa
							monitorowane: placówki oświatowe na szczeblu powiatowym, placówki oświatowe, zarządcy dróg, organizacje pozarządowe	
III POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.	Wyniki pomiarów PEM [V/m] GIOŚ	0	0	PEM.1. Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania pól elektromagnetycznych	PEM.1.1. Prowadzenie badań kontrolnych poziomów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Poddębice	monitorowane: GIOŚ (RWMS), podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	brak objęcia terenu gminy punktami monitoringu PEM
						PEM.1.2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych, nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
						PEM.1.3. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	monitorowane: Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski	nieewidencjonowanie nowych źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne
		Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne [os.] GIOŚ	0	0	PEM.2. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	PEM.2.1. Przebudowa i modernizacja sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną	monitorowane: PGE Oddział Łódź	brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.	% JCWP o złym stanie ogólnym GIOŚ	100	0	GW.1. Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, minimalizacja ryzyka powodziowego	GW.1.1. Działania mające na celu ochronę przed powodzią	monitorowane: PGW WP, właściciele nieruchomości	brak środków finansowych
						GW.1.2. Bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód	monitorowane: PGW WP	brak środków finansowych
						GW.1.3. Zimowe i letnie utrzymanie drożności wód	monitorowane: RZGW, zarządy zlewni, właściciele nieruchomości	brak środków finansowych
						GW.1.4. Budowa, przebudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
		% JCWPd o słabym stanie chemicznym GIOŚ	0	0	GW.2. Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ochrona zasobów wody poprzez zwiększenie małej retencji, optymalizacja zużycia wody	GW.2.1. Rozwój form małej retencji wodnej, w tym realizacja Programu Moja Woda	monitorowane: właściciele i zarządcy nieruchomości, WFOŚiGW	brak zainteresowania społecznego
						GW.2.2. Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych	własne: Gmina Poddębice monitorowane: PGW WP, ODR, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., PGL LP, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolnicy	brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
					GW.3. Optymalizacja zużycia wody	GW.3.1. Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody	monitorowane: przedsiębiorstwa, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., mieszkańcy, rolnicy	brak środków finansowych
						GW.3.2. Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie (ponowne wykorzystanie „wody szarej” i „deszczówki” do celów gospodarczych) oraz w przemyśle (np. recykulacja wody, zamykanie obiegu wody)	monitorowane: przedsiębiorstwa, rolnicy, mieszkańcy	brak środków finansowych
					GW.4. Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych	GW.4.1. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)	monitorowane: rolnicy, ODR, ARiMR, WIOŚ	opór społeczny, brak środków finansowych
						GW.4.2. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach PMŚ oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	monitorowane: GIOŚ (RWMS), PIG-PIB	-
						GW.4.3. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty, posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód, warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	monitorowane: WIOŚ, PGW WP	brak środków finansowych
					GW.5. Edukacja ekologiczna	GW.5.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz protekcji gminy przed powodzią i suszą	monitorowane: placówki oświatowe na szczeblu powiatowym, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
V GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności [%] <i>MPWiK Sp. z o.o. w Poddębicach</i>	99,89	>99,89	GWS.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
		Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m³] <i>MPWiK Sp. z o.o. w Poddębicach</i>	43,91	<43,91		GWS.1.2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	monitorowane: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o.	
					GWS.2. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o.	
		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności <i>MPWiK Sp. z o.o. w Poddębicach</i>	58,39	>58,39	GWS.3. Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu	GWS.3.1. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
						GWS.3.2. Rozbudowa i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych	monitorowane: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o.	
						GWS.3.3. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych	monitorowane: mieszkańcy	brak środków finansowych
		Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.] <i>GUS</i>	368*	bieżący monitoring				

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
		Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.] <i>GUS</i>	1 194	bieżący monitoring		GWS.3.4. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	własne: Gmina Poddębice	-
					GWS.4. Edukacja ekologiczne	GWS.4.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków	własne: Gmina Poddębice monitorowane: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych.	Liczba udokumentowanych złóż [szt.] <i>PIG BIP</i>	4	bieżący monitoring	ZG.1. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko, związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych	ZG.1.1. Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	monitorowane: OUG	opór społeczny
		Liczba złóż skreślonych z zasobów [szt.] <i>PIG BIP</i>	3	bieżący monitoring		ZG.1.2. Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	własne: Gmina Poddębice	nieobjęcie wszystkich terenów dokumentacją planistyczną
		Wydobycie surowców mineralnych (pobór wód termalnych) [m³/h] <i>Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce</i>	1 010 900,00	bieżący monitoring		ZG.1.3. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	monitorowane: Starostwo Powiatowe, Samorząd Województwa Łódzkiego, OUG, Minister Klimatu i Środowiska	-
VII GLEBY	Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.	Powierzchnia gruntów [ha]: a. grunty orne b. łąki c. pastwiska d. nieużytki e. lasy <i>Starostwo Powiatowe w Poddębicach</i>	a. 11 196 b. 2 569 c. 1 769 d. 240 e. 5 245	bieżący monitoring	GL.1. Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	GL.1.1. Prowadzenie monitoringu jakości gleb	monitorowane: IUNG w Puławach, GIOŚ, OSChR	-
						GL.1.2. Promocja i realizacja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju	monitorowane: ODR, ARiMR, KOWR, właściciele gruntów	brak zainteresowania rolników

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
						GL.1.3. Wapnowanie gleb zakwaszonych, dekontaminacja terenów przemysłowych	monitorowane: przedsiębiorcy, właściciele terenu	brak środków finansowych
		Powierzchnia gruntów zrekultywowanych [ha] <i>Starostwo Powiatowe w Poddębicach</i>	0	bieżący monitoring	GL.2. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	monitorowane: Starostwo Powiatowe, władający powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia	-
						GL.2.2. Identyfikacja i prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń	monitorowane: Starostwo Powiatowe, RDOŚ	nieobjęcie w wykazie wszystkich terenów
					GL.3. Edukacja ekologiczna	GL.3.1. Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia, wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych	monitorowane: ODR, ARMiR	brak środków finansowych
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój gminy.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg] <i>GUS</i>	310	bieżący monitoring	GO.1. Racjonalna gospodarka odpadami	GO.1.1. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów	monitorowane: Starostwo Powiatowe, Marszałek Województwa, WIOŚ	-
		Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%] <i>GUS</i>	29,4	>29,4		GO.1.2. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów	własne: Gmina Poddębice monitorowane: mieszkańcy, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	brak środków finansowych
		Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu [%] <i>ASGOK</i>	41,05	>41,05		GO.1.3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy regulaminu utrzymania czystości i porządku	własne: Gmina Poddębice	-
						GO.1.4. Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	własne: Gmina Poddębice	nieosiągnięcie wymaganego stopnia redukcji

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
		Ilość azbestu pozostałego do unieszkodliwienia [kg] <i>Baza Azbestowa</i>	7 340 290	<7 340 290		GO.1.5. Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane UMWŁ i WIOŚ	własne: Gmina Poddębice	-
						GO.1.6. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: PGL LP, właściciele nieruchomości	
						GO.1.7. Rozwój punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	
					GO.2.Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	GO.2.1. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy i miasta Poddębice	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: mieszkańcy, WFOŚiGW	
					GO.3. Edukacja ekologiczna	GO.3.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami	własne: Gmina Poddębice	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych
							monitorowane: placówki oświatowe, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem [%]	8	>8	ZP.1. Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korytarzy ekologicznych	własne: Gmina Poddębice	konflikty społeczne i przestrzenne, brak objęcia wszystkich terenów dokumentami planistycznymi
							monitorowane: RDOŚ	
						ZP.1.2. Monitoring obszarów chronionych	monitorowane: RDOŚ, Urząd Marszałkowski	brak środków finansowych
		Lesistość [%] GUS	22,8	>22,8		ZP.1.3. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: Nadleśnictwo	
		Liczba pomników przyrody [szt.] CRFOP	7	>7		ZP.1.4. Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
					ZP.2. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych i zwiększanie lesistości	ZP.1.5. Usuwanie roślinności inwazyjnej	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
							monitorowane: Nadleśnictwo	
		Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem [%] GUS	0,2*	>0,2		ZP.2.1. Realizacja zapisów Planu Urządzenia Lasu, prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej	monitorowane: Nadleśnictwo	brak środków finansowych
						ZP.2.2 Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	monitorowane: RDLP, Nadleśnictwo	brak środków finansowych
						ZP.2.3. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych oraz trwałości użytkowania w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej	monitorowane: Nadleśnictwo	brak środków finansowych

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródło danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
						ZP.2.4. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)	monitorowane: Nadleśnictwo	brak środków finansowych
						ZP.2.5. Zalesianie gruntów, zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej	monitorowane: Nadleśnictwo, właściciele gruntów	brak zainteresowania właścicieli gruntów przystąpieniem do programów zalesieniowych
					ZP.3. Edukacja ekologiczna	ZP.3.1. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów, prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	monitorowane: placówki oświatowe na szczeblu powiatowym, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, UMWŁ, RDLP, nadleśnictwo	brak zainteresowania społecznego
X ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.	Liczba zakładów zaliczanych do ZDR [szt.] WIOŚ	0	bieżący monitoring	ZPA.1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	monitorowane: WIOŚ, przedsiębiorstwa, PSP, Policja,	-
		Liczba usuniętych poważnych awarii [szt.] WIOŚ	0	0		ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	własne: Gmina Poddębice	brak środków finansowych
						monitorowane: WIOŚ		
						ZPA.1.3. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	monitorowane: sprawcy awarii, PSP, specjalistyczne jednostki ratownictwa chemicznego	brak środków finansowych
						ZPA.1.4. Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego	monitorowane: RDOŚ	-
ZPA.1.5. Nadzór nad logistyką transportową substancji niebezpiecznych	monitorowane: ITD, zarządcy dróg	-						

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania			Kierunek interwencji	Zadania	Charakter zadania, Podmiot odpowiedzialny**	Ryzyka
		Nazwa źródła danych	Wartość bazowa [2024 r.]	Tendencja zmian [2033 r.]				
					ZPA.2. Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych	ZPA.2.1. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	monitorowane: służby interwencyjne, WIOŚ, Łódzki Wojewódzki Centrum Zarządzania Kryzysowego, policja, PSP, placówki oświatowe	brak zainteresowania społecznego, brak środków finansowych

*Brak danych w GUS na dzień 13.08.2025 r. za 2024 r., przyjęte dane na dzień 31.12.2023 r. [data dostępu: 13.08.2025 r.]

**Należy wskazać, czy zadanie należy do zadań własnych samorządu (zadania finansowane w całości lub w części ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji gminy) bądź czy jest zadaniem monitorowanym (zadania, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych – będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla krajowego (centralnego), bądź instytucji działających na terenie gminy, lecz podlegających bezpośrednio organom centralnym)

¹⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza

²⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego

źródło: Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032; Program ochrony środowiska dla Powiatu Poddębickiego na lata 2025-2028 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030

9.3. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Tabela 51. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
I OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	OP.1.2. Sporządzenie i aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	OP.1.3. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych, w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze”	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	OP.1.6. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji zbiorowej, m.in. budowa, przebudowa chodników	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	OP.2.2. Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg dla rowerów, ciągów pieszo-rowerowych	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	OP.2.3. Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych gminy	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy
	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	OP.4.1. Instalacja energooszczędnego oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	OP.4.2. Modernizacja oświetlenia ulicznego – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia na terenie gminy	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	OP.5.1. Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy
	OP.5.2. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Poddębice	Gmina Poddębice	371 264,00	371 264,00	371 264,00	371 264,00	według kosztorysów	budżet gminy, fundusze krajowe i UE

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie do ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie do negatywnych skutków złej jakości powietrza	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
II ZAGROŻENIA HAŁASEM	ZH.1.2. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	ZH.2.1. Budowa, rozbudowa, modernizacja i przebudowa dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych	Gmina Poddębice	13 127 135,26	1 440 000,00	według kosztorysów			budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	ZH.2.2. Bieżące utrzymanie dróg	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
III POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	PEM.1.2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.1.4. Budowa, przebudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	GW.2.2. Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
V GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	GWS.1.2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy
	GWS.3.1. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	GWS.3.2. Rozbudowa i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	GWS.3.4. Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy
	GWS.4.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	ZG.1.2. Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	GO.1.2. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy
	GO.1.3. Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy regulaminu utrzymania czystości i porządku	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy
	GO.1.4. Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy
	GO.1.5. Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane UMWŁ i WIOŚ	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy
	GO.1.6. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy
	GO.1.7. Rozwój punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	GO.2.1. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy i miasta Poddębice	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	GO.3.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korzyści ekologicznych	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	ZP.1.3. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	ZP.1.4. Pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE
	ZP.1.5. Usuwanie roślinności inwazyjnej	Gmina Poddębice	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet gminy

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
X ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	Gmina Poddębice	według kosztorysów					budżet gminy, fundusze krajowe i UE

źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej

9.4. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Tabela 52. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
I OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	OP.1.1. Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	GIOŚ (RWMS)	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny GIOŚ
	OP.1.3. Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych, w tym realizacja Programu „Czyste Powietrze”	przedsiębiorstwa, właściciele budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, WFOŚiGW	według kosztorysów					budżet własny przedsiębiorstw, budżet spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, budżet mieszkańców, fundusze krajowe i UE
	OP.1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej	monitorowane: PSG Sp. z o.o., właściciele budynków	według kosztorysów					budżet PSG Sp. z o.o., środki własne mieszkańców
	OP. 1.5. Modernizacja oraz rozbudowa sieci ciepłowniczych wraz z podłączeniem nowych odbiorców	monitorowane: Geotermia Poddębice	według kosztorysów					budżet Geotermii Poddębice
	OP.1.6. Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	Policja	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Policji
	OP.2.1. Poprawa systemu komunikacji zbiorowej, m.in. budowa, przebudowa chodników	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet własny zarządców dróg, fundusze krajowe i UE

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
	OP.2.2. Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg dla rowerów, ciągów pieszo-rowerowych	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet własny zarządców dróg, fundusze krajowe i UE
	OP.2.3. Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych gminy	zarządcy dróg	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet zarządców dróg
	OP.3.1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej i usługowych	zarządcy budynków, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, mieszkańcy	według kosztorysów					budżet zarządców dróg, budżet spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, budżet mieszkańców, fundusze krajowe i UE
	OP.4.2. Modernizacja oświetlenia ulicznego – zmniejszenie zużycia energii i poprawa jakości i ujednolicenia barwy oświetlenia na terenie gminy	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet zarządców dróg, fundusze krajowe i UE
	OP.5.2. Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Poddębice	mieszkańcy, przedsiębiorstwa, Geotermia Poddębice, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., mieszkańcy, rolnicy	2 758 000					budżet własny mieszkańców, budżet własny przedsiębiorstw, fundusze krajowe i UE
	OP.6.1. Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie do ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie do negatywnych skutków złej jakości powietrza	placówki oświatowe na szczeblu powiatowym, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	według kosztorysów					budżet powiatu, budżet organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE
II ZAGROŻENIA HAŁASEM	ZH.1.1. Monitoring hałasu na terenie gminy Poddębice	GIOŚ (RWMŚ), WIOŚ	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny GIOŚ, WIOŚ
	ZH.1.2. Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet zarządców dróg, fundusze krajowe i UE

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
	ZH.2.1. Budowa, rozbudowa, modernizacja i przebudowa dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet zarządców dróg, fundusze krajowe i UE
	ZH.2.2. Bieżące utrzymanie dróg	zarządcy dróg	według kosztorysów					budżet zarządców dróg, fundusze krajowe i UE
	ZH.3.1. Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze	placówki oświatowe na szczeblu powiatowym, placówki oświatowe, zarządcy dróg, organizacje pozarządowe	według kosztorysów					budżet powiatu, budżet organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, zarządców dróg, fundusze krajowe i UE
III POLA ELEKTRO-MAGNETYCZNE	PEM.1.1. Prowadzenie badań kontrolnych poziomów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Poddębice	GIOŚ (RWMŚ), podmioty zobowiązane do prowadzenia pomiarów	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny GIOŚ oraz podmiotów zobowiązanych do prowadzenia pomiarów
	PEM.1.3. Prowadzenie i aktualizacja rejestru zgłoszeń źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Starostwo Powiatowe, Urząd Marszałkowski	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet powiatu i Samorządu Województwa
	PEM.2.1. Przebudowa i modernizacja sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną	PGE Oddział Łódź	według kosztorysów					budżet własny przedsiębiorstwa energetycznego
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	GW.1.1. Działania mające na celu ochronę przed powodzią	PGW WP, właściele nieruchomości	według kosztorysów					budżet własny PGW WP, budżet właścicieli nieruchomości, fundusze krajowe i UE
	GW.1.2. Bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód	PGW WP	według kosztorysów					budżet PGW WP
	GW.1.3. Zimowe i letnie utrzymanie drożności wód	RZGW, zarządy zlewni, właściele nieruchomości	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny RZGW i zarządów zlewni, budżet właścicieli nieruchomości
	GW.2.1. Rozwój form małej retencji wodnej, w tym realizacja Programu Moja Woda	właściciele i zarządcy nieruchomości, WFOŚiGW	według kosztorysów					budżet właścicieli i zarządców nieruchomości, WFOŚiGW

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
	GW.2.2. Realizacja Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych	monitorowane: PGW WP, ODR, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., PGL LP, użytkownicy gruntów leśnych, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolnicy	według kosztorysów					budżet Miejskiego Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., budżet PGL LP, budżet użytkowników gruntów leśnych, budżet właścicieli urządzeń melioracyjnych, budżet rolników
	GW.3.1. Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody	przedsiębiorstwa, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., mieszkańcy, rolnicy	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny przedsiębiorstw, budżet mieszkańców, fundusze krajowe i UE
	GW.3.2. Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie (ponowne wykorzystanie „wody szarej” i „deszczówki” do celów gospodarczych) oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)	przedsiębiorstwa, rolnicy, mieszkańcy	według kosztorysów					budżet własny przedsiębiorstw, budżet mieszkańców, fundusze krajowe i UE
	GW.4.1. Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)	rolnicy, ODR, ARiMR, WIOŚ	według kosztorysów					budżet własny mieszkańców, budżet ODR, budżet ARiMR, budżet WIOŚ
	GW.4.2. Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach PMŚ oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	GIOŚ (RWMS), PIG-PIB	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet GIOŚ, budżet PIG-PIB

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
	GW.4.3. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty, posiadające pozwolenia wodnoprawne na szczególnie korzystanie z wód, warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ, PGW WP	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet WIOŚ, budżet PGW WP
	GW.5.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz protekcji gminy przed powodzią i suszą	placówki oświatowe na szczeblu powiatowym, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	według kosztorysów					budżet powiatu, budżet organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE
V GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	GWS.1.1. Rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o	2 800 000					budżet Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., fundusze krajowe i UE
	GWS.1.2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o	1 000 000					budżet Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., fundusze krajowe i UE
	GWS.2.1. Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o	według kosztorysów					budżet Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., fundusze krajowe i UE
	GWS.3.1. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o	3 000 000					budżet Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., fundusze krajowe i UE
	GWS.3.2. Rozbudowa i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o	35 000 000					budżet Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., fundusze krajowe i UE
	GWS.3.3. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych	mieszkańcy	według kosztorysów					budżet mieszkańców

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
	GWS.4.1. Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	według kosztorysów					budżet Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Poddębicach Sp. z o.o., budżet organizacji pozarządowych, budżet placówek oświatowych
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	ZG.1.1. Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	OUG	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet OUG
	ZG.1.3. Wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż i kontrola realizacji ich warunków	Starostwo Powiatowe, Samorząd Województwa Łódzkiego, OUG, Minister Klimatu i Środowiska	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet powiatu, budżet Samorządu Województwa Łódzkiego, budżet OUG, budżet Ministerstwa Klimatu i Środowiska
VII GLEBY	GL.1.1. Prowadzenie monitoringu jakości gleb	IUNG w Puławach, GIOŚ, OSChR	według kosztorysów					budżet własny IUNG, budżet GIOŚ, budżet OSChR
	GL.1.2. Promocja i realizacja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju	ODR, ARiMR, KOWR, właściciele gruntów	według kosztorysów					budżet ODR, budżet ARiMR, budżet właścicieli gruntów
	GL.1.3. Wapnowanie gleb zakwaszonych, dekontaminacja terenów przemysłowych	przedsiębiorcy, właściciele terenu	według kosztorysów					budżet przedsiębiorstw, budżet właścicieli terenu
	GL.2.1. Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych	Starostwo Powiatowe, władający powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia	według kosztorysów					budżet powiatu, budżet władającego powierzchnią ziemi lub inni sprawcy zanieczyszczenia,
	GL.2.2. Identyfikacja i prowadzenie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń	Starostwo Powiatowe, RDOŚ	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet powiatu, budżet RDOŚ

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
	GL.3.1. Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia, wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych	ODR, ARMiR	według kosztorysów					budżet ODR, budżet ARiMR
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	GO.1.1. Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów	Starostwo Powiatowe, Marszałek Województwa, WIOŚ	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet powiatu, budżet województwa, budżet WIOŚ
	GO.1.2. Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów	mieszkańcy, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet mieszkańców, budżet przedsiębiorstw
	GO.1.6. Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk	PGL LP	według kosztorysów					budżet Lasów Państwowych, budżet właścicieli działek
	GO.1.7. Rozwój punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych	przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	według kosztorysów					budżet przedsiębiorstwa odbierającego odpady komunalne, fundusze krajowe i UE
	GO.2.1. Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Poddębice	mieszkańcy, WFOŚiGW	według kosztorysów					budżet własny mieszkańców, fundusze krajowe i UE
	GO.3.1. Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami	placówki oświatowe, przedsiębiorstwa odbierające odpady komunalne	według kosztorysów					budżet placówek oświatowych, budżet przedsiębiorstw odbierających odpady komunalne, fundusze krajowe i UE
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	ZP.1.1. Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem korzyści ekologicznych	RDOŚ	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet RDOŚ
	ZP.1.2. Monitoring obszarów chronionych	RDOŚ, Urząd Marszałkowski	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet RDOŚ, budżet województwa
	ZP.1.3. Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	Nadleśnictwo	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Nadleśnictwa

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
	ZP.1.5. Usuwanie roślinności inwazyjnej	Nadleśnictwo	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Nadleśnictwa
	ZP.2.1. Realizacja zapisów Planu Urzędnia Lasu, prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej	Nadleśnictwo	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Nadleśnictwa
	ZP.2.2 Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej	RDLP, Nadleśnictwo	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny RDLP, NFOŚiGW, WFOŚiGW
	ZP.2.3. Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych oraz trwałości użytkowania w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej	Nadleśnictwo	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Nadleśnictwa
	ZP.2.4. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)	Nadleśnictwo	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Nadleśnictwa
	ZP.2.5. Zalesianie gruntów, zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej	Nadleśnictwo, właściciele gruntów	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet Nadleśnictwa
	ZP.3.1. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów, prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	placówki oświatowe na szczeblu powiatowym, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, UMWŁ, RDLP, Nadleśnictwo	według kosztorysów					budżet powiatu, budżet placówek oświatowych, budżet organizacji pozarządowych, budżet województwa, budżet RDLP, fundusze krajowe i UE, budżet nadleśnictwa

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Okres realizacji oraz koszty realizacji inwestycji (tys. zł)*					Źródła finansowania
			2026	2027	2028	2029	2030-2033	
X ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	ZPA.1.1. Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)	WIOŚ, przedsiębiorstwa, PSP, Policja	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet WIOŚ, budżet przedsiębiorstw, budżet PSP, budżet policji
	ZPA.1.2. Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	WIOŚ	według kosztorysów					budżet WIOŚ, fundusze krajowe i UE
	ZPA.1.3. Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	sprawcy awarii, PSP, specjalistyczne jednostki ratownictwa chemicznego	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet własny sprawców awarii, budżet PSP
	ZPA.1.4. Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego	RDOŚ	według kosztorysów					budżet RDOŚ
	ZPA.1.5. Nadzór nad logistyką transportową substancji niebezpiecznych	ITD, zarządcy dróg	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet ITD, budżet zarządców dróg
	ZPA.2.1. Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	służby interwencyjne, WIOŚ, Łódzki Wojewódzki Centrum Zarządzania Kryzysowego, policja, PSP, placówki oświatowe	koszty w ramach zadań własnych i kosztorysów					budżet służb interwencyjnych, budżet WIOŚ, budżet Łódzkiego Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, budżet policji, budżet PSP, budżet placówek oświatowych, fundusze krajowe i UE

źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych od instytucji i przedsiębiorstw

10. System realizacji programu ochrony środowiska

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu oraz ograniczy negatywne oddziaływanie na środowisko planowanych zadań. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Zarządzanie programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie programu i jego realizacja, a w szczególności:

- koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
- bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
- raporty na temat wykonania programu.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie w trakcie realizacji działań należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych.
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych.
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji oraz czas inwestycji uwzględniający zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.
- minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.
- w przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną.
- wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych.
- ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- w przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji.
- nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki.
- w przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.

10.1. Współpraca z interesariuszami

Podczas tworzenia niniejszego dokumentu pozyskano dane od:

- Urzędu Miejskiego w Poddębicach;
- Starostwa Powiatowego w Poddębicach;
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego w Łodzi;
- Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi;
- Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Łodzi;
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu;
- Zarządu Zlewni w Sieradzu;
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi;
- Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi;
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi;
- Nadleśnictwa Poddębice;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi Delegatura w Sieradzu;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Łodzi;
- Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie;
- Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach;
- Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie;
- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie;
- Geotermii Poddębice;
- Polskich Sieci Elektroenergetycznych;
- PGE Dystrybucja S.A. Oddział Łódź;
- Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi.

W ramach opracowanego dokumentu wyznaczono zadania własne Gminy Poddębice oraz monitorowane, za których współrealizację odpowiedzialni będą m.in.:

- Mieszkańcy gminy Poddębice;
- Przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie gminy Poddębice;
- Starostwo Powiatowe w Poddębicach;
- Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi;
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu;
- Nadleśnictwo Poddębice;
- Geotermia Poddębice;
- Zarządcy dróg;
- Przedsiębiorstwa gazownicze, energetyczne, wodno-kanalizacyjne;
- Okręgowy Urząd Górniczy w Kielcach;
- Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego;
- Zarządcy nieruchomości wielorodzinnych;
- Placówki oświatowe i organizacje pozarządowe na terenie gminy Poddębice.

10.2. Edukacja ekologiczna

Warunkiem niezbędnym w realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” jest świadomość ekologiczna mieszkańców.

Program nauczania

Przedszkola – w programie nauczania przedszkolnego treści ekologiczne zawarte są w części haseł dotyczących środowiska, pór roku i towarzyszących im przemian w przyrodzie. Od świadomości ekologicznej nauczyciela przedszkola zależy jak dalece potrafi program nauczania w przedszkolu nasycić treściami ekologicznymi, co potrafi przekazać uczniom w trakcie zabaw, spacerów czy zajęć plastycznych.

Szkoła podstawowa – edukacja ekologiczna w szkołach podstawowych prowadzona jest podczas zajęć przyrody lub na innych przedmiotach w postaci ścieżki edukacyjnej.

Ścieżka edukacyjna to zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach nauczania przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć.

Celami ogólnymi edukacji ekologicznej są:

- 1) uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania.
- 2) budzenie szacunku do przyrody.
- 3) rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym.
- 4) zdobycie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu.
- 5) poznanie współzależności człowieka i środowiska.
- 6) wyrobienie poczucia odpowiedzialności za środowisko.
- 7) rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Ścieżka edukacyjna:

Program ścieżki edukacyjnej łączy ogólne treści niezbędne w edukacji ekologicznej w szkołach podstawowych. Tymi koniecznymi treściami są:

- 1) przyczyny i skutki niepożądanych zmian w atmosferze, biosferze, hydrosferze i litosferze.
- 2) różnorodność biologiczna (gatunkowa, genetyczna, ekosystemów) – znaczenie jej ochrony.
- 3) żywność – oddziaływanie produkcji żywności na środowisko.
- 4) zagrożenia dla środowiska wynikające z produkcji i transportu energii; energetyka jądrowa – bezpieczeństwo i składowanie odpadów.

Program ten uszczegóławia powyższe treści, a w kilku miejscach wykracza poza nie. Dotyczy to szczególnie tych treści, które mają nawiązywać do własnego doświadczenia dziecka i jego znajomości najbliższej okolicy oraz regionu. Program koncentruje się wokół:

- 1) Zagadnień zmienności w środowisku: naturalnej jako tła porównawczego oraz zależnej od działalności człowieka w środowisku.
- 2) Najważniejszych problemów ekologicznych współczesnego świata.
- 3) Sposobów gospodarowania w miejscu swojego zamieszkania.
- 4) Wartości, jaką stanowi różnorodność biologiczna.

W realizacji programu w szkole podstawowej ważne jest:

- 1) Prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie;
- 2) Preferowanie metod aktywizujących uczniów, takich jak: praca z mapą w terenie, zbieranie danych i ich opracowanie, dyskusje, debaty, wywiady, reportaże, ankietowanie, podejmowanie decyzji – metodą drzewa decyzyjnego, tworzenie „banków pomysłów”, metaplanów itp.;
- 3) Porównywanie zjawisk, procesów, problemów występujących w najbliższej okolicy z podobnymi i odmiennymi w innych regionach, krajach, kontynentach;
- 4) Stosowanie różnorodnych skal przestrzennych prowadzących do porównywania i odróżniania zjawisk, procesów, przyczyn i skutków;
- 5) Wykorzystywanie na lekcjach danych liczbowych, tabel, map, wykresów, zdjęć, rycin w celu kształcenia umiejętności interpretacji zawartych w nich informacji;
- 6) Organizowanie wspólnych, wcześniej zaprojektowanych przez uczniów działań w najbliższym środowisku, prowadzących do pozytywnych zmian;
- 7) Ukazywanie pozytywnej działalności człowieka w środowisku jako dróg właściwego i realnego rozwiązywania problemów ekologicznych;
- 8) Głoszenie idei, haseł proekologicznych, które są zgodne z własnymi czynami;
- 9) Integrowanie i korelowanie treści nauczania w obrębie różnych przedmiotów i bloków przedmiotowych.

Hasła te poparte są analizą materiałów źródłowych dotyczących aktualnych problemów ochrony środowiska – parków narodowych, rezerwatów przyrody, roślin i zwierząt chronionych, oraz wpływem zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka.

Na stronie internetowej Gminy Poddębice www.poddebice.pl w zakładce „Dla Mieszkańca – Komunikaty” pojawiają się powiadomienia o ryzyku wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, w oparciu o prognozy GIOŚ pod linkiem <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/airPollution>. Od 2022 r. mieszkańcy gminy mają możliwość uzyskania informacji nt. poziomu zanieczyszczenia powietrza w gminie dzięki zamontowaniu czujnika jakości powietrza Airly na budynku Liceum Ogólnokształcącego w Poddębicach oraz Urzędu Miejskiego w Poddębicach.

Gmina Poddębice regularnie organizuje konkursy ekologiczne adresowane do uczniów szkół podstawowych oraz dzieci w wieku przedszkolnym. Inicjatywy te mają na celu kształtowanie postaw proekologicznych, m.in. poprzez promowanie prawidłowej segregacji odpadów oraz działań na rzecz poprawy jakości powietrza, w tym przeciwdziałania spalaniu odpadów w domowych piecach.

Ponadto, prowadzona jest stała edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów oraz zakazu spalania ich w piecach grzewczych. Na stronie internetowej gminy udostępniono ulotkę informacyjną, zawierającą m.in. zasady właściwej segregacji oraz przypomnienie o zakazie spalania odpadów.

Edukacja ekologiczna w gminie Poddębice prowadzona jest głównie przez placówki oświatowe, ale również Nadleśnictwo Poddębice i Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego. W szkołach i przedszkolach położonych na terenie gminy przeprowadzono wiele działań i akcji informacyjno-edukacyjnych np. coroczne obchody Dnia Ziemi. Szkoły uczestniczą w programach ekologicznych organizowanych przez instytucje działające na rzecz poprawy środowiska.

Szkoła Podstawowa w Bałdzychowie

W 2025 r. szkoła przystąpiła do konkursu plastycznego pn.: „Po co bobry budują tamy?” organizowanego przez Pectore-Eco” Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach. W ramach konkursu uczniowie w klasach wczesnoszkolnych mieli odpowiedzieć w formie pracy plastycznej na pytanie: „Po co bobry budują tamy?”. Konkurs miał na celu wzmacnianie wrażliwości środowiskowej uczniów oraz budowanie postaw odpowiedzialności za przyrodę i jej zasoby⁸⁰.

Dzieci z klas I-IV w ramach 51. Edycji Konkursu pn.: „Świerszczykowe wierszyki 2025” przygotowywały prace w dowolnej technice plastycznej o tematyce przyrodniczej z wykorzystaniem surowców wtórnych⁸¹.

W 2024 r. w ramach XXV edycji konkursu poetyckiego im. Marii Konopnickiej pn.: „Z łąk i pól” uczniowie szkoły podstawowej mieli za zadanie napisanie 2 wierszy dotyczących zjawisk dla życia ludzi na wsi, nierozzerwalnie związanych z rytmem przyrody. Inspiracją była twórczość Marii Konopnickiej⁸².

Przystąpiono również do konkursu organizowanego przez Związek Gmin Nadnerzańskich z/s w Poddębicach dot. przygotowania prac plastycznych dotyczących tematu pn.: „Rzeka NER w moich oczach”⁸³.

Uczniowie corocznie biorą udział w akcjach ogólnopolskich np. „Sprzątania Świata”.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Lotników Polskich w Poddębicach

Na terenie szkoły realizowany jest Program „Edukacja ekologiczna dla klas IV-VI szkoły podstawowej”. Uczniowie w trakcie zajęć:

- dowiadują się o tym, jak wpływają codzienne czynności i zachowania w domu, szkole, miejscu pracy i zabawy na stan środowiska naturalnego;
- analizują wpływ stylu życia na wyczerpywanie nieodnawialnych zasobów naturalnych;
- dostrzegają miejsca (w najbliższym otoczeniu), w których obserwuje się korzystne i niekorzystne zmiany w środowisku przyrodniczym;
- obserwują degradację środowiska;
- poznają obszary chronione.

W szkole działa Klub Młodego Ekologa. Członkowie Klubu:

- realizują zadania lokalnych i ogólnopolskich projektów i programów ekologicznych,
- biorą udział w akcjach porządkowych;
- organizują spotkania z leśnikami, przyrodnikami i przedstawicielami organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną przyrody;
- przygotowują imprezy ekologiczne dydaktyczne i rozrywkowe (apele tematyczne, projekcje filmów, sesje popularnonaukowe, happeningi, wieczornice, wystawy tematyczne);
- osiągają sukcesy w konkursach ekologicznych różnych szczebli.

⁸⁰ Źródło: <https://spbaldrzychow.poddebice.pl/2025/05/25/konkurs-plastyczny-dla-dzieci-po-co-bobry-buduja-tamy/> [data dostępu: 14.08.2025 r.]

⁸¹ Źródło: <https://spbaldrzychow.poddebice.pl/2025/04/13/regulamin-konkursu-plastycznego-dla-dzieci-o-tematyce-przyrodniczej-maly-przyrodnik/> [data dostępu: 14.08.2025 r.]

⁸² Źródło: <https://spbaldrzychow.poddebice.pl/2024/09/10/regulamin-konkursu-z-lak-i-pol/> [data dostępu: 14.08.2025 r.]

⁸³ Źródło: <https://spbaldrzychow.poddebice.pl/2024/01/25/regulamin-konkursu-plastyczno-fotograficznego-rzeka-ner-w-moich-oczach/> [data dostępu: 14.08.2025 r.]

Nadleśnictwo Poddębice

Nadleśnictwo Poddębice prowadzi stałą działalność z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej, której celem jest kształtowanie postaw proekologicznych oraz zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat roli lasów, gospodarki leśnej i ochrony przyrody. Działania edukacyjne realizowane są m.in. poprzez organizację zajęć terenowych, spotkań z młodzieżą szkolną, udział w wydarzeniach lokalnych, piknikach, festynach, a także poprzez udostępnianie tablic informacyjnych oraz materiałów dydaktycznych. Nadleśnictwo systematycznie poszerza ofertę edukacyjną, organizując zajęcia terenowe oraz aktywnie uczestnicząc w lokalnych wydarzeniach, piknikach i festynach. Na bieżąco modernizowane są tablice informacyjno-edukacyjne, m.in. na Parkingu Leśnym w Zakrzewie. Nadleśnictwo jest w trakcie realizacji budowy nowej wiaty, która będzie wykorzystywana podczas zajęć edukacyjnych w sadzie starych odmian, na terenie Leśnictwa Niemysłów⁸⁴.

Ponadto, Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach realizuje działania w oparciu o roczne Plany Działalności zatwierdzane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ŁODR zorganizował:

- w 2023 r. 2 szkolenia dla 41 uczestników z zakresu: Ustawa o ochronie zwierząt oraz Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo Wodne;
- w 2024 r. 5 szkoleń dla 96 uczestników z zakresu: Rolnictwo ekologiczne w ramach WPR; Zakwaszenie i wapnowanie gleb; Obowiązki rolnika w świetle ustawy Prawo Wodne; Normy i wymogi warunkowości oraz Ekoschemat - dobrostan zwierząt.

Do lipca 2025 r. zorganizowano 4 szkolenia dla 84 uczestników z zakresu m.in.: Produkcji metodami ekologicznymi; Ekoschematy – dobrostan zwierząt; Racjonalne gospodarowanie wodą w rolnictwie; Ekoschematy – wymogi i płatności w realizacji praktyk korzystnych dla klimatu i środowiska; Zasady ochrony wód przez zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych.

Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego

ŁODR na bieżąco udziela porad i informacji w zakresie m.in. produkcji metodami ekologicznymi; rolnictwa ekologicznego w ramach WPR; Prawo wodne; zmian i adaptacji do zmian klimatu; działań rolno-środowiskowo-klimatycznych, sprzedaży produktów ekologicznych⁸⁵.

10.3. Sprawozdawczość

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) Burmistrz Poddębic co 2 lata przedstawia Radzie Miejskiej w Poddębicach Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Po przedstawieniu ww. raportu Radzie, należy skierować go do organu wykonawczego powiatu.

10.4. Monitoring realizacji programu

W celu przedstawienia stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie gminy Poddębice, należy posługiwać się wyznaczonymi wskaźnikami monitoringu. Wskaźniki te determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy.

⁸⁴ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Nadleśnictwo Poddębice, stan na dzień 31.07.2025 r.

⁸⁵ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, stan na dzień 6.08.2025 r.

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań, jak i terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ocena realizacji programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych;
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych;
- przygotowanie raportu;
- analiza porównawcza;
- aktualizacja.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w tabeli.

Tabela 53. Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2033 r.]
Ochrona klimatu i jakości powietrza					
1.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie łódzkiej	-	GIOŚ, RWMS w Łodzi	B(a)P, PM _{2,5} ¹⁾ , ozon ²⁾	brak przekroczeń
2.	Długość czynnej sieci gazowej ogółem	m	PSG Sp. z o.o.	57 746	>57 746
3.	Korzystający z sieci gazowej w % ogółu ludności	%	GUS	16*	>16
4.	Długość sieci ciepłowniczej	km	Geotermia Poddębice	15 442,8	>15 442,8
5.	Liczba przyłączy do sieci ciepłowniczej	szt.	Geotermia Poddębice	145	>145
6.	Długość dróg dla rowerów	km	GUS	12,8*	>12,8
7.	Liczba przystanków autobusowych	szt.	GUS	137*	>137
Zagrożenie hałasem					
8.	Drogi gminne o nawierzchni twardej	ha	GUS	64,2*	>64,2
9.	Drogi gminne o nawierzchni twardej ulepszonej	ha	GUS	63,1*	>63,1
10.	Drogi gminne o nawierzchni gruntowej	ha	GUS	35,0*	<35,0
Promieniowanie elektromagnetyczne					
11.	Wyniki pomiarów PEM	V/m	GIOŚ	0	0
12.	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne	os.	GIOŚ	0	0

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029
z perspektywą do roku 2033

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2033 r.]
Gospodarowanie wodami					
13.	% JCWP o złym stanie ogólnym	%	GIOŚ	100	0
14.	% JCWPd o słabym stanie chemicznym	%	GIOŚ	0	0
Gospodarka wodno-ściekowa					
15.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	MPWiK Sp. z o.o. w Poddębicach	99,89	>99,89
16.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	MPWiK Sp. z o.o. w Poddębicach	43,91	<43,91
17.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	MPWiK Sp. z o.o. w Poddębicach	58,39	>58,39
18.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	GUS	368*	bieżący monitoring
19.	Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	GUS	1 194*	bieżący monitoring
Zasoby geologiczne					
20.	Liczba udokumentowanych złóż	szt.	PIG BIP	4	bieżący monitoring
21.	Liczba złóż skreślonych z zasobów	szt.	PIG BIP	3	bieżący monitoring
22.	Wydobycie surowców mineralnych (pobór wód termalnych)	m ³ /rok	Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce	1 010 900,00	bieżący monitoring
Gleby					
23.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych	ha	Starostwo Powiatowe w Poddębicach	0	bieżący monitoring
24.	Powierzchnia gruntów: a. grunty orne b. łąki c. pastwiska d. nieużytki e. lasy	ha	Starostwo Powiatowe w Poddębicach	a. 11 196 b. 2 569 c. 1 769 d. 240 e. 5 245	bieżący monitoring
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
25.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	kg	GUS	310	bieżący monitoring
26.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	GUS	29,4	>29,4

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Źródło danych do określenia wskaźnika	Wartość bazowa [2024 r.]	Wartość docelowa [2033 r.]
27.	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu	%	ASGOK	41,05	>41,05
28.	Ilość azbestu pozostałego do unieszkodliwienia	kg	Baza Azbestowa	7 340 290**	<7 340 290
Zasoby przyrodnicze					
29.	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	%	GUS	8,0	>8,0
30.	Liczba pomników przyrody	szt.	CFROP	7	>8
31.	Lesistość	%	GUS	22,8	>22,8
32.	Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem	%	GUS	0,2*	>0,2
Zagrożenia poważnymi awariami					
33.	Liczba zakładów zaliczanych do ZDR	szt.	WIOŚ	0	bieżący monitoring
34.	Liczba usuniętych poważnych awarii	szt.	WIOŚ	0	0

*Brak danych w GUS za rok 2024 r., przyjęte dane z 2023 roku [stan na dzień 8.08.2025 r.]

**Stan na dzień 5.08.2025 r.

¹⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza

²⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Gminy Poddębice, GIOŚ, WIOŚ, GUS, Bazy Azbestowej, PIG PIB, Urzędu Marszałkowskiego, Starostwa Powiatowego, RWMŚ, CRFOP, PSG Sp. z o.o

10.5. Źródła finansowania

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji;
- środki unijne w ramach programów unijnych.

10.5.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).
- Rządowy Fundusz Inwestycyjny Polski Ład.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest głównym źródłem finansowania w Polsce inwestycji proekologicznych (finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej) - obszarów ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska. Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- ochrona powietrza,
- ochrona wód i gospodarka wodna,
- ochrona powierzchni ziemi,
- ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,
- geologia i górnictwo,
- edukacja ekologiczna,
- państwowy Monitoring Środowiska,
- programy międzydziedzinowe,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja, czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki).
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nie inwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia).
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju, ponieważ:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- jest ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi⁸⁶

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi finansuje przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska określone w art. 400a ust. 1 pkt 2, 2a, 5-9a, 11-22 i 24-42 ustawy prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) o zasięgu regionalnym. Główne kierunki działań Wojewódzkiego Funduszu wynikają z ustawowo określonych celów działania wojewódzkich funduszy, zawartych w Strategii działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na lata 2025-2028. Misją WFOŚiGW w Łodzi jest skuteczne wspieranie działań na rzecz środowiska i transformacji do gospodarki niskoemisyjnej ze szczególnym uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Działalność Funduszu koncentruje się głównie na wspieraniu przedsięwzięć z zakresu:

- ochrony wód i gospodarki wodnej;
- ochrony powietrza;
- gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi;
- ochrony przyrody i krajobrazu;
- edukacji ekologicznej;
- badań naukowych i ekspertyz/ monitoringu środowiska;
- zapobieganiu i likwidacji nadzwyczajnych zagrożeń środowiska;
- pozostałych zadań z zakresu ochrony środowiska, w tym zapobieganie i likwidacja nadzwyczajnych zagrożeń środowiska.

Szczegółowe informacje na temat działalności WFOŚiGW w Łodzi można znaleźć na stronie internetowej funduszu <https://www.wfosigw.lodz.pl/> lub pod nr telefonu: 42 663 41 00 oraz siedzibie funduszu.

Rządowy Fundusz Inwestycyjny Polski Ład

Rządowy Fundusz Polski Ład to Program Inwestycji Strategicznych, który ma na celu dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce. To Program, który jest zbudowany wokół głównych założeń Polskiego Ładu. Założenia Programu Inwestycji Strategicznych:

- pobudzenie aktywności inwestycyjnej jednostek samorządu terytorialnego,
- rozwój lokalnej przedsiębiorczości,
- poprawa warunków życia obywateli,
- powstanie nowych miejsc pracy,
- wsparcie zrównoważonego rozwoju,
- efektywne zaangażowanie sektora finansowego.

Program obejmuje ponad 30 obszarów gospodarki, w tym m.in.: inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, modernizację źródeł ciepła na zeroemisyjne, czy w gospodarowanie odpadami, a także inwestycje społeczne tj. żłobki, przedszkola czy ścieżki rowerowe. Przekazane fundusze mają na celu wspomaganie ochrony środowiska naturalnego. Obejmą one „zielone” inwestycje i programy wspierające obywateli oraz dążące do poprawy jakości środowiska w Polsce.

⁸⁶ Źródło: <https://www.wfosigw.lodz.pl/o-funduszu/>

10.5.2. Fundusze Unii Europejskiej

Podstawowym dokumentem, który określa współpracę UE z Polską, jest Umowa Partnerstwa (UP). To uzgodniona z Komisją Europejską strategia wykorzystania Funduszy Europejskich, którymi są: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmuje Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR). Dokument, jakim jest Umowa Partnerstwa, określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności, na którą w przyszłej perspektywie będziemy mieli 72,2 miliarda euro, oraz środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji o wartości 3,8 miliarda euro. Łącznie to około 76 miliardów euro.

Polityka spójności na lata 2021-27 ma obejmować następujące fundusze: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+) oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Wspólna polityka rybołówstwa obejmuje Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA). Fundusze te wzajemnie się uzupełniają.

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma on łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.
- Fundusz Spójności służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).
- Europejski Fundusz Społeczny+ ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS+ będzie obejmować obecnie rozproszone instrumenty: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) oraz Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI).

Proponowane fundusze polityki spójności będzie uzupełniał Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Celem FST jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Aby realizować założenia Umowy Partnerstwa, potrzebujemy programów krajowych i regionalnych. Określają one priorytetowe obszary wsparcia i wyznaczają konkretne działania.

Podobnie jak w latach 2014-2020 również w nowej rozpoczynającej się perspektywie około 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym. Pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw.

Znamy już podział środków na poszczególne programy krajowe:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) – następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet to: ponad 25 mld euro.

- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) – program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet to ok 7,9 mld euro.
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) - następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) - jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet FERC to ok. 2 mld euro.
- Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW) – nowy program dla makroregionu Polski Wschodniej będzie koncentrował się na czterech głównych obszarach: wzmocnienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, energia i ochrona klimatu, spójna sieć transportowa i zwiększenie dostępności transportowej oraz aktywizacja kapitału społecznego, rozwój turystyki i usługi uzdrowiskowe. W puli FEPW jest ok. 2,5 mld euro.
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE) – program ma trzy główne priorytety: skuteczne instytucje, skuteczni beneficjenci i skuteczna komunikacja. Środki z Pomocy Technicznej zostaną przeznaczone m.in. na: szkolenia dla beneficjentów korzystających z Funduszy Europejskich, rozwój krajowego systemu informatycznego umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych, działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce. Budżet programu wyniesie 0,5 mld euro.
- Fundusze Europejskie na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FEST) – 4,4 mld euro (pomoc w transformacji dla regionów górniczych).
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ) – 0,475 mld euro;
- Fundusze Europejskie dla Rybactwa – 0,5 mld euro;
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 0,56 mld euro;
- Regionalne Programy Operacyjne.

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne.....	15
Tabela 2. Liczba ludności gminy Poddębice w latach 2015-2024	15
Tabela 3. Rodzaje zanieczyszczeń oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.	35
Tabela 4. Skutki zanieczyszczeń powietrza dla środowiska i organizmów żywych	35
Tabela 5. Zestawienie przedsięwzięć realizowanych w budynkach istniejących położonych na terenie gminy Poddębice w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze	40
Tabela 6. Produkcja ciepła i sprzedaż ciepła na terenie gminy Poddębice	41
Tabela 7. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci gazowej na terenie gminy Poddębice	42
Tabela 8. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo)	44
Tabela 9. Wykaz dróg przebiegających przez miasto Poddębice	46
Tabela 10. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza	53
Tabela 11. Kryteria klasyfikacji stref ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie: SO ₂ , NO ₂ , CO, C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, As, Cd, Ni, B(a)P i O ₃	54
Tabela 12. Kryteria dodatkowej klasyfikacji stref dla ozonu (O ₃) ze względu na ochronę zdrowia ludzi (w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do osiągnięcia w 2020 roku)	55
Tabela 13. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za lata 2021-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.....	56
Tabela 14. Zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w latach 2021-2024 w strefie łódzkiej z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia ludzi.....	56
Tabela 15. Klasy strefy łódzkiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2021-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin w strefie łódzkiej	58
Tabela 16. Zestawienie informacji dotyczących przekroczeń w strefie łódzkiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin w latach 2021-2024 – zanieczyszczenie O ₃ poziom celu długoterminowego.....	59
Tabela 17. Stężenia zanieczyszczeń powietrza w gminie Poddębice w 2024 r., uzyskane na podstawie modelowania matematycznego	60
Tabela 18. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu	72
Tabela 19. Zakresy częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności	78
Tabela 20. Stacje bazowe na terenie gminy Poddębice.....	79
Tabela 21. Sieć elektroenergetyczna na terenie gminy Poddębice	81
Tabela 22. Dane z pomiarów PEM wykonanych w 2021 i 2023 roku na terenie miasta Poddębice	83
Tabela 23. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Poddębice	86
Tabela 24. Ocena stanu JCWP na terenie gminy Poddębice zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 r. poz. 335)	95

Tabela 25. Charakterystyka JCWPd w obrębie gminy Poddębice	97
Tabela 26. Charakterystyka GZWP w obrębie gminy Poddębice	99
Tabela 27. Kompleksowa ocena stanu JCWPd w obrębie, których znajduje się gmina Poddębice	101
Tabela 28. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Poddębice w latach 2021-2024	104
Tabela 29. Ujęcia wód na terenie gminy Poddębice	104
Tabela 30. Zestawienie stref ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych	105
Tabela 31. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Poddębice w latach 2021-2024	106
Tabela 32. Zestawienie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych w latach 2020-2024 na terenie gminy Poddębice.....	108
Tabela 33. Charakterystyka aglomeracji wyznaczonej na terenie gminy Poddębice	109
Tabela 34. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gminy Poddębice	113
Tabela 35. Złoże wód termalnych na terenie gminy Poddębice	113
Tabela 36. Wykaz użytków rolnych oraz lasów z podziałem na klasy bonitacyjne na terenie gminy Poddębice.....	117
Tabela 37. Wykaz funkcjonujących instalacji komunalnych na terenie województwa łódzkiego	122
Tabela 38. Odpady na terenie gminy Poddębice w latach 2021-2024	124
Tabela 39. Dzikie wysypiska na terenie gminy Poddębice	127
Tabela 40. Charakterystyka obszaru Natura 2000 na terenie gminy Poddębice	135
Tabela 41. Charakterystyka obszaru chronionego krajobrazu na terenie gminy Poddębice	136
Tabela 42. Charakterystyka rezerwatu przyrody znajdującego się na terenie gminy Poddębice	137
Tabela 43. Charakterystyka zespołów przyrodniczo-krajobrazowych	138
Tabela 44. Charakterystyka pomników przyrody na terenie gminy Poddębice.....	140
Tabela 45. Struktura gruntów leśnych i terenów zieleni na terenie gminy Poddębice	145
Tabela 46. Nasadzenia drzew i krzewów na terenie gminy Poddębice	145
Tabela 47. Realizacja zadań wyznaczonych w <i>Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice w latach 2022-2023</i>	150
Tabela 48. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie gminy Poddębice w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	157
Tabela 49. Najważniejsze sukcesy środowiskowe w ostatnich latach na terenie gminy Poddębice w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	159
Tabela 50. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ dla Gminy Poddębice	162
Tabela 51. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem.....	175
Tabela 52. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem.....	179
Tabela 53. Wskaźniki monitoringu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice	194

Spis rysunków

Rysunek 1. Gmina Poddębice w podziale na obręby ewidencyjne	9
Rysunek 2. Położenie gminy Poddębice na tle powiatów	10
Rysunek 3. Położenie gminy Poddębice na tle mezoregionów	12
Rysunek 4. Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru na terenie gminy Poddębice	13
Rysunek 5. Średnia temperatura powietrza mierzona w latach 1979-2024 na terenie gminy Poddębice	14
Rysunek 6. Róża wiatrów w gminie Poddębice	14
Rysunek 7. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.....	16
Rysunek 8. Rodzaje źródeł ciepła na terenie gminy Poddębice	39
Rysunek 9. Drogi na tle gminy Poddębice	48
Rysunek 10. Układ torów kolejowych na tle gminy Poddębice	49
Rysunek 11. Lokalizacja punktów pomiarowych w województwie łódzkim wykorzystanych w ocenie za rok 2024	55
Rysunek 12. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.....	63
Rysunek 13. Lokalizacja turbiny wiatrowej w gminie Poddębice	64
Rysunek 14. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu	65
Rysunek 15. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.....	66
Rysunek 16. Mapa nasłonecznienia Polski.....	67
Rysunek 17. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowych na terenie gminy Poddębice	80
Rysunek 18. Linie elektroenergetyczne na tle gminy Poddębice	81
Rysunek 19. Układ hydrologiczny gminy Poddębice.....	86
Rysunek 20. Gmina Poddębice na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych oraz zlewni	87
Rysunek 21. Obszary zagrożenia powodziowego na tle gminy Poddębice	89
Rysunek 22. Klasy zagrożenia suszą atmosferyczną na tle gminy Poddębice.....	91
Rysunek 23. Klasy zagrożenia suszą rolniczą na tle gminy Poddębice	91
Rysunek 24. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną na tle gminy Poddębice	92
Rysunek 25. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną na tle gminy Poddębice	92
Rysunek 26. Klasy łącznego zagrożenia suszą na tle gminy Poddębice	93
Rysunek 27. Lokalizacja JCWPd na terenie gminy Poddębice	98
Rysunek 28. Gmina Poddębice na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.....	100
Rysunek 29. Przybliżona lokalizacja stref ochronnych ujęć wód podziemnych i ujęć wód podziemnych	106
Rysunek 30. Stosunek ilości unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest do pozostałych do unieszkodliwienia z terenu gminy Poddębice	129
Rysunek 31. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Poddębice.....	141
Rysunek 32. Korytarz ekologiczny na terenie gminy Poddębice	142
Rysunek 33. Korytarz ekologiczny na terenie gminy Poddębice wg IBS PAN 2011	143
Rysunek 34. Krajobrazy priorytetowe wyznaczone w ramach projektowanego „Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego”	144

UZASADNIENIE

w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033”

Obowiązek sporządzenia Programu Ochrony Środowiska wynika z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), zgodnie z którym „Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust.1”.

Natomiast w świetle art. 18 ust. 1 ww. ustawy Programy, o których mowa w art.17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy, który wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych usystematyzowanych według priorytetów.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony.

Projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi, Łódzkim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym oraz z Zarządem Powiatu Poddębickiego.

Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem znak: NS OZNS.9022.598.2025.UR z dnia 29 września 2025 r. uzgodnił bez zastrzeżeń odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033".

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem znak: WOOŚ.411.449.2025.AJa z dnia 3 października 2025 r. uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033”.

Zarząd Powiatu Poddębickiego uchwałą nr 59/402/25 z dnia 16 września 2025 r. pozytywnie zaopiniował projekt "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033”.

Ponadto w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w opracowaniu "Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Poddębice na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033" Burmistrz Poddębic zapewnił mieszkańcom Gminy Poddębice udział w tworzeniu tego

opracowania poprzez poddanie go konsultacjom społecznym. Na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Poddębicach zamieszczono obwieszczenie o wyłożeniu do wglądu publicznego projektu ww. programu. W wyżej przedstawionym obwieszczeniu poinformowano o możliwości zapoznania się z treścią dokumentu: stacjonarnie w Urzędzie Miejskim w Poddębicach, on-line na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Poddębicach oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Poddębicach. Uwagi i wnioski do projektu programu można było składać w terminie 21 dni (16.09.2025 r. – 07.10.2025 r.) od daty podania do publicznej wiadomości obwieszczenia w BIP Urzędu Miejskiego w Poddębicach. W trakcie trwania konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne wnioski.

W świetle powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.